

ЛИЙ ГОЛДБЪРГ Г-Н МОНК И ДВЕТЕ АСИСТЕНТКИ

Част 4 от „Мистър Монк“

Превод от английски: Деница Райкова, 2008

chitanka.info

*На Валъри и Мадисън,
които ме поддържат (относително) нормален*

БЛАГОДАРНОСТИ И БЕЛЕЖКИ НА АВТОРА

Бих искал да благодаря на д-р Д. П. Лайл, Уилям Рабкин, Пат Тиърни, Сара Бюли, Айвън Ван Ланингам, Рис Боуен, Боб Морис, Уилям Тапли, Карол Шмид, Пеги Бърдик, Марк Мърфи, Анет Махоун, Мери Елън Хюз, Алекс Брет, Джак Куик, Робърт Томпсън и Ан Томлин за техническата помощ по многобройни убийствени теми. Вината за всички грешки или фактологически несъответствия е изцяло моя, а не тяхна, макар да предполагам, че биха могли да бъдат обвинени в подпомагане и подстрекаване на престъпленията ми.

Специални благодарности на Кери Донован, Джина Макоби, Стефани Престън и най-вече на Анди Брекман, създателя на Ейдриън Монк, за невероятната им подкрепа и насърчения.

Макар да полагам всички възможни усилия да остана верен на последователността на телевизионната поредица, това невинаги е възможно, като се има предвид дългото време между написването на моите книги и издаването им. Възможно е през този период да се появят нови епизоди, които противоречат на подробностите или ситуацияите, споменати в книгите ми. Ако се натъкнете на подобна непоследователност, ще ви бъда благодарен, ако проявите разбиране.

Много бих се радвал да вляза във връзка с вас. Отбийте се на www.leegoldberg.com и кажете едно „здраси“. И не забравяйте да си почиствате зъбите с конец двайсет пъти на ден!

1.

Г-Н МОНК ПОСТИГА СВОЕТО

Казвам се Натали Тийгър. Аз съм майка на истинска участничка в училищния отбор по американски футбол и се гордея с това. Дванайсетгодишната ми дъщеря Джули играе като защитник в отбора на „Сламърс“ в момичешката лига. Хлапетата се събират в Долорес Парк за тренировки всяка събота и за мачове всяка неделя.

Във въпросната неделя моят шеф Ейдриън Монк, легендарният детектив, беше заедно с нас на мача. Беше твърде неспокоен, за да си остане у дома. През последните два дни разследваше жестоката смърт на презрения Е. Л. Ланкастър, който управляваше ипотечния отдел на една банка в Сан Франциско.

Кажи-речи всички, които Ланкастър някога бе познавал, хранеха неприязън към него. Дори беше лишил родителите си от правото да ползват собствения си дом, когато баща му, вече засегнат от старческо оглупяване, пропуснал две от ипотечните вноски.

Не се шегувам. Такава „светла“ личност бе този Ланкастър.

Единствената улика, с която разполагаше Монк, беше объркваща плетеница от застъпващи се кървави отпечатьци от стъпки, принадлежащи на убиеца.

Теорията на капитан Лелънд Стотълмейър относно отпечатьците от стъпки беше, че жертвата сигурно е нанесла удар при самозащита, от който нападателят се е олюлял и му се е завил свят.

Лейтенант Ранди Дишър, най-верният помощник на капитана, проверяваше в болниците из района всички случаи на хора, постъпили с наранявания на главата.

Виждала съм Монк да разкрива убийство броени минути след пристигането си на местопрестъплението. В този случай обаче имаше твърде много заподозрени и твърде малко улики. Разследването подлудяваше Монк още повече от обикновено.

Главният проблем на Монк е, че е обсебен от желанието да въдворява ред в един свят, който е по природа хаотичен. Това е

проблем, който той никога няма да реши. Той обаче не е сам в безплодния си стремеж. Всички имаме същия проблем, само че не в същата степен като него.

Вижте мен, например. Работата ми е да направя живота на Монк колкото е възможно по-подреден, за да може той да се съсредоточи върху въвеждането на ред в хаоса: това е методът, с който си служи, за да разкрива убийства: именно така си изкарва хляба, а пък по този начин е в състояние да ми плаща.

Когато не съм с Монк, се опитвам да поддържам някакъв ред в собствения си живот и да създавам хармонична, сигурна и мотивираща среда за дъщеря си.

Така успявам криво-ляво да плащам сметките, да пера, да поддържам къщата чиста, да карам Джули навреме на училище, да се грижа тя да свърши всичките си задължения, да съгласувам всичките ѝ мероприятия, срещи за игра, да... Е, схващате какво имам предвид, защото вероятно и вие правите същото.

Никога не мога да се справя напълно с всичко. Никога не успявам да държа всичко изцяло под контрол. И никога няма да успея. Зная го, но въпреки това продължавам да се опитвам.

И Монк е такъв.

Аз обаче не съм обсебена от неуспеха си да контролирам живота си.

И тъй като съм различна от Монк, опитът ми да слагам всичко в ред не ми предоставя уникален поглед върху заобикалящата ме действителност — перспектива, позволяваща ми да забелязвам факти, които останалите не виждат, и да разкривам сложни и заплетени убийства.

Научила съм се да приемам, че винаги ще има хаос, че нещата абсолютно никога не могат да бъдат поставени под контрол, и че именно тази непредсказуема, безредна, неподлежаща на контрол природа на нещата е животът.

Безредието е неочакваното. Това е откриване. Промяна. И колкото и упорито да се опитваме да въведем ред в живота си, дълбоко в себе си всички знаем, че именно тази малка частица безредие прави живота вълнуващ.

Тогавата защо изобщо непрекъснато се опитваме да сложим живота си в ред? Защо го правя аз?

Не знам.

Но понякога се чудя дали Монк го прави, защото връщането на реда във всичко е негова мания.

Знаех, че навярно безредието, каквото бе случаят с Ланкастър, сигурно тормози Монк. И се тревожех какво ли щеше да направи, за да компенсира тази нервност.

Затова в онзи неделен следобед бях решила да се отбия до дома на Монк на път за мача, за да видя как е. Джули ме умоляваше да не го правя, но аз се тревожех за него. Оказа се, че съм имала сериозно основание за това.

Открих Монк, застанал на четири крака, да чисти килима си нишка по нишка, като си служеше с лупа и четка за зъби.

Не можех да го оставя така, затова го накарах да ни придружи, въпреки ожесточените протести на Джули. Не можех да я виня за възраженията ѝ. Веднъж Монк ми помагаше да обучавам баскетболния ѝ отбор и преживяването бе истинска катастрофа. Опитах се да утеша Джули, като я уверих, че този път Монк ще бъде просто зрител на трибуните. Какво толкова можеше да направи?

Само да бях знаела!

Мачът се провеждаше в Долорес Парк в ясен слънчев ден, дори нямаше мъгла. Паркът бе разположен върху стръмния хълм, който разделяше квартала Ной Вели, в които живеем, от градската глъчка на Сивик Сентър. Зрителите имаха страхотен изглед не само към игрището, а също и към очертанията на центъра на Сан Франциско.

„Сламърс“ играеха срещу „Килър Клийтс“^[1], най-добрия отбор в лигата, а също и най-подлия. „Килър Клийтс“ играеха американски футбол като силов спорт, покосявайки всяко дете, което се изпречеше на пътя им. Бяха твърде груби, а треньорът им, едър, сърдит мъж на име Харв Фелдър, ги пришпорваше здраво, обсипвайки с жестоки обиди всеки играч, който не напуснеше игралното поле с късче от плътта на някой противников играч между зъбите.

Треньорите и семействата на двата отбора бяха в един и същи край на игрището, но всеки от тях се бе разположил на собствени, подредени в четири редици метални седалки.

Още в началото на първата четвъртина едно момиче от „Килър Клийтс“ беше ударено по тила с топката, което позволи на играч от отбора на „Сламърс“ да се промъкне покрай нея и да отбележи гол.

Реферът наду свирката си, отсъждайки кратък таймаут, за да даде на контузения играч, момиче на име Кейти, възможност да напусне игралното поле.

Кейти се запрепъва към страничната линия на игрището, като се опитваше да не заплаче, и друго момиче от „Килър Клийтс“ заема мястото ѝ.

— Добра отбрана, Кейти. Игра страхотно — искрено каза на Кейти Раул Мендес, треньорът на нашия отбор, когато тя мина покрай него. Той беше баща на четири момичета и беше наистина мил човек. Момичето го погледна, но не показа с нищо, че е чуло коментара му.

— На това игра ли му викаш? — изкрещя ѝ Фелдър, като тикна лицето си право в нейното, толкова близо, че Кейти вероятно можеше да почувства как я опръсква слюнката, хвърчаща измежду стиснатите му зъби. — Ти си неудачница, Кейти, хленчещ малък червей. Отвращаваш ме.

Кейти избухна в сълзи и Фелдър я изимитира, когато тя се затътри обратно към смутените си родители.

— Уаа-уаа-уаа. А освен това си и ревла — допълни Фелдър. — Махай се от очите ми, преди да съм повърнал.

Раул отвратено поклати глава.

— Хей, човече, не мислиш ли, че си малко суров с нея? Те са просто деца. Това е само игра.

Фелдър се усмихна подигравателно на Раул.

— Губещите винаги така казват.

Играта се поднови и почти веднага човек от играчите на „Килър Клийтс“ се вряза в едно момиче от „Сламърс“, като я събори по гръб и почти я прегази, за да отбележи гол.

Фелдър размаха юмрук във въздуха и изпълни малък танц на победата.

— Мразя този човек — изсъсках на Монк.

Но Монк вече не беше до мен. Беше се изправил върху редицата от седалки, като се опитваше да убеди хората да се преместят на различни места, за да може на всеки ред да има четен брой хора. Изправих се и го смъкнах обратно долу.

— Моля ви престанете да дразните родителите — казах.

— Погледни ги — рече Монк. — Трима седят на единия ред, петима — на другия. Горееди само един. Това е безотговорно. Би

трябвало да дават пример на децата си.

„Килър Клийтс“ се бутаха с лакти, раздаваха ритници и се мъчеха насила да вземат топката, за да се промъкнат през играчите на „Сламърс“ и да отбележат нов гол. Реферът не изсвири нито един наказателен удар срещу тях. Предположих, че или е сляп, или е дружка на Фелдър.

— А примерът, който той дава? — казах, посочвайки към Фелдър, който отново изпълняваше своя танц на победата.

— Пуснете им малко кръв! — провикна се Фелдър към отбора си.

— Направо унищожават нашия отбор — рекох.

Монк се втренчи във Фелдър.

— Обади се на капитана.

— Нямах предвид буквално това — казах.

— Обади му се. — Монк раздвижи рамене и завъртя глава. — Кажи му да носи белезници.

Когато капитан Стотълмейър се появи, вече беше започнала втората половина от мача, резултатът беше седем на едно, а Монк се беше опитал да убеди всички родители от нашия отбор да насядат само в една редица в средата на редовете от седалки.

— По-късно ще ми благодарите — каза им той.

Съмнявах се в това. Всъщност, можеха дори да ми забранят да посещавам мачове за в бъдеще. Чувствах гневните им погледи, но се правех, че не забелязвам.

На лицето на Стотълмейър беше изписано същото изражение като тези на родителите. Беше с тениска, яке от плътна материя и чифт избелели джинси. Капитанът очевидно не беше особено радостен, че са го измъкнали от апартамента му в свободния му ден.

— По-добре да имаш основателна причина за това, Монк — каза Стотълмейър.

— Трябва да поговорим с тях. — Монк посочи към родителите на играчите от „Килър Клийтс“ по седалките. — Мен не искат да ме послушат.

— Повика ме тук, за да преподредя хората по седалките?

— Това е въпрос за безопасност — каза Монк.

— Ъ-хъ. — Стотълмейър обърна гръб на Монк, затова не видя как вратарката на „Сламърс“ бе ударена с всички сила от топката, а „Килър Клийтс“ отбелязаха нов гол. — Тръгвам си.

— Чакайте — рече Монк. — Не можете да си тръгнете, без да арестувате треньора.

— За това, че хората са насядали безредно?

— За убийство — каза Монк.

Стотълмейър спря и бавно се обърна кръгом, за да застане отново с лице към Монк.

— Не мога да го арестувам за това, че е спечелил мача.

— А за убийството на банкера? — каза Монк.

Стотълмейър го изгледа.

— Сигурно се шегуваш.

Монк посочи към Фелдър, който изпълняваше малкия си победен танц.

— Това обяснява отпечатъците от стъпки.

— Така ли?

— Това е негов ритуал. Прави го винаги, когато печели — обясни Монк. — Тези стъпки съвпадат с поредицата кървави отпечатъци от стъпки в банката.

Стотълмейър и Монк се приближиха до Фелдър, загледани в краката му, докато танцуваше.

— Проклет да съм — каза Стотълмейър, като приглаждаше гъстите си мустаци.

Фелдър се извъртя и ги изгледа кръвнишки.

— Какво, по дяволите, си мислите, че правите?

Стотълмейър показва значката си на Фелдър.

— Полицейско управление на Сан Франциско, отдел „Убийства“. Арестуван сте за убийството на Е. Л. Ланкастър от банката „Голдън Стейт“.

Челюстта на Фелдър увисна от удивление. Моят също. Голямо увисване на челюсти падна.

Стотълмейър сложи белезници на Фелдър, прочете му правата и понечи да го отведе.

Монк се прокашля.

— Не забравяте ли нещо?

Стотълмейър простена, обърна се и вдигна значката си, за да могат родителите, привърженици на „Килър Клийтс“ по седалките да я видят.

— Хей, всички вие, слушайте — рече капитанът. — Имате две възможности за избор: или да насядате на редове с четен брой, така че броят на зрителите на всеки ред да е четен, или всички трябва да седнете заедно на един ред.

— Защо? — попита един родител.

— Това е въпрос, отнасящ се до безопасността — каза Стотълмейър. — Ако не искате да си навлечете наказание, предлагам да го послушате. — Стотълмейър кимна към Монк, а след това отведе Фелдър от игрището.

Играчите от „Сламърс“ и родителите им заръкопляскаха. Ликувахме заради това, че бяха отвели Харв Фелдър, окован в белезници, но Монк не гледаше така на ситуацията.

— Виждаш ли? — обърна се той към мен. — Всички одобряват балансираното сядане.

[1] „Килър Клийтс“ (Killer Cleats) — от английските думи за „убиец“ и „клин“ — Бел.прев. ↑

2.

Г-Н МОНК И ЗЛОПОЛУЧНОТО СЧУПВАНЕ

Не мисля, че в списъка с правилата на американския футбол има обяснение какво да се прави, когато по време на мач треньорът на един от отборите е арестуван за убийство. Реферът не знаеше как да се справи с тази ситуация. Родителите на играчите от „Килър Клийтс“ искаха играта да бъде прекратена и да отведат децата си у дома. Раул с радост бе готов да се съгласи — при условие че „Килър Клийтс“ приемат служебен резултат. „Килър Клийтс“ нямаха желание да преглътнат една загуба, затова играта продължи.

Раул вероятно смяташе, че травмата от това, че са видели как извличат треньора им от игрището и го замъкват в затвора, ще подкопае бойния дух на „Килър Клийтс“ до такава степен, че може би наистина ще получим шанс да ги бием. Вместо това, случката само ги ядоса. Върнаха се на игрището, гневни като глутница бесни вълци.

Кристи Кларк, дясното крило на „Клийтс“, изпрати топката право надолу в центъра на игрището. На ширина тя бе колкото две момичета и се връзваше във всичко и всеки по пътя си като неуправляем булдозер.

Повечето играчи на „Сламърс“ проявиха достатъчно здрав разум, за да се махнат от пътя на Кристи и да пратят играта по дяволите: с изключение на моята скъпа, мила, упорита дъщеря.

Джули бе твърдо решена да не остави топката да мине покрай нея. Тя направи гримаса и връхлетя върху Кристи. Мисля, че дори чух Джули да ръмжи.

Кристи и Джули се блъскаха една в друга като разбеснели се лосове, подритвайки си топката, докато се бутаха една друга с глави. По някакъв начин Кристи успя да ритне топката покрай Джули и да я повали.

Дъщеря ми се удари силно в земята и нададе измъчен вик, в който имаше колкото болка, толкова и ярост.

Кристи и „Килър Клийтс“ профучаха покрай Джули и отбелязаха нов гол, при което целият отбор избухна в ликуващи възгласи.

Поне не стъпкаха Джули: приех това като рядка проява на милост от тяхна страна. Станах и зачаках Джули да се изправи на крака.

Монк ме дръпна за тениската.

— Стоиш права — каза той.

— Знам това, господин Монк.

— Но всички останали седят — рече Монк. — Всяваш смут.

— Тревожа се за дъщеря си.

— Ами ако още някой се изправи? Тогава ще има двама души, които стоят прави, докато всички останали седят, и преди да се усетиш, в целия свят ще настъпи анархия.

В този момент целият ми свят се състоеше от едно дванайсетгодишно момиче, което все още не се изправяше. Изтичах на игрището. Раул ме последва.

Монк стана и направи знак на всички по седалките да ни последват, което те и направиха, вероятно сплашени и принудени да се подчинят заради речта на капитан Стотълмейър.

Когато двамата с Раул стигнахме до Джули, тя седеше изправена, като стискаше дясната си ръка и много упорито се опитваше да не заплаче.

— Добре ли си, съкровище? — попитах.

Тя поклати глава.

— Мисля, че ръката ми е счупена.

— Вероятно е само навехната — каза Раул.

Беше свикнал децата да преиграват по отношение на внезапната болка от неочаквано падане. Той обаче не познаваше Джули така, както я познавах аз. Веднъж, когато беше още бебе, тя успя да се измъкне от високото си столче и падна на кухненския под. Всяко друго бебе щеше да се разхленчи: Джули обаче си седеше там, борейки се с порива да се разплаче и бясна на себе си, задето не успява.

Джули беше боец, като баща си.

Затова, когато я видях сега, с пълни със сълзи очи, разбрах повече, отколкото можеше да ми каже, която и да е рентгенова снимка. Щом казваше, че ръката ѝ е счупена, значи беше така.

Вдигнах поглед и видях Монк да подрежда в кръг около нас родителите, които явно нямаха особено желание да се подчинят. Според начина на мислене на Монк, ако един от зрителите беше на игрището, то всички зрители трябва да бъдат там. На лицето на Монк беше изписано болезнено изражение, по-измъчено дори от това на Джули. Той се наведе и зашепна в ухото ми.

— Овладей се, жено — каза той. — Не е това начинът да се държиш на публично място.

— Отиваме в болницата, господин Монк — казах.

— Защо би искала да направиш подобно откачено нещо? — запита раздразнено той, докато Раул и аз внимателно вдигнахме Джули и я изправихме на крака.

— Не виждате ли, че Джули се е наранила? — възкликнах, докато водехме Джули към паркинга. Макар да бях почти сигурна, че си е счупила ръката, не исках да потвърждавам страховете ѝ, като го изрека на глас.

— Не можеш да я заведеш в болница — каза той, като се мъкнеше след нас, настойчиво махайки на другите родители да ни последват. — Там е пълно с болни хора.

— Там отиваме — заявих. — Ако искате да вземете такси до вкъщи, аз плащам.

Той простена.

— Това е все едно да ме караш да избирам дали да си прережа гърлото, или да се застрелям.

Но все пак дойде с нас.

Докторът вече беше направил на Джули предварителен преглед и тя тъкмо се беше върнала от рентгена, когато Монк най-сетне се присъедини към нас. Разтвори завесата около леглото на Джули в спешното отделение, сякаш излизаше на сцена.

Дами и господа, вашите аплодисменти за Ейдриън Монк!

Беше успял да намери болничен халат от онези, които носеха пациентите, който беше облякъл върху дрехите си, гумени ръкавици, които бе поставил на ръцете си, и хирургическа маска, за да покрие носа и устата си.

Гледката беше забележителна и си струваше чакането. Видът му извика върху лицето на Джули усмивка точно в момента, когато тя най-много имаше нужда от нея — не че беше целил именно това.

— Какво? — попита ни Монк, в пълно неведение за факта, че приличаше на клоун.

— Не ме разбирайте грешно, господин Монк — каза Джули, — но изглеждате глупаво.

— Мисля, че искаш да кажеш „подходящо облечен“.

— Прав сте — рече тя, след като се спогледахме. — Точно това исках да кажа.

— Облекчен съм да чуя, че казваш това — каза той, като вкара в стаята количка, отрупана с халати, ръкавици и маски за двете ни. — Може би не е твърде късно да спася и вас.

— От какво? — попитах.

— Какво ли не — каза той. — Черната смърт, ебола, скорбут.

— Не можеш да прихванеш скорбут — обясни Джули. — Разболяваш се от него, ако не ядеш достатъчно портокали.

— Това са бабини деветини — възрази Монк, като ни раздаваше одеждите, — разпространявани от баби, които по-късно са умрели от скорбут.

Точно в този момент влезе докторът. На младото му лице беше изписано такова мрачно изражение, та се страхувах да не ни съобщи, че Джули има мозъчен тумор.

— Боя се, че китката ти е счупена — каза докторът. — Добрата новина е, че счупването е чисто. Ще трябва да носиш гипс само две седмици.

Ако това беше всичко, защо трябваше да изглежда толкова сериозен? Може би смяташе, че така има по-учен и зрял вид и родителите няма да се отнасят недоверчиво към него заради младоликото му изражение.

В действителност това го правеше да изглежда сякаш беше изял за обяд нещо, което беше решило да си пробие път обратно навън.

— Мога ли да си избира цвета за гипса? — попита Джули.

— Естествено — каза той и махна на една сестра от спешното отделение.

Тя застана зад Монк и вдигна схема с дузина примерни цветове, та Джули да ги види. В сестрата имаше нещо смътно познато, но не

можех да се сетя коя е.

Имаше гъста, къдрава кафява коса с изрусени кичури и стойката ѝ беше надменна. С това искам да кажа, че около нея се усещаше някаква грубовата увереност, от онази, която напомня за знак. Това е жилавост, каквато можеш да придобиеш само по улиците, и то не по онези в кварталите от къщи в предградията. Като растеш в предградията, в крайна сметка се сдобиваш с една разглезена увереност, идваща от знанието, че разполагаш с взаимни фондове, които ти носят пари.

— Разполагаме с богат избор от цветове — каза докторът. — Или пък може да си останеш с бял гипс и да отдадеш ръката си като място за реклама.

— Наистина ли? — отвърна Джули. — И колко ще получа за това?

Бях поразена от този въпрос. Кога Джули е станала толкова предприемчива?

— Шегувам се — каза докторът.

— Но идеята не е лоша. — Джули ме погледна. — Бихме могли да пообиколим местните търговски обекти, например пицарията или магазина за велосипеди, и да проверим дали проявяват интерес да използват ръката ми като подвижен билборд.

Тази счупена китка ми разкриваше цяла нова страна от характера на дъщеря ми.

— Считай, че се договорихме — казах.

— Можеш да им предложиш специална тарифа, за да рекламират върху двете ти ръце — допълни Монк.

— Но аз нямам гипс на лявата ръка — каза Джули.

— Ще имаш — рече той, като кимаше.

— Не, няма — каза тя.

— Така правят в подобни ситуации.

Сестрата започваше да нервничи, раздразнено потрепвайки с крак по пода.

— Но лявата ми китка не е счупена — възрази Джули.

— Няма значение — каза той. — Това е стандартна медицинска процедура.

— Искате да гипсирам лявата ѝ китка? — невярващо се обърна лекарят към Монк.

— Това не се ли подразбира?

— Не — каза докторът — не се подразбира.

— Не можете да гипсирате само едната китка — възрази Монк.
— Така ще се наруши равновесието ѝ.

— Гипсът не е толкова тежък — каза докторът. — Мога да ви уверя, че всичко с равновесието ѝ ще си е съвсем наред.

— Ще е наред, ако има гипс и на двете ръце. — Монк се обърна към мен. — Къде е учил медицина този тип? Ако бях на твоето място, щях да поискам второ мнение.

Лицето на сестрата започваше да става напрегнато и по бузите ѝ избиваше червенина. Имаше вид, сякаш всеки момент ще удари Монк с таблото с мостри, което държеше.

Твърде добре знаех какво чувства. Трябваше да приключи този нелеп спор, преди Монк да има нужда от медицински грижи.

— На Джули няма да ѝ сложат гипс на дясната китка, господин Монк — рекох, — защото не е счупена.

— Не разсъждаваш разумно. Явно си в шок заради нараняването на Джули. Трябва да те види лекар. — Монк погледна пренебрежително към доктора. — Истински лекар.

— Не искам да ми гипсират и двете китки — обърна се Джули към мен.

— Не се тревожи, скъпа — казах. — Това няма да се случи.

— Разбира се, че ще се случи — каза Монк. — Тя не може да си тръгне оттук дебалансирана.

— Искате да кажете небалансирана — каза докторът, — не „дебалансирана“.

— Какво знаете вие? — рече Монк.

— Знам, че вие сте дебалансиран, ако мислите, че тя е небалансирана — каза докторът, усмихвайки се на собственото си остроумие.

На Монк не му беше забавно.

— Арестуван сте.

— За какво? — попита лекарят.

— За това, че се представяте за лекар.

— Полицай ли сте?

— Консултант съм на полицията — каза Монк. — Разследвам убийства.

— Не съм убил никого — каза лекарят.

— Все още не — обясни Монк. — Но ако продължавате да практикувате медицина по този начин, ще го направите.

Сестрата внезапно метна диаграмата с мострите към стената в пристъп на гняв, стряскайки всички ни.

— Достатъчно, Ейдриън — заяви тя. — Независимо дали вярваш, или не, светът не се върти около теб и специалните ти нужди. Това бедно момиче претърпя достатъчно днес и без да ѝ се налага да си има работа и с теб. Така че млъквай и ни остави да си свършим работата.

При звука на гласа ѝ Монк се сепна и от шока очите му се отвориха широко.

Сестрата си пое дълбоко въздух, за да се успокои, а после ме погледна:

— Съжалявам за това, но е невъзможно да спечелите подобен спор. Повярвайте ми. Единственият начин, по който някой от нас ще получи спокойствие, е ако гипсираме лявата китка на Джули.

Преди да успее да възрази, сестрата се приближи към Джули.

— Не се тревожи, миличка. След като гипсът изсъхне, ще го срежа, ще сложа върху него няколко ивици самозалепващ материал и ще ти го дам. Така ще можеш да го слагаш всеки път, когато Ейдриън е наблизо, и да го сваляш в мига щом си тръгне. Проблемът е решен.

Ейдриън? Фактът, че чух жена, за която смятах, че му е напълно непозната, да говори за него, наричайки го с малко име, доста ме стресна. Никога не бях чувала никой, освен брата на Монк и психиатърът му, да говори за него като Ейдриън. Предположих, че тази фамилиарност е просто техника за успокояване и за овладяване на ситуацията, която сестрите и други професионални медици използваха, за да се справят с емоционално или психологически разстроени личности.

— Или пък бих могъл да накарам да приберат този тип — каза докторът, присвивайки очи към Монк. — Това също би решило проблема.

— Оценявам предложението, но мисля, че ще се задоволим с втория гипс — обърнах се към Джули. — Ако това решение те задоволява.

— Да — каза Джули. — Просто искам да се прибера вкъщи.

Сестрата се усмихна.

— Не искаме ли всички същото? Веднага се връщам.

Тя отиде да вземе каквото ѝ трябваше за приготвянето на гипса. Монк не беше помръднал, откакто тя бе проговорила. Мисля, че даже не беше мигнал. Бях впечатлена от решителния начин, по който сестрата се беше справила с положението, и го оценявах, но не можех да проумея защо фактът, че се беше обадила, стресна Монк и го накара да млъкне.

Докторът спомена нещо в смисъл че трябва да се върнем след две седмици, даде ми рецепта за болкоуспокояващи за Джули и отиде да лекува друг пациент.

Погледнах Монк. Изглеждаше замръзнал на място.

— Имате ли нещо против да останете при Джули за минутка? — попитах го.

Монк кимна едва забележимо. Никъде нямаше да отиде.

Настигнах сестрата в склада за материали.

— Извинете — казах. — Просто исках да ви благодаря, че ме измъкнахте от ситуацията. Понякога приятелят ми е трудно управляем.

— Свикнала съм — рече тя, застанала с гръб към мен, докато търсеше нещата, които ѝ трябваха.

— Сигурно срещате много хора като господин Монк.

Тя въздъхна уморено:

— Няма друг като Ейдриън.

Беше го направила отново. Беше го нарекла Ейдриън. Имаше нещо в начина, по който го изрече, със силния си акцент от Ню Джърси, от което усетих да ме пробожда нервна тръпка под лъжичката. Внезапно изпитах злоещо предчувствие какво можеше да е обяснението за близостта ѝ с него.

— Очевидно сте имали някакъв опит с него преди — казах наслуки.

— Това е един от начините да го определите — рече тя, като се обърна да го погледне отново, почти нежно. — Вършех вашата работа.

И точно тогава видях табелката с името, прикрепена върху униформата ѝ, и подозренията ми се потвърдиха.

Шарона се беше върнала.

3.

Г-Н МОНК И ПОВТОРНОТО ОБЕДИНЕНИЕ

Според онова, което са ми разказвали, Монк винаги е бил склонен към натрапчиво-обсесивни разстройства. След като обаче съпругата му Труди била убита от кола бомба, те го завладели напълно. Изобщо не бил в състояние да се справя. От полицията го принудили да си вземе неплатен отпуск и да се подложи на интензивно, извънболнично психиатрично лечение.

Положението толкова се влошило, че Монк, за да избегне постъпването в специализирано заведение, се принудил да се сдобие с лична медицинска сестра, която да му дава лекарствата и да му помогне да сглоби отново живота си.

Тази сестра била Шарона Флеминг.

Тя беше разведена майка, отглеждаща момче, което бе на същата възраст като Джули. Знам от личен опит, че едва ли й е било лесно да се грижи едновременно за Монк в най-тежкото му състояние и за детето си. Вероятно притежава запаси от сила, на които и Арнолд Шварценегер би завидял.

Шарона не само помогнала на Монк да се оправя без лекарства и да започне да излиза отново от къщата, но дори успяла да го навие да консултира полицията при най-заплетените случаи на убийство. Благодарение на нея, Монк постепенно превъзмогнал унищожителната си скръб и овладял фобиите си дотолкова, че изглеждало възможно да получи отново работата си.

И тогава една понеделнишка сутрин, без никакво предизвестие, Шарона не се явила на работа. Оставила бележка, в която уведомявала Монк, че се е преместила обратно в Ню Джърси и се е омъжила отново за бившия си съпруг Тревър.

В отчаяните си опити да си намери нова асистентка, Монк се натъкна на мен — една жена без какъвто и да било сестрински опит. Бях овдовяла майка, работеща като барманка в един истински вертеп. Но, по някаква причина се сработихме.

Монк не се притесняваше от факта, че нямам професионални квалификации, затова аз също не се притеснявах. Всичко, което имаше значение за мен бе, че тази работа е по-добра от предишната. Всяка вечер щях да съм си вкъщи, за да сложа дъщеря си да си легне и вече никакви пияници нямаше да повръщат върху мен.

Отначало се чувствах като актриса, включена, за да замести обичана героиня в хитово телевизионно шоу. В продължение на месеци ми се струваше, че Монк, а и всички останали в живота му, ме сравняват с Шарона, и сравнението не е в моя полза.

Но някак си двамата с Монк накарахме нещата да потръгнат.

Беше трудно и ни отне време и усилия, но Монк, Стотълмейър и Дишър в крайна сметка ме приеха такава, каквата бях, вместо да очакват от мен да бъда клонинг на Шарона. Дори се понаучих да разбирам нещичко от детективската работа.

Най-сетне имах работа, която ме устройваше, от която дори разбирах нещо, и нещата вървяха по-гладко от всякога.

А сега Шарона се беше върнала, да я вземат дяволите.

Обърнах се към Монк. Той още не се беше помръднал. Шарона проследи погледа ми.

— Той се справя много по-добре, отколкото си мислех — каза Шарона.

— Изпаднал е във вцепенение — рекох.

— Накрая ще се изтръгне от него — каза тя. — Наслаждавай се на спокойствието, докато можеш.

— Харесвам господин Монк, когато се държи обичайно — обясних.

— Да, забелязах. — Тя ме изгледа и занесе материалите си при Джули.

Последвах я, вървейки зад нея. Бях раздразнена, а не бих могла да ви обясня точно защо. Може би щях да мога, ако притежавах нейните медицински и психологични познания. Погледнах Монк. Той още се взираше, с широко разтворени очи, в нещо, което никоя от нас не можеше да види.

— Джули — казах, — това е Шарона.

Веждите на дъщеря ми отскочиха нагоре.

— Онази Шарона ли?

Шарона се усмихна.

— Спечелила съм си позорна слава. Предполагам, че би трябвало да съм поласкана.

— Недей — рекох.

Джули ме погледна, карайки ме да се почувствам смутена заради враждебността си. Шарона никога не беше направила нещо, с което да ме нарани, поне не още. Но със сигурност бе наранила Монк.

— Няма да усетиш нищо — обърна се Шарона към Джули. — Просто си дръж ръката неподвижна и ме остави да свърша цялата работа.

Тя започна да увива счупената китка на Джули с марля.

— Ти дори не се сбогува — промърмори Монк. Гласът му бе съвсем малко по-висок от шепот.

— Моля? — попита Шарона, като вдигна очи. — Ще трябва да говориш по-високо.

— „Довиждане“ — каза Монк, като се прокашля и изопна плещи. — Ти дори не каза „довиждане“.

Шарона не откъсваше очи от работата си: прокара марлята в пространството между палеца и показалеца на Джули и я уви около китката ѝ.

— Беше за твое собствено добро, Ейдриън. Ако ти бях казала, че смятам да напусна, ти никога нямаше да ме оставиш да си отида. Щеше да рухнеш.

— Аз наистина рухнах — каза Монк.

— Можеше да е по-лошо — рече тя.

— Не — каза Монк, — не можеше.

— Ейдриън, и двамата знаем, че това не е вярно — каза Шарона. — Ти беше готов да станеш по-независим, а аз си имах собствен живот. Правех услуга и на двама ни.

— Ти си го излъгала — заявих.

— Не, не съм — възрази тя и започна да поставя ивици влажен прозрачен материал около увитата в гипс китка на Джули.

— Все още си в Сан Франциско — казах. — Не си отишла в Ню Джърси.

— Отидох — каза Шарона.

— Тогава какво правиш тук сега? — попитах.

Тя ме изгледа студено.

— Не че изобщо ти влиза в работата, но нещата не потръгнаха както планирах. Бяха минали само няколко месеца от завръщането ни в Ню Джърси, когато един приятел на Тревър в Ел Ей предложи да му продаде малкия си бизнес, свързан с оформлението на паркове и градини — косене на ливади, подстригване на живи плетове, такива неща. Тревър искаше да го купим. Това означаваше да използваме почти всичките си спестявания.

Шарона свърши с дясната ръка на Джули и започна да увива с марля дясната.

— Но на мен бизнесът ми се стори добър и си помислих, че това може да бъде ново начало за всички ни. Затова купихме този бизнес и се преместихме. За известно време всичко вървеше добре, а после вече не. Тревър и аз отново се разделихме. Двамата с Бенджи се преместихме обратно тук.

— Защо Сан Франциско? — попитах. — Защо не се върна в Ню Джърси?

— Защото знаех, че не мога едновременно да работя и да отглеждам Бенджи сама. Имах нужда от помощ, а сестра ми живее тук.

— А също и аз — каза Монк.

— Знам това, Ейдриън — рече Шарона. — Но ти имаш нужда от повече помощ, отколкото си в състояние да окажеш такава.

— Ти беше до мен, за да ми помогнеш — каза Монк. — Аз също щях да бъда до теб. Все още мога да бъда.

Искаше ми се да го сграбча и хубавичко да го разтърся. Защо мрънкаше така? Шарона беше зарязала именно него. Защо не беше обзет от гняв? Звучеше така, сякаш вината, задето тя си е тръгнала, е изцяло негова. И тогава ми просветна, че той вероятно мислеше точно това.

— Щях да ти се обадя, Ейдриън. Честно, щях. Но просто още не бях готова да те приема отново в живота си. Нещата и така са прекалено сложни.

Това ми вдъхна известна утеха.

— Каква беше причината за раздялата ви с Тревър този път? — попита Монк.

Шарона си пое дълбоко дъх и бавно го изпусна.

— Той уби човек — каза тя.

Всички, които бяха достатъчно близо, за да чуят, с изключение на самата Шарона, ахнаха едновременно. Тоест аз, Монк, Джули и един случайно минаващ санитар.

Не знам кое беше по-удивително: че съпругът на Шарона беше замесен в убийство, или че не се беше обадила на Монк, най-добрия разследващ убийства детектив в света, за да му каже за това в деня, когато са арестували Тревър.

Шарона изгледа ядосано санитаря и той забърза да разнесе ключката сред останалите от болничния персонал.

— Съпругът ти е обвинен в убийство — казах, — и въпреки това не си се обадила на господин Монк?

Шарона се обърна към него:

— Ти нямаше да можеш да ми помогнеш.

Той кимна.

Защо кимна? Не беше възможно да се е съгласил с нея. Монк изпитваше несигурност по отношение на всичко, с изключение на детективските си умения. По този въпрос бе напълно съгласен с всички останали, че е най-добрият от най-добрите в разкриването на убийства.

Тя навярно също знаеше това. Във всеки случай обаче реших да ѝ го изтъкна, пък било то и само за да си изкопча от Монк повишение на заплатата.

— Работата на господин Монк е да разкрива убийства — казах. — Това е като свръхестествена сила.

— Заради мен той разкри убицеца на пожарникарското куче — вметна Джули. — Той е велик детектив.

— Знам, че е такъв, миличка, но този път това нямаше да промени нищо — обърна се Шарона към нея, докато увиваше мокрите ивици около лявата ѝ ръка, — защото моят съпруг е виновен.

— Призна ли си? — попитах.

— Разбира се, че не — каза Шарона. — Тревър казва, че е невинен. Винаги така казва и никога не е. Затова се разведох с него преди.

— Може би този път казва истината, а ти го изоставяш, когато се нуждае най-много от теб — казах. — Изглежда си доста добра в това.

— Може би — рече Шарона, пренебрегвайки лековатата ми забележка. — Но доверието ми в него се изчерпа. Няма да подлож

себе си и Бенджи на изпитанието, каквото е един съдебен процес. Дотук бях. Изобщо не биваше да се омъжвам повторно за него.

— Значи сега отново живееш в Сан Франциско и работиш в болница. — Монк проговори най-сетне, за да изрече очевидното. — Как можеш да търпиш това?

— Това е работа — каза Шарона.

— По-добра ли е от онази, която имаше? — попита той.

— Имаш предвид, работата с теб?

— Не ти ли липсва? — попита той.

— Животът ми се промени, Ейдриън. — Шарона хвърли поглед към мен, а после отново към него. — А също и твоят.

Това беше краят на разговора, поне между нас, възрастните.

Шарона си поговори с Джули за училище, докато завършваше гипсовите превръзки и ги оставяше да изсъхнат. После срязва гипса на лявата ръка с трион за гипс и отново го прикрепил на ръката на Джули с ивици самозалепващ материал. Постава ръцете на Джули в лонгети, намести лепенките и се възхити на работата си.

— Как ти се вижда това, Ейдриън? — попита тя.

— Балансирано — каза Монк.

— Боже, това е най-голямата похвала, която можеш да кажеш — рече Шарона. — Това май е най-хубавият комплимент, който някога си ми правил.

Мразех Монк, задето караше дъщеря ми да се чувства още по-неудобно, отколкото се налагаше, мразех и Шарона просто заради присъствието ѝ.

— Мога ли да играя американски футбол следващия уикенд? — попита Джули.

— С гипсирана ръка? — рече Шарона.

— Ръце — поправи я Монк.

— Защо не? — каза Джули. — Предполага се, че трябва да използваш само краката си, не и ръцете.

— Мисля, че идеята не е особено добра — рече Шарона. — Но ми харесва отношението ти. Жилава си.

— Аз съм от семейство Тийгър — заяви Джули. — Ние не се предаваме.

Не знам дали Джули се опитваше да изпрати на Шарона послание от мое име, но все пак я обичах за това.

— Вярвам ти. — Шарона ме погледна. — Беше наистина приятно да се запозная с вас двете. Просто съжалявам, че беше при такива обстоятелства.

— Аз също — казах.

Шарона се обърна към Монк.

— Радвам се, че те видях, Ейдриън. Изглежда, че се справяш направо страхотно.

— Справях се — каза нещастно Монк.

Бях толкова ядосана на Монк, че се изкушавах да го оставя в болницата. Нека Шарона да го заведе у дома, щом му е липсвала толкова много.

Накрая обаче просто излязох заедно с Джули и той ни последва до колата, сякаш нищо не се беше случило. Все едно току-що не се бяхме сблъскали с бившата му помощничка и той на практика не й беше предложил моята работа току под носа ми.

Как можеше да е толкова безчувствен? Толкова себичен?

Толкова Монк?

Пътувахме в мълчание. Никой не каза и дума.

Оставих го пред къщата му и потеглих бързо, без дори да изчакам да видя дали е стигнал до вратата. Беше голям човек: ако не можеше да се справи с прехода от тротоара до всекидневната си, толкова по-зле за него.

— Ядосана ли си? — попита Джули.

— Какво те кара да кажеш това? — процедих.

— Правиш гримаси и лицето ти е червено — каза тя. — Заради мен ли е? Заради медицинските сметки?

— Не, скъпа, разбира се, че не — казах, съзнателно прогонвайки острия тон от гласа си. — Изобщо не съм ти ядосана. Ти беше невероятна. Много се гордея с теб.

— За какво? Да си счупиш китката не е кой знае какво постижение.

— За това, че си толкова смела, и силна, и зряла. Ти се държа много внимателно и деликатно с господин Монк, докато той не беше много внимателен спрямо теб.

— Това не е вярно, мамо. Господин Монк се страхува от болници, но все пак дойде с нас — каза тя. — Сигурно наистина го е грижа за мен.

— Така е — казах.

— Сега знае, че и мен ме е грижа за него.

— Затова се гордея толкова с теб — рекох. — Безпокоиш се как се чувстват хората, в момент, когато би трябвало да се безпокоиш само за себе си.

— Няма такъв момент — каза тя.

— Кой го казва? — попитах.

— Аз го казвам — рече тя. — Това е нещо, което реших.

Толкова години бях учила дъщеря си как да мисли, но бях пропуснала момента, в който беше започнала да мисли сама. Моето малко момиченце растеше и се превръщаше в човек със свои собствени убеждения и преценки за живота.

Кога се беше случило това? И защо извикваше сълзи в очите ми? Превръщах се в емоционална развалина.

— Още не си ми казала защо си толкова ядосана — каза Джули.

— Ядосана съм на „Килър Клийтс“ задето играха толкова грубо. Ядосана съм, че те нараниха. И съм бясна, че и двете ти китки са гипсирани, когато би трябвало да е само едната.

— И си бясна, че Шарона се върна.

— Да — признах, — и това също.

— Ако си загубиш работата — попита Джули, — господин Монк ще идва ли пак да ни вижда?

— Надявам се — казах.

4.

Г-Н МОНК НЕ МОЖЕ ДА РЕШИ

Когато се прибрахме къщи, свалих допълнителния гипс от лявата ръка на Джули, изпекох сандвичи със сирене за двете ни и й дадох няколко болкоуспокояващи. Тази вечер тя си легна рано и заспа след минута. Аз също си легнах рано, но за мен сънят не дойде така лесно.

Наистина се тревожех от това, че Шарона се върна обратно в живота на Монк. Няма да ви лъжа: чувствах се застрашена.

Не беше лесно да се работи с човек като Монк. Бях наета да се грижа за него, да бъде негов болногледач, шофьор, да му пазарувам, да бъде негов секретар и спътник. Отначало беше истинска борба.

С течение на времето обаче тези отношения се бяха променили и нещата станаха по-лесни и за двамата ни. Аз вече не просто се грижех за него — той също се грижеше за мен. Бях започнала да разчитам на Монк, и той на мен, в отношения, простиращи се отвъд отношенията между работодател и служител.

Ако оставите настрани фобиите и тревогите на Монк, между нас имаше много общо. И двамата бяхме загубили съпруг, отнет от насилствена смърт — съпругът ми Мич беше пилот от флота, когото свалиха в Косово. Така и не открих какво точно се е случило с Мич, а Монк все още се измъчва заради неразкритото убийство на съпругата си Труд.

Когато се запознах с Монк и двамата се опитвахме да се съвземем от преживяната загуба и да се справим. Все още беше така, но поне всеки от нас можеше да се облегне на другия. Разбрахме взаимно болката си, без да се налага да обясняваме нищо. Беше хубаво да знам, че някой ме разбира и това означаваше много за мен. Караше ме да не се чувствам така самотна и мисля, че и за него беше така.

Освен това Монк се беше превърнал и в единствения надежден, постоянно присъстващ мъж в живота на дъщеря ми, откакто Мич загина. Разбира се, бях излизала на срещи с няколко мъже, но не беше

имало никакъв истински романс (макар че веднъж едва не хлътнах по един огнеборец, един тип на име Джо Кокран, който още ме преследва. Понякога ми се иска да се бях оставила да ме хване, но се страхувах, че ще го изгубя при някой пожар по същия начин както войната ми беше отнела Мич). Не запознавах Джули с много от тези мъже и никога не водех някой от тях да пренощува у дома. Не исках Джули да се привърже към някой мъж само за да бъде съкрушена, когато той си тръгне.

Никога не съм си и помисляла, че тя ще гледа на Монк по друг начин, освен като на чудатия ми шеф, или пък че ще започне да я е грижа за него толкова много. Предполагам, че въпреки всичките му странности, Джули знаеше, че може да разчита на него.

Монк беше човек с твърдо установени навици, и човек, който ожесточено се съпротивляваше на промените. Понякога, когато става въпрос за деца, това може да бъде и хубаво.

Тримата прекарвахме много време заедно, вършейки обикновени, свързани с домашния живот неща, които нямаха връзка с работата ми. Беше удобно и сигурно, и не исках да го загубя.

А знаех, че ще го загубя, ако Монк ме уволнеше и върнеше Шарона на старата ѝ работа.

Но Шарона имаше огромно предимство пред мен. Тя беше човекът, спасил Монк, и винаги щеше да бъде. Независимо колко дълго работех за него или колко близки бяхме станали, не можех да се меря с това. На нея той би простил почти всичко. Аз винаги щях да бъда на второ място.

Това ме плашеше.

Но както каза Джули, аз съм от семейство Тийгър. Нямах да се предам без борба. А в болницата до голяма степен бях решила, че за отношенията ми с Ейдриън Монк си струва да се боря.

С радост бих позволила на Джули да не ходи на училище в понеделник: тя обаче настоя да отиде. Мисля, че искаше да се поперчи с гипса и да докаже колко е силна, което ме устройваше. Обещах вечерта да я разведа из бохемския ни квартал в Ной Вели, за да предложи на собствениците на магазини и заведения по протежение на Двайсет и четвърта улица възможността да рекламират върху

гипсираната ѝ ръка. Междувременно Джули щеше да си помисли какви цени иска за рекламата.

Мисля, че тя имаше доста добри шансове да намери клиенти. В края на краищата, живеехме в Сан Франциско, където хората ентузиазирани възприемаха радикалното, причудливото и откаченото. Не беше чудно, че Монк се чувстваше толкова удобно тук и откриваше около себе си толкова много неща, които се нуждаеха от оправяне, балансиране и организиране.

Сан Франциско, приютил най-кривата улица на света и Ейдриън Монк. По някакъв начин това просто ми се струваше правилно и беше доказателство, че Бог притежава страхотно чувство за хумор.

Оставих Джули в училище и потеглих право към апартамента на Монк на „Пайн“. На мястото ми за паркиране имаше старо, очукано „Волво“ комби с разрешително за паркиране с отличителните знаци на болничен служител, залепено на предното стъкло.

Символичното значение на това ми се стори много смущаващо. Шарона определено не се беше забавила да се нанесе и да ме измести. Сега ми ставаше ясно, че това ще бъде война.

Отворих със замах входната врата на апартамента на Монк и влязох с маршова стъпка вътре, като ревнива съпруга, която се надява да хване съпруга си, докато ѝ изневерява.

Двамата седяха на масата в трапезарията на Монк и ядяха купички „Чекс“, без прясно мляко, разбира се. Монк се страхуваше от прясно мляко, дори когато то беше в нечия друга купичка.

— Точно навреме, Натали — рече Монк. — Шарона тъкмо намина с нещо за закуска. Донесе „Чекс“!

— Колко мило — казах. Разбира се, всъщност исках да кажа: „Какъв ужас!“

— Прибирах се от работа вкъщи и ми хрумна да се отбия и да кажа „здраси“ — рече Шарона. — Знам, че на Ейдриън никога не са му излишни още малко „Чекс“.

— Тъкмо си приключила работа? — попита Монк. — Но часът е девет сутринта.

— Ужасната неделна нощна смяна беше единствената, която можах да поема — каза Шарона. — Всичките хубави смени вече бяха взети от сестри, по-старши от мен. Но какво можем да направя? Имах нужда от тази работа.

Което, сигурна съм, беше изключително хитрият ѝ начин да каже, че си иска обратно старата работа. Достатъчно лошо беше и това, че подкупваше Монк с „Чекс“.

— В такъв случай кой заведе Бенджи на училище? — попита Монк.

— Сестра ми. Живеем при нея, докато успее отново да си стъпя на краката — каза Шарона. — Но като се имат предвид проблемите на Тревър със закона, това може да отнеме известно време.

— Мислех, че си го зарязала — казах.

— Направих го, но все още имаме обща банкова сметка, а той вече взе малкото, което беше останало от спестяванията ни, за да плати на адвоката, който нае.

— Сигурна съм, че господин Монк би могъл да помогне — вметнах.

— Не бих могла да взема пари назаем от Ейдриън — каза Шарона.

— Не — каза Монк, — не би могла.

— Това, което исках да кажа е, че няма да ти се налага да живееш със сестра си, или да плащаш каквито и да било адвокатски такси, ако господин Монк измъкне Тревър от затвора — казах, обръщайки се към Монк. — И без друго точно сега нямате никакви случаи.

— Щом Шарона казва, че е виновен — рече Монк, — тогава съм сигурен, че наистина е.

— Откъде знаете? — попитах.

— Защото полицията го е арестувала и той е в затвора — каза Монк. — Това значи, че е виновен, до доказване на невинността му.

— Обратното е — казах.

— Не и в този случай — рече Монк.

— Дори не сте погледнали доказателствата — казах.

— Никой не е искал това от него — допълни Шарона.

— Може би е добре някой да го направи — казах.

— Може би е добре някои личности да престанат да си пъхат носа в неща, които изобщо не са тяхна работа — предложи Шарона.

— Господин Монк е разрешавал случаи на убийства, които всички останали са смятали за неразкриваеми.

— Знам — сопна се Шарона, — защото бях до него в повечето от тези случаи.

— Присъствала си на ранните, по-безинтересните случаи, преди той наистина да започне да постига големи успехи — казах. — Аз съм работила в тясно сътрудничество с него по класическите мистерии, които го направиха известен. Дори се опитаха да филмират една от тях — онази с астронавта, чието алиби за убийството на любовницата му беше, че е обикалял земята в орбита с космическата совалка.

— Чух за това — каза Шарона. — Но нямаше ли асистентката на Ейдриън във филма да е гореща мацка от азиатско-американски произход с невероятни умения в бойните изкуства?

Обичам китайска храна, дръпнатите очи не ме притесняват и мога да раздавам подли юмручни удари, така че тази промяна във филма не беше толкова голяма. Но дори и при това положение, проклетата да е, че го спомена.

— Това, което се опитвам да кажа е, че за Монк щеше да е фасулска работа да реши случая на съпруга ти — заявих. — Защо не искаш съпругът ти да бъде освободен?

— Не знаеш абсолютно нищо за мен или за Тревър — каза тя.

— Знам, че е в затвора и ти искаш да го задържиш там — казах.

— И аз също — рече Монк. — Той е заплаха за обществото.

Беше заплаха за Монк. Ако Тревър излезеше от затвора, това щеше да означава, че Шарона отново ще напусне Монк. Монк беше толкова себичен, че по-скоро би предпочел да остави един невинен човек да гние в затвора, отколкото да изложи на опасност собственото си удобство.

— През целия си живот Тревър е бил мошеник и крадец на дребно, винаги е търсил замисъла, който ще го направи богат — каза Шарона. — Беше готов да се възползва от всички, дори и от семейството си, за да го направи. Казах ви, че имаше онзи бизнес за разкрасяване на къщи, нали? Е, връщаше се в къщите, когато там нямаше никой, влизаше с взлом и крадеше разни неща. После продаваше откраднатите вещи по eBay — под собственото си име.

— Ако е бил такъв глупак — попитах, — какво си видяла в него?

— Той не е глупав. Просто не мисли — каза тя. — Има разлика. Проблемът с Тревър е, че той живее изцяло в настоящия момент. Никога не взема предвид обстоятелствата. Това също е част от обаянието му. Аз със сигурност се хванах на това. На два пъти.

— Тя има ужасен вкус по отношение на мъжете — каза Монк. — Веднъж излизаше на срещи с човек от Синдиката.

— Синдиката ли? — попитах.

— Така ние, професионалистите, занимаващи се с прилагането на закона, наричаме организираната престъпност — рече Монк.

— Ако си бил ченге през 1975-та — каза Шарона.

— На мен Тревър не ми се струва много опасен — казах. — Какво те кара да мислиш, че е убиец?

— Защото е убил някого — сприхаво отвърна Шарона. — Една жена, за която работел, се прибрала у дома по-рано и го хванала в къщата си. Той се паникьосал, грабнал една лампа и я ударил с нея. Сигурна съм, че не е възнамерявал да я убие. Но това не оправдава постъпката му.

— Стореното от него бе непростимо — каза Монк. — Да те подмами да се върнеш в Ню Джърси с благите си приказки и фалшиви обещания, да те принуди да изоставиш хората, които се нуждаят най-много от теб, хвърляйки ги в непрогледна тъмнина и отчаяние, таящо се в изпълнените със състрадание дълбини на измъчените им души.

Монк забеляза, че и двете сме се вторачили в него, и после бързо добави:

— И освен това Тревър е убил някого, което също е много лошо.

Шарона ми хвърли поглед.

— Знаеш ли какво? Много по-късно е, отколкото си мислех. По-добре да вървя.

По този въпрос беше права.

— Защо си се разбързала? — попита Монк. — Бихме могли да измерим ледените ми кубчета, за да се уверим, че са с напълно квадратна форма. Помниш ли колко обичаше да правиш това всяка сутрин?

— Ти го обичаше, Ейдриън — каза Шарона. — За мен това беше нещо като домакинско задължение.

— А какво е определението за „домакинско задължение“? — попита Монк, сякаш подканваше всички да се включат в припева на песен. — Нещо, което обичаш да правиш.

— Не мисля — рече Шарона.

— Има го в речника — каза Монк. — Провери го.

— Добре, хайде да го направим — каза Шарона. — Иди да си донесеш речника. Аз ще почакам.

Монк ми се ухили.

— Не е ли голяма шегаджийка? Това си беше наш ритуал, тази размяна на остроумни реплики. Веднага се върнахме отново към него, сякаш тя никога не ме бе изоставяла така лекомислено. Пасваме си като чифт удобни нови обувки.

— Може би имаш предвид „стари обувки“ — попита тя.

— Че кой би искал да обува стари обувки? — заяви Монк, като поклати глава и ме погледна. — Виждаш ли какво имам предвид? Тези реплики са чисто злато. Наистина би трябвало да ги записваш.

Може би трябваше, освен това, просто да падна на колене и да ѝ окажа коленопреклонна почит. Не го казах, разбира се, но основната идея на мислите ми сигурно е била изписана съвсем ясно на лицето ми, поне за Шарона. Тя си взе дамската чанта и се отправи бързо към вратата.

— Наистина трябва да вървя — каза Шарона. — Ако не си тръгна сега, ще заспя на волана.

— Трябва да си намериш нова работа — каза Монк.

— Каква например? — попита Шарона, като спря за малко на вратата. — Супермодел? Главен готвач? Международен шпионин? Само това умея.

— Би могла отново да станеш частна медицинска сестра — каза Монк. — Би могла да се посветиш на простичките нужди на един неженен, дезинфекциран човек, вместо на грижите за десетки некъпани непознати, които те заливат цялата с микроби и телесни течности.

Втренчих се невярващо в него. Наистина ли току-що каза това, което ми се стори, че е казал? Не виждаше ли, че стоя там? Изобщо ли не го беше грижа за чувствата ми?

Очевидно отговорите бяха да, не и пак не.

Ако това бяха въпросите в тест, оценяващ чувствителността и елементарното благоприличие, Монк току-що щеше да се е издънил с гръм и трясък.

— Това е голяма отговорност, с каквато не съм сигурна, че мога да се справя точно сега — каза Шарона. — Но ще си помисля за това, Ейдриън. Ще се виждаме наоколо.

И после си тръгна.

Ще се виждаме наоколо? Какво искаше да каже с това?

Не е като да живееш в един и същи квартал и да се движеш в едни и същи социални кръгове. Нямаше начин просто да се сблъскат в бакалницата, докато Монк преподглежда бутилките с вино по дата и форма.

Единственият начин, по който щеше да го види, беше, ако го е планирала. И все пак, по-малко от двацет и четири часа преди това, тя се криеше от Монк. Сега обещаваше да присъства редовно в живота му. Какво се беше променило?

Ще ви кажа какво се промени. Тя откри, че противно на страховете ѝ, Монк не я мразеше, задето го бе изоставила. И този факт отваряше всякакви възможности, които не беше взела предвид по-рано, като например да изгради отново стария си живот в Сан Франциско, сякаш последните няколко години не са се случвали... сякаш аз не се бях появила.

— Не е ли страхотно, че тя се върна? — каза Монк.

— Преизпълнена съм с радост.

— Усещам леко негодувание от твоя страна — каза той.

— Сериозно? — възкликнах. — Сигурно сте детектив.

— Какво те разстройва в такъв безкрайно щастлив ден?

— Това — казах, сочейки към него. — Изглеждате, сякаш напълно сте си загубили ума.

— Не ти харесва да ме виждаш щастлив ли?

— Разбира се, че ми харесва, господин Монк. Просто не ми харесва онова, за което наемква този изблик на радост.

— Че не съм тъжен?

Не можех да повярвам колко бавно загарява.

— Толкова ужасен ли беше животът ви, докато аз ви бях асистентка?

— Не по-ужасен от обикновено — каза той.

— Тогава защо искате да ме уволните?

— Не искам — отвърна той.

— Вече на два пъти, право пред мен, не особено деликатно предложихте на Шарона моята работа.

— Как можеш да кажеш това? Не бих могъл да те уволня в никакъв случай — каза той. — Не и след всичко, което сме преживели

заедно.

Почувствах как в очите ми напират сълзи.

— Наистина ли?

— Нуждая се от твоето присъствие в живота си, Натали. Досега не си ли го разбрала вече?

— Не можете да си представите какво облекчение е това за мен и колко голяма нужда имах да ви чуя да казвате това — казах, чувствайки се смутена, засрамена и глупава. Как може преценката ми за него да е била толкова погрешна? — Като видях колко се вълнувате, че Шарона се е върнала, бях сигурна, че ще ѝ дадете моята работа.

— Не бъди глупава — каза Монк. — Ще стигна и за двете ви.

Сърцето ми прескочи един удар.

— Какво искате да кажете с това?

— Можете да си ме делите — обясни Монк. — Винаги съм се нуждаел от повече време и внимание, отколкото един човек може да отдели. Това е идеалното решение.

— Искате да наемете и двете ни като свои асистентки?

— Не е ли чудесно? Бихте могли да се редувате през ден. Или през ден и през вечер. Или през седмица. Аз съм гъвкав. Сигурен съм, че вие двечките ще се разберете.

Избърсах сълзите от очите си и почувствах как бузите ми почервяват от гняв.

— Смятате ли да плащате на всяка от нас „двечките“ пълна заплата?

— Защо да ви плащам пълна заплата, като всяка ще върши само половината работа? Бъди реалистка.

— Добре, ето я реалността. Едва мога да преживявам с това, което ми плащате сега, когато работя за вас на пълно работно време — казах. — Не мога да преживявам с половината от това.

— Би могла да си намериш втора работа — предложи Монк.

— Не искам втора работа — отсякох.

— Тогава можеш да използваш всичкото това свободно време, за да приведеш къщата си в ред — каза Монк. — Бог е свидетел, че има доста неща, които се нуждаят от организиране и подреждане.

— Няма да делея работата си с друг човек, господин Монк.

— Тя се върна, Натали. Хората, които ме напускат, почти никога не се връщат. Не мога да я оставя да си отиде сега.

От емоционална гледна точка можех да проявя разбиране към чувствата му. Баща му го бе изоставил още в детството му и едва наскоро се бе появил отново. Монк беше изгубил съпругата си и никога нямаше да си я върне. А после Шарона, на която бе разчитал всеки ден просто за да оцелее, изведнъж го беше напуснала. Не съм психиатър, но за мен бе очевидно, че той имаше нужда да изостави гнева си и да я приеме обратно, за да облекчи собствените си тревоги и чувството за несигурност.

Много съм схватлива, а? Наречете ме „доктор Натали“ и ми поверете собствено телевизионно шоу.

На практическо ниво обаче трябваше да се изправя пред фактите, и той също.

— Вие не ме слушате, господин Монк — казах. — Не мога да си позволя петдесетпроцентно намаление на заплатата и няма да се мъча да съвместявам две работи само за да ви е удобно на вас.

— Тогава какво се очаква от мен?

— Направете избор — казах. — Шарона или аз.

— Не е честно — каза Монк.

— Честно ли? — възкликнах. — Как можете да стоите там и да ми говорите за честност?

— Може би защото аз се държа разумно, а ти — не?

Иска ми се да можех да кажа, че реагирах с блестящ дързък и остроумен отговор, който го сложи на място и го накара да се изправи пред собствената си безчувственост. Вместо това изцяло подкрепих гледната му точка, като излязох рязко от къщата му и затръшнах вратата след себе си.

5. АСИСТЕНТКАТА НА Г-Н МОНК ПРЕДПРИЕМА ПЪТУВАНЕ

Бях напълно сигурна, че съм в много по-близки отношения с капитан Стотълмейър, отколкото навремето Шарона. Не мога да твърдя, че това беше кой знае каква утеха.

Това, което отначало сближаваше двама ни със Стотълмейър, беше взаимната ни загриженост за Монк. Но онова, което наистина промени отношенията ни беше разводът му. Не излизахме на срещи или нещо подобно — той просто започна да се държи по-открито и да ми доверява тревогите си.

Предполагам, че нямаше никой друг, пред когото можеше да разкрие мъката си. Не можеше да се обърне към лейтенант Дишър, тъй като това щеше непоправимо да подкопае авторитета на Стотълмейър в професионалните им взаимоотношения. А изглежда, че с изключение на Монк той нямаше кой знае колко много приятели, поне доколкото ми беше известно.

Бях поласкана, че Стотълмейър ми доверяваше проблемите си, но докато Шарона не се появи отново в живота на Монк, не се чувствах също толкова свободна да споделям терзанията си с него.

Във въпросния ден обаче от къщата на Монк отидох право в кабинета на капитана и му разказах всичко, което се беше случило. Дори нямах нищо против, че Дишър подслушва.

— Трябва да кажа, че никога не съм очаквал тя да се върне — отбеляза Стотълмейър, като се отпусна назад в стола на бюрото си.

— Между нас с Шарона имаше известно еротично напрежение — каза Дишър, застанал на прага. — Доста нагорещена ситуация, от тези, в които все се питаш: „Ще го направят ли, или няма да го направят?“.

— Беше по-скоро от типа „това няма да се случи никога“ — каза Стотълмейър.

— Беше осезаемо — каза Дишър.

— Определено — рече Стотълмейър.

— Значи е било нещо като отношенията между нас — казах на Дишър.

— Така ли? — каза той.

— От типа „това няма да се случи никога“ — поясних.

— Правилно — каза той. — Но усещането е изгарящо. Хората могат да почувстват горещината.

— Съчувствам ти за положението, в което се намиращ, Натали — каза Стотълмейър. — Но не знам какво да ти кажа. Монк е този, който трябва да вземе решението, а за него това ще е тежко решение.

— Можете да ми помогнете — рекох.

— Няма да заставам на ничия страна — каза Стотълмейър. — Храня голямо уважение към Шарона. Тя мина през ада с Монк.

— Знам това, и не искам да заставате в центъра на тази история — казах.

— Тогава какво искаш от мен?

— Бих искала да откриете подробностите за убийството в Лос Анжелис, в което е обвинен Тревър — изрекох.

— Мога да направя това — каза Стотълмейър, после погледна Дишър. — Погрижи се за това, Ранди.

— Току-що казахте, че вие ще го направите.

— Така и ще направя — поясни той — чрез теб. Това е една от привилегиите, когато си капитан.

— Тогава трябваше да кажете: „Ще попитам Ранди дали може да направи това“ — вметна Дишър. — А аз щях да проверя в календара си.

Стотълмейър просто се втренчи в него.

— Който случайно е съвсем свободен в настоящия момент — довърши Дишър и отиде до бюрото си.

Стотълмейър се обърна към мен:

— Мога ли да те почерпя чаша кафе?

— Би било страхотно — казах.

Отидохме в едно кафене отсреща, побъбрихме малко за децата му и за това, как вървят нещата с приятелката му — преуспяващ

брокер на недвижими имоти, с която го бях запознала при катастрофалния си опит да намеря работа на Монк като частен детектив, но това е дълга история.

Синовеите на Стотълмейър се справяха добре, отношенията с приятелката му се развиваха чудесно и той беше щастлив и спокоен за пръв път от цяла вечност.

— Животът е хубав — каза той.

Радвах се за него. Беше преживял една-две тежки години и заслужаваше малко покой, поне толкова, колкото може да има човек, който всеки ден гледа мъртви тела.

Когато се върнахме в кабинета му, на бюрото го чакаха няколко факса от Полицейското управление на Лос Анжелис. Стотълмейър прелисти страниците, докато двамата с Дишър седяхме и чакахме. След една-две минути Стотълмейър въздъхна и се облегна назад в стола си.

— Случаят е доста сериозен, Натали.

— Какво имате предвид? — попитах.

— Намерили са отпечатъци на Тревър из цялата къща — каза Стотълмейър.

— Разбира се, че са намерили — рекох. — Той е работел там.

— Работел е отвън — каза Стотълмейър. — Защо отпечатъците на човека, който се занимава с косенето и плевенето, ще са вътре в къщата?

О. Да. Толкова за детективските ми умения.

— Може да е бил един от онези работници, отговарящи за пълната поддръжка — каза Дишър — и да е поливал и саксиите с цветя в къщата й.

— Възможно е — рекох.

— Не, не е — каза Стотълмейър. — Освен това полицаите са намерили скрити в камиона му бижута, принадлежащи на жертвата.

— Значи искате да ми кажете, че жената го хваща, докато той й краде бижутата, той я убива и вместо да се разкара оттам, остава, за да прибере плячката? — попитах. — Това не ви ли се струва странно?

— Всъщност не — каза Стотълмейър. — Това е била основната причина, поради която е бил в къщата.

— Но после оставя уличаващите доказателства в камиона си, вместо да се отърве от тях при първа възможност? — казах. — Толкова

ли е глупав този тип?

— Бижутата са били твърде ценни, за да ги изхвърли — каза Стотълмейър. — Не е могъл да се застави да го стори, особено като се има предвид какво му е струвало да се сдобие с тях. Задържал ги е само докато успее да ги продаде по eBay.

— Тревър имаше ли алиби? — попитах.

— Твърди, че по време на убийството е бил в паркирания си камион някъде встрани от пътя и с двама от хората му хапвали хамбургери.

— Ето — казах. — Той има свидетели, които могат да докажат, че е невинен.

— Хората, с които е работел, обикновено са били наемници за по един ден, които е вземал на булевард „Сепулведа“ и им е плащал в брой. Не е познавал никого от тях. За него всичките са били просто Хектор или Хесус, ако схващаш какво имам предвид.

— Били са незаконно пребиваващи в страната чужденци — казах.

Стотълмейър кимна.

— Ако тези, способни да потвърдят алибито му, свидетели съществуват, в което откровено се съмнявам, досега вече са в друг щат или са минали обратно границата. Последното, което биха искали да направят, е да се замесят в разследване на убийство.

— Значи, това е? — попитах.

— До приключването на процеса и вероятното осъждане на Тревър, това е всичко, да — рече той. — Какво те засяга това?

— Изобщо не познавам Шарона, но ако тя наистина е такава жена, каквато ми я описахте всички, налага се да повярвам, че колкото и лош да е вкусът ѝ относно мъжете, тя не би се омъжила за някого, не би имала дете от него и не би се омъжила отново за него след развода, ако той е бил способен на убийство.

— Трябва да се съглася с Натали по този въпрос — каза Дишър.

— Как можеш да се съгласяваш с нещо, което звучи напълно безсмислено? — попита го Стотълмейър.

— Имам вяра в инстинктите на Шарона — каза Дишър, — дори и ако самата тя не вярва в тях.

Стотълмейър погледна Дишър, сякаш го виждаше за пръв път.

— Проклет да съм.

— Можете ли да ми уредите свиждане с Тревър? — попитах.

Стотълмейър премести погледа си към мен.

— Защо ти е да правиш това?

— Искам да чуя неговата версия на историята.

Той ме гледа изпитателно дълго време.

— Добре, предполагам, че мога да направя това.

— Искате да кажете, че аз мога — рече Дишър.

— Искях да кажа, че аз мога — каза Стотълмейър.

— В такъв случай, когато казвате „Мога да направя това“, как се очаква от мен да знам дали наистина ще го направите вие, или ще накарате мен? — каза Дишър.

— Вярвай на инстинктите си — каза Стотълмейър, след това се обърна към мен. — Никога не съм срещал Тревър, но ако съдя по полицейския доклад, вършил е доста глупости. Понякога глупостта и лошият късмет се смесват и се стига до убийство. Наистина ли мислиш, че е невинен и че Монк може да му помогне, или просто се страхуваш да не си изгубиш работата?

— Възползвам се от правото си да мълча — казах, — за да не се улича сама в престъпление.

— Не си арестувана — заяви Дишър, — нито обвинена в престъпление.

— Вярно — каза Стотълмейър и посегна към телефона си. — Но е виновна.

Имаше право.

Полетът до Ел Ей отнема само около час и през целия ден човек може да хване евтин полет от летището в Оукланд. Затова уредих майката на една от приятелките на Джули да я вземе след училище и да се грижи за нея тази вечер, докато се прибера.

Джули щеше да се разстрои, че не удържах на обещанието си да я изведа, за да потърси клиенти за реклама, но щях да ѝ се реванширам.

Прекоших „Бей Бридж“, за да вляза в Оукланд, оставих колата си на краткосрочен паркинг и хванах полет на „Саутуест Еърлайнс“ до летището в Бърбанк, което беше по-близо до центъра на Ел Ей, отколкото LAX.

В самолета си мислех какво искам да попитам Тревър и не ми хрумваше нищо. Бях някъде над Сан Хосе, когато си дадох сметка, че това пътуване беше безполезно, но беше твърде късно да се връщам.

Ето защо вместо това се замислих за истинската причина за отиването си. За отношенията си с Монк. И по някаква причина умът ми все се отнасяше към „Разбития кораб“.

През седемдесетте моите родители купиха маслена картина, изобразяваща „Разбития кораб“ от една галерия в Капитола — старовремско крайморско селце недалеч от мястото, където израснах в Монтерей. Закачиха картината във всекидневната над камината и аз съм прекарала безброй часове просто да седя и да я гледам.

Разбитият кораб всъщност представляваше претърпял крушение плавателен съд на един рибарски кей в Аптос — курортно градче между Монтерей и Капитола. Истинското име на кораба бе „Пало Алто“ — един от двата циментови танкера, построени в Сан Франциско през Първата световна война.

Често съм се чудила чия ли е била блестящата идея за построяването на кораб от цимент.

Защо не и кораб от тухли?

Как е възможно да са били изненадани, след като творението им се е оказало неспособно да плава?

Добре де, това не е съвсем вярно.

Плавало е. *Веднъж*.

„Пало Алто“ направил едно кратко плаване, преди да бъде завлечен на буксир до Залива на Монтерей преди седемдесет и пет години и умишлено изтикан на брега, за да се превърне в дансинг.

Няколко години по-късно, корабът бил разбит от голяма буря и оттогава насам отломките са оставени на разрухата там.

Циментовият кораб на платното над камината на родителите ми представляваше разбит корпус, изчезващ в мъглата като изгубен спомен.

Видът му ме омайваше.

Монк не можеше да го погледне. Първо, дори само видът на океана, дори на картина, му докарваше морска болест. Мисля обаче, че онова, което го тормозеше най-много, беше фактът, че това бяха останките на разбит кораб. Беше нещо, което трябваше да се сглоби

отново, но вместо това беше уловено завинаги в картината в състояние на безредие.

Това изображение имаше върху Монк същия ефект, какъвто има криптонитът върху Супермен, или разпятието — върху някой вампир.

Това бе картина, изобразяваща бъркотия, която не можеше никога да бъде разчистена — мисъл, с която Монк просто не можеше да се примири. Трябваше да покриваме картината с чаршаф всеки път, когато той посещаваше къщата.

Колкото до мен, аз намирах утеха в „Разбития кораб“. По някакъв начин той ми помагаше да се отпусна и да се съсредоточа. Разбира се, картината беше стряскаща и малко тъжна, но в нея имаше и някаква красота.

„Пералта“, корабът близник на „Пало Алто“, също беше в развалини. Беше един от общо десет рушащи се кораба, закотвени заедно, така че да оформят вълнолом на Пауъл Ривър в Британска Колумбия. Никога не съм го виждала, но понякога се чудя дали някога някой го е рисувал на картина.

Ако е така, бих искала да притежавам тази картина.

Има нещо в претърпелите крушение кораби, което намирам за красиво, заплменяващо и плашещо. Но Разбитият кораб не беше просто някакъв си претърпял крушение кораб. Беше моят разбил се кораб.

Понякога имах чувството, че собственият ми живот е като циментов кораб и че постоянно се боря да не свърша изхвърлена и затънала на брега.

Може би животът на Монк също бе като циментов кораб.

Ние бяхме като „Пало Алто“ и „Пералта“, потеглящи заедно от пристанището на Сан Франциско.

И аз вярвах, че ако бъдем разделени сега, и двамата щяхме да бъдем изхвърлени някъде на земята и накрая да бъдем бавно проядени от безмилостните крайбрежни води.

Пристигнах в Бърбанк навреме за обяд, но нямах време за ресторант, затова си купих плик твърде скъпи пържени картофи и диетична кока-кола на терминала. Хубаво е, че не напълнявам лесно. Лакомо погълнах здравословната храна, докато излизах от летището, където припряно спрях такси и казах на шофьора да ме откара до затвора в жилищната част на града. За самолетния билет и летищната такса бях пропиляла по-голямата част от личните си спестявания.

Капитан Стотълмейър се беше обадил предварително и беше уредил всичко вместо мен, затова формалностите минаха много гладко. Охраната ме очакваше и пропускът ми беше готов. Затова, след като минах през проверката за сигурност, която беше почти толкова щателна, колкото онази, през която бях минала на летището в Оукланд, ме въведоха направо в стаята за свиждане.

Беше точно като онова, което сте виждали по телевизията. Стаята бе разделена от плексигласова преграда с кабинки от двете страни. Във всяка кабинка имаше телефонна слушалка, прикрепена с шнур към стената. Все едно беше 1967-ма. Бихте си помислили, че оттогава насам са измислили нещо по-елегантно и високотехнологично, от рода на онези силови полета, които използваша в ареста на борда на „Стар Трек“. Бях потънала в подобни сериозни мисли, когато Тревър седна от другата страна на плексигласовата преграда, взирайки се в мен.

Знаех, че е приблизително на моята възраст, на мен обаче ми изглеждаше като изплашено дете с извитите си вежди, разрошената коса и нацупените устни.

В чертите и стойката му имаше нещо, безспорно напомнящо за Източното крайбрежие, макар че ако поискате от мен да посоча нещо определено, не бих могла да ви кажа какво е. Имаше същото изражение като всички онези типове в „Семейство Сопрано“, макар и без следа от потиснатата злоба. Това, което виждах на лицето му беше тъга, страх и объркване.

Взехме телефонните слушалки и открито се вгледахме един в друг. Той изучаваше лицето ми, сякаш търсеше отличителни белези. Аз го разглеждах внимателно, търсейки очебийни признаци на вина.

— Познавам ли ви? — попита той.

— Аз съм Натали Тийгър — казах. — Работя за Ейдриън Монк.

— Монк? — Той сякаш се изпълни с надежда и облекчение. — Това е страхотно. Хей, знаех си, че Шарона няма да ме изостави. Той ще ми помогне ли?

— Първо трябва да ме убедите — казах.

— Защо? Аз съм съпруг на Шарона. Това не е ли достатъчно? Освен това Монк ѝ дължи много за... — Той млъкна, виждайки отговора върху лицето ми. — Не тя е помолила Монк да ми помогне,

нали? Тя наистина смята, че съм го направил, че бих могъл да убия някого.

Кимнах. И тогава той заплака.

6. АСИСТЕНТКАТА НА Г-Н МОНК НАПРАВИ ОТКРИТИЕ

Има нещо във вида на един плачещ мъж, което ме кара да се чувствам сякаш трябва да извърна очи. Този път обаче не можех да се заставя да сторя това.

Взрях се в Тревър и неприкрито изучавах всяка от парещите сълзи по лицето му, всяка измъчена гримаса, всяко мъчително повдигане на гърдите му. Не съм виждала много мъже да плачат, но когато го правят в това има някаква голота, която според мен е дори още по-интимна и разкриваща от секса.

Виждала съм баща си да плаче само веднъж. Бях на девет години, когато се случи. Бях тръгнала към кабинета му да му покажа един портрет с молив на кучето ни, който бях нарисувала. Вратите не бяха плътно затворени и нещо ме накара да спра и да надзърна през процепа, преди да вляза.

Той седеше сам на бюрото си, заровил лице в ръцете си, с тресящи се рамене. В един момент свали ръцете си и видях покритите му със следи от сълзи страни. Но видях и нещо много повече. Видях уязвимост. Видях страх. А също и срам.

Той не ме видя, а аз никога не му казах и дума за това. Тогава не знаех, и сега все още не знам, защо плачеше. Но никога не забравих този момент, нито усещането, което изпитах. Единственото, което се доближава до него, е чувството на несигурност и страх, което изпитвам всеки път, когато има земетресение и някога твърдата земя под краката ми омеква като желе.

Докато седях в онази стая за свиждане, се зачудих дали именно така се е чувствал татко и дали такива бяха чувствата, които Тревър изпитваше сега.

Когато погледнах Тревър в лицето, видях там всичко, което бях видяла в лицето на татко онази нощ. Опитайте се да имитирате това.

Не е лесно, освен ако не сте някой, който си има на полицата над камината статуетка „Оскар“ или награда „Еми“.

Сълзите на Тревър продължиха да се стичат в продължение на две минути, или може би три, но видях, че те го стреснаха и го накараха да се почувства унизен. Той се овладя с две силни, дълбоки вдишвания и една гримаса. После се огледа да разбере дали някой друг е забелязал моментното пропукване в черупката на мъжествеността му, но в стаята бяхме само аз и пазачът, и дори пазачът да беше видял нещо, не го показа.

Не си направих труда да се преструвам, че не съм го видяла да плаче или че не съм си дала сметка за уязвимостта, която това разкриваше. И без друго не съм толкова добра актриса.

Той избърса очи с ръкава на дочената си затворническа риза.

— Не съм убил Елън Коул — каза.

Това беше първият път, когато някой ми споменаваше името на горката жена.

— Тогава защо нещата й са били в камиона ви? — попитах.

— Някой се опитва да ме натопи — отвърна Тревър.

— Кой би искал да направи това?

— Онзи, който й е размазал главата с настолна лампа, който и да е той — каза той. — Ето кой.

— Сецате ли се за някой, който може да е желал смъртта й? — Разбира се, че не се сецаше. Ако можеше да се сети, досега щеше вече да е казал на някого. Въпросът беше глупав, но не знаех какво друго да питам. Просто опипвах почвата.

— Не знам. Косях ливадата й, скубех плевелите в градината й и й подрязвах храстите — рече Тревър. — Дотам се простираха отношенията ни.

— Тогава защо из цялата къща е имало ваши отпечатъци?

— Тя все ми възлагаше разни дребни задачи — каза той. — „Можеш ли да стигнеш ей това? Би ли сменил онази крушка? Би ли ми помогнал да преместя ей онази тоалетка?“

— Стара жена ли беше?

Той ме изгледа.

— Нищо ли не знаете за този случай?

— Честно казано, не — признах. — Дори не съм сигурна какво би трябвало да питам.

— Караше трийсетте, но беше ниска, малко дребничка. Освен това флиртуваше, не че някога бих се хванал на това. Аз съм щастливо женен мъж. — Той трепна, сякаш изпитваше истинска божа. — Поне бях. Или си мислех, че съм. Какво правите за Монк?

— Същото, каквото е вършила и Шарона — казах, — само че не толкова добре.

— Откъде знаете?

— Защото той иска тя да се върне — отвърнах. Бях длъжна да направя за Тревър нещо истинско, заради сълзите му. — Е, защо Шарона не ви вярва?

— Това е най-лошото в тази история, по-лошо дори от това, да съм тук вътре — каза Тревър. — Аз съм пълен негодник. Знам го. Лъжех хората. Използвах ги. Разочаровах всички в живота си, особено нея. Но на такова нещо не съм способен. Не бих могъл да убия някого.

— Ако сте били такъв негодник — попитах, — как така двамата с Шарона се събрахте отново?

— Преди няколко години дойдох в Сан Франциско да разиграя някаква скалъпена история, за да си върна Шарона — каза той. — Но това беше само за да покажа на богатия си чичо Джак, че отново съм се опитомил. Той ме беше отрязал, когато Шарона ме напусна. Проблемът беше, че бях натрупал доста дългове от хазарт и имах нужда от него, за да ме измъкне.

— Кое то той не би направил, освен ако не е смятал, че парите ще отидат при съпругата и детето ви — казах. — Просто сте ги използвали като предлог, за да получите парите.

— Да. Шарона разбра това в деня, когато се предполагаше, че трябва да се преместим обратно на изток. Изпрати Бенджи при сестра си и когато се появих с камиона за пренасянето, тя ми се нахвърли. После ме попита дали искам да се обадя на Бенджи и да му кажа как съм ги изиграл, или ще оставя и това на нея. Искате ли да отгатнете какво избрах?

— Накарали сте я тя да го направи — казах.

Той кимна, засрамен.

— Онази вечер, и всеки ден след това през следващите няколко седмици, непрекъснато си представях разговора им и изражението на разочарование върху лицето на сина ми, и от това ми приляваше.

Непрекъснато повръщах. Вече не можех дори да се погледна в огледалото. Затова реших да се променя.

— Какво направихте?

— Намерих си работа като сервитьор в Ню Джърси, и още една — в химическото чистене и си изплатих дълговете. А след това изпращах на Шарона всеки цент, който можех — каза той. — Бяха само няколко долара, но исках тя поне веднъж да види как парите отиват в другата посока. Най-сетне събрах кураж и се обадох на Бенджи. Той не ми затвори телефона, затова му признах какво съм направил и се извиних. Обаждах се всяка седмица, а после — два пъти седмично. И после един ден двамата с Шарона също започнахме отново да си говорим.

— И едното доведе до другото — казах приглушено.

— Наистина исках нещата между нас да потръгнат този път, исках го повече от всичко друго на света. И наистина си мислех, че се получава и че Шарона знае, че вече не съм същият. Тогава Елън Коул беше убита и аз открих, че съм сгрешил. Всичко беше лъжа. Шарона никога не е имала никаква вяра в мен, никога не ми се е доверила отново истински. Тя не знае кой съм. Не иска да знае. Това е по-лошо и от смъртоносната инжекция, знаете ли?

Знаех.

Вечерта се върнах в района на Залива навреме, за да разведа все пак Джули из няколко заведения в квартала.

Когато се прибрахме вкъщи, тя имаше в джоба си чек за трийсет долара от „Пица Соренто“, и реклама, която да залепи върху гипса си. Всеки, който си поръчаше пица и кажеше, че е научил за ресторанта от рекламата върху гипса на Джули, щеше да получи десет процента отстъпка. Ако продажбите бяха добри, от „Соренто“ щяха да платят за втора седмица „гипсореклама“ (термин, който лично дъщеря ми измисли и който сме патентовали като наша търговска марка).

Тази сделка не беше достатъчно добра за дъщеря ми. Тя ме удиви, като успя да уговори включването на клауза за индексирание на цените, която щеше да ѝ осигури допълнителен процент от печалбите. Ако „Соренто“ спечелеха петстотин долара от продажби в резултат от

рекламата, нейният процент щеше да се покачи до петдесет долара за втората седмица.

— Къде си се научила така да водиш преговори? — попитах я, докато си тръгнахме от ресторанта. Дори беше успяла да изкрънка две парчета пица, които да хапнем на път за вкъщи.

— От „Сделка или не“ — каза тя.

— Онази телевизионна игра с плешивия тип и пълните с пари куфарчета?

— Това си е качествена телевизия — отсече Джули.

Сега тя имаше силен стимул да прави нещо повече от това, просто да се разхожда наоколо, перчейки се с гипса си. Имах чувството, че настоятелно ще започне да зарибява клиенти за „Соренто“ из цялата територия на училището. Просто се надявах, че няма да принуди директора да прекрати бизнеса ѝ още преди да е започнал.

В края на краищата, ако Шарона получише работата ми, щеше да се наложи да преживяваме с онези парчета пица и доларите от рекламата.

7.

Г-Н МОНК ПОЕМА СЛУЧАЯ

Този ден беше ред на съседката ми да закара децата на училище, така че това означаваше, че мога да поспя няколко минути повече и че не се налагаше да се обличам веднага. Можех дори да се помотая мързеливо по халат и пижама половин час, след като Джули тръгнеше и преди да отида на работа.

И аз направих именно това, като се наслаждавах на втора чаша кафе и четях „Сан Франциско Кроникъл“ на спокойствие. Канех се да отида да взема душ, когато на вратата настойчиво се почука.

Изненадващо е колко много за личността и характера на човек можете да разберете от едно почукване. Без дори да се приближа до вратата, знаех, че който и да е собственикът на тези кокалчета, той беше раздразнен, нетърпелив и бързаше. Затова, просто за да вбеся човека отвън още повече, доста се позабавих, преди да отида до вратата. Обиколих два пъти дивана и веднъж — масичката за кафе, само за да протакам.

Надникнах през шпионката и с изненада видях, че на прага стои Шарона. Не беше нужно да отворя вратата, за да разбере защо първата ѝ работа тази сутрин е била да се появи на прага ми. Нямах смисъл да я избягвам и да се преструвам, че не съм си вкъщи или съм вече под душа. Тя и без друго знаеше къде отивам по-късно и прецених, че това е сблъсък, на който не бих предпочела Монк да бъде свидетел.

Затова отворих широко вратата и я поканих да влезе, без дори да я поздравя.

— Да, отидох до Ел Ей и говорих със съпруга ти в затвора — казах.

Тя ме подмина с маршова стъпка.

— Какво, по дяволите, си си въобразявала?

— Въобразявах си, че може да е невинен — казах, затръшвайки вратата. — Изненадана съм, че тази мисъл не е хрумнала и на теб.

— Ти не го познаваш, не познаваш и мен — заяви тя. — Не се бъркай в живота ми.

— Ти не се бъркай в моя — контрирах.

— Аз не се бъркам — рече тя.

— Бъркаш се, когато започнеш да ми пречиш да си изкарвам хляба — казах.

Тя се втренчи в мен.

— Съжалявам. Не бях наясно, че на никого не е позволено да се срещне с Ейдриън Монк, без първо да уреди въпроса с теб. Трябваше ли да ти дам също и препоръките си, отпечатъците от пръстите си и проба от урината си?

— Не ми се прави на невинна — казах. — Вчера не си била просто „случайно“ в квартала на господин Монк. И двете знаем какво всъщност става тук.

— Ти си сериозно откачена — каза тя. — Познавам Ейдриън от години. Просто посетих един скъп приятел.

— Толкова скъп, че се криеш от него откакто си се върнала в Сан Франциско. Но после ние се появихме в спешното отделение, в което работиш, и ти откри, че господин Монк вече не ти е ядосан. И — о, чудо! — на другата сутрин се появяваш на прага му със закуска и започваш да хленчиш колко дълго е работното ти време и как ти се ще да имаш по-добра работа. Моята работа.

— Не ме размивай — рече Шарона. — Ти не си ни най-малко квалифицирана да се грижиш за Ейдриън. Имаш ли някакви медицински познания? Ами психиатричен опит?

Изправих се и я погледнах право в лицето, макар че е трудно да изглеждаш заплашително, когато си по розов халат за баня и пухкави чехли.

— Права си. Напълно неквалифицирана съм. Това само идва да покаже колко отчаяно се е нуждаел той от помощ, след като си го изоставила — рекох. — Аз съм онази, на която той се опираше и разчиташе, а нямах никакъв опит с човек с неговите проблеми. Ако мислиш, че ми е било лесно, се заблуждаваш. Но ето какво научих от това. Той вече не се нуждае от професионална медицинска сестра. Нуждае се единствено от някой, който се интересува от него, а с теб случаят явно не е такъв.

— Няма да се извинявам за това, че избрах да имам личен живот — каза тя. — Знам, че нараних Ейдриън и искам да му се реванширам.

— Като ми вземеш работата — казах.

— Той ми я предложи — контрира тя.

— Защото си го манипулирала и си го принудила да го направи, разказвайки му съзливата си история.

— Разказах му какво се случва в живота ми — каза тя. — Точно сега по една случайност този живот е гаден. Така стоят нещата. Но това няма значение. Той знае също така добре, както го знам и аз, че мога да се грижа за него по-добре от теб.

— Тук не става въпрос за това, че искаш да помогнеш на господин Монк — казах. — Грижиш се за себе си. Става въпрос само за теб.

— Мислиш, че си по-различна ли? Отиде да видиш Тревър не защото смяташ, че е невинен. Опитваш се да спасиш скъпоценната си работа — рече Шарона. — Надяваш се, че Ейдриън може да докаже, че Тревър не го е извършил, та аз да се събера отново със съпруга си и отново да замина.

— Права си. Точно това искам — казах. — Онова, което не проумявам, е защо ти не искаш същото.

— Тревър е лъжец — обяви тя. — Винаги е бил.

— Той е твой съпруг. Той е баща на детето ти. Сега ти го изоставяш, когато най-много се нуждае от теб — казах. — Но пък да изоставяш хората, които се нуждаят от теб е твой специалитет.

— Тревър сам си е виновен — рече Шарона.

— Ти можеш да го спасиш — казах. — Не се налага да го изгубиш.

— Правила съм го преди — каза Шарона. — Няма да го направя отново.

— Нямах представа каква късметлийка си — заявих. — Аз бих дала всичко за възможността да спася Мич.

Избухнах в сълзи. И имам предвид, наистина избухнах, стряскайки себе си, а вероятно и Шарона.

Следващото, което си спомням, е, че Шарона ме прегръщаше, лицето ми беше притиснато към рамото ѝ и се разтърсвах от ридания. Бях сломена от мъка, толкова силно, колкото и в деня, когато научих новината, че Мич е мъртъв.

Не знам колко време стояхме така там, докато аз се късах от плач, но когато най-сетне престанах и сълзите ги нямаше, вече не ми пукаше. Да взима Монк. Да взима работата ми. Нямах сила да се боря. Бях отслабена от една тъга, която си мислех, че най-сетне съм успяла да погребя.

— Съжалявам — казах и отидох в кухнята да потърся хартиени кърпички.

Не можах да намеря дори салфетка. Накрая трябваше да се задоволя с парче домакинска хартия „Брауни“.

Шарона ме последва в кухнята. Много странно, но сякаш желанието да се бори беше напуснало и нея.

Без да пита, тя седна на масата и аз налях на двете ни по чаша кафе. Седнах срещу нея. Настъпи дълго, странно спокойно мълчание, което продължи няколко минути.

Тя ме попита как е умрял Мич. Разказах ѝ как изстребителят, управляван от него, бил свален над Косово и как той беше загинал на земята.

— Тревър не е герой — каза тя.

— Мич също не беше, освен за мен и Джули. Официалната версия е, че е проявил малодушие, че е избягал от мястото на катастрофата, изоставяйки ранения си екипаж. Не вярвам на това. Мисля, че инстинктивната му мисъл би била да спаси хората си, а ако е побягнал, е било за да отвлече вниманието на сръбския патрул от хората си. Никога няма да узная истината за съпруга си. Ти обаче можеш да узнаеш истината за твоя. Господин Монк може да я открие заради теб.

Шарона задъвка долната си устна.

— Ти вярваш на Тревър, нали?

Кимнах.

— Упорита си — каза. — И аз някога бях същата като теб.

Шарона допи кафето си. Аз също допих моето.

— Предполагам, че все още съм — въздъхна тя. — Ще помоля Ейдриън да провери случая, като услуга към мен. Ако Ейдриън смята, че в случая има нещо съмнително, тогава ще му помогна в разследването и нито за миг няма да се предам. Но ако той мисли, че Тревър е виновен, тогава се отказвам, и ти също.

— Съвсем честно — казах. — А аз няма да ти създавам затруднения, ако господин Монк реши, че иска да се върнеш.

— Никога не съм казвала, че ще приема работата, ако ми я предложи — рече тя.

— Той го каза — отвърнах. — И ти ще приемеш.

* * *

Когато двете с Шарона се появихме заедно на вратата на Монк, той се усмихна с възхита и облекчение и ни махна да влезем.

— Знаех си, че вие двете ще се спогодите — каза той. — Ще бъдете страхотни съвместно работещи асистентки.

— Съвместно работещи асистентки ли? — попита Шарона.

Бях забравила да ѝ разкажа за блестящия план на Монк да си поделяме наградата да се грижим за него.

— Можете да си поделите отговорностите както смятате за удобно — каза Монк. — Например, когато работите заедно, можете да се редувате коя да ми носи водата и коя — кърпичките. За вас ще бъде забавно. Може би дори освобождаващо.

— Какво ще кажеш вместо това да освободиш съпруга ми от затвора? — рече Шарона.

— Искаш от мен да планирам бягство от затвора? — попита той.

— Искам да докажеш, че е невинен — каза Шарона.

— Но той не е — възрази Монк.

— Не знаем това — рекох.

— Тя го знае — каза Монк, като сочеше към Шарона. — А аз имам огромна вяра в инстинктите ѝ.

— Вече не съм толкова сигурна, Ейдриън — каза тя.

— Аз съм — заяви той. — Адски е виновен. Не, нещо повече. Безгранично е виновен.

— Не знаете нищо за случая — казах.

— Не се съмнявам, че полицията си е свършила щателно работата. Би трябвало да заключат Тревър, да изхвърлят ключа и после да забравят къде са го изхвърлили — каза той, — за доброто на човечеството.

— Искаш да кажеш, за твое добро — рече Шарона, като присви очи към него и сложи ръце на хълбоците си. — Искаш да го затворят само за да мога да работя отново за теб.

— Това е един начин да погледнеш на нещата — каза той.

— Какъв е другият начин? — попита тя.

Той изопна плещи, сякаш това действие щеше да помогне на него и на останалия свят да заемат отново правилното си положение.

— Че би било наистина страхотно, ако той остане в затвора, а ти отново започнеш да работиш за мен.

— Това изобщо не звучи по-добре, Ейдриън.

— На мен някак си ми звучи — каза той.

— Днес заминаваме за Лос Анжелис, господин Монк. Сестрата на Шарона се съгласи да гледа Джули и Бенджи — казах. — Капитан Стотълмейър убеди лейтенант Сам Дозиър, полица, занимаващ се със случая, да се срещне с нас и да прегледа доказателствата.

— Лос Анжелис е на стотици километри оттук — каза Монк.

— Да, Ейдриън, ще се наложи да попътуваме малко — каза Шарона.

— Полетът продължава по-малко от час — казах.

— Няма да се кача на самолет — заяви Монк.

— Не ви беше проблем да се качите на самолет и да ме последвате на Хаваите — казах.

— Последвал те е на Хаваите? — попита Шарона.

— По това време бях под влияние на променящи съзнанието лекарства — каза Монк. — Няма да го направя отново. Не искам повече да се забърквам с наркотици. Дори не искам да си представям, че мога да се забъркам с наркотици. Или изобщо да си ги представям, където и да било. Но вече е твърде късно. Тази мръсна мисъл пак се намъкна в главата ми, а кои я знае из чий ум се е мотала преди това? Вижте какво направихте, а още дори не сме напуснали къщата.

Шарона въздъхна и ме погледна.

— Може би аз мога вместо това да взема тези лекарства.

— Ще шофираме — казах.

— Някой има ли мокра кърпичка? — попита Монк.

— За какво ви е мокра кърпичка?

— За мозъка ми — каза Монк.

8. Г-Н МОНК И ДЪЛГОТО ПЪТУВАНЕ С КОЛА

Междущатска магистрала № 5 е прав като стрела път, който се спуска надолу по долината Сан Хоакин и навлиза в Централна Калифорния. Толкова е права, че почти можеш да свалиш ръце от волана и да управляваш колата само с крака.

Пейзажът, както и самото пътуване, е монотонен и непроменлив — само равни участъци напечена земеделска земя, докдето поглед стига. Няма дори никакви интересни градчета или туристически атракции, които да посетите. Единствените признаци на цивилизация са бензиностанциите и ресторантчетата за бързо хранене, разположени на всеки петдесетина километра.

Винаги съм се чудила откъде ли идват хората, които работят в тези изолирани, затънтени крайпътни места за почивка. Когато бях дете, татко ми казваше, че те изобщо не са хора, а зомбита, живи мъртъвци, избрали цяла вечност да сервират хамбургери вместо да отидат в ада.

Повярвах му. Не че съм била наивно и лековерно дете. Ако сте виждали изцъкления поглед в очите на онези служители на касата, вие също щяхте да се убедите. Да ви кажа честно, не съм съвсем сигурна, че се е шегувал.

Ако спазвате ограниченията на скоростта и спирате само да налеете бензин, пътуването с кола от Сан Франциско до Лос Анжелис продължава около шест часа. Ако превишите скоростта обаче, не е трудно да си спестите един час. Хубавото на шофирането по прав път през дългата триста километра долина е, че няма много места, където могат да се скрият калифорнийските пътни полицаи, и ако от шофирането самият вие не сте се одремали дотолкова, че да заприличате на зомби, обикновено можете да видите самолета на

калифорнийския пътен патрул да кръжи над магистралата много преди да попаднете в обхвата на радара им.

Но за превишаване на скоростта не можеше да става и дума, когато Монк беше в колата. Благодаря на бога за бордовия компютър на колата. Можех да поддържам скоростомера закован точно на деветдесет и четири километра в час. Да, знам, че ограничението за скоростта е деветдесет и пет километра, но това е нечетно число, а това щеше да ме направи престъпница в очите на Монк.

Двете с Шарона бяхме на предната седалка на моя джип „Чероки“. Монк седеше отзад, точно в средата. Това може и да ви се струва дреболия, но за Монк беше много важно. Преди да тръгнем от Сан Франциско, той бе настоял да вземем с нас и четвърти човек, само да бъде разположението на местата равно и балансирано.

Отказах.

— Добре — каза Монк. — Просто ще трябва да вземем някой стопаджия по пътя.

— Няма да кача напълно непознат човек само за да задоволя прищявката ви за четен брой хора в колата — казах. — Може да се окаже въоръжен с брадва убиец.

— Стопаджиите изпълняват ценна служба за обществото.

— Наистина ли смяташ, че пътуват с теб само за да можеш да имаш четен брой пътници в колата си? — попита Шарона.

— Разбира се, че не — каза Монк. — Правят го, за да стигнат от едно място на друго.

— Хубаво е да се знае, че не си изгубил напълно връзка с реалността — каза Шарона.

— И в отплата за пътуването, те балансират колата ти — каза Монк. — Това е общественият договор. Наистина беше популярно през шейсетте. Всички миролюбци го правеха.

— Миролюбци? — попитах.

— Нали знаеш — дайте шанс на мира. Правете любов, а не война. Събирайте се в групи с четен брой — каза Монк. — Диви времена бяха.

— Ако успееш да измъкнеш Тревър от затвора, тогава на връщане в колата ще имаме четирима души — каза Шарона. — Мисли за това като за стимул.

Монк настоя да вземем със себе си достатъчно храна и вода за двуседмичен престой, заедно с всички дрехи, спално бельо, съдове и прибори за хранене, от които щеше да има нужда.

Добре, че имах голяма кола.

И двете с Шарона взехме по една чанта с багаж за едно денонощие, по две бутилки вода и голям пакет „Чийз Дудълс“, който да си поделим.

Като се имат предвид всички обстоятелства, пътуването вървеше доста добре, докато не стигнахме на няколко километра от Харис Ранч — пасище с площ от три хиляди декара, гъмжащо от сто хиляди крави, всичките хранещи се, преживящи и очакващи смъртта си — успоредно на водещите на север платна на междущатската магистрала.

Миризмата на кравите се усеща още преди да ги видите. Монк започна да се гърчи и да се дави в мига щом вдъхна за първи път мириса на онези планини от животински тор. Сякаш от колата внезапно беше изсмукан целият кислород и той се задушаваше.

— Какво е това? — изграчи той.

— Ранчо за отглеждане на добитък — казах. — Ще го отминем след пет-десет минути.

— Дотогава ще съм мъртъв — рече Монк. — Всички ще сме мъртви.

— Дишай през устата — каза Шарона.

— Това с какво ще промени положението? — попита Монк с толкова раздражение в гласа, колкото успя да докара, докато се опитваше да говори, без да вдишва.

— Няма да усещаш миризмата — каза Шарона.

— Бъди реалистка, жено. Радиацията не може да се помирише и въпреки това те убива — каза Монк. — Дори и ако оцелеем днес, утре косата ни ще започне да пада на кичури. Отбий колата встрани. Искам да си извадя противогаза от куфара.

— Забравете — казах. — За времето, което ще ни отнеме да отбием встрани, да претършуваме куфара си и да си извадите противогаза, можем вече да сме на десетина километра оттук.

Монк пое дузина антисептични кърпички от Шарона и покри с тях носа и устата си. Освен това си затвори очите, за да се защити от гледката на всички тези крави и животински тор. Аз също не примирах

от удоволствие при вида на гледката, но колкото и прав да беше пътят, все пак не можех да карам със затворени очи.

Щом отминахме ранчото и миризмата, Монк изпи около шест бутилки „Сиера Спрингс“, за да се прочисти от токсините. Това скоро му докара нов проблем.

— Трябва незабавно да направим обратен завой и да се върнем в Сан Франциско — каза той.

— Защо? — попита Шарона.

Монк не искаше да каже. Изопна плещи. Запристъпва от крак на крак. Започна да се гърчи.

— Трябва да отида до едно усамотено място — прошепна засрамено Монк, — за да свърша едно самотно занимание.

— Трябва да отидеш до тоалетната ли? — попита Шарона.

Погледнах в огледалото за обратно виждане. Монк се беше изчервил.

— Страхотно — рече той. — Сега всички в колата знаят.

— Аз съм шофьорът — казах. — Аз, един вид, трябва да знам.

— Добре — каза Монк. — Но само толкова. Ще си остане между нас.

— Ще спрем на следващата бензиностанция — казах. — След десетина километра има една.

— Сигурно се шегуваш — каза Монк.

— Ти какво възнамеряваш да направиш, Ейдриън? — попита Шарона. — Да стискаш през цялото време, докато сме в Лос Анжелис ли?

— Това беше един от вариантите — рече Монк.

— Дори и да се върнем, не би могъл да стискаш през целия път до Сан Франциско — каза Шарона. — Приеми го, Ейдриън. Нямах друг избор, освен да използваш обществена тоалетна. Или някое дърво.

— Това е истински ад — заяви той.

Вече започвах да се съгласявам с него.

Преди да отиде в тоалетната на бензиностанцията, Монк се издокара в защитен костюм за работа с опасни материали, снабден със собствена вентилационна и въздухопречиствателна система. Не се шегувам. Беше от онези костюми, каквито носят хората от Националния институт по здравеопазване, когато си имат работа с

избухване на епидемия от ебола. Обикновено го облича, за да чисти ливадата пред къщата си от кучешки изпражнения.

Монк отцепи мястото пред мъжката тоалетна с полицейска лента, а после се залови да лъска тоалетната със силни почистващи препарати, които беше донесъл със себе си.

Обикновено в подобна ситуация се чувствам невероятно смутена и самотна. И освен ако не сме заедно с капитан Стотълмейър, в крайна сметка обикновено ми се налага да се справя с всички хора, които са били вбесени или поставени в неудобно положение от съответната възмутителна, причудлива или възмутително себична постъпка на Монк.

Не и този път обаче. Присъствието на Шарона най-сетне ми предоставяше известна подкрепа.

Шарона се справи със ситуацията, сякаш това беше нещо напълно нормално, и ако някой изглеждаше странно Монк, тя им отвръщаше със суров втрещен поглед, който ги стряскаше и ги принуждаваше да се разкарат.

Когато смутеният управител на бензиностанцията излезе да се оплаче, че Монк е затворил мъжката тоалетна и ужасява клиентите със защитния си костюм, Шарона се справи прекрасно с него.

— Помислете си за това само за миг — каза тя. — Той почиства тоалетната вместо вас и това няма да ви струва нито цент. Това наистина ли е проблем за вас? Нима това е работа, която сам вие бихте предпочели да свършите?

На собственика не му трябваше повече убеждаване. Той се върна на касата и не ни каза нито дума повече.

След като собственикът беше укротен, а Монк — зает да чисти, да дезинфекцира и вероятно да се облекчи в промеждутъка между тези дейности, двете с Шарона си взехме по един хамбургер в заведението на „Карл Джуниър“ отсреща.

Не можех да не се запитам дали моят „Суперстар“ със сирене не е бил някоя от кравите нагоре по пътя. Но бях толкова гладна, че не ми пукаше.

Докато се хранехме, двете с Шарона си говорехме колко е трудно да бъдеш самотен родител и едновременно с това да се опитваш да се грижиш за Монк.

— Все едно да си самотен родител с две деца — казах.

— Това поне си чисти стаята — рече Шарона.

— А също и твоята — уточних.

Установих, че имаме много повече допирни точки, отколкото си мислех. Ставаше ми трудно да продължавам да не харесвам тази жена, макар тя да се канеше да провали живота ми.

На Монк му отне около час и половина да си свърши работата, а после се върнахме на пътя. Влязохме в Лос Анжелис около шест вечерта, и макар че беше най-натовареното време от вечерния пиков час, движението не беше особено оживено, докато не стигнахме прохода „Сепулведа“. Именно там магистралата за Сан Диего прехвърля планините Санта Моника и се спуска в долината на Ел Ей. Дори с по шест платна от двете страна, магистралата пак не беше достатъчно широка, за да поеме всички коли. Пълзяла съм по-бързо, отколкото се движеха тези коли.

Може би точно затова ми се струваше, че всички карат тирове с размерите на къщи. Прекарвах толкова много време на магистралата, сякаш живеях там, затова смятах, че поне могат да създадат в колите си всякакви домашни удобства.

Тежкотоварният камион пред нас имаше телевизионни екрани отзад на облегалките. Двете с Шарона имахме възможността да гледаме „Забавление тази вечер“ и да научим последните важни новини.

Когато стигнахме върха на прохода, пред нас се разкри добър изглед към долината на Лос Анжелис и онова, което дишахме.

Монк хвърли един поглед към гъстия кафяв слой смог и си сложи противогаза, който сигурно беше извадил от куфара, когато беше разопаковал защитния си костюм.

Не можех да го виня, задето носеше противогаз. Хванах се, че ми се ще и аз да имах.

Шарона се обади на лейтенант Сам Дозиър. Той работеше по случай на убийство в един антикварен магазин в Брентууд, който случайно се намираше доста близо до мястото, където бяхме, затова решихме да се срещнем с него там.

Изненадах се, че Дозиър не възрази. Предположих, че може би иска да разбере какво прави Монк толкова специален.

Е, лейтенантът скоро щеше да разбере.

И още как.

9.

Г-Н МОНК И РАЗКОПЧАНИЯ ДЮКЯН

Никога не е лесно да намериш място за паркиране, когато се намиращ на местопрестъпление: този път обаче беше още по-лошо, защото на пътя се извършваха много ремонтни работи. Движението беше затворено. Улицата беше задръстена с булдозери, тръби и строителни материали.

В крайна сметка се наложи да паркираме на две пресечки от мястото и да си проправяме път през тълпата от извършващите ремонта работници и зяпачите до полицейската лента, опасваща антикварния магазин.

Монк не обича тълпите. Това значително увеличава възможността да се допре до друго човешко същество, което би означавало, че ще трябва да изтича до вкъщи и да си вземе три души.

Днес нямахме време за това.

И двете с Шарона знаехме какво трябва да се направи. Нужно бе само да се спогледаме и веднага се намесихме, за да разчистим път на Монк, така че да може да мине сам през място, в което нямаше опасност да се блъсне в някого.

Никак не ми беше приятно да го призная, но в това, да имаш колежка асистентка определено имаше известни предимства.

До полицейския кордон ни посрещна цивилен полицай, който дъвчеше олигавена, незапалена пура. Имаше торбички под подпухналите си очи, челюсти, които само хрътка би харесала, и шкембе, което ми напомни на какво приличах, когато бях бременна в осмия месец.

— Лейтенант Сам Дозиър — представи се той, като повдигна полицейската лента, за да се промушим под нея и подаде на Монк дундестата си ръка.

Монк се ръкува с Дозиър.

По навик и двете с Шарона едновременно предложихме на Монк дезинфекционни мокри кърпички. Той взе по една от всяка от нас,

благоразумно решавайки да не показва предпочитания, и си почисти ръката.

— Аз съм Ейдриън Монк, а това са двете ми съвместно работещи асистентки, Натали Тийгър и Шарона Флеминг, макар че, струва ми се, двамата с Шарона вече сте се срещали — изрече Монк: с този противогаз звучеше като Дарт Вейдър.

Дозиър се ръкува с мен, после се обърна към Шарона.

— Съжалявам за онова, което сте преживели вие и синът ви, но мен ако питате, това е загуба на време — каза той. — Случаят с убийството на Елън Коул е приключен и неин убиец е вашият съпруг. Срещам се с вас само от професионално уважение към Полицейското управление на Сан Франциско.

— Оценявам това — каза Шарона.

— Защо носите противогаз? — попита Дозиър.

— Алергии — поясни Монк.

— Към какво сте алергичен?

— Лос Анжелис — каза Монк. — Бих искал да ни заведете до къщата на Елън Коул и да ни разведете из местопрестъплението.

Монк вдигна ръка пред лицето си, сякаш заслоняваше очи от блясъка на слънцето.

Но блясък нямаше.

— Това ще трябва да почака до утре или може би до вдругиден — каза Дозиър. — Както виждате, точно сега съм малко зает.

— Трябва да е днес — изрече Монк и изгледа с присвити очи Дозиър над ръката си.

Опитах се да се досетя какво е това, което Монк не искаше да вижда, но имаше твърде много възможности. Може би беше неравният асфалт или контейнерът за боклук пред магазина или химическата тоалетна надолу по улицата, или подгизналата пура между зъбите на Дозиър.

— Може би не сте забелязали — каза Дозиър, — но тук съм наред разследване на убийство.

— В такъв случай приключвайте с него и да вървим — каза Монк.

— Не е толкова лесно — поясни Дозиър.

— За вас може би не — каза Шарона, — но за него — да.

Дозиър изгледа Монк с интерес.

— Така ли?

— Покажи му, Ейдриън — каза Шарона.

— Може малко да съм позагубил тренинг — каза Монк. — Има един-два дни, откакто не съм разкривал убийство.

— Ако успеете да приключите този случай вместо мен — заяви Дозиър, — ще ви отделия цялото си внимание, докато сте тук.

— Разкажете ми какво се е случило — каза Монк.

— Не е много сложно. — Дозиър ни обърна гръб и ни поведе към прекрасен магазин, построен в стила на викторианска къща. — Най-обикновен обир, който е тръгнал на зле.

Монк свали ръката, която беше вдигнал пред лицето си, и последва Дозиър. Ние последвахме Монк.

— Някакъв тип нахълтал в магазина преди около час, взел парите от касата, после застрелял собственика и си отишъл.

— Звучи съвсем просто. — Монк се сви и се отдръпна от контейнера за строителни отпадъци на улицата, сякаш той можеше да го нападне. — Какво ви казаха свидетелите?

— Няма такива — каза Дозиър, като се обърна да застане в лице с Монк, който моментално вдигна отново ръка пред очите си и извърна поглед. — Онзи контейнер зад вас закривал изгледа към входната врата, а пневматичните чукове заглушили звука от изстрела. Съпругата на собственика дори не го чула, а била в задната стая. Това обаче няма значение, защото имаме всичко записано на видео.

— Тогава къде е загадката? — попита Шарона.

— Знаем какво се е случило, но не знаем кой е убиецът. Лицето му беше скрито зад скиорска маска. — Дозиър застана на прага на антикварния магазин, като се взираше в Монк. — Проблем ли имате с мен?

— Какво ви кара да кажете това? — попита Монк.

— Закрили сте си очите — каза Дозиър, — сякаш ви отвращавам.

Дозиър беше прав. Затова го огледах отново и тогава го видях. Дюкянът му беше отворен.

Монк можеше спокойно да оглежда окървавените тела на хора, застигнати от невероятно жестока смърт, но не можеше да издържи гледката на човек, който носи незакопчани панталони и отдолу се вижда част от боксерките му.

— Имам чувствителен поглед — каза Монк.

— Дюкянът ви е отворен — обясних на Дозиър.

— Там няма нищо различно, от това, което той е виждал всеки ден, откак се е родил — каза Дозиър, като погледна надолу към панталона си.

— Това, което го притеснява, е самият отворен цип — каза Шарона. — Ако бяхте пропуснали някое копче на ризата си, щеше да реагира по същия начин.

— Чух, че сте малко нередовен — обърна се Дозиър към Монк.

— Всъщност, съвсем редовен съм си — каза Монк, все още закривайки очите си. — И вие също ще бъдете, щом си закопчате ципа.

— Преди малко използвах онази химическа тоалетна и предполагам, че съм бързал да изляза. — Дозиър посегна надолу, рязко дръпна ципа си и влезе с отсечена стъпка в магазина. — Голяма работа.

Щом Дозиър ни обърна гръб, бръкнах в чантата си да извадя мокра кърпичка.

За мен, не за Монк. Току-що си спомних, че и аз се бях ръкувала с Дозиър. Изтрих си старателно ръцете, хвърлих мократа кърпичка в контейнера и влязох след всички останали в антикварния магазин.

В днешно време хората наричат „антика“ всичко, което е по-старо от една седмица. Мисля, че ако наричате нещо „антика“, то трябва да е поне два пъти по-старо от мен и да има някаква художествена стойност. Иначе е предмет с колекционерска стойност.

Това място определено беше пълно с антики. Тук нямаше да намерите нито една кутия за обяд „Найт Райдър“. Навсякъде имаше керамични изделия, мебели, маслени картини и украшения, предимно от Европа: етикетите с цените им бяха от три- до четирицифрени.

Макар че магазинът беше малък, в него нямаше нищо прашно или мръсно — факт, който, сигурна съм, Монк оценяваше. Всички предмети бяха грижливо изложени и осветени от острата светлина на халогенни лампи, сякаш бяха музейни експонати.

Касата се намираше на резбовано дървено бюро в предната част на магазина вляво от вратата. Върху килима имаше кърваво петно, а стената беше оплискана с кръв.

Монк погледна към охранителната камера, поклати глава на една страна, после на друга, а след това погледна отворената каса.

— Защо е обрал магазина? — попита Монк.

— Защо някой ограбва дадено място? — рече Дозиър. — Заради парите.

— Но в този бизнес всъщност не се работи с пари в брой. Това са скъпи антики — каза Монк. — Хората обикновено плащат за тях с кредитни карти.

— Единственото, което извършителят е видял, са били скъпите вещи и не е премислил внимателно — каза Дозиър. — Типът, с когото си имаме работа, не е професор Мориарти. Говорим за някой наркоман, който търси пари в брой, за да си плати следващата доза.

— Но е бил достатъчно умен, за да нападне магазин, който е бил скрит от погледа — каза Монк, — и да застреля собственика по времето, когато са работели пневматичните чукове.

— Повярвайте ми, отдавате прекалено голямо значение на това — контрира Дозиър. — Виждал съм сто убийства точно като това. Нека да ви покажа видеозаписа.

Дозиър ни въведе в задната стая — тясно помещение без прозорци, в който най-набиващата се на очи мебел беше голяма маса, покрита с опаковъчни материали: етикети за изпращане на спешни поръчки по пощата, ножици, машинки за рязане на тиксо и рула найлонов опаковъчен материал с мехурчета. Над масата бяха окачени огромни торбички от стиропорни пуканки с фунии в краищата за запълване на празните пространства в картонените кутии.

Напомнящите пуканки късчета стиропор бяха пръснати по целия под и плотовете на масите и заредени със статично електричество. Щом влязохме, по глезените ни полепнаха късчета стиропор.

На малко столче седеше жена. Очите ѝ бяха кървясали, носът ѝ беше зачервен, а бузите ѝ бяха влажни от сълзите. Очевидно тя беше съпругата — ниска, слаба жена към трийсетте. Но дори в тъгата си тя някак успяваше да излъчва изтънченост и интелигентност. Може би се дължеше на начина, по който седеше с напълно изправен гръб, изправена брадичка и очи, съсредоточени върху детектива афроамериканец, който записваше показанията ѝ. Испитах почти неконтролируем порив да изтупам двете късчета стиропор, полепнали по крака ѝ.

Всъщност, бях изненадана, че Монк не ме беше изпреварил в това дело, но той беше зает с опитите да отърси късчетата стиропор, полепнали по самия него. Ако се съди по реакцията му, бихте

помислили, че не ставаше дума за късчета стиропор, а за кръвосмучещи пиявици.

— Може би ще трябва да излезете навън, госпожо Давидоф — каза Дозиър, като кимна към едно видео и монитор върху една полица. — Трябва да видим отново касетата.

Госпожа Давидоф се изправи и погледна Монк.

— Защо носите този противогаз?

— Заради синусите — рече Монк. — Бих искал да си ги запазя.

Точно в този миг Монк се блъсна в купчина кутии, струпани до извеждащата към уличката врата, за да ги вземе куриерът за бързите поръчки. Като беше с противогаз, периферното му зрение не беше особено добро.

Госпожа Давидоф подхвана кутиите, преди купчината да се прекатури.

— Внимавайте — каза тя. — Това са чупливи антики, които чакат да бъдат изпратени на купувачите си.

— Съжалявам — каза Монк.

Госпожа Давидоф се обърна към Дозиър.

— Куриерът от пощенската служба би трябвало да пристигне скоро. Ще му позволите ли да вземе тези кутии? Ако не бъдат изпратени днес, може и никога да не заминат. Не мисля, че мога някога пак да се върна в този магазин.

— Няма проблем — рече Дозиър. — Лично ще се погрижа да бъдат изпратени.

— Благодаря ви — каза тя и излезе с другия детектив.

— Жена със стил — отбеляза Дозиър. — Сега се владее добре, но ще рухне сериозно. Виждам съм го преди.

Дозиър включи телевизора и натисна бутона за включване на видеото. Видео материалът, заснет иззад рецепцията и над нея, беше в чисти, ясни цветове. Нямаше звук. Видяхме на рецепцията да седи мъж, също толкова елегантен като госпожа Давидоф, който се занимаваше с някакви книжа. Имаше плешивина на темето, която се опитваше да прикрие, като заресваше косата си над нея.

Монк не обръщаше особено внимание на видеозаписа: беше зает да подрежда наново кутиите по големина. Поне това временно отклоняваше вниманието му от стиропора, полепнал по глезените му.

Погледнах отново към монитора точно когато убиецът влезе в кадър. Беше висок, широкоплещест, с издут гръден кош и лице, покрито със скиорска маска. Пуловерът му с висока яка, скиорската маска и ръкавиците бяха черни. Поради разположението на рецепцията, той се виждаше само от кръста нагоре.

Господин Давидоф вдигна поглед. Крадецът хвана пистолета косо, като бандитите във филмите, и посочи към касата. Господин Давидоф отвори касата и изгреба няколкото банкноти, които се намираха вътре. Крадецът продължаваше да сочи към касата. Собственикът вдигна табличката за парите, вероятно за да докаже, че там няма повече пари. И точно тогава крадецът го застреля. Беше стряскащо дори и без звука.

Погледнах назад към Монк, който вдигна очи към монитора точно когато крадецът излизаше тичешком от магазина.

— Добре че госпожа Давидоф не видя това — каза Дозиър. — Представете си да видите как загива собственият ви съпруг.

Можех. И съм си го представяла. Ако съществува видеокасата, на която е заснето как загива Мич, надявам се никога да не разбера за нея.

Дозиър превъртя записа на бързи обороти до момента, в който госпожа Давидоф влезе. Според времето, отбелязано долу, беше пет минути след като съпругът ѝ беше убит. Тя изтича до съпруга си и изпищя, което бе още по-страховито и въздействащо без звука.

— Застопорете кадъра — каза Монк.

Дозиър го направи. Застиналият, изпълнен с болка образ на госпожа Давидоф на екрана ми напомни за прочутата картина на Едвард Мунк „Писъкът“ — с ръце върху бузите, с широко разтворени очи и уста, отворена, за да нададе вой, идващ от дълбините на душата ѝ.

Знаех точно как се чувства.

Монк се приближи, взря се в екрана и поклати глава на една страна, после на друга.

Беше разкрил убийството.

Знаех го, а когато зърнах усмивката върху лицето на Шарона, разбрах, че тя също го знаеше.

— Знаем къде можете да намерите онзи, който е застрелял господин Давидоф — каза Монк.

— Наистина ли? — възкликна невярващо Дозиър.

— Последвайте ме — каза Монк.

Той влезе в магазина и ни заведе право при госпожа Давидоф, която седеше на един диван и упорито се опитваше да не поглежда към бюрото, на което бе убит съпругът ѝ.

— Госпожо Давидоф, по глезена ви е полепнал стиропор — каза Монк.

Тя погледна към глезена си.

— Това е най-малкият ми проблем.

— Ужасно грешите — каза Монк. — Това е най-лошото, което ви се е случвало.

Госпожа Давидоф отстъпи на заден ход, сякаш беше усетила противна миризма.

— Днес убиха съпруга ми. Сериозно ли мислите, че това е помаловажно за мен от някакво парченце опаковъчен материал, полепнало на панталона ми? Що за ненормалник сте?

— Той е Ейдриън Монк, консултант към отдел „Убийства“ в полицейското управление на Сан Франциско — каза Дозиър, после погледна Монк. — Имате стиропор на панталоните.

Монк нададе лек писък и заподскача наоколо, извивайки крака си, като се опитваше да отърси от себе си стиропора.

— Малко е объркан — каза Дозиър.

— Виждам — каза тя.

В този момент ги мразех и двамата. Кои бяха те, че да съдят Ейдриън Монк? Дозиър беше нелепа фигура, а госпожа Давидоф, въпреки преживяната ужасна загуба, беше превзета кучка. С нищо не го превъзхождаха.

Но пък Монк носеше противогаз и подскачаше наоколо на един крак. Това едва ли го представяше в най-добра светлина.

— Арестувайте я — каза Монк, докато подскачаше наоколо. — Тя всъщност е мъжът, застрелял съпруга ѝ.

Това беше странен начин да каже, че именно тя е стреляла, но стана ясно какво има предвид. Това ме накара да се почувствам оправдана, задето я мразех.

— Това е безумие — каза тя. — Бях в задната стая, когато го убиха.

— Видяхте видеозаписа от охранителната камера — каза Дозиър. — Той е застрелян от широкоплещест мъж, който е поне с тридесет

сантиметра по-висок от нея.

— Това не означава абсолютно нищо — каза Монк.

Докато подскачаше като обезумял, той, без да иска, ритна масичката за кафе и събори една ваза за шестстотин долара. Улових вазата, преди да падне на пода, и той успя да отърси стиропора от крака си.

Монк се изпъна в цял ръст, подръпна ръкавите си и ни погледна в лицата. Знаех какво ще последва. Щеше да ни разясни точно как е станало убийството.

За него това беше необходим ритуал.

Не го правеше, за да се перчи или за да унижи някого. Правеше го заради себе си.

Това беше моментът, в който можеше да почувства, че е оправил всичко и е въдворил ред във вселената. Единствено в такива моменти се освобождаваше истински от тревогите и тъгата си. Това му връщаше целостта, поне за миг-два.

Но после забелязваше нещо, което не си беше на мястото, или си даваше сметка, че е уязвим за микробите, или си спомняше, че не е разкрил убийството на съпругата си, и всичките му тревоги се връщаха с пълна сила. И отново започваше да се мъчи да възстанови реда в един свят, който се съпротивляваше на това.

— Ето какво се е случило — каза Монк.

Той обясни, че госпожа Давидоф изчакала в задната стаичка, докато работниците, ремонтиращи пътя, започнали да използват пневматичните си чукове. После пристегнала гърдите си с ластични колани, за да ги направи плоски, сложила си подплънки на раменете и обула обувки с платформи. Това прикрило женствеността ѝ, направило раменете ѝ да изглеждат широки и я направило по-висока. Покрила косата си със скиорска маска и облякла пуловер с висока яка, за да скрие тънката си шия. В противен случай липсата на адамова ябълка щяла да издаде пола ѝ. Излязла от магазина през тясната уличка: когато стигнала до входната врата, покрила лицето си със скиорската маска и застреляла съпруга си. Изтичала отново навън, върнала се в задната стая, свалила маскировката си и после влязла и изпищяла, та да я запише камерата.

Щом Монк приключи с обобщението, Дозиър се втренчи в него.

— Това е най-абсурдната история, която съм чувал някога — каза той.

— Това не беше нищо — каза Шарона. — Веднъж Ейдриън обвини в убийство човек, който по време на престъплението беше в кома.

— И хората още го приемат на сериозно? — рече Дозиър.

— Той беше прав — каза Шарона.

— Наистина ли? — възкликна Дозиър.

— Това няма връзка със сегашната ситуация — каза госпожа Давидоф. — Намирам отправените от него обвинения за коравосърдечни, възмутителни и напълно нелепи.

— С убийците обикновено е така — казах.

— Не сте във форма — каза ми Дозиър и след това се обърна към Монк. — И вие също. Няма и най-нищожно доказателство, което да подкрепи казаното от вас.

— Налице е ето това — Монк посочи към стиропора върху крака на госпожа Давидоф.

— Това ли? — каза Дозиър.

— Това? — каза госпожа Давидоф.

— Стиропорът е зареден със статично електричество. Полепва по всеки и всичко, което минава през задната стая — каза Монк. — Трябваше да гледате видеозаписа от охранителната камера, преди полицията да пристигне тук.

— Не искам да го виждам никога — каза госпожа Давидоф.

— Това е била голямата ви грешка. Ако го бяхте гледали, щяхте да забележите парченце стиропор, полепнало по пуловера на стрелеца. Това означаваше, че убиецът е дошъл откъм задната стая. А вие сте били единственият човек там. Ето защо видеозаписът, за който смятахте, че ще спомогне за изключването ви от кръга на заподозрените, на практика е признание.

— Цял ден минавах напред и назад до залата с изложените стоки — каза тя. — Вероятно стиропорът се е залепил за мен и съм го повлякла по-рано, точно както стана сега, и именно така той е полепнал по чудовището, застреляло съпруга ми.

— Звучи ми логично — обърна се Дозиър към Монк. — Това ние, детективите, наричаме „основаващо се на здравия разум

обяснение“. А дори и да бяхте прав — което не е така, — къде са маскировката и оръжието на убийството?

— Опаковани и готови да заминат за Мидисън, Уисконсин. Ето какво има в кутиите, които куриерът от пощенската служба за експресни пратки ще дойде да вземе — каза Монк. — Ето защо госпожа Давидоф толкова държеше тези пакети да се махнат оттук днес.

Дозиър се обърна да погледне госпожа Давидоф, която гледаше Монк с такава омраза, че се страхувах да не се хвърли върху гърлото му.

— Да отворим ли кутиите и да докажем, че той греша? — попита Дозиър.

Тя не каза нито дума. Само гледаше гневно.

— Госпожо Давидоф? — настоя Дозиър.

Тя примигна силно и го погледна.

— Можете да отправите всички по-нататъшни въпроси към адвоката ми. Разговорите свършиха.

Челюстта на Дозиър увисна. Наистина. Устата му просто си стоеше отворена, с увиснала от шока челюст. Трябваше му цяла минута, но успя да си възвърне самообладанието. Махна на другия детектив да се приближи.

— Прочети на тази дама правата ѝ, после се обади на съдия Муни — каза Дозиър. — Ще ни трябва заповед за обиск, за да отворим кутиите в задната стая. И, по дяволите, погрижи се онзи тип от куриерската служба да не ги вземе пръв.

Шарона обгърна с ръка рамото на Монк. Той се сви целият при докосването ѝ, но нея явно не я беше грижа.

— От толкова отдавна не те бях виждала да залавяш убиец, че бях забравила колко много ми харесваше.

— Какво има да не ти харесва? — рече Монк.

— Сещам се за едно-две нещица — промърмори госпожа Давидоф.

10.

Г-Н МОНК СИ ИМА АГЪНЦЕ

Вече се стъмваше, когато стигнахме до къщата на Елън Коул в Санта Моника, само на три километра западно от антикварния магазин.

Елън живееше в миниатюрно бунгало в испански ренесансов стил, с бели стени с гипсова мазилка, сводести прозорци и украсен с кулички червен керемиден покрив. От двете страни на сводестата входна врата имаше декоративни плочки с флорални мотиви. Бунгалото беше прекрасно.

Предната градина беше обрасла с бурени и висока трева, откакто градинарят беше изпратен в затвора, но не се искаше много въображение, за да си представите колко хубава трябва да е изглеждала, когато всичко е било подрязано и оформено.

— Това е престъпление. — Монк стоеше на тротоара, гледаше към къщата и клатеше глава. Противогазът беше така плътно закрепен на главата му, та беше истинско чудо, че до мозъка му изобщо достигаше кръв.

— Затова сме тук — каза Дозиър.

— Той има предвид тревата — каза Шарона.

— Защо никой не е направил нищо по този въпрос? — попита Монк. — Това е обида спрямо човешкото благоприличие.

— Собствеността на къщата е спорна — каза Дозиър. — Елън Коул я е завещала на гаджето си, но родителите ѝ оспорват завещанието, тъй като те са се разделили след жестока кавга и по времето, когато е извършено убийството, са водели съдебни битки заради тази къща и попечителството над двегодишното им дете.

Монк, Шарона и аз се втренихме в Дозиър. Той отвърна на погледа ни.

— Какво? — попита той.

— Никога преди не сте споменавали, че Елън Коул е преминавала през грозна раздяла — каза Шарона.

— Защо да го правя? — попита той.

— Защото любовникът ѝ е имал много по-основателен мотив да я убие, отколкото Тревър — каза Шарона.

— Но не я е убила тя — каза Дозиър.

— Тя ли? — рече Монк.

— Елън Коул е била лесбийка — каза Дозиър. — Тя и любовницата ѝ, Сали Дженкинс, живеели заедно в тази къща с детето си, преди да се разделят.

— Значи Сали би трябвало да знае кода на алармата — казах.

— Освен ако Елън не го е сменила — предположи Дозиър.

— Проверихте ли? — попита Шарона.

Той не отговори, което означаваше, че отговорът е отрицателен.

— Може би Елън се е прибрала по-рано и е заварила Сали в къщата — каза Шарона. — Сбили са се и по време на борбата Сали я е ударила с лампата.

— Има само един проблем с тази теория — рече Дозиър.

— Това би означавало, че сте се издънили — каза Шарона.

Дозиър се престори, че не е чул тази забележка.

— Не е възможно Сали Дженкинс да го е направила. По време на убийството на Елън Коул, Сали е била в Сакраменто, за да даде показания пред сенатска комисия, която обмисля указ за узаконяването на браковете между гейове и лесбийки. Това ние, детективите, наричаме „желязно алиби“.

— Господин Монк е разбивал на пух и прах и по-убедителни алибита от това — казах и се обърнах към Монк само за да открия, че е застанал на колене, измерва стръкчетата трева с пръста си и ги подрязва едно по едно с ножичка за нокти.

— Ейдриън — попита Шарона, — какво правиш?

— Кося ливадата — каза той, макар че като беше с противогаза, мърморенето му трудно се дочуваше.

— При темпото, с което действате, ще ви отнеме цял месец — казах. — А докато приключите, всичко, което сте подрязали, вече ще трябва да бъде подрязано отново. Можете да подрязвате тревата на тази ливада до края на живота си.

— Мога да го преживея — рече той, като подрязва друго стръкче.

Шарона изпъшка, сграбчи Монк за ремъка на противогаза и насила го изправи на крака.

— Тук разследваме убийство, Ейдриън. Стегни се.

Тя измъкна ножичката за нокти от ръцете му и я пусна в дамската си чанта.

— Ще си я получиш обратно, след като приключим тук — каза тя и ме изгледа сурово. — Твърде мека си към него.

— Опитвам се да проявя чувствителност и разбиране — казах. — Мисля, че е по-резултатно в дългосрочен план.

— Откъде ти хрумна? Ако се държах с него така, както ти се държиш, все още щеше да носи противогаз всеки път, когато излиза от къщи.

На Шарона ѝ отне един миг да осъзнае абсурдността на онова, което току-що беше казала.

— Вместо да го прави само понякога — добави тя.

— Голямо подобрение — каза Дозиър.

Монк извървя пътеката до входната врата на къщата, сложил ръце от двете страни на лицето си, за да е сигурен, че няма да вижда обраслата ливада.

Присъединихме се към него на предната веранда, където той внимателно оглеждаше вратата.

— Няма следи от влизане с взлом — каза Монк.

— Влязъл е през незалостен прозорец — каза Дозиър.

— Не е ли имала алармена система? — попитах.

— Да, следователно той трябва да е знаел кода — каза Дозиър.

— Откъде? — попита Шарона.

— Лесно е — каза Монк.

— Така ли? — попита тя.

— Алармата активирана ли е в момента? — попита Монк.

Дозиър кимна.

— Отворете вратата, но не набирайте кода — каза Монк. — Оставете на мен.

— Разбира се. — Дозиър отключи вратата и я отвори, моментално задействайки алармата.

Високият, електронен вой прозвуча като сигнал за тревога на космическия кораб „Ентърпрайз“.

Да, знам, че за втори път правя сравнение със „Стар Трек“, но толкова много от нещата, които показваха в това шоу, сега са част от всекидневния ни живот. Погледнете мобилния си телефон или всички

хора, които се разхождат наоколо с онези „блутуут“ джаджи в ушите като лейтенант Ухура, и после ми кажете, че греша.

Монк пристъпи вътре и огледа бутоните.

— Кодът е 1212333.

Бях зашеметена.

— Как разбрахте?

— Числата едно, две и три на клавиатурата са по-зацапани от останалите — каза Монк, като влезе във всекидневната, разперил ръце пред себе си подобно на филмов режисьор, който определя границите на кадър.

Къщата беше само около сто и тридесет квадратни метра и много уютна, с многобройни пухкави възглавнички по мебелите и много картини, предимно пейзажи, по стените.

— Но откъде разбрахте реда на числата? — попитах. — Сигурно има хиляди възможни комбинации.

— Монк е разгадал комбинацията по същия начин като Тревър — каза Дозиър и набра кода. Звучите оформиха познат мотив — „Мери си има агънце“. Алармата млъкна. — Тревър сигурно я е чул да деактивира алармата някой от онези пъти, когато е бил тук и е работел в градината.

— Над звука на косачките, може би вентилаторите и пронизителната аларма? — рече Шарона.

Монк сякаш се поклащаше в ритъм, доловим само за него, докато се движеше през всекидневната. Това беше танцът, който изпълняваше при наблюденията си, неговият метод да долови дребните подробности в стаята и да почувства кармичните следи на случилото се, каквото и да беше то.

— Може би не се е занимавал с косене или проветряване — каза Дозиър. — Може би тогава е стоял тук и е разговарял с нея.

— Това би означавало, че е ужасно глупава — заключи Шарона.

— Точно затова е мъртва — каза Дозиър.

Все още бях впечатлена от това, че Монк беше разгадал кода на алармата и бях изненадана, че никой друг не е впечатлен, особено Дозиър.

— Не сте ли удивен, че Монк отгатна кода на алармата? — попитах го.

— Всъщност не — каза Дозиър. — Йън Лъдлоу също го разкри.

— Писателят Йън Лъдлоу? — възкликна Шарона, явно изненадана. — Бил е тук?

— Лъдлоу ми е помагал да разкрия някои доста заплетени случаи. Той е като нашия Ейдриън Монк — каза Дозиър, после сниши гласа си до шепот. — Само че е нормален.

Знаех кой е Лъдлоу. Беше невъзможно да не знам. Не можеше да стъпите на борда на самолет, без да видите по някой от неговите романи за детектив Маршак в ръцете на почти всички. Това ме караше да се чудя дали няма правило на FAA, което изискваше пасажерите в самолетите да четат книгите на Лъдлоу.

Лъдлоу сигурно беше наел елфи да фабрикуват книгите му вместо него, защото изглежда, че на изхода на всеки магазин за бакалски стоки всеки месец имаше ново заглавие, на почетно и престижно място, точно до „Нешънъл Инкуайърър“ и „Стар“.

Лейтенант Дишър, който посещаваше организиран от Калифорнийския университет в Бъркли свободен курс, воден от Лъдлоу, веднъж определи автора като „Толстой на бедняшките улици“.

Хвърлих поглед към Монк, който все още оглеждаше всичко, като спираше, за да подреди възглавниците по големина, да изправи кривналите се картини или да подреди по азбучен ред книгите на някой рафт в библиотеката. Такъв беше работният му процес и аз не смеех да се меся.

— Давах на Лъдлоу технически съвети относно последните му няколко книги, които бяха вдъхновени от някои мои случаи — каза Дозиър. — Той създава вълнението, аз осигурявам завладяващия реализъм.

— В такъв случай предполагам, че в следващата книга на Лъдлоу дюкянът на детектив Маршак ще е отворен през цялото време — рече Шарона. — И той ще изпрати оръжието на убийството в Уисконсин.

— Какво е правил тук Лъдлоу? — попитах бързо с надеждата да отвлека вниманието на Дозиър, за да не застреля Шарона заради тази забележка.

— Беше заинтригуван от случая — каза Дозиър. — Всичко, с което разполагахме по онова време, беше една мъртва професорка по социални изследвания на пола, открита мъртва в дома си. Срецнахме се с любовника ѝ и студентите ѝ, но не разполагахме с никакви

заподозрени. Лъдлоу ни помогна да развием следите, които ни доведоха до съпруга ѝ.

Макар че Дозиър отговаряше на зададен от мен въпрос, той насочи последните две думи право към Шарона, сякаш бяха истински удари.

И тя ги прие точно така, но вероятно си го заслужаваше заради заядливата си реплика относно техническите съвети.

— Тук ли намерихте тялото? — попита Монк някъде отдалече.

Бях толкова погълната от разговора си с Дозиър, че напълно бях забравила за Монк. Той беше минал надолу по коридора и беше влязъл в голямата спалня.

В центъра на стаята имаше голямо легло с балдахин, покрито с възглавници и пухкава, украсена с ресни покривка. Прииска ми се да се покатеря в това легло с една хубава книга и да не изляза повече.

От двете страни на леглото имаше еднакви нощни шкафчета. На едното имаше лампа: на другото — не. Сега знаех откъде е взето оръжието на убийството.

Преди да се запозная с Монк, никога не забелязвах подобни детайли. Но пък и преди да срещна Монк, никога не съм си представяла, че някой пуска дръжката на вратата си в миялната всяка седмица.

Срещу леглото имаше телевизор с плосък екран, монтиран на стената над разположени на височината на кръста видео и стереоуредба.

В единия край на стаята имаше двойни френски врати, от които се излизаше в заден вътрешен двор. Отсреща имаше стена, по протежение, на която бяха поставени масичка и тоалетка с гримове.

Монк стоеше до тоалетката на Елън Коул, изучавайки покрития с кървави петна килим в краката си.

— Намерихме я да лежи ето там — каза Дозиър. — Тилът ѝ беше превърнат в кървава пихтия.

— Може ли да ми покажете точно каква беше позата ѝ върху пода? — попита Монк.

Дозиър вдигна панталоните си и се сви на пода, с лице към тоалетката, като внимаваше да не сложи наистина главата си върху петното от кръв.

Монк коленичи до Дозиър и внимателно огледа позицията на детектива. После се изправи. Протегна ръце пред себе си, с обърнати нагоре длани, сякаш се грееше на огън, и направи малък пирует, като спря с лице към дрешника.

Приближи се до дрешника и отвори двойните врати.

Дрехите, които висяха на дървената пречка, бяха изतिकани настрани. Зад дрехите имаше няколко класъора за папки, натъпкани до задната стена. На пода имаше обувки, които бяха махнати, за да се отвори място за една от кутиите.

Монк поклати глава и простена.

— Какво не е наред, Ейдриън? — попита Шарона.

— Нищо — каза тъжно Монк. — Тревър не е убил Елън Коул.

11.

Г-Н МОНК ПОЕМА СЛУЧАЯ

Радвах се, че съм била права за Тревър, и изпитвах облекчение, че може би работата ми вече не е застрашена. В същото време обаче се чувствах ужасно заради Шарона, която седна на крайчеца на леглото на Елън и обви ръце около тялото си.

— О, боже мой — промълви тихо тя, — какво направих?

Дозиър тронаво се изправи на крака.

— Той греши.

Шарона поклати глава.

— Той никога не греши, когато става въпрос за убийство. Никога.

— В този случай няма стиропор — каза Дозиър. — Тревър я е убил. Всички доказателства сочат към него.

— Само ако не виждате всички доказателства, които сочат някъде другаде — каза Монк.

— Например? — попита Дозиър.

— Вашата теория е, че Елън се е прибрала по-рано и е хванала Тревър да краде вещите ѝ. Затова той я ударил с лампата и избягал.

— Точно така се е случило — каза Дозиър.

— Защо Тревър не е изтичал в задния двор, когато я е чул да влиза?

— Може би не я е чул — предположи Дозиър. — Или не е смятал, че може да избяга от задния двор, без тя да го види. Затова се е скрил в дрешника.

— Това е невъзможно — каза Монк.

— Защо? — попита Дозиър. — Дрешникът е бил точно зад него.

— Защо просто не е изчакал вътре, докато тя излезе отново? — попитах.

— Може би се е паникьосал. Или може би тя е отворила вратата и го е хванала — каза Дозиър. — Изтичала е към телефона, за да се обади в полицията, затова той е грабнал лампата и я е ударил.

— Разполагате само с предположения — казах.

— Защото Тревър не иска да проговори — заяви Дозиър. — Но доказателствата ясно показват какво е станало.

— Да, така е — каза Монк. — Замисляли ли сте се да отидете да си прегледате очите?

— Някой очевидно се е криел в дрешника — каза Дозиър.

— Да, вярно е — каза Монк. — Но погледнете как са подредени кутиите. Някой е отместил дрехите и е сложил една кутия на пода, за да има върху какво да седне. Това означава, че убиецът не е бързал. Чакал я е да се появи, много преди тя да стигне дотук, и е искал да се чувства удобно.

— Или кутиите вече са си били така — предположи Дозиър. — А Тревър е преместил дрехите, за да си направи място, когато се е скрил.

— Но тя е била ударена по тила и е паднала напред. Ако той е изскочил от дрешника и след това е грабнал лампата от нощното шкафче, тя би имала време да се обърне и да застане с лице към него. Това означава, че би трябвало да е ударена отстрани по главата, а не в тила — каза Монк. — Ако я е ударил, докато е излизала тичешком от стаята, тялото ѝ щеше да бъде на прага или в коридора, а не пред тоалетката. Фактът, че е била ударена в гръб, доказва, че който и да я е убил, вече е държал лампата в ръце, когато е влязъл в дрешника. Не говорим за човек, който извършва отчаяна постъпка. Това ние, детективите, наричаме „предумишлено убийство“.

Този последен, покровителствено изречен коментар ме накара да се усмихна. Очевидно Монк беше обърнал на онова, което Дозиър беше казал преди, много по-голямо внимание, отколкото си мислех.

— Аз съм най-ужасната съпруга в историята на съпругите — каза Шарона. — Не бих обвинила Тревър, ако изобщо не пожелае да ме приеме обратно.

Седнах до нея и я хванах за ръката.

— Не бъди толкова строга към себе си, Шарона. Отчасти и Тревър има вина за реакцията ти. Ако не те беше подвеждал толкова много пъти преди, нямаше да имаш никакво основание да не му повярваш този път.

— Вместо това повярвах най-лошото за него, абсолютно най-лошото — каза Шарона. — Все едно исках той да е виновен.

— Той е виновен — изтъкна Дозиър.

— Знам как се чувствате — обърна се Монк към Дозиър. — И на мен ми се ще той да беше виновен.

— Ужасно е да изричате това — каза Шарон. — Защо бихте искали това?

— Той влияе зле на Шарона — каза Монк.

— Какво ужасно нещо ме е накарал да извърша? — попита Шарона.

— Накара те да се омъжиш отново за него и да се преместиш обратно в Ню Джърси — каза Монк.

— Ти си най-големият егоист, когото съм срещала — отсече Шарона. — Би трябвало да се срамуваш от себе си, Ейдриън.

— Не само това — той греша — каза Дозиър. — Открихме бижутата на Елън Коул в камиона на Тревър. Крадял е бижута от клиентите на своята фирма по поддръжка на къщи и ги е продавал на търгове по eBay. Плащанията за тези продажби са отивали право в личната му разплащателна сметка. Ако е невинен, как ще обясните това?

— Не съм твърдял, че не е крадец — каза Монк. — Но не е убил Елън Коул.

— Нито пък е откраднал нещата й — каза Шарона. — Цялата тази работа е нагласена, за да го натопят.

— Кой би искал да натопи съпруга ви? — попита Дозиър. — Той е незначителен човек.

— Не знам кой, но едва ли е било трудно да успее — каза Шарона. — Всеки би могъл да създаде електронен адрес на негово име в Yahoo! Да се добере някак до номера на разплащателната му сметка и да я използва, за да открие акаунт на негово име в eBay. Дайте ми името си и един от чековете си, и мога да го направя за десет минути.

— Чрез търга на крадени вещи по eBay ли стигнахте до Тревър? — попитах Дозиър.

— Разбрахме за търга, след като започнахме да следим Тревър — каза Дозиър. — Йън Лъдлоу беше човекът, който свърза уликите. Тогава ми се стори логично, и все още ми се струва логично сега.

— Дори след всичко, което Монк ви каза току-що? — попитах.

— Всичко е въпрос на разсъждение — каза Дозиър. — Аз виждам доказателствата по един начин, а той ги вижда по друг. Нищо

казано от него не ме кара да смятам, че сме арестували не когото трябва.

— Направили сте го, и ние ще го докажем — каза Шарона, като се изправи. — Нали, Ейдриън?

— Да — печално рече Монк, — ще го докажем.

Специализираната книжарница за детективски романи се намираще в една сграда под просторен паркинг наред Уестууд Вилидж, точно в периферията на кампуса на Калифорнийския университет.

Отпред имаше метален кош, пълен с евтини книги с меки корици. Витрините бяха отрупани със заснети в едър план снимки на корици на книги с големината на плакати, рекламиращи предстоящите гостувания на автори на романи в стил „мистъри“, които щяха да раздават автографи: всичките изглеждаха така, сякаш бяха пазарували в „Ледър Жакетс & Ъс“, преди да им направят снимките за кориците на книгите.

Първото, което видяхме, когато влязохме в магазина, беше голяма маса, отрупана с купчини от предишните книги на Ъън Лъдлоу с твърди и с меки корици, и купчина екземпляри от най-новата му книга — „Последната дума е «смърт»“.

— Какво му е? — попита жената зад щанда. На табелката с името ѝ пишеше „Лоринда“.

Предполагам, че не ѝ се случваше да има често клиенти, които носят противогози.

— Астма — каза Шарона.

Лоринда беше слаба брюнетка в ниско изрязана безръкавна тениска, а в едната ѝ ноздра имаше безопасна игла.

Да, само в едната ноздра.

Виждах бедата, която се задаваше.

Монк моментално започна да подрежда сложените на масата книги на Лъдлоу на равни купчини. Отваряше всяка книга да провери датата на издаване, за да може да ги подреди в хронологичен ред. Знаех това само защото правеше същото с моята библиотека.

Погледнах през рамото му и видях, че книгите са подписани и датирани от Лъдлоу на титулната страница. Изглежда, това обърка

Монк за момент, но после той стигна до някакво решение и продължи с подреждането.

Имаше двацетина човека, дошли да се срещнат с Лъдлоу, който седеше на едно бюро в задния ъгъл на магазина и подписваше книги с изненадваща бързина.

Така нареченият *Толстой на бедняшките улици* беше в началото на трийсетте, с високо подстригана коса и набола едnodневна брада. Беше облечен в черно кожено яке, черна тениска, избелели джинси и бейзболна шапка с емблемата на „Доджърс“, за която подозирах, че крие преждевременно оредяващия път на косата му. Не знам кого си мислят мъжете, че заблуждават с тези шапки.

Начело на опашката стоеше мъж с куфар на колелца, пълен с книги, които Лъдлоу да подпише. Имаше пърхот, а горното джобче на ризата му беше издуто от химикалки, хартии и визитни картички.

— Имам всичките книги, които сте написали — каза мъжът, връчвайки на Лъдлоу една купчина. — Дори онези романи с меки корици за Джек Бъд, които сте написали под псевдоним.

— Приятно е да знам, че майка ми не е единственият човек, който притежава пълна колекция — заяви Лъдлоу, докато подписваше книгите. — Трябва добре да ги пазите. Някой ден може отново да си заслужават коричната цена.

— Не знам как успявате непрекъснато да ги фабрикувате — каза мъжът, като клатеше глава.

— Аз съм роден разказвач — каза Лъдлоу. — Роден съм да правя точно това. Това е всичко, което умея да правя.

— Но вие пишете четири книги на година — намеси се една едра жена, покровителствено притиснала към гърдите си последния мистъри роман на Лъдлоу, сякаш някой можеше да се опита да го изтръгне от ръцете ѝ. — Не се ли страхувате понякога, че ще ви свършат историите?

— Навярно щях, ако трябваше да разчитам единствено на въображението си — каза Лъдлоу. — Но светът около мен непрестанно ме снабдява с материали. Там навън има милиони хора, всеки с някаква история, която да ме вдъхнови. А и крайните срокове са ми голям стимул. Ако не предам ръкописа, трябва да върна аванса, който съм получил.

Шарона хвърли поглед към Лъдлоу от разстояние и се намръщи:

— На снимките на кориците изглежда много по-висок и по-стегнат.

— Те винаги изглеждат така — заяви Лоринда. — Правят тези мрачни снимки и се опитват да изглеждат загадъчни и сурови, та читателите да си помислят, че дебнат из тъмните улици в търсене на сюжети — каза тя. — Единственото място, където Лъдлоу дебне, са книжарниците, за да подписва книгите си и да сваля жени.

— Не звучите като негова почитателка — казах.

— Подкрепяме го още от началото, от времето, когато още не беше никой, но след като си тръгне оттук днес, той ще се отправи надолу по улицата, за да дава автографи върху книги в „Бордърс“ — обясни тя. — Те продават книгите му с трийсет процента отстъпка, което ние не можем да си позволим, затова той ни подбива пазара с тази постъпка. Но не може да се сдържи. Невъзможно му е да мине покрай книжарница, без да подпише книгите си. Това е като някакво натрапчиво психическо разстройство.

— Някой трябва да му каже да се овладее — заяви Монк, като припряно преподреждаше книгите върху масата. — Не е нужно да подписва всяка книга, на чиято корица стои името му. Едва ли е толкова трудно просто да не обръща внимание на неподписаните книги.

Двете с Шарона се обърнахме и го погледнахме.

— Толкова е лесно, колкото да минеш покрай висяща накриво картина, без да я изправиш — каза Шарона.

— Това е друго — възрази Монк. — Това е въпрос на обществена безопасност.

Нямаше начин Шарона или аз да успеем да убедим Монк, че една кривнала се картина не представлява опасност за човечеството, затова се обърнах отново към Лоринда.

— Ако Лъдлоу действа във ваш ущърб, като подписва книги надолу по улицата — казах, — защо продължавате да го каните отново и отново?

Тя сви рамене.

— Той е голямо име в жанра „мистъри“. Клиентите ни очакват от нас да имаме книгите му, макар че нещата вече стигат дотам, че един неподписан роман за детектив Маршак е по-труден за намиране и по-ценен, отколкото подписан такъв.

Цялата книжарница се разтърси от тътен. Първата ми мисъл беше за земетресение, но бързо осъзнах, че е просто кола, влизаща в паркинга отгоре. Надявах се, че наемът е евтин.

— Voilà — рече Монк и се отдръпна от масата. Изглеждаше до голяма степен както преди, само че всяка купчинка беше равна. — Готово.

— Какво направихте? — попита Лоринда.

— Някой напълно беше разбъркал книгите на тази маса. Върнах ги в първоначалния им порядък.

— Първоначален порядък ли?

— Начинът, по който са били подредени, когато сте ги получили — поясни Монк. — Подредени по дата на издаване, брой екземпляри и дата на подписване, като най-новата книга е най-отгоре, а най-старата — най-отдолу.

— Ясно — каза Лоринда. — Първоначален порядък. Благодаря.

Монк, изглежда, я забеляза за пръв път и беше разтревожен от онова, което виждаше. Шарона и аз се спогледахме уморено. И двете знаехме какво ще последва. Беше неизбежно.

— Липсва ви една безопасна игла — каза той, като посочи към носа ѝ.

— Не, не ми липсва — рече тя.

— Загубили сте онази, която е била в другата ви ноздра — каза Монк.

— Другата ми ноздра не е пробита — обясни тя.

— А би трябвало — отбеляза Монк.

— Една е страхотно — каза тя. — Ако са и двете, би изглеждало нелепо.

Аз самата не виждах разликата. Мисля, че всеки, който има в носа си кламер, халка, кост или каквото и да е друго, изглежда глупаво.

— Лицата са симетрични. Това е природен закон. Не бива да нарушавате природните закони. — Монк кимна към Шарона. — Тя е медицинска сестра. Ще се радва да сложи още една безопасна игла в носа ви.

— Не, няма — каза Шарона.

Докато те спореха, последните читатели, дошли да си вземат автограф от Йън Лъдлоу, се изнизаха от книжарницата с покупките си.

Мъжът с куфара на колелца така се разсея от вида на противогаса на Монк, че едва не ми прегази краката.

— Положила си Хипократовата клетва — каза Монк. — Твой дълг като медицинска сестра е да спасиш тази нещастна жена.

— Няма медицинско основание да забия безопасна игла в ноздрата ѝ, Ейдриън.

— Огледа ли добре лицето ѝ? — попита Монк. — Ужасно е.

— Ужасно? — каза Лоринда.

— По-добре внимавайте, Монк. Държат ловна пушка под щанда — каза Йън Лъдлоу с арогантна усмивка на лицето, докато се приближаваше наперено към нас. — И Лоринда си търси оправдание да я използва.

— Познавате господин Монк? — попитах.

— Разбира се, че го познавам. Голям почитател съм на работата му. Водех курс по творческо писане в Бъркли по време на полицейската стачка преди шест месеца, когато Монк разкри случая с Удушвача от Голдън Гейт — каза Лъдлоу. — Поиграх си с идеята да го превърна в книга, но жанрът с истории за серийни убийци започва да се изтъква.

— За разлика от полицейските детективи, които разкриват убийства — каза Лоринда. — Това никога не остарява.

— Не е ли сладка? — рече Лъдлоу.

— Не и само с една безопасна игла в носа — каза Монк. — Лицето ѝ е асиметричен кошмар.

— Ще си извадя безопасната игла, ако вие си свалите противогаса — каза тя.

Това беше сполучлива примамка.

— Аз съм Шарона Флеминг, а това е Натали Тийгър — обърна се Шарона към Лъдлоу. — Негови помощнички сме. Лейтенант Дозиър каза, че можем да ви намерим тук. Разследваме убийството на Елън Коул.

— Съпругът ви го е извършил — каза Лъдлоу. — Случаят е решен. Мога ли да ви дам автограф върху някоя книга?

— Не мисля — каза Шарона.

— От нея става страхотен подарък за скъп човек в затвора — поясни Лъдлоу.

— Той не е виновен — рече Шарона.

- Доказателствата говорят друго — каза Лъдлоу.
- Но това го казва той. — Шарона посочи към Монк.
- Е, това променя всичко — заяви Лъдлоу.

12.

Г-Н МОНК И БРОШКАТА

— Това сарказъм ли е? — попитах Лъдлоу, защото наистина не можех да определя.

— Ни най-малко. Храня огромно уважение към способностите на Монк — каза Лъдлоу. — Кой съм аз, някакъв си най-обикновен драскач, че да споря с легенда в разследването на убийства? Ще позволите ли да ви подпиша една книга?

— Разбира се. — Избрах една за себе си, после още две, които да подаря за Коледа. Подадох ги на Лоринда заедно с кредитната си карта. Тя маркира покупката ми.

— Как се замесихте в този случай? — обърна се Монк към Лъдлоу.

— Веднага щом приключа с писането на една книга, започвам да се мотая заедно с лейтенант Дозиър в продължение на няколко дни, докато се появи убийство, което да ме заинтригува.

— Но това не е бил странен или необичаен случай — възразих. — Изглежда почти банален.

— Точно това ме привлече към него — каза той. — Открил съм, че нещо, което може да изглежда просто или обикновено на пръв поглед, може да се окаже по-завладяващо и сложно, отколкото сте си представяли. Това е запазена марка на книгите ми.

— Това и фактът, че описанието на всяка героиня започва с гърдите ѝ — каза Лоринда, като ми подаде разписката от кредитната карта, за да я подпиша.

— Обичам да внасям в книгите си малко пикантност — рече Лъдлоу. — Това не е престъпление, нали?

— Какво пикантно има в историята с Елън Коул? — попита Шарона.

— На подбив ли ме вземате? — възкликна Лъдлоу. — Започвате с жена, тресната по главата от някакъв натрапник, но задълбавате съвсем мъничко, и ето ви воюващи любовници лесбийки,

сърцераздираща битка за родителски права, политическа битка в щатското събрание по въпроса за браковете между гейове, академични вражди в престижен университет, и страстна връзка с женен мъж. Не бих могъл да измисля нищо толкова добро. В това има достатъчно пикантерии за два романа с детектив Маршак. И извършителят е градинарят — най-добрият изненадващ завършек.

— Но не го е направил той — каза Шарона. — Бил е някой друг.

— Поредният шокиращ обрат — допълни Лъдлоу. — Тази история става все по-добра и по-добра.

— Бих я прочела — каза Лоринда, като сложи моя отрязък от разписката от кредитната карта в една от книгите и ми ги подаде.

— Виждате ли? — каза Лъдлоу. — Историята е завладяваща.

— Къде се вмести прелюбодеянието? — попитах, докато му подавах книгите, за да ги подпише.

— Това е станало причина за прекратяването на връзката. Сали е изневерила на Елън — поясни Лъдлоу, докато подписваше книгите и пишеше датата, — с мъж. Д-р Кристиан Бейлис. И ако мислите, че това е изненадващ обрат, ето ви и това: той е бил тайният им донор на сперма. И е женен или поне е бил, докато не се е случила тази история.

— И въпреки това вие продължавахте да смятате, че моят съпруг е най-вероятният извършител? — възкликна Шарона. — Тези двамата имат милион причини да искат да убият Елън Коул.

— Точно там е работата. Сали и любовникът ѝ бяха очевидните заподозрени. Скука — каза Лъдлоу. — Затова, докато Дозиър си блъскаше главата в стената, опитвайки се да докаже вината им, аз се насочих в друга посока.

— Най-малко вероятният извършител — рече Монк.

— Схванахте. Точно човекът, когото никой не би обвинил за това. Тревър е разполагал със средство и възможност — каза Лъдлоу. — Липсваше единствено мотив. Дозиър направи някои проверки и откри, че на изток Тревър е известен като мошеник на дребно, който непрекъснато търси възможности да изкара някой и друг долар набързо. Натъкнах се на регистрацията му в eBay и всичко си дойде на мястото.

— Освен ако не грешите — каза Шарона.

— Така са ми казвали — рече Лъдлоу и се обърна към Монк. — Каква е вашата теория?

— Че Тревър не го е извършил — каза Монк. — А го е направил някой друг.

— Е, като го откриете, кажете ми — рече Лъдлоу. — От това ще излезе страхотна книга.

Онзи вторник вечер отседнахме в „Холидей Ин“ в подножието на кея на Санта Моника. Имахме стаи 204 и 206. Монк остана в едната, а ние с Шарона си делихме другата.

Монк застла леглото със собствени чаршафи и възглавници и хапна за вечеря малко от храната, която си носеше. Не съм сигурна, но мисля, че прекара остатъка от нощта в чистене на банята. Не знам как се е хранил с противогаза, нито дали е спал с него. Не попитах.

Двете с Шарона си поръчахме да ни донесат пица и се нахранихме отвън на верандата, от която се виждаше паркингът на голям търговски център. Но ако се наведяхме през парапета и изпружихме вратове, имаше хубав изглед към кея и виенското колело с проблясващи светлини в края му.

Кеят беше приятна гледка, ако сте на тъмно и гледате към него от разстояние. Отблизо позападналата централна алея, безвкусно построените търговски безистени и занемарени превозни средства наподобяваха някой от онези шумни пътуващи карнавали, които се появяват за по един уикенд на паркингите на търговските центрове.

Тъмнината криеше също и бездомниците, събиращи се в дългия, разположен отстрани на брега парк, от който се откриваше изглед към залива и който се простираше успоредно на Оунтън Авеню. Те вероятно имаха най-добрия изглед от всеки бивак на бездомници в Америка.

Шарона влезе в стаята, за да се опита да се обади на Тревър в затвора. Каза ми, че искала да му каже, че му вярва и се бори за него, но отказаха да я свържат. Затова решихме сутринта да я закарам в центъра, за да го посети, а после да отидем да поговорим със Сали Дженкинс, бившата приятелка на Елън Коул.

Вчера Шарона беше мой смъртен враг. Но чувствата ми към нея се бяха променили. Осъзнах, че онова, което ме бе тласкало, беше нещо повече от страха да не си загубя работата. Беше и ревност.

Тя приличаше на мен в толкова много отношения. И двете имахме дванайсетгодишни деца и ги отглеждахме, повече или по-малко, сами. Освен това и двете бяхме работили за Монк — преживяване, което никой, освен може би, с изключение на капитан Стотълмейър, не би могъл да оцени истински.

Имаше обаче някои значителни различия.

Тя винаги щеше да бъде на първо място в предпочитанията на Монк. Независимо колко дълго щях да остана при него, пак щях да бъда заместителят, утешителната награда.

Тя имаше професия, а аз — не. Така и не бях открила истинското си призвание, макар че, докато не се появи Шарона, вече започвах да си мисля, че то е да бъда помощничка на детектив.

Тя имаше съпруга си. Ако не си приличахме толкова много, може би нямаше именно този факт да предизвиква у мен такава завист. Но именно той я предизвикваше.

Мислех си за тези неща, докато дояждах последното студено парче пица, а Шарона се облегна отново на парапета, за да погледне към океана и към кея.

— Ще е нужно само едно побутване и вече никога няма да ти се налага отново да се тревожиш, че ще ти отнема работата — каза Шарона.

— Мина ми през ума — промълвих. — Но ако се бях опитала да го направя да изглежда като нещастен случай, господин Монк веднага щеше да го разгадае.

— Въпреки това можеше да те остави да ти се размине — каза Шарона, изправяйки се отново. — Защото ако аз съм мъртва, а ти отидеш в затвора, кой ще се грижи за него? Той, в края на краищата, е най-големият егоист на света.

— Добър довод — рекох. — Я хвърли още един поглед на гледката.

И двете се усмигнахме.

— Ти си добра за него — каза Шарона. — Сега го виждам. Сгреших относно някои от нещата, които казах за теб.

— Само за някои ли?

— Тук е мястото, на което се предполага, че трябва да кажеш колко си сгрешила ти по отношение на мен — рече Шарона. — Това е момент да положим началото на връзка.

— Знам — казах. — Но ако го кажа сега, ще изглежда сякаш го правя, защото се очаква от мен. Няма да изглежда искрено.

— Щеше ли да бъде искрено?

— Вероятно не — заявих. — Но сега те харесвам, ако това има някакво значение за теб.

— Има — каза тя.

* * *

През единия час, който Шарона прекара на посещение при съпруга си в затвора рано в сряда сутринта, двамата с Монк стояхме в колата. Опитах се да започна да чета една от трите книги с автограф на Лъдлоу, които бях купила, но Монк въобще не ме оставяше на мира. Врънказах ме да му помогна да напише писма до членовете на Конгреса с настояване да прокарат закон, според който да е задължително всички дражета М&М в един пакет да са с един и същи цвят.

— Ако искаме да спечелим войната с терора — каза той, — трябва да започнем у дома.

— Многоцветните дражета „М&М“ не са терористичен акт — възразих.

— И теб са успели да заблудят. Това е покрити със захарна глазура анархия — каза той. — Цялата работа е коварно изобретателна. Тя прави представата за анархията приемлива, дори приятна на вкус. Ако бъде оставена невъзпрепятствана, тя може в крайна сметка да преобърне цялото ни общество и цялата ни система на управление.

Някак си просто ми бе невъзможно да си представя как терористите кроят заговори за унищожаването на Америка, като зарибяват населението с разноцветни бонбони.

Шарона се върна с кървясали очи и със следи от сълзи по страните. Влезе в колата, без да каже и дума на никого от двамата ни. Проговори едва двамадесет минути по-късно: през това време бяхме успели да изминем може би три километра по задръстената от движение, водеща на запад магистрала за Санта Моника.

— Той още ме обича — каза тя, подсмърчайки. — Можете ли да повярвате?

— Да — каза Монк, — мога.

Аз също можех.

Отне ни още час, за да се доберем обратно до Санта Моника, където Сали Дженкинс държеше „Фънки Джънк“ — малък бутик, в който се продаваха „предизвикателни модни аксесоари“. Така гласеше рекламата в Ел Ей Уикли и аз нямах представа какво означаваше това.

Но ми предстоеше да открия.

„Фънки Джънк“ беше миниатюрен магазин, сместен между цветарски магазин и кафене от веригата „Старбъкс“. Докато минавахме покрай „Старбъкс“, редовните посетители по масите отвън вдигнаха погледи от лаптопите и изключително интересните сценарии, които пишеха, и се втренчиха в странния мъж с противогаса.

Монк нямаше нищо против. Единствения път, когато съм го виждала смутен, беше когато по невнимание се появи на публично място с разкопчана яка на ризата. Когато разбра, че копчето му е разкопчано, беше съкрушен, че се е показал „гол на обществено място“.

„Фънки Джънк“ представляваше еkleктичен сбор, пълен с модни колани, шалове, шапки и аксесоари, направени да изглеждат така, сякаш са били събрани от магазин за изключително скъпо модно облекло. Не го проумявах. По-скоро бих предпочела да си купя нещо истинско на много по-ниска цена.

Посрещна ни млада жена със стряскаща бяла коса и сияйни сини очи. Носеше подобна на избухнала звезда брошка с прикрепена към нея златна верижка, която изчезваше над рамото на бялата ѝ блуза.

— Мога ли да ви помогна? — попита тя с усмивка.

— Сали Дженкинс? — попита Шарона.

— Да?

— Мисля, че лейтенант Дозиър ви се е обадил тази сутрин и ви е казал, че ще наминем — каза Шарона. — Това е Ейдриън Монк. Той разследва убийството на приятелката ви.

— Бивша приятелка — каза тя. — „Бивша“ като в „разделихме се“, не като в „тя е мъртва“, разбира се. Това би било безсърдечно и жестоко, а аз не съм такава.

Точно в този момент най-голямата хлебарка, която съм виждала през живота си, изпълзя над рамото ѝ и ни изсъска.

И двете с Шарона инстинктивно се дръпнахме назад.

Монк инстинктивно побягна навън през вратата и се скри обратно в колата.

Трябваше ми миг да осъзная, че дългата десет сантиметра хлебарка беше отскочила от златната верижка на брошката на Сали, и че тялото ѝ беше украсено с проблясващи кристалчета „Сваровски“.

— Виждам, че забелязахте моята брошка с форма на хлебарка — каза Сали.

— Трудно е да не се забележи — отговорих отвратено.

— Наистина хваща окото и е най-продаваният ни артикул — каза Сали. — Това е мадагаскарска съскаща хлебарка.

— Че кой би искал да носи хлебарка като украшение? — попита Шарона.

— Цената им е приемлива, живеят дълго и не изискват почти никакви грижи — каза Сали.

— Това едва ли е важен критерий при продажбата на бижута — казах.

— Искате ли да пробвате една? — попита Сали.

— Не, благодаря — казах.

Клетъчният ми телефон звънна. От функцията за разпознаване на обаждания се разбрах, че е Монк, който се обаждаше от колата по мобилния телефон на Шарона.

— Не мога да повярвам, че още сте там вътре — каза Монк.

— Още не сме говорили със Сали — казах.

— Върху тялото ѝ има хлебарка, голяма колкото куче — изкрещя Монк.

— Това е бижу — казах.

— Бягайте — рече той. — Бягайте, спасявайте се.

— Не и докато не приключим — заявих.

Включих телефона на говорител и го вдигнах, така че Монк можеше да слуша, докато говорим със Сали и също да ѝ задава въпроси. Първия зададох аз и той беше доста прям и дързък, но госпожата носеше хлебарка като бижу, затова прецених, че е достатъчно издръжлива, за да се справи с него.

— Убийството на Елън прави живота ви много по-лесен, нали?

— Може и да сме скъсали, но имахме дълбока и трайна връзка — каза Сали. — Смъртта ѝ ме съкруши.

— Искате да кажете, убийството ѝ — поправи я Шарона.

— Но сега, когато вече я няма, не се налага да се борите с нея за попечителството над дъщеря ви — казах. — Няма вече адвокатски сметки, няма несигурност.

— Никога не е имало съмнение, че аз ще спечеля попечителството — каза Сали. — Аз я родих. Тя беше мое биологично дете. Съдът нямаше да приеме, че една жена, обвързана с лесбийски отношения, има някакви родителски права над биологичното дете на любовницата си.

— И все пак, по времето, когато е станало убийството ѝ, вие сте били на заседание в щатското събрание и сте изтъквали аргументи в полза на браковете между гейове — каза Шарона.

— Е, и? — попита Сали. — Просто защото връзката ми с Елън приключи, не означава, че съм престанала да смятам, че гейовете и лесбийките би трябвало да имат същите права като хетеросексуалните двойки.

— Стига това да се случи едва след като спечелите попечителството над детето си, побеждавайки своята любовница лесбийка — каза Шарона. — Разбира се, сега, когато вече е мъртва, въпросът вече е решен.

— Отвратително е да казвате подобно нещо — рече Сали: изказването ѝ ми се видя странно, като се има предвид, че идваше от жена с огромна хлебарка на рамото.

— Това, което е наистина странно, е фактът, че сте изтъквали аргументи в подкрепа на браковете между гейове, след като сте изоставили любовницата си лесбийка заради мъж, д-р Кристиан Бейлис — казах. — Значи това вече дори не е бил въпрос, който ви е засягал.

— Неравенството засяга всички нас като общество — каза тя. — Показанията ми пред щатския сенат, особено като се има предвид личното ми положение, само демонстрират колко силно вярвам в принципите на справедливостта. Не виждам нищо необичайно в това.

— Тогава вероятно не смятате за необичайно това, че сте избягали със същия мъж, осигурил спермата за изкуственото ви осеменяване — казах.

— Що за глупост? — попита Шарона. — Ако бяхте напуснали Елън заради този мъж по-рано, можехте да си спестите куп неща, като се оплодите по старомодния начин.

— Не ставайте смешна — каза тя.

Още веднъж искам да посоча, че по това време по нея пълзеше хлебарка.

— И отгоре на това той е женен — казах. — Значи, ако ми позволите да го кажа, малко след като сте напуснали своята любовница лесбийка заради женения мъж, който ви е забременил изкуствено, вие сте отишли в Сакраменто, за да защитавате твърдението, че е време да либерализираме представите си за брака.

Лицето ѝ стана тъмночервено. Изчерви се от гняв, не от смущение. Сигурна съм, че не виждаше нищо нередно в поведението си.

— Не разбирам какво общо има между каквото и да било от това агресивно поведение срещу хомосексуалистите и дискредитирането им, и убийството на Елън? — попита Сали.

— Като се има предвид цялото лицемерие и противоречията в разказаната от вас история — каза Шарона, — някой циник би могъл да изкаже твърдението, че сте отишли на онова заседание в Сакраменто само за да имате алиби, докато убиват бившата ви приятелка.

— Наистина ли мислите, че съм се облагодетелствала от това? — попита Сали. — Убиецът на Елън, който и да е той, превърна живота ми в истински ад. Сега личният ми живот е обществено достояние, а бракът на Кристиян рухна.

— Освобождавайки го, за да бъде с вас — каза Шарона. — Още една победа.

— Сега децата му го мразят — каза Сали. — И макар че има служба, това вероятно провали всичките му шансове да стане новият ръководител на университетската катедра по социални изследвания на пола.

— Това не е ли мястото, където е работела Елън? — попитах.

— Бяха колеги — каза Сали. — Именно така тя го опозна достатъчно добре, за да поиска от него да ѝ стане донор на сперма.

— Този разговор трябва да е бил интересен — каза Шарона. — Защо точно той?

— Кристиян беше женен и плодовит — обясни Сали. — Не беше вероятно да направи опит да отстоява родителските си права, а Елън харесваше децата му. Бяха умни и привлекателни.

— Тогава защо не са оплодили нея? — попитах.

— Медицински проблеми — каза Сали. — Тя не можеше да има деца.

— Това ръководно място — попита Шарона, — да не би това да е било нещо, което Елън също е искала?

Сега лицето на Сали беше толкова червено, че тя приличаше на домати, погълтан от краля на хлебарките.

— Да — каза тя.

— Значи вие получавате детето, получавате мъжа, вероятно ще получите къщата — каза Шарона, — а ако нещата наистина потръгнат, вашият мъж ще получи и ръководството на катедрата. Да, това убийство определено е било голяма трагедия за вас.

— Къде е бил д-р Бейлис, когато е станало убийството? — попитах.

Изглежда, че този въпрос значително разведри настроението на Сали. Тя ми отправи самодоволна усмивка:

— Изнасял е лекция пред петдесет студенти.

Ето ти новина.

Бях хваната натясно. Мисля, че и Шарона също.

— Имате ли някакви въпроси, господин Монк? — казах в телефонната слушалка.

— Да — изрече Монк по високоговорителя. — Кога можем да се пръждосваме от този забравен от бога град?

13.

Г-Н МОНК НАМИРА ДУПКИТЕ

Кабинетът на д-р Кристиан Бейлис се намираше на първия етаж на Хейнис Хол — една от първоначално построените червени тухлени сгради на Калифорнийския университет от двете страни на Диксън Плаза. Бяха построени в онзи романски стил, който гръмко демонстрира високо образование и скъпо частно обучение.

Кабинетът му не притежаваше нищо от величественото великолепие, за което загатваше външността на сградата. Беше с прости бели стени, протъркани подове с настилка от линолеум, тавани от прозрачни плочки и тесен прозорец. Едва имаше достатъчно място за бюрото му, за малка библиотека с провиснали под тежестта на книгите лавици и за самия него.

Била съм в по-просторни асансьори.

Двете с Шарона се вмъкнахме вътре, блъскайки се в резервното спортно сако, ризата и памучните панталони, които той беше закачил на металната закачалка.

Д-р Бейлис имаше съвършените зъби на телевизионен водещ, брадичка, достатъчно изпъкнала, че да може да претендира за статут на отличителен белег, и наченки на шкембе, поради което краищата на ризата му се бяха измъкнали от памучния му панталон с басти.

Представихме се, напомнихме му, че ни праща лейтенант Дозиър, и след това му разказахме защо сме дошли. Той прие всичко изненадващо добре.

— Радвам се да помогна. Докато ви чаках, потърсих в „Гугъл“ информация за господин Монк — каза д-р Бейлис. — Той е много забележителен човек. Това, което не мога да разбера е, защо се е заинтересувал от този случай.

— Градинарят, обвинен в убийството на Елън Коул, е моят съпруг — поясни Шарона. — А аз едно време бях асистентка на Ейдриън.

— Разбирам — каза д-р Бейлис. — Значи всъщност полицаите не се съмняват кой е виновен.

— Сега вече се съмняват — каза Шарона.

Това не беше вярно, но нямах намерение да я поправя. За разговора ни беше по-добре, ако д-р Бейлис беше малко несигурен за позицията си.

— Господин Монк ще се присъедини ли към нас? — попита той. — Или вие действате по негова повеля?

Боже мили. „Повеля“. Предполагам, искаше да ни напомни, че е единственият професор в стаята. Жалко, че си бях оставила енциклопедичния речник вкъщи.

— Той е отвън в коридора — казах.

— Защо не влезе?

— Искаше първо ние да проверим дали не сте покрит с насекоми — казах.

— Срецнахме се с приятелката ви. Ейдриън се боеше, че тя може да ви е подарила за Коледа игла за вратовръзка с жива хлебарка. — Шарона се показа на вратата и махна на Монк да се приближи. — Всичко е наред, Ейдриън. По този човек няма насекоми.

Монк явно още се колебаеше дали да влезе и стоеше с единия крак в кабинета, а другия — в коридора.

Не го правеше изцяло по свой избор. Кабинетът и без друго не беше достатъчно голям за четирима ни. За да направи място, Шарона почти трябваше да застане в кошчето за боклук, което съдържаше последния брой на „Дейли Бруин“.

— Защо сте с противогаз? — попита д-р Бейлис.

— Защо не са всички с противогази? — каза Монк.

— Не виждам никакъв дим — каза д-р Бейлис. — И, доколкото знам, въздухът в тази стая е безопасен за дишане.

Монк се втренчи шокирано в него. Или поне мисля, че го направи. Не беше много лесно да видя лицето му през онзи противогаз.

— Да сте поглеждали навън напоследък? — попита Монк. — Над града е надвиснал отровен облак.

— Това е просто смог — каза д-р Бейлис, като втъкна в панталона краищата на ризата си, по които се виждаше малко синьо мастило.

— Назоваването му с друго име не променя факта — каза Монк.

— Но нека променим темата — намесих се аз. — Не сме дошли тук да говорим за качеството на въздуха. Искаме да ви питаме за отношенията ви с Елън Коул.

— Бяхме просто колеги в катедрата по социални изследвания на пола — каза д-р Бейлис.

— На всичките си колеги ли давате спермата си? — попита Шарона.

— Бих бил щастлив да го направя — каза д-р Бейлис.

— Нека пак да сменим темата — каза Монк, — с такава, която не включва подобни, хм, неща.

— Имате предвид сперма? — попита д-р Бейлис — нарочно според мен, просто заради удоволствието да види как Монк се сгърчва.

Монк ми направи знак да му дам мокра кърпичка. Изглежда, дори самата дума го караше да се чувства мръсен. Дадох му една.

— Как прие съпругата ви вашето „донорство“? — попита Шарона.

— Не й казах — отговори той. — Изабел разбра едва след като на прага ни се появиха лейтенант Дозиър и Йън Лъдлоу.

— Какво е правел там Лъдлоу? — Монк вдигна очи от заглавието, което четеше от захвърления в кошчето за боклук брой на „Дейли Бруин“. Беше нещо за проблемите с дребните кражби в студентския магазин.

— Беше някакъв консултант или наблюдател, или нещо от този род — каза той. — Искрено казано, изненадан съм от големия брой на външни участници в сътрудничество с полицията по време на това разследване.

— Жена ви как прие новината? — попитах.

— Не много добре — каза той. — Но да си кажа честно, от известно време в отношенията ни се появиха проблеми. Тя проявява все по-малко и по-малко гъвкавост, когато става дума за това, да бъде на разположение от сексуална гледна точка.

Погледнах Монк. Той изглеждаше по-заинтригуван от една дупка в крайчеца на спортното яке, висящо на закачалката, отколкото от онова, което обсъждахме. Аз обаче нямаше да се излъжа: знаех, че Монк чува, попива и поне подсъзнателно анализира всяка дума. Въпреки това щеше да се наложи да го наблюдавам внимателно, за да

съм сигурна, че няма да пробие дупка в другото крайче на якето само за да го „изравни“.

— Искате да кажете, че не й е харесало да й изневерявате — каза Шарона.

— Вече не проявява такава толерантност към живота в стил „Да прегърнем човечеството“, както някога. Смяташе, че като съм забременил друга жена, било то и изкуствено, по някакъв начин съм прехвърлил границата. — Той сви рамене и поклати глава, сякаш за да затвърди предположението колко абсурдна е тази нейна гледна точка. — Но това, което я тревожеше, не беше толкова самата проявена от мен така наречена невярност. Винаги съм проявявал активна мултисексуалност.

— Моля? — попита Монк.

— В състояние съм да правя секс с всеки присъстващ в тази стая — каза д-р Бейлис, — включително със самия себе си.

— А-ха — рече Монк.

И моментално напусна стаята. Също и сградата.

Шарона се загледа гневно след него и продължи да гледа кръвнишки още известно време. Мисля, че според нейната гледна точка Монк не просто бягаше от някакъв шкембест перверзник, поддържащ връзка с покрити с хлебарки лесбийки, а изоставяше самата нея.

Не че го осъждах.

— Той изглежда ужасно напрегнат — каза д-р Бейлис.

— А вие изглеждате ужасно отпуснат — казах.

— Благодаря ви — рече д-р Бейлис. — Точно към това се стремя. Това е същината на мултисексуалността.

— Нямате ли предвид бисексуалността? — попита Шарона.

— Този термин е скован и неточен, особено когато описва мен — каза той. — В момента имам еротична връзка с лесбийка.

Каза го така, сякаш очакваше да му изръкопляскаме за постижението.

— Вече не е лесбийка, щом спи с вас — казах.

— Сали не се е отрела от лесбийското си „аз“, за да започне връзка с мен — каза д-р Бейлис. — Тя просто е привлечена от лесбийските ми качества.

— Вие сте мъж — отбеляза Шарона.

— Който поддържа връзка с лесбийската си същност — каза той. — Свързан съм с нея по-скоро като жена, отколкото като мъж. Това изобщо не е съешаване между мъж и жена в общоприетия хетеросексуален смисъл.

— Както и да го наричате, сигурна съм, че Елън Коул е била разярена — казах. — Дошла е при вас, за да помогнете на нея и партньорката ѝ да започнат създаването на семейство. Вместо това обаче вие напълно сте разрушили семейството ѝ. Отнели сте ѝ любовницата и тяхното дете.

— Обзалагам се, че не го е приела добре — вметна Шарона. — Какво направи Елън, докторе? Заплаши да разобличи начина ви на живот? Заплаши ви, че ще разкаже на жена ви? На управата на факултета? На медиите?

— Ако го беше направила, тогава убийството ѝ щеше да е доста глупав ход от моя страна, тъй като то доведе до излагането на показ на моя личен живот, нали?

— Хората невинаги разсъждават трезво, когато са ядосани — отбеляза Шарона.

— Какъвто явно е случаят тук — каза д-р Бейлис. — Яд ви е, че вашият съпруг е убил Елън Коул. И вместо да го приемете, предпочитате да изливате гнева си върху невинни хора като мен и Сали. Изглежда сте забравили, че по времето, когато е убита Елън, и двамата със Сали сме били не пред един, не пред двама, а пред десетки хора. Никой от нас не би могъл да носи отговорност за това.

— Страхотни алибита — каза Шарона. — Почти прекалено убедителни, за да са верни.

— А какво ще кажете за алибито на съпруга си? — попита той. — Доколко убедително е то?

Преди Шарона да успее да отговори, вниманието ни беше отвлечено от звука на приближаващи стъпки в коридора.

Обърнах се, като очаквах да видя Монк. Вместо това видях към нас да идват двама униформени офицери от полицията на кампуса. И двамата бяха мъже, единият — азиатец, другият — латиноамериканец. Никой не би могъл да обвини полицията на кампуса, че не спазва мултиетническия принцип при наемането на служителите си.

Двете с Шарона трябваше почти да се покатерим върху рафта за книги и бюрото, за да направим място на двамата полицаи да влязат.

На табелките с имената им пишеше, че се казват Тран и Демпси.

— Д-р Бейлис? — попита полицај Тран.

— Да? — отвърна той.

— Тук сме по сигнал от Ейдриън Монк — каза полицај Тран.

Д-р Бейлис се усмихна.

— Не знаех, че мултисексуалността е престъпление.

Полицај Тран се спогледа с партньора си.

— Мултисексуалност ли?

— Той е в състояние да прави секс с всеки в тази стая — каза Шарона.

— Бас държа, че е — каза полицај Демпси и разсеяно сложи ръка върху кобура на пистолета си.

— Не сме тук заради сексуалните ви изпълнения — каза полицај Тран. — Разследваме кражбите от студентския магазин.

Клетъчният ми телефон звънна. Обадих се. Беше Монк, който каза, че се обажда от телефонен автомат в „Акерман Юниън“, където се намираще студентският магазин.

— Човекът, с когото говориш, е откачен — рече Монк. — Откачен клептоман.

— По-добре вие говорете — казах му, като включих телефона на високоговорител и го вдигнах, за да го чуват всички. — Обажда се г-н Монк.

— Д-р Бейлис краде дрехи и други стоки от студентския магазин — каза Монк. — По-късно сваля защитните етикети, но не се справя много добре. Затова има дупки или мастилени петна по всичките си дрехи.

— Бъркате работата на молците и протеклите химикалки с криминално поведение — каза д-р Бейлис. — Трябва да си купя топчета нафталин, но просто отказвам да нося предпазители за джобове.

— Добър опит — поясни Монк. — Проблемът е, че дупките и петната от мастило при вас са главно по долните краища на ризите ви, които се опитвате да скриете, като ги втъквате в панталоните си. Или пък са върху краищата на връхните ви дрехи, където няма да се забелязват така лесно. Молците не проявяват и помен от такава избирателност. Освен това мастилото е с уникално средство за боядисване, използвано от средствата за сигурност.

Полицаите погледнаха към спортното сако и ризата, окачени на металната релса, и към дрехите, с които бе облечен д-р Бейлис.

По горната устна на доктора започнаха да избиват мънистени капчици пот.

— Вие, разбира се, не вярвате на нищо от това — обърна се д-р Бейлис към полицаите. — Това е лудост.

— Ако погледнете очилата, които носи, както и другите два чифта на бюрото му, ще забележите, че всичките рамки са със счупени ръкохватки, които са били залепени с лепило — каза Монк. — Причината е, че е счупил ръкохватките, докато набързо е махал поставените с охранителна цел табелки от стоките. А марките на дрехите и рамките съвпадат с тези, които се продават в студентския магазин.

Аз бях убедена.

Шарона беше убедена.

Полицаите бяха убедени.

А също и д-р Бейлис.

— По-добре да дойдете с нас в участъка — строго каза полицай Тран. — Детективите ще искат да говорят с вас.

Д-р Бейлис преглътна с усилие.

— Може би е добре първо да се обадя на адвоката си.

— Може би е добре да го направите — каза полицаят.

Не успяхме да уличим д-р Бейлис в убийство, поне все още не, но ми се струваше удовлетворяващо все пак да го уличим в някаква престъпност, тъй като в живота му имаше толкова много неща, които бяха безспорно погрешни. За нещастие, това може би щеше да се окаже единственото, което бе наказуемо от закона.

— Сега смятам да си тръгна пеша към Сан Франциско — обяви Монк. — Можете да ме вземете по пътя.

14.

Г-Н МОНК СЕ ПРИБИРА ВКЪЩИ

Намерихме Монк, останал верен на думата си, да върви надолу по булевард „Уестууд“ към „Уилшър“, където се намираше разклонът към водещата на север магистрала за Сан Франциско.

Жителите на Лос Анжелис като цяло са преситени от странни гледки; дори те обаче бяха объркани при вида на човек, вървящ по улицата с противогаз на лицето. Когато спряхме колата, за да го качим, Монк привличаше погледи от типа на онези, обикновено запазени за филмови звезди и полуголи жени.

Монк или не осъзнаваше, че е привлякъл вниманието, или просто не му пукаше. Той се настани на задната седалка на колата, затръшна вратата и я заключи.

— Вкъщи ли сме вече? — попита.

— Има шест часа път с кола — казах, докато минавахме през центъра на Уестууд Вилидж и се спускахме към булевард „Уилшър“.

— Все още не можем да си отидем вкъщи — каза Шарона. — Не си открил убиеца на Елън Коул.

— Не мога да го направя тук — рече Монк.

— Но убийството е станало именно тук — каза тя.

— Погледни какво е направил токсичният въздух с хората, които живеят тук. Инжектират се с ботокс, разхождат се с провиснали разкопчани панталони и с пълзящи навсякъде по телата им хлебарки, и се съешават с каквото им падне — каза Монк. — Ако останем още дълго, дишайки този въздух, ще станем същите като тях.

— Но вие не дишате техния въздух — възразих.

— Помни ми думите, след още пет години всички в Лос Анжелис ще имат по три очи, опашки и ципести крака — каза Монк. — Би трябвало да поставят под карантина целия град.

— Труди е израснала тук — възрази Шарона.

Помислих си, че това е много подъл удар под кръста, но Шарона бе една отчаяна жена, а съпругът ѝ беше в затвора за убийство, което

не беше извършил, затова бях готова да се държа опрощавашо. Надявах се, че и с Монк е така.

— Измъкнала се е точно навреме — каза Монк. — Но бог да е на помощ на родителите й.

— Трябва да продължите още малко разследването на Сали Дженкинс и д-р Бейлис — каза Шарона.

— Не са го направили те — каза Монк.

— Ти прати в затвора за убийство човек, чието алиби беше, че по времето, когато е станало, се е намирал на борда на космическа совалка, обикаляйки Земята в орбита — възрази Шарона. — Не ми казвай, че си се изплашил от една жена, за която целият щатски сенат на Калифорния може да свидетелства, че тя не е била в Ел Ей по времето на убийството. В сравнение с първото, това алиби е направо жалко.

— Вярвам й — каза Монк.

— Може да е наела някого — каза Шарона.

— Тогава защо ще се занимава да топи Тревър за него? — попита Монк.

— Ами д-р Бейлис? — попита Шарона. — Той разполага само с пълна зала студенти, за да подкрепи твърдението си. Можеш да разбереш как е могъл да бъде на две места едновременно, ако си понапрегнеш ума.

— Той е противна откачалка — каза Монк. — Но е прав. Не е имал какво да спечели от убийството на Елън Коул, а е можел да изгуби всичко.

— Повече от Тревър е имал какво да спечели — възрази Шарона. — А именно Тревър е този, който е в затвора.

— Може би го е направила съпругата на доктора — казах. — Сигурно е била разярена, че Елън Коул е съсипала брака й.

— Тя не би ли убила вместо това съпруга си или Сали? — попита Монк.

— Именно Елън е поискала спермата — каза Шарона.

При споменаването на думата Монк се сви, разтресе се целият и продължи:

— Но именно Сали е била онази, която е родила бебето и в крайна сметка й е откраднала съпруга. Би било безсмислено да убива Елън.

— Добре, щом не е бил никой от тях, тогава убиецът все още е някъде там навън — каза Шарона. — Не можеш да си тръгнеш, докато не си разговарял с другите хора в живота на Елън Коул.

— Какви други хора? — попита Монк.

— Не знам — каза Шарона. — Ще трябва да намерим някакви.

— Вие ги намерете — каза Монк — и им кажете да ми се обадят.

Шарона се обърна към мен:

— Отбий встрани и спри колата.

Молбата беше проста, но не толкова лесна за изпълнение на булевард „Уилшър“. Трябваше да направя завой и да изляза на „Сепулведа“, който се намираще успоредно на магистралата и се спускаше покрай обширно военно гробище.

Паркирах на бордюра, при което си спечелих няколко изсвирвания с клаксон от разгневени мотористи, когато профучаха покрай мен и ми показаха среден пръст. Надявам се, че им е харесало, защото след пет години, когато ръцете им станеха ципести, нямаше да им е толкова лесно да го направят.

— Отвори багажника — каза Шарона. — Ще си извадя куфара.

— Не възнамеряваш сериозно да останеш тук — казах.

В отговор тя излезе от колата. Аз излязох, заобиколих и отидох отзад заедно с нея. Монк остана вътре.

— Съпругът ми е в затвора, Натали — рече тя. — Нямам никакъв избор. Ще открия други заподозрени.

— Как ще го направиш?

— Ще подуша наоколо, ще говоря с колегите на Елън, със съседите ѝ, такива работи — каза тя. — Понаучила съм едно-друго за детективската работа от времето, което прекарах с Ейдриън. Ще измисля нещо.

— Ами работата ти? — попитах. — Ами синът ти?

— На Бенджи ще му е добре при сестра ми — каза Шарона. — Ще се обадя в службата да кажа, че съм болна. Ако ме уволнят, е, добре, винаги имам работата си при Ейдриън.

Тя видя изражението ми и сви рамене.

— Съжалявам, Натали. Така стоят нещата — каза, като изваждаше куфара си от колата. — Понякога животът е гаден.

Сякаш аз вече не го знаех.

— Колко време ще останеш тук?

— Докато ми свършат парите — каза тя, — което значи, че вероятно ще се върна след няколко дни.

— Междувременно аз непрекъснато ще го навивам да продължи с разследването — рекох. — Сигурно има нещо, което може да направи от Сан Франциско.

— Надявам се — каза тя. — Заради двете ни.

Схванах тънкия подтик — не че наистина имах нужда от мотивация.

— Късмет — казах.

— И на теб — пожела ми тя. — Тепърва ти предстои да понесеш шест часа в една кола с Ейдриън Монк. Не бих пожелала това и на най-злия си враг.

* * *

Пътуването към къщи не беше и наполовина толкова ужасно, колкото си бях мислила. Монк се премести на предната седалка и остана с противогаз на лицето, докато не се отдалечихме на сто и шестдесет километра извън Лос Анжелис, но остави противогаза облегат на седалката до себе си просто за всеки случай и настоя да го предупредя трийсет минути предварително, преди да наближим Харис Ранч.

Монк започна да разглежда книгите на Йън Лъдлоу. Отвори „Имената са за надгробните камъни“, прочете една-две страници и шумно затвори книгата.

— Пчеларят го е направил — отсеке той.

Взе „Смъртта работи през уикендите“ и прелисти набързо първите няколко страници.

— Извършителят е матадорът — заяви.

Затвори книгата и взе друга: най-новия роман на Лъдлоу — „Последната дума е смърт“. Отново прегледа няколко страници, преди да я затвори.

— Масажистката терапевтка го е направила — обяви той.

— Хвърлихте поглед само на първите няколко страници — отбелязах.

— Лъдлоу е толкова непохватен, че като нищо може да разкрие името на убиеца още на корицата — каза Монк. — Убиецът винаги притежава някаква странност на характера, която води до провала му.

— Как бихте могли да знаете? — попитах. — Не сте прочели докрай нито една от книгите му.

Монк взе една книга, прелисти я към края и кимна:

— Масажистката терапевтка страда от клаустрофобия, затова е отворила прозорците на местопрестъплението — каза той. — Именно така детектив Маршак е разбрал, че е била тя.

— Благодаря, че ми развалихте удоволствието от книгите — троснах се.

— И бездруго си бяха скапани — каза Монк. — Ти преживяваш повече и по-интересни мистерии, отколкото Лъдлоу може да измисли.

— Онези са работа — възразих. — Тези щяха да бъдат за забавление.

— Какво му е забавното да четеш някаква скалпена мистерия, в която убиецът е винаги най-малко очевидният заподозрян и го хващат по един и същи начин всеки път?

— Вече нищо — казах. — Никога повече не мога да прочета книга на Йън Лъдлоу.

— По-късно ще ми благодариш — заяви Монк.

— Винаги казвате това; а случвало ли се е някой да ви благодари по-късно?

— Сигурно се заобикалям с неучтиви хора — каза той. — Би могла да ми благодариш.

— За какво?

— За всички неща, които съм направил за теб, за които би трябвало да ми благодариш.

— Като онзи път, когато изхвърлихте всичките ми съдове, защото една купичка беше нацърбена?

— Това е идеален пример — каза Монк.

— Да, така е.

Пътувахме мълчаливо няколко минути, а после той се обади отново:

— Не разбирам какво искаш да кажеш — рече.

— Помислете си за това още малко — предложих. — По-късно ще ми благодарите.

Не го направи.

Предупредих го половин час преди да стигнем до Харис Ранч и минахме покрай него без произшествия, макар че той си държеше очите затворени през цялото време и се беше вкопчил с две ръце за контролното табло, сякаш се возехме на скоростно увеселително влакче.

Малко след като подминахме Харис Ранч, трябваше да спра, за да отида до тоалетната, и бях подготвена за двучасов престой, докато Монк чистеше някоя мъжка тоалетна, за да може да я използва. Но Монк нямаше нужда да се облекчи.

Всъщност, научих, че за да е сигурен, че по време на пътуването изобщо няма да му се наложи да ходи до тоалетна, откакто се беше събудил тази сутрин, не беше пил нищо. И освен това ми заяви, че през цялото пътуване не възнамерява нито да яде, нито да пие нещо.

Аз не си поставях такива ограничения. Затова от един ресторант от веригата „Уенди’с“ си взех хамбургер, малко пържени картопки и огромна чаша кока-кола, докато Монк седеше по диагонал срещу мен, като хриптеше и ближеше напуканите си устни.

Напълних отново чашата си с кока-кола и се върнахме на пътя. През остатъка от пътуването стомахът на Монк къркореше, а той продължаваше да издава онези странни звуци, сякаш се задушаваше. Включих радиото, за да го заглуша. След час-два той или заспа, или умря от обезводняване.

Върнахме се в Сан Франциско около осем вечерта. Сръчках го да се събуди и му помогнах да замъкне куфарите си в апартамента. Той беше толкова щастлив, че си е у дома, че вероятно щеше да се разплаче, ако в тялото му беше останала някаква влага.

Отидох до сестрата на Шарона да взема Джули и се прибрахме у дома. Беше хубаво да се върна.

Джули седна на кухненската маса. Извадих две лъжици и четвъртинка шоколадов сладолед „Хагендаз“^[1]. После седнах до дъщеря си. Осведомихме се взаимно за последните събития в живота ни, докато ядяхме сладолед направо от кутията.

Да, знам, че по отношение на това, доколко здравословно и питателно е подобно нещо, със същия успех можех да дам на Джули отрова за плъхове, но някак си просто е невъзможно да установиш приятелска връзка с дъщеря си на чиния оризови сладки.

Джули имаше добри новини за мен.

— Гипсорекламата се оказа истински хит — каза тя. — Продажбите задействаха клаузата за индексирание на цените, затова другата седмица ще получа петдесет долара повишение.

— Това е страхотно — рекох. — Накрая може и да съжаляваш, когато ръката ти оздравее и трябва да ти свалят гипса.

— Всъщност не — каза Джули. — Реших да продам концепцията за реклама върху гипс.

— Да продадеш концепцията за реклама върху гипс? Какво значи това?

Моята възхитителна дъщеря започваше да звучи като някое от онези преждевременно развити хлапета в недобрите ситкоми по телевизията. Не знаех дали мога да го понеса.

— Децата на моята възраст непрекъснато си чупят костите — каза тя. — Трябва да видиш всичките деца с гипс в моето училище. Затова се свързах със „Соренто“ и други търговски предприятия в Ной Вели, за да използват за такива реклами и други деца.

— Ти какво печелиш от това?

— Аз намирам децата с гипсираните крайници, уговарям рекламирането върху гипса и получавам двацет процента комисиона — каза тя. — Плюс това получаваме десет процента отстъпка върху всички покупки, които правим заедно с рекламиращите. Аз подтиквам други деца, като им плащам да ми препоръчват хора с гипсирани крайници.

— Кой ти помогна да измислиш това?

— Никой — каза тя.

— Никога преди в живота си не си използвала думи от рода на „продажба на концепцията“ и „подтиквам“.

— Да не си очаквала, че ще говоря като бебе до края на живота си? — попита тя. — Аз раста.

— Няма да пораснеш, ако не ми кажеш кой те подучва.

Тя въздъхна.

— Сестрата на Шарона излиза на срещи с някакъв счетоводител. Двамата с Лари си поговорихме за моето начинание.

— Твоето начинание? — казах.

— Защо непрекъснато повтаряш всичко, което казвам?

— Просто се опитвам да не изгубя нишката. Тези термини ми идват малко в повечко — рекох. — Е, какво иска той от цялата тази работа?

— Нищо — каза тя. — Поне докато не се инкорпорираме.

— Нямахте ме почти два дни — казах. — Честно казано, изненадана съм, че още не се е случило.

— Как мина в Лос Анжелис?

— Господин Монк разкри едно убийство и хвана един крадец по магазините — казах. — Но не откри кой всъщност е убил Елън Коул.

— Значи таткото на Бенджи още е в затвора — каза тя.

— Боя се, че да — казах.

— Харесвам Бенджи — рече Джули. — Между нас има нещо общо.

— Господин Монк — казах.

Тя поклати глава.

— Властни майки с мания за контролиране.

— Това да не е поредният израз, който си научила от добрия стар Лари?

— От предаването на доктор Фил — каза тя.

— Гледаш твърде много телевизия — заявих.

— Надявам се господин Монк да открие убиеца на онази дама, който и да е той — каза Джули. — Не искам между нас с Бенджи да се появи още едно общо нещо.

— Какво например? — попитах.

— Че и двамата сме изгубили бащите си.

[1] „Хагендаз“ (Haagen — Dazs) — Марка луксозен сладолед, отличаващ се с естествените си съставки и отсъствието на консерванти — Бел.прев. ↑

15.

Г-Н МОНК СИ ПОЕМА ВЪЗДУХ

Беше четвъртък сутрин, двацети октомври, и хороскопът ми в „Сан Франциско Кроникъл“ предсказваше, че животът ми е на път да стане непредсказуем. Това беше голяма помощ.

В редките случаи, когато си чета хороскопа, търся успокоение, някакво усещане, че добивам малко преднина пред съдбата. Последното което искам, е усещането ми за несигурност да бъде подсилвано.

Онова, което наистина ми беше нужно, за да успокои тревогите ми, бе Монк да разкрие убийството на Елън Коул и да измъкне съпруга на Шарона от затвора. Не виждах как би могъл да го направи, докато си стои в Сан Франциско. Трябваше някак да го убедя да се върне в Лос Анжелис.

Сега въпросът не опираше само до това, да си спася работата. Ставаше дума за това, да се погрижим да бъде въздадена справедливост и между дъщеря ми и хлапето на Шарона да не се появи още едно общо нещо.

Не знаех как да постигна това, освен като натяквам на Монк да се върне в Ел Ей, докато най-сетне се предаде. Но преди да мога да направя това, ми трябваше един ден, за да се съвзема от последното ни пътуване и да свърша някои основни домакински задължения, като например прането и пазаруването.

Затова се обадох на Монк и му казах, че този ден няма да се отбивам при него. Това напълно го устройваше. Трябваше му поне един ден, за да почисти, дезинфекцира или изгори всичко, което беше носил със себе си в Лос Анжелис.

Заведох Джули на училище, а когато се върнах, видях познат червен пожарникарски пикап, паркиран пред къщата ми. Той беше на Джо Кокран, огнеборца, с когото излизах на срещи не чак толкова отдавна. Бяхме се запознали, когато Джули убеди Монк да разследва

убийството на пожарникарското куче на Джо, което беше убито, докато пожарникарите бяха излезли да потушават пожар.

Джо и аз излязохме само на две срещи, и точно когато започнах да усещам химията между нас, аз го зарязах.

Причината не беше, че Джо не ме привличаше, а това, че ме привличаше твърде много. Не можех да рискувам двете с Джули отново да отдадем сърцата си на човек, упражняващ професия, която е между живота и смъртта.

Но само при вида на пожарникарската му кола сърцето ми заби по-бързо, и трябваше съзнателно да пропъдя усмивката от лицето си, докато вкарвах колата си в автомобилната алея.

Ако знаех, че ще го видя, щях да си облека нещо по-хубаво, а не долнище на анцуг, намачкана безръкавна тениска и мъхесто яке с качулка.

Джо излезе от пожарникарската си кола, за да ме поздрави: на лицето му имаше широка, непринудена усмивка. Имаше закръглени, издаващи дружелюбност страни, които смекчаваха естествената му набитост и го правеха да изглежда силен и дружелюбен вместо мускулест и жилав. Големите му ръце изглеждаха така, сякаш можеше да прекърши с тях ствол на дърво или да притисне към гърдите си жена в уютна и топла прегръдка.

Така прекрасно се справих с овладяването на емоциите си, че когато излязох от колата, единственото, което направих, беше да го целуна приятелски по бузата, вместо да го съборя на тревата, да разкъсам дрехите му и да правя с него каквото аз си знам.

Когато отвърщаше на целувката ми, той сложи големите си ръце върху раменете ми и аз се улових, че копнея да ме притегли към себе си.

— Приятна изненада — казах.

— Мисля си за теб от месеци — призна Джо. — Нямах представа колко пъти минавах с пожарната кола покрай къщата ти и си мислех да спра.

— Бих могла да ти кажа приблизително колко пъти се е случвало — отвърнах.

— Видяла си ме?

— Пожарникарската ти кола не е незабележима — казах. — А аз обичам да седя пред малкия си еркереен прозорец и да чета списания.

— Точно затова обичам да минавам с колата покрай къщата ти — каза той.

— И какво те накара да спреш този път?

— Отново имам нужда от теб и Монк — обясни той. — Снощи ни се обадиха да гасим запалила се кола, а когато се върнахме, открихме, че някой е откраднал част от оборудването ни за спасителни операции.

— И искаш Монк да се заеме с разследването — казах.

— И ти също — рече той.

— Това звучи като номер, нагласен, за да ме видиш отново — отбелязах.

— Разбира се, че е номер — каза Джо. — Но освен това наистина бихме искали и да си получим хидравличните инструменти обратно.

— Господин Монк разследва само убийства — казах, макар това да не беше съвсем вярно. — И вече работи по много важен случай — едно убийство в Лос Анжелис, което ангажира цялото му внимание.

— О — рече той, — съжалявам да го чуя.

— Просто ще трябва да се довериш на полицията да се справи с това.

— Би могла ти да разследваш — каза той.

— Аз не съм детектив — напомних.

— Сигурен съм, че си прихванала някой и друг трик от Монк.

— Просто искаш да се мотая по цял ден в пожарната, за да можеш да ме ухажваш.

— И това също — каза той. — Много си подходяща за ухажване.

— Не е нужно да чакаш някой да открадне нещо от пожарната, за да ме изведеш на чаша кафе.

— Но ти ме заряза — възрази той.

— Излизането на кафе не е любовна среща — казах.

— Това си е просто пиене на кафе.

— Не съм сигурен, че виждам разликата — рече той.

— Но със сигурност няма да споря по този въпрос.

Слязохме надолу по улицата до любимото ми малко кафене, което се намираше срещу пицария „Соренто“ и в съседство с малка, непринадлежаща към никоя от големите вериги книжарница, на чиято витрина бяха изложени няколко бройки от най-новата книга на Йън Лъдлоу.

Кафенето беше обзаведено с леко мърляви, но удобни дивани с вид, сякаш бяха купени от вехтошарски магазин, и ние се настанихме на един с кафетата и сладкишите си.

Говорихме с часове.

Той ми разказа за най-скорошните си огнеборски подвизи и за самотата, която изпитва, когато не е в пожарната. Аз му разказах всичко за случая с Тревър, за страховете, че ще си изгубя работата и за ревността си заради отношенията на Шарона с Монк.

Беше огромно облекчение да мога да споделя с някого всичките си тревоги — а Джо много го биваше за слушател. Не ми даде много съвети, но не това търсех в действителност. Накара ме да се почувствам удобно и сигурно.

После пъкна ръката си в моята и бавно ме отведе обратно до къщата ми. Когато стигнахме там, импулсивно и необмислено го поканих да влезе за едно кафе.

Знаех, че вече бяхме изпили литри прясно сварено кафе, а всичко, което имах в кухнята си, беше онова противно разтворимо кафе, но не беше там въпросът. Това беше оправдание да останем заедно още един-два откраднати часа. Между нас съществуваше онази прекрасна искра, вероятно разпалена от кофеина, и аз още не бях готова да я оставя да изгасне.

Предполагам, знаете накъде върви тази история, затова няма да протакам и ще си призная.

Да, правихме любов.

Да, направихме го, макар че аз го бях зарязала и нямах намерение да започвам връзка с него. Но между нас имаше истинско химическо привличане, а аз се нуждаех от него. Затова позволих на емоциите си, и на момента, да вземат връх над разума.

Освен това бе мързелив следобед и Джули беше на училище, така че нямаше нищо от сложното планиране, което обикновено беше нужно за уреждането на редките ми мигове на интимност като самотна майка.

Всичко се бе случило така естествено и бяхме толкова добри заедно, че това ми се струваше неизбежно и правилно. А след това не изпитах и частица от вината, която си мислех, че ще почувствам заради безразсъдното си от емоционална гледна точка удоволствие.

Изглежда, Джо разбра, без да сме разменили и дума, че това не бе началото на нещо, нито дори краят — просто няколко часа интимност между двама души, които се харесваха и имаха нужда от малко утеха. Целувките му бяха топли и искрени, и аз се наслаждавах на сигурността и силата на ръцете му.

Останах в леглото един-два часа след като той си тръгна, като притисках в прегръдките си тениската с надпис „Пожарна команда на Сан Франциско“, която той беше забравил, и се унасях на пресекулки в сън без сънища, чувствайки ръцете му около тялото си, макар че той отдавна си беше отишъл.

Предполагам, че хороскопът ми в крайна сметка е бил верен.

Успях да се измъкна от леглото, да взема душ и да се позанимавам с прането, преди Джули да си дойде от училище. Не успях обаче да стигна до пазаруването. Затова за вечеря се възползвахме от отстъпката, която Джули ползваше заради „гипсорекламата“, и отидохме в „Соренто“ да хапнем пица.

Щом влязохме, тълпата забеляза рекламата върху гипса на Джули и също се възползва от отстъпката. Помислих си, че собственикът може да се разстрои, но грешах. Той беше толкова доволен, че му е довела клиенти, че ни даде пицата безплатно.

В петък сутринта в хороскопа ми не се споменаваха нищо за непредсказуемост или романтика. Вместо това там пишеше, че проявявам изобретателност и находчивост. Звучеше приятно, но аз обичам хороскопите ми да ми предсказват бъдещето, а не да ме карат да се вглеждам в характера си. За тази работа разчитам на сладките с късметчета.

Чувствах се съсредоточена и отпочинала по начин, по който не се бях чувствала от доста време. Започвах да премислям дали наистина е толкова разумно да държа огнеборца Джо на разстояние. Може би сърцето ми се опитваше да ми каже нещо, на което мозъкът ми би трябвало да обърне повече внимание.

Но имах да мисля за по-наложителни реалности от романтичните връзки. Трябваше да накарам Монк отново да се съсредоточи върху случая на Тревър. Колкото по-скоро Монк разкриеше този случай, толкова по-добре щяха да потръгне животът за всички.

И тогава можех внимателно да обмисля емоционалните рискове на непостоянния си любовен живот.

Джули усещаше, че тази сутрин в мен има нещо различно, но не беше чак толкова опитна, за да разбере точно защо.

Позачуди се обаче защо сред изпраните и сгънати дрехи върху сушилнята има мъжка тениска с инициалите на Пожарната команда на Сан Франциско.

— Никога ли не си я виждала? — възкликнах. — Подариха ни я от пожарната, след като господин Монк разкри случая.

То си беше вярно, в известен смисъл.

— Не ти ли е малко голяма? — попита тя.

— Държи ми топло в леглото — казах. Това също беше вярно. Изглежда, че тя усети искреността в тези думи, или изгуби интерес към разчепкването на темата, затова замълча.

Тя излезе и се качи в колата, за да я закарам до училище. Едва бях изкарала колата на няколко метра извън алеята обаче, когато забелязах, че нещо не е много наред с механизма за управление. Излязох, погледнах под колата и видях някаква лепкава мазна течност, разлята по цялата алея за коли. Не разбирах нищо от коли, но знаех, че не е на добре, когато от тях започне да изтича нещо.

Затова се обадох на една от другите майки да вземе Джули, с което задължих още повече на местните майки, а после се обадох в автоклуба. Докато чаках влекача, се обадох на Монк да му кажа, че ще закъснея.

В автосервиза ми казаха, че някаква джаджа или нещо си там било счупено и че щяло да отнеме един ден да се намери нужната част и да се направи поправката. Уредиха ми да карам една малка „Тойота Корола“, докато джипът ми е в сервиза.

Когато пристигнах с малката си спретната кола, Монк стоеше пред блока си. Крачеше по тротоара, потупваше се по гърдите и дишаше дълбоко и с наслаждение.

— Какво правите, господин Монк?

— Дишам — отговори той. — Не е ли прекрасно?

— Да, чувам, че било доста популярно — казах. — Съвсем скоро всички ще го правят.

— Въздух. — Той отново вдиша дълбоко и изпусна бавно въздуха, наблюдавайки го как се разпръсва като дим. — Страшно ми харесва. Би трябвало да го пробваш.

— Наситих му се — казах. — Е, каква е следващата ни стъпка в разследването?

— Дишане — рече той. — Много дишане.

— Това как ни приближава до откриването на убиеца на Елън Коул? — попитах.

Монк изопна плещи.

— Мисля си, че може би Тревър го е направил.

— Не, не мислите така — казах.

— Всички доказателства ясно сочат към него.

— Сочат в грешната посока — настоях. — Вие го докажете.

— Няма сигурни доказателства — каза Монк.

— Видели сте каквото сте видели — казах. — За мен това е достатъчно доказателство. А обикновено е достатъчно и за вас.

— Не можеш наистина да приемеш на сериозно всичко онова, което казах там долу, всичко онова, което си мисля, че съм видял — каза Монк. — Бях опиянен и замаян.

— От какво?

— Отровен газ — каза той. — Той ми замъгли мисълта.

— Господин Монк — рекох, — вие знаете, и аз също го знам, че той е невинен.

— Не мога да се върна в Лос Анжелис — умолително изрече Монк.

— Трябва — казах. — Дължите го на Шарона. Тя ви е спасила. Сега вие имате шанса да я спасите.

— Ще я спася, като си стоя тук — каза Монк. — Тревър е ужасно лош човек.

— Тя го обича — заявих. — Знаете какво е да изгубиш някой, когото обичаш. И двамата го знаем. Наистина ли искате и тя да почувства същата болка като нас?

Той си пое въздух много дълбоко, наслаждавайки му се.

— Но аз обичам да дишам.

— И там долу можете да дишате — казах.

— Не искам да се сдобия с ципести крака — изхленчи Монк.

— Сега имате стимул да разкриете бързо случая.

— Стимул ли? — попита Монк.

— Това е най-обикновена, често срещана дума, господин Монк. Дори дванайсетгодишните деца я използват.

Канехме се да се отправим навътре и, надявах се, да започнем да се готвим за връщане в Лос Анжелис, когато клетъчният ми телефон звънна. Беше капитан Стотълмейър.

— Хей, Натали, добре дошла обратно. Разбрах, че Монк е направил доста голямо впечатление долу в Ла-Ла-Ландия^[1].

— Все още има работа за вършене там — казах.

— Тази работа ще трябва да почака — каза Стотълмейър. — Имам нужда от него.

— Той ще се върне — казах.

— Нужен ми е сега, Натали.

— Господин Монк е зает — поясних. — Работи по друг случай.

— Щом дългът ме зове, аз трябва да откликна на призива — каза Монк, — дори ако това означава, че не мога да напусна Сан Франциско никога повече.

— Моите съчувствия към другата клиентка — каза Стотълмейър, — но Монк не ѝ е слуга или арендатор, което значи, че ние имаме предимство.

Беше прав, разбира се. Мътните да го вземат.

— Случаят лесен ли е? — попитах.

— Щях ли да викам Монк, ако беше?

[1] Името се използва иронично, за да се подчертае състояние, постигнато под влиянието на алкохол или наркотици. В случая е подигравателно наименование на Лос Анжелис — Бел.прев. ↑

16.

Г-Н МОНК ОТИВА НА ПЛАЖА

Бейкър Бийч представлява идилична гладка пясъчна ивица с дължина километър под стръмните скали на Президио, увенчани с борови и кипарисови гори. На североизток се откриваше зашеметяващ изглед към моста „Голдън Гейт“, който драматично илюстрираше откъде е получил името си този участък. Макар да живеех в Сан Франциско, ми се прииска да носех фотоапарат, за да мога да заснема моста от този ъгъл.

На пясъка ни чакаше капитан Стотълмейър, облегат на табела в жълто и кафяво, която предупреждаваше плажуващите да се пазят от опасни крайбрежни вълни и измамни подводни течения. Същото предупреждение сякаш бе изписано и на лицето му.

Монк се приближи с широки крачки до Стотълмейър и нетърпеливо, потърка ръце. Беше изпълнен с такова нетърпение да се залови за работа, та дори не изтъкна, че пясъкът е неравен и трябва да се изравни с гребло.

— Е, добре, какво имаме тук? — попита той. — Хайде да хванем един убиец.

Стотълмейър го измери подозрително с поглед.

— Защо си толкова весел?

— Осигурихте му временна отсрочка от задължението да се върне в Ел Ей — каза.

— Не ви трябва да се приближавате в радиус от сто и шестдесет километра до това място — каза Монк. — Направо няма да повярвате какво става там долу.

— Няма начин да е по-странно от това, което става тук — каза Стотълмейър.

— Искрено се съмнявам в това — възрази Монк.

— Не си видял с какво си имаме работа днес — каза Стотълмейър и посочи с глава към скалите и оставените от прилива локвички зад гърба си.

По-нагоре по пясъка се бяха скупчили полицаи и криминалисти, вероятно събрани около нечий труп, но вниманието на Монк беше привлечено не от това, а от хората, които правеха слънчеви бани. До един бяха чисто голи.

Монк веднага се въртна кръгом и застана с гръб към изложените на слънцето хора, които бяха оставили всичко да им увисне навън. И го казвам в буквалния смисъл. Това не бяха супермоделите, работещи върху тена си. Тези хора бяха застигнати с пълна сила от ефектите на гравитацията, мазните храни и възрастта.

Нямаше как да не се възхитя на небрежната самоувереност на излегналите се на слънце хора и на пълната им липса на срам. Това бяха хора, които се чувстваха съвсем удобно в телата си и приемаха всичките си несъвършенства като естествени факти от живота. Аз не съм постигнала това чувство на увереност.

— Ще се наложи да повикате подкрепление — обърна се Монк към Стотълмейър.

— За какво? — попита капитанът.

— За да арестуват всички тези перверзници — каза Монк.

— Това е нудистки плаж, Монк.

— Никакво чувство за елементарно човешко благоприличие ли нямат тези хора? — възкликна Монк.

— Напълно законно е — каза Стотълмейър.

Монк се втренчи ужасено в мен.

Щеше да се втренчи ужасено и в Стотълмейър, но това би означавало да се обърне и да застане лице в лице с цялата онази голота.

— В Калифорнийския наказателен кодекс, параграф 314 ясно се казва, че всеки, който доброволно и безсрамно изложи на показ тялото или срамните си части, на което и да е публично място, нарушава закона — каза Монк. — Всички тези хора доброволно проявяват безсрамие. Никога преди не съм виждал толкова много доброволно безсрамие.

— Този плаж е щатски парк и това е район, в което е позволено на хората да са без дрехи — каза Стотълмейър. — Просто ще трябва да се примириш с това, Монк. Да вървим.

— Вие вървете — заяви Монк. — Аз ще чакам тук.

— Тялото е ето там — каза Стотълмейър, като посочи към събралите се полицаи и криминалисти на трийсет метра от нас.

— Навсякъде е пълно с тела — рече Монк. — И всичките са голи.

— Говорех за мъртвото тяло — каза Стотълмейър. — Трябва да го видиш на местопрестъплението, ако това наистина е местопрестъпление.

— Значи не сте сигурни дали е убийство, или не? — попитах.

— Хубаво. Обадете ми се, като разберете. — Монк понечи да си тръгне, но Стотълмейър го сграбчи за рамото.

— Именно затова си тук, Монк. Ти си човекът, който ще ни каже дали това е убийство, или не.

— Това не може ли да го направи медицинският експерт? — попита Монк.

— Вярвай ми, този случай направо плаче за Ейдриън Монк — каза Стотълмейър и се отправи към местопрестъплението, като дърпаше Монк със себе си.

Монк вдигна поглед към небесата, сякаш търсеше духовно напътствие, но аз знаех, че просто се опитва да върви през пясъка, без да вижда нищо от голотата.

— Ако се страхувате да не видите голо тяло — казах, — защо просто не си затворите очите? — попитах.

— Не искам да се блъсна в нечии срамни части — каза Монк.

— Е, те не изскачат изневиделица от пясъка — казах.

Той продължи да се препъва нататък, оставяйки Стотълмейър да води, докато стигнахме местопрестъплението: от него бяха прогонени всички плажуващи наблизко. Хората от съдебно-медицинския екип, облечени в гащеризони, внимателно пресяваха пясъка, който бяха разделили на отделни участъци с помощта на колчета и жълта лента.

— Името на жертвата е Роналд Уебстър — каза Стотълмейър. — Трийсет и пет годишен, неженен, и работи в магазин за обувки. Тялото му е било намерено тази сутрин от хора, правещи слънчеви бани.

— Доброволно показващи голотата си хора — натърти Монк. — Хипита, най-вероятно.

— Медицинският експерт смята, че човекът е умрял по някое време снощи — каза Стотълмейър. — Но е трудно да се определи, като се има предвид, че тялото е било потопено в солена вода.

Тръгнахме по оградена с колчета пътека в пясъка, който хората от съдебно-медицинския екип вече бяха прочистили. Дишър и медицинският експерт се бяха навели над голо тяло, което се носеше с лице надолу в образуваното от прилива езерце. Коремът на жертвата беше разпран.

Извърнах се, погнушена и отвратена.

Но Ейдриън Монк, човек, който не бе в състояние да погледне някой, който се пече гол на плажа, безпроблемно се взираше в обезобразения труп. Всъщност, беше омаян от него.

Не съм психиатър, но предполагам, че в момента Монк не виждаше пред себе си голо тяло. Щом ставаше дума за мъртво тяло, било то на мъж или на жена, за него това вече не беше човешко същество. Жертвата беше просто предмет, парченце от пъзел, което той трябваше да върне на правилното му място в по-мащабната картина.

Стотълмейър внимателно сложи ръка на гърба ми.

— Ще издържиш ли? Мога да накарам някой полицай да те заведе обратно до колата ти.

— Добре съм — казах.

Нямаше да избягам, въпреки че ми се искаше да направя точно това. Не исках детективите, с които работех, да ме сметнат за слаба. Освен това нямаше да съм от голяма полза на Монк, като си седя в колата.

Поех си дълбоко въздух няколко пъти, издишах бавно, за да се успокоя и отново се обърнах.

Монк се беше навел до медицинския експерт, д-р Даниъл Хетцър — оплешивяващ мъж, който старателно поддържаше двудневна набола брада по месестите си бледи страни.

— Какво мислиш, Монк? — попита Стотълмейър.

Монк се изправи, без да каже и дума, и вдигна ръце пред себе си. Започна да накланя глава ту на една, ту на друга страна, като оглеждаше тялото на покойния Роналд Уебстър от различни ъгли.

След това премести поглед към дрехите на Уебстър, които бяха спретнато сгънати на една скала близо до останеното от прилива езерце.

— Къде беше портфейлът му? — попита той.

— В джоба на панталоните — каза Дишър и вдигна прозрачната найлонова торбичка за доказателства, в която беше портфейлът. —

Мисля, че нищо не е взето. Вътре все още има няколко кредитни карти и около двеста долара в брой.

— Къде са ключовете от колата му? — попита Монк.

— И те бяха в джоба му — каза Дишър, — заедно с ключовете му от къщи.

— Къде е колата му?

— От Отдела за контрол на моторните превозни средства ни казаха, че Уебстър кара „Буик Люцерн“, а в момента колата не е на паркинга — каза Стотълмейър. — Изпратих две патрулни коли да проверят автомобилите в квартала просто за всеки случай.

— Ако не е карал — каза Монк, — как е стигнал до тук?

— Ако се окаже, че това е убийство — каза Стотълмейър, — ще се обадим до таксиметровите компании и ще разговаряме с автобусните шофьори от местните линии, за да разберем дали някой си спомня да го е виждал.

— Това е популярно място за тайни срещи през нощта — каза Дишър. — Може би Уебстър е дошъл с някой специален приятел или приятелка, за да поплуват чисто голи късно през нощта.

При тази мисъл Монк потръпна, но продължи да разпитва:

— Имаше ли други коли, оставени на паркинга за през нощта?

— Не — каза Дишър. — Но може би приятелят или приятелката живее наблизко и двамата са отишли дотам пеша.

— Или специалният приятел е паркирал на улицата — каза Стотълмейър. — Но тъй като не знаем кой е този човек, нито каква кола търсим, всичко, което можем да направим, е да запишем около двеста номера от табелките на колите, паркирани в района, и да действваме отзад напред. За това са нужни много часове и много хора, и аз още не съм готов да издам разпореждане за такова нещо, не и когато не знам дали изобщо е било извършено убийство.

— Ако Роналд Уебстър е дошъл с приятел — каза Монк, — къде е този приятел сега?

— Може би тялото му още не е изхвърлено на брега — каза Дишър.

— Ами дрехите на въпросния приятел? — попита Монк.

Дишър сви рамене.

— Може да ги е отнесъл приливът.

Монк завъртя глава и изопна плещи, сякаш се опитваше да освободи шип. Знаех що за шип е това. Имаше твърде много предположения, неясноти и догадки. Той мразеше предположенията, неяснотите и догадките.

— Какво е предварителното ви заключение относно причината за смъртта? — обърна се Монк към д-р Хетцър.

Медицинският експерт обърна жертвата с лице нагоре във водата. Уебстър беше млад мъж, но косата му беше посивяла на много места. Лицето му бе пощадено от жестоките поражения, причинени на тялото му.

— Неофициално бих казал, че причината е удавяне — каза д-р Хетцър. — Тези рани са тежки, но не изглеждат смъртоносни.

— От какво същество са причинени? — попитах. — Акула ли?

Д-р Хетцър поклати глава.

— Не мисля. Извивката на ухапката и количеството на откъснатата плът не са съвместими с тези, които се получават при нападение от акула. Параметърът на ухапката е тесен и издължен, и това предполага, че съществото, което го е направило, каквото и да е то, има издължена муцуна или зурла.

— Глиган — каза Дишър.

— В Президио няма глигани — каза Стотълмейър.

— Обезумял от глад вълк — предположи Дишър.

— Те се движат на глутници и щяха да го разкъсат на парчета — каза Стотълмейър. — От него е останало твърде много.

— Злобно куче — каза Дишър.

— Кучето би се хвърлило към гърлото му — поясни д-р Хетцър, — не към корема.

— Някой мощен тюлен — рече Дишър.

— Ухапката не е като тази на тюлен — каза д-р Хетцър, — бил той мощен или друг.

— Великанска мида — каза Дишър.

Всички го изгледаха странно. Той пристъпи от крак на крак.

— Даваш ли си сметка колко голяма трябва да е една мида, за да нападне човешко същество? — попита Стотълмейър.

— Морските дълбини все още са огромна загадка за човечеството — каза Дишър.

— Сериозно? — рече Стотълмейър.

— Това са последните неизследвани предели на земята — каза Дишър. — Прочетох, че наскоро са открили съвсем нов вид октопод, който е сляп и проблясва в тъмното.

— Може би октоподът го е направил — каза Стотълмейър.

— Възможно е — рече Дишър.

— Не, не е — каза Стотълмейър и се обърна към Монк. — Какво същество според теб е сторило това?

— Очевидно е — каза Монк.

— Така ли? — попитах.

Монк кимна.

— Този човек е бил нападнат от алигатор.

Това не беше най-странното нещо, което Монк бе заявявал, но определено беше в челната петица.

— Разбирам. — Стотълмейър се взря продължително в Монк, след това се обърна отново към Дишър: — Кажете ми за онзи октопод.

— Не е бил октопод или каквото и да е друго подобно създание — каза Монк. — Този човек определено е нахапан от алигатор.

— Нали сте наясно, че алигаторите не живеят в океана? — каза д-р Хетцър.

— Да — каза Монк.

— И че алигаторите не са характерен животински вид за Сан Франциско — продължи д-р Хетцър.

— Да — каза Монк.

— Тогава как е възможно да предполагате, че това е работа на алигатор? — попита д-р Хетцър.

— Формата на ухапката и прободните следи, оставени от зъбите — каза Монк. — Всичките са еднакви.

Д-р Хетцър се наведе по-близо до жертвата и огледа раната.

— Проклет да съм.

Доста често можете да чуete тези думи, когато сте в близост до Ейдриън Монк, особено на някое местопрестъпление.

— За разлика от зъбите на други същества, които имат различни размери, форми и функции, зъбите на алигатора са еднакви — каза Монк. — Причината е, че алигаторите използват зъбите си главно за да приклепват между тях жертвата си.

— Откъде знаеш това? — попита Стотълмейър.

Отговорът беше очевиден, поне за мен.

— Защото между зъбите няма никакви разлики.

— Това се нарича симетрично съзъбие — каза Монк, — или с една дума, съвършенство. Щях да съм възхитен, ако имах подобни зъби.

— Предполагам, че е възможно тези рани да са причинени от алигатор — каза д-р Хетцър. — Алигаторите не разкъсват жертвите си, а ги сграбчват, извиват ги и ги държат под водата, докато се удавят. Това съвпада с нараняванията, които виждаме тук и с вероятната причина за смъртта. Но същото важи и за много други обяснения.

— Като например глиганите — каза Дишър — или някоя гигантска мида.

Стотълмейър направи гримаса и разтърка слепоочията си с палци.

— Е, в крайна сметка за кого е този случай, докторе — за отдел „Убийства“ или за службата по ветеринарен контрол?

— Питайте ме утре — рече д-р Хетцър. — Ще мога да ви дам категорични отговори, едва след като приключа с аутопсията.

— Обади се все пак до службата по ветеринарен контрол, Ранди — каза Стотълмейър. — Провери дали не са чули някой да е загубил домашен алигатор. Може и да поразпиташ няколко от съседите дали в този район не са започнали да изчезват пудели и котки.

— Ще питам тези от службата за ветеринарен контрол и за глигани, все пак — каза Дишър, докато си отбелязваше.

— Направи го — уморено рече Стотълмейър. — И като така и така си почнал, не забравяй да споменеш също огромната мида и октопода.

— Не би ли трябвало да задам тези въпроси на ихтиолог?

— Не говорех сериозно за мидата и за октопода — каза Стотълмейър.

— А за алигатора сериозно ли говорехте? — попита Дишър.

— Ще ми се да не говорех сериозно — каза капитанът, — но съм се научил да се доверявам на подозренията на Монк.

— Не е подозрение — възрази Монк. — Факт е.

— Но е убийство? — попита Стотълмейър.

Монк изопна плещи.

— Да — каза той, — убийство е.

17.

Г-Н МОНК И ДРУГАТА ОБУВКА

Въпреки че Монк бе обявил, че в случая става въпрос за убийство, капитан Стотълмейър не беше готов да ангажира още полицаи в разследването на смъртта на Уебстър, докато не получи официалното становище на медицинския експерт.

Разбрах нежеланието на Стотълмейър.

Беше принуден да се занимава с някакъв намерен на нудистки плаж мъртвец, който може да беше, а може и да не беше убит от алигатор. Макар че ситуацията повдигаше някои важни въпроси (например „Как онзи тип се е озовал на плажа?“ и „Откъде се е взел алигаторът?“), всъщност нямаше нищо друго, което да сочи към убийство, освен мнението на Ейдриън Монк.

На Монк наистина трябваше да му се признае, че никога преди не беше грешил относно подобни ситуации, но важните клечки в Полицейското управление на Сан Франциско не бяха толкова уверени в способностите му, колкото бяхме ние със Стотълмейър. Затова, ако искаше да си запази работата, Стотълмейър трябваше да избере подходящата политика и да предприеме подход на изчакване, докато не мине аутопсията.

Но на Монк не му се налагаше да чака.

Нито пък му беше по силите.

Монк щеше да изгаря от нетърпение да се заеме с разследването на този случай, дори и ако не избягваше така усилено перспективата да се върне в Лос Анжелис, за да разкрие убийството на Елън Коул, макар да съм сигурна, че това беше допълнителен стимул. Точно тази смърт просто беше твърде интригуваща за него, за да я пренебрегне.

Не бях особено щастлива от развитието на събитията. Сигурността на работата ми щеше да остане под въпрос, докато Тревър беше в затвора. Шарона още присъстваше на сцената, а убиецът на Елън Коул още беше на свобода. Но не можех чистосърдечно да обвиня Монк за забавянето. Нападението на

алигатора беше истински случай, а не тактика за забавяне. А това, че беше взел преднина в разследването, означаваше, че ще разкрие загадката още по-бързо.

Монк искаше да научи повече за Роналд Уебстър, за да разбере дали в живота му е имало нещо, което би могло да обясни странните обстоятелства на смъртта му.

Затова започнахме от магазина за обувки, в който работеше Уебстър. С изненада открих, че магазинът се намираше в моя квартал, само през две врати от пицария „Соренто“.

Никога не си бях купувала обувки от този магазин, но бях зяпала по витрините му няколко пъти. Бяха отрупани с многобройни изискани и скъпи италиански обувки от известни марки, и с маратонки, един чифт, от които струваше повече от годишните заплати на китайските фабрични работници, които ги правеха.

Ще ми се да можех да кажа, че не купувах от тези обувки в знак на искрена политически протест; причината обаче бе главно в това, че бяха твърде скъпи и не можех да си ги позволя със заплатата, която ми даваше Монк.

Но пък същото важеше и за пакетче дъвки.

Когато влязохме в магазина, вътре имаше трима клиенти, двама продавачи и един касиер.

Винаги се чувствах малко неудобно в подобни ситуации, в които Монк възнамеряваше да разпитва хора, които не знаеха кой е или по какъв начин е свързан с полицията.

Проблемът беше, че не притежавахме никакъв официален статут, което означаваше, че често пъти хората, с които се срещаме, нямаха основателна причина да говорят с нас, със сигурност не и за неща, които обикновено бяха стриктно лични въпроси.

Затова, за да ги накараме да се разкрият пред нас, беше нужен малко финес. Когато влязохме в магазина, още обмислях какъв подход да използвам.

Сред столовете, на които хората сядаха, за да пробват обувки, бяха разпръснати няколко щанда с изложени артикули. Задната стена беше покрита от горе до долу с може би сто обувки, подпрени на прозрачни пластмасови поставки.

Монк отиде право до задната стена и се приближи до стоящия там продавач, застанал там в очакване да го попитат нещо.

— Мога ли да ви помогна, сър? — запита продавачът с усмивка, която беше също толкова изкуствена, както и материята на блейзъра му. На табелката с името му пишеше, че се казва Морис.

Монк взе една от изложените обувки.

— Къде е другата обувка?

— Имаме още много там, откъдето идва тази — обясни Морис, — и то в няколко изискани модела. Бихте ли желали да ги видите?

— Това е дясната обувка — каза Монк. — Къде е лявата?

— Сигурен съм, че е някъде отзад — каза Морис.

— Защо не е изложена тук?

— Това са просто мостри, сър — рече Морис. — Но за мен ще бъде удоволствие да ви намеря чифт с вашия номер.

— Искам другата обувка, която върви с тази — каза Монк и започна да сочи към отделните обувки на стената. — А също и онази, и ей онази там, и онази другата, и ето онази, и...

— Искате да пробвате всяка една от обувките на тази стена? — прекъсна го Морис, зарязвайки всякакви усилия да поддържа изкуствената си усмивка. Но вече започвах да виждам как да подходя, за да получим информацията, която искахме.

— Искам да ги вида поставени на онази стена — каза Монк.

— Защо?

— Хората имат по два крака — каза Монк.

— Това ми е известно, сър — отвърна Морис.

— Обувките вървят по чифтове. — Монк посочи към стената. — Това не са чифтове.

— Както казах, сър, това са мостри.

— Как можете да разделите един чифт обувки? — попита Монк.

— По-лесно и по-привлекателно е да изложим на стената по една обувка от всеки модел.

— Но вие сте професионалист, занимаващ се с обувки — каза Монк. — Точно вие би трябвало да зачитате правилото за неделимия чифт.

— Правилото за неделимия чифт ли? — попита Морис.

— Разделянето на един чифт е престъпление срещу природата — отвърна Монк.

— Искате да ми кажете, че излагането на обувките по този начин е престъпление срещу природата?

— Не е ли очевидно?

— Ще трябва да извините приятеля ми — казах, като дръпнах продавача настрана и снижих глас, — но обикновено с него се занимава Роналд Уебстър. Рон се справя толкова добре с хората. Тук ли е днес?

— Не се е появявал — каза Морис. — Всъщност, неговият свещеник се обади да го търси тази сутрин.

— Неговият свещеник ли? — попитах. — Това не е ли малко странно?

— Роналд никога не пропуска сутрешната литургия в Мишън Долорес — обясни Морис. — Тази сутрин го е направил.

— Ходи на литургия всяка сутрин?

— Роналд е наистина праволинеен човек — каза Морис. — Точен, чист, изключително организиран.

— Лъжете — рече Монк.

Морис се обърна към него:

— Моля?

— Погледнете тази стена. — Монк посочи отново към обувките. — Никой организиран, богобоязлив човек не би допуснал това.

Продавачът ме погледна.

— Той да не си е спрял лекарствата?

— Може би Роналд е в къщата на приятелката си и се е успал — казах.

— В момента Роналд няма приятелка — заяви Морис.

— Мога да се закълна, че ми е споменал за нея — казах. — Каза, че обичали да ходят да се къпят голи на Бейкър Бийч.

— Роналд? Никога. Та той даже не носи ризи с къс ръкав. — Морис ме изгледа подозрително. — Това е малък магазин и работя тук от пет години. Не помня някога преди да съм виждал тук вас или приятеля ви.

— Може би просто не сте ни забелязали — казах.

Точно в този миг Монк се въртна кръгом и посочи към другия продавач.

— Какво си въобразявате, че правите? — изсъска Монк.

Другият продавач, който сигурно беше двайсетина и няколко годишен, но изглежда, още притежаваше неловката непохватност на

пубертета, застина както се беше накарал да направи една крачка, с отворена кутия за обувки в ръка.

— Ами аз, хм, връщам тези обувки в задната стая — изписука той.

— Не можете — заяви Монк.

— Защо не?

— Защото бяха на краката й. — Монк посочи обвинително към една клиентка, стряскайки бедната жена, която дърпаше нагоре смъкнатите си чорапи. Тя беше към петдесет и няколко годишна и имаше прическа, която изглеждаше така, сякаш е била направена през 1972 и замразена върху главата й.

— Само ги пробвах — кротко каза тя.

— Пробваш — купуваш — каза Монк. — Такъв е законът.

— Не, не е — каза Морис.

— Но те не ми стават — каза жената.

— Трябваше да помислите за това, преди да ги сложите на краката си — каза Монк.

— Аз нося чорапи — каза жената.

— Не носехте, когато влязохте — възрази Монк.

— Те ми ги дадоха — каза тя, като посочи към другия продавач, — за да мога да пробвам обувките.

Монк се обърна към Морис.

— Дали сте й тези мръсни чорапи? На още колко чифта отвратителни крака са били?

— Отвратителни ли? — възкликна тя. — Моите крака не са отвратителни.

— Не бяха, когато влязохте, но сега със сигурност са — каза Монк. — Не вземайте никаква храна с тях.

— Аз не се храня с крака! — възкликна тя. — Не съм маймуна.

— Тогава нямате никакво оправдание за това, че пъхате краката си във всяка обувка, която видите, нали?

Както казах, финес.

Морис изглежда гневно и двама ни.

— Достатъчно. Напуснете незабавно или ще повикам полиция.

— Знаете ли какво, Морис? Мисля, че това е отлична идея. — Подадох му клетъчния си телефон. — Можете да използвате моя телефон. Питайте за капитан Лелънд Стотълмейър.

Знам, че щеше да е много по-лесно, ако просто бях накарала капитана да се обади в магазина за обувки, преди да отидем там. Технически погледнато обаче това все още не беше официално разследване на убийство и ако Монк се заемеше сам и се забъркаше в ситуация, потенциално злепоставяща управлението, Стотълмейър вероятно все още имаше възможност да заяви, че не е знаел.

Не бях свикнала да мисля за политическите аспекти в работата на Стотълмейър, но по време на неофициалната полицейска стачка преди известно време Монк беше върнат на работа като началник на отдел „Убийства“ и аз видях от първа ръка как стават нещата в управлението. След това си дадох сметка, че в известен смисъл, да защитавам Стотълмейър беше допълнение към работата ми да защитавам Монк.

Но изтънченият подход не беше проработил, нещата вървяха зле и не бяхме изровили информацията, която ни трябваше. Нямах избор. Трябваше да включа Стотълмейър в тази работа.

Разбира се, това означаваше също и че Стотълмейър трябва да каже на Морис, че колегата му е мъртъв.

Добрата новина обаче беше, че Морис и Роналд не бяха близки, затова, макар и изненадваща, новината не бе съкрушителна. Въпреки това Морис затвори магазина за днес, вежливо накара клиентите да излязат и седна заедно с нас, за да отговори на въпросите ни.

Трябваше да напуснем магазина, когато Морис ни изхвърли и да не си правим труда да въвличаме Стотълмейър, защото, както се оказа, Морис не можеше да добави кой знае какво към онова, което вече ми беше разказал.

— Работих с този човек пет години, а всъщност днес не го познавам и на йота по-добре, отколкото в деня, когато се запознахме — каза Морис. — Беше доста затворен човек.

— Какво имате предвид? — попитах.

— Работим в обувния бизнес. През повечето време тук е доста мудно, а когато положението е такова, няма кой знае какво за вършене, освен да си стоите тук и да си говорите, нали разбирате? — каза Морис. — Затова обсъждахме гаджетата, семействата, кой какво е правил, за местата, на които сме били. Роналд никога не говореше за нещо, което бихте запомнили.

— Роналд имаше ли врагове? — попита Монк.

— Той беше продавач на обувки — каза Морис.

— Продавачите на обувки не си създават врагове, така ли? — попитах.

— Това не е работа, която възпламенява страстите — каза Морис, после погледна Монк. — Поне не и обикновено.

— Ами личният му живот? — попитах.

— Какъв личен живот? — рече Морис.

— Всеки има личен живот — казах.

— Не всеки — рече Монк.

Добър довод.

— Дори при това положение — казах, — извън този магазин той може да е бил истински противно копеле. Може би е спял с женени жени, да е мамил стари дами, да е предавал приятелите си.

— Ще ми се да беше го правил — поясни Морис. — Тогава поне щеше да има интересна тема, за която да разказва. Рон беше свестен тип, но беше невъобразимо скучен. Все едно работеше специално по въпроса.

Монк наклони глава настрани.

— Какво имате предвид с това?

Морис сви рамене.

— Никой не би могъл да бъде толкова отегчителен в действителност. Да си кажа честно, не съм изненадан, че е имал таен живот.

— Какво ви кара да мислите, че е имал таен живот? — попитах.

— Ходел е да се къпе гол на Бейкър Бийч, нали? — отвърна Морис. — Човекът, когото познавах — или явно не съм го познавал — не би направил това.

— Може би не го е направил — каза Монк.

— Някога споменавал ли е за присъствието на друг човек в живота си? — попитах. — Някой, който би могъл да знае повече за него?

— Само неговият свещеник — каза Морис.

18.

Г-Н МОНК ОТИВА НА ЦЪРКВА

Монк реши, че иска да пробва да говори с отец Боуен на сутрешната литургия, затова приключихме за деня. Помислих си, че идеята е добра. Това щеше също така да даде на Стотълмейър възможност да се обади на отец Боуен и да го предупреди, че ще дойдем. Не исках да правя опити да упражнявам „финеса си“ върху свещеник. И така си имах достатъчно неприятности с Бог.

Но не бях готова да оставя Монк да отиде, без да знам какво мисли — не само за случая „Уебстър“, но също и за Тревър. А докато беше в колата ми, той нямаше друг избор, освен да ме изслуша. Затова избрах да стигна до дома му по дългия път, което на практика означаваше да го разведа из центъра на Сан Франциско.

— Какво ви кара да сте толкова сигурен, че смъртта на Роналд Уебстър е причинена от убийство? — попитах.

— Бил е нападнат от алигатор — каза Монк.

— Това би могло да се случи — рекох.

— Ако е бил в някое езеро — каза той, — а не на плаж в Сан Франциско.

— Какво ще кажете за възможността нечий домашен алигатор да е избягал и да го е нападнал?

— Това означава, че алигаторът или е трябвало да притича през откритата пясъчна ивица, за да се добере до него — каза Монк, — или е дебнел за плячка някъде наблизо до приливните езерца и го е нападнал, когато той е седнал на скалите да се съблече. Трудно ми е да повярвам, на който и да е от двата сценария.

— Може би Роналд е влязъл да плува, удавил се е, и когато тялото му е изплувало на брега, алигаторът го е нападнал.

— Предполагам, че може да се е случило и това — каза Монк. — Но не вярвам и на него.

— Защо не?

— Защото не ми се струва, че това съвпада с характера му, както ни го описа другият продавач на обувки — рече Монк, — и защото е нелепо.

— Случват се и нелепи неща — казах. — Представете си какво са си помислили хората, когато са ви видели да вървите из Лос Анжелис с противогаз върху лицето.

— Какво нелепо имаше в това?

Беше безсмислено да се опитвам да му го обяснявам, затова изоставих темата.

— Какво друго ви кара да мислите, че това е било убийство, а не някаква безумна злополука?

— Колата му не беше там — каза Монк. — Предполагам, че ще я намерим паркирана близо до дома му или до магазина за обувки. Цялата тази ситуация на плажа е инсценирана от онзи, който го е отвел на плажа — който и да е той, — за да я направи да изглежда, сякаш се е къпал гол или е правел гол слънчеви бани, когато са го убили.

— Значи мислите, че нападението на алигатора е било фалшифицирано?

— Това е простото обяснение, а също и най-логичното. Медицинският експерт би трябвало съвсем лесно да е в състояние да определи дали нападението е било фалшифицирано, или не.

— Защо някой ще иска да направи фактите да изглеждат така, сякаш Роналд Уебстър е бил убит от алигатор на нудистки плаж?

— Точно това е мистерията — каза Монк.

Тази загадка със сигурност беше далеч по-интригуваща и по-близка до стила на Монк, отколкото убийството на Елън Коул, и този факт, сигурна съм, я правеше по-привлекателна за него — това, а също и фактът, че тя се случваше в Сан Франциско, а не в отровната среда на Лос Анжелис.

— Това е една от мистериите — казах. — Все още имате да разкриете и още една: Кой всъщност е убил Елън Коул? Шарона разчита на вас да откриете. Бенджи също. А също и аз.

Монк се сгърчи на мястото си.

— Не е толкова лесно.

Изгледах го.

— Някой е ударил Елън Коул с лампа по главата. Не е и наполовина толкова сложно и странно като повечето случаи, които

разкривате.

— В известен смисъл е твърде просто — каза Монк, — и това го усложнява.

— Не разбирам.

— Колкото повече детайлите не си пасват, колкото по-нелогични изглеждат, толкова повече трябва да задълбавам в разследването — каза Монк. — Това, че някой е убит от алигатор на нудистки плаж, е толкова изначално нередно, че има всевъзможни въпроси, които мога да задам и несъответствия, върху които мога да размишлявам. Единственото, което знам за Елън Коул е, че някой — някой, който не е Тревър — я е ударил с лампа по главата.

— И е натопил Тревър за това — казах.

— Или пък не — каза Монк. — Тревър може да е невинен за убийството и все пак да е виновен за всичко друго, в което е обвинен. Той просто е бил идеалният човек, когото да обвинят. Няма никакви други несъответстващи си факти, в които да задълбая.

— Не можем да се оплачем от недостиг на заподозрени — казах.

— Които до един имат солидно алиби и убедителни обяснения защо не биха имали полза от смъртта ѝ.

— Това никога не е представлявало пречка за вас — възразих.

— Вярвам им — каза Монк. — Не мисля, че Елън е убита от любовницата си, или пък от любовника на любовницата си, или от съпругата на любовника на любовницата ѝ.

Започваше да ми става трудно да следя кой, кой е, но схванах смисъла, макар и може би не точно този, който той се опитваше да внуши.

— Затова избягахте — казах.

— Разбира се, че избягах — рече Монк. — Видя хората там долу. Видя въздуха. Не би трябвало човек да е в състояние да вижда въздуха. Или да го дъвче.

— Не затова избягахте — възразих.

— Затова избягах с писъци — каза той.

— Избягахте от Лос Анжелис, защото се страхувате да не се провалите — рекох. — Нямате представа кой е убил Елън Коул и не знаете откъде да започнете търсенето.

— Знам, че няма да намеря отговора, като остана в Лос Анжелис и разпитвам всички, които са имали дори най-далечна връзка с Елън

Коул или с Тревър Флеминг.

— Обикновено не разследвате ли едно престъпление именно така — като задавате въпроси, научавате нови сведения и забелязвате противоречията?

Монк поклати глава.

— Разкривам го още при първото посещение на местопрестъплението. Виждам детайл, който не е както трябва, и като се опитвам да накарам всичко да си пасне, разбирам как всъщност е било извършено убийството.

— В къщата на Елън Коул видяхте много неща, които не бяха както трябва.

— Но не и нещото — каза той.

— И смятате, че ще го видите тук? — попитах. — Намираме се на стотици километри.

— Вече го видях — каза Монк. — Просто още не съм го осмислил.

Сега всичко ми стана ясно.

— Безпокоите се, че никога няма да успеете да го осмислите — казах.

— Случвало се е преди — прошепна Монк.

Говореше за съпругата си, Труд, и за колата бомба, причинила смъртта ѝ. Не знаеше нито кой я бе убил, нито защо.

Беше я предал.

За известно време този провал го беше съсипал. И човекът, който му беше помогнал да се измъкне от този кошмар и му беше показал как да си върне живота, беше Шарона, а сега той се ужасяваше, че ще предаде и нея.

— Ще видите това, което не е както трябва — казах. — Знам, че ще го видите.

— Как можеш да си толкова сигурна? — попита той.

— Защото вие сте Ейдриън Монк — казах, — и аз вярвам във вас.

— Ще ми се да не вярваше — рече Монк.

— Трябва да имате вяра в нещо — казах.

— Имам — каза Монк. — Но не мисля, че „Формула 409“^[1] ще ми реши проблемите.

Макар че не можеше да играе американски футбол със счупената си ръка, Джули искаше да присъства на тренировката в Долорес Парк в събота сутринта, за да подкрепи отбора си. Мисля, че освен това искаше да се покаже с гипса пред възможно най-много хора, за да засили рекламната си кампания. Това ме устройваше страхотно, защото Монк искаше да говори със свещеника в Мишън Долорес, която се намираше само на две пресечки от парка.

Испанците основали мисията през 1776 г., за да покръстят индианците, пет хиляди, от които били покосени от епидемия от дребна шарка, донесена от същите хора, които дошли да ги спасят от езическия им начин на живот. Кирпичената църква, запазена днес, била построена през 1791 г. от неофитите — твърде префърцунена дума за коренните американци, които оцелели от епидемията и станали християни. Дебелите десет сантиметра стени бяха устояли на опустошенията на времето и на земетресението от 1906-та, затова предполагах, че църквата ще може да устои и на Ейдриън Монк.

Не възнамерявах да му казвам за епидемията от дребна шарка, въпреки че се беше случила преди стотици години, иначе той нямаше да пристъпи в църквата. Можеше дори да му се наложи да се изнесе напълно от Сан Франциско, ако научеше за нея.

Двете с Джули закусихме рано, а после взехме Монк с наетата кола. Пътьом оставих Джули в парка, а след това двамата с Монк продължихме към църквата и стигнахме там по средата на сутрешната литургия.

Църквата беше дълга и тясна и претъпкана с енорияши, всичките застанали с лице към позлатения бароков олтар и към свещеника в бялото му расо и зелени одежди.

Точно преди нас пристигаше стара жена, която влезе в църквата, бавно тътрейки крака. На вратата стоеше дякон в средата на трийсетте и ни приветстваше с любезно кимване и усмивка.

Докато влизахме вътре един по един, старата дама топна пръсти в съда със светена вода до вратата, прекръсти се и след това целуна пръстите си.

Монк ахна и ми махна да му дам мокра кърпичка. Дадох му я, а той я подаде на жената.

— Вземете това — рече той. — Бързо.

— За какво? — попита тя.

— Заради водата, разбира се — каза той. — Не видяхте ли всички хора, които пъхаха мръсните си ръце в нея?

— Всичко е наред, млади човече — каза тя. — Тази вода е благословена.

— Но не е дезинфекцирана — възрази Монк.

— Бог я е пречистил — поясни жената.

— Вие сте стара и устойчивостта ви спрямо инфекции е слаба — рече Монк. — Би трябвало незабавно да си направите гаргара със силен освежител за уста, преди огромното количество смъртоносни микроби, с които покрихте устните си, да нахлуят в старото ви тяло.

— Би трябвало да се срамувате от себе си! — възкликна тя, като му обърна гръб и ядосано се отдалечи.

— Тази дама си търси смъртта — каза Монк, обръщайки се да ме погледне точно когато топнах пръсти във водата и се прекръстих. Не съм религиозна, но смятам, че никога не вреди да се възползваш от благословиите, които ти се предлагат.

Монк тикна мократа кърпичка в ръцете ми.

— Да не си обезумяла, жено?

— Господин Монк, моля ви — прошепнах. — Намираме се в църква.

— Намираме се в опасно застрашена от болести зона — каза Монк. — Някой трябва да спаси тези хора.

— Мисля, че отец Боуен се опитва да прави точно това — казах, като хвърлих поглед покрай Монк и видях как застаналият на олтара свещеник ни стрелва със строг, укорителен поглед. Все едно беше самият Бог. Почувствах как вътрешностите ми се смразяват.

Монк измарширува покрай мен обратно до съда със светена вода, пое си дълбоко въздух, после изведнъж потопа ръце вътре. Трепвайки, сякаш бе пъхнал ръцете си в акумулаторна киселина, той започна да загребва с шепи вода от съда и да я изхвърля през входната врата.

Дяконът, шокиран, застана пред Монк и препречи входа.

— Какво правите?

— Изправам този развѣдник на болести — каза Монк.

— Това е светена вода — каза дяконът. — Тя ни пречиства и ни придава святост.

— Тя ви разболява — каза Монк. — По-късно ще ми благодарите.

— Не, няма — каза дяконът. — Тази вода е възпоменание за нашето кръщение. Тя ни пречиства от греховете и прочиства душите ни, когато влизаме при нашия Бог.

Монк се канеше да загребе още вода, но аз го хванах за ръката и го дръпнах.

— Ако наистина искате да пречистите хората — каза Монк на дякона, — раздавайте течен сапун за ръце.

— Господин Монк — прошепнах, — хората се пречистват със светена вода от хиляди години.

— Това обяснява черната смърт, както и много други неща — заяви Монк. — Кърпичка. Кърпичка. Кърпичка.

Подадох му три мокри кърпички, както ми нареди, и той започна да жули ръцете си, сякаш ги търкаше с шкурка.

— Това просто не е за вярване — каза той.

Наистина не беше. Той въобще не осъзнаваше какво внимание беше привлякъл към нас: аз обаче си давах сметка. Усмивах се на всички, които ни гледаха гневно, като се опитвах мълчаливо да се извиня за безредието и за проявеното от Монк неуважение.

Енориашите се изнизваха от скамейките и се подреждаха на опашка на централната пътека, за да приемат причастието. Внезапно ме разтърси ужасяващо предчувствие какво ще последва. Знаех, че разполагам само с няколко секунди да избегна катастрофата.

— Трябва да тръгваме — казах на Монк, докато се опитвах да го изблъскам до вратата. — Можем да се върнем по-късно.

— Защо трябва да тръгваме? — попита Монк, като рязко издърпа ръката си и се освободи. — Отец Боуен ни очаква. Трябва да му зададем някои въпроси.

— Да изчакаме отвън, докато свърши литургията — казах. — Тогава ще говорим с него.

— Наистина започва да ми писва да ме влачиш насам-натам — каза Монк.

— Съжалявам. — Вдигнах ръце. — Моля ви, господин Монк, направете го заради мен.

Монк сви рамене и понечи да се обърне отново към вратата. Но докато той правеше първата стъпка, отец Боуен заговори.

— Тялото Христово — каза той.

Навярно именно споменаването на тяло привлече вниманието на Монк. А може би просто това, че чу някого да говори.

Каквато и да беше причината, Монк погледна към олтара точно когато отец Боуен постави едно парченце нафора от кошничката върху езика на един енориаш.

Енориашът — в случая млада жена — преглътна нафората, изрече „Амин“, после пристъпи настрани до поднасящия причастието свещеник, който ѝ подаде потир с осветено вино и тя отпи глътка. След това свещеникът изтри ръба на чашата с парче ленен плат, завъртя леко чашата и я поднесе на следващия човек на опашката.

Монк се втрени с примесено с шок неверие, когато отец Боуен постави късче нафора върху езика на един мъж. След това мъжът се приближи до свещеника с потира и отпи глътка вино.

— Видя ли това? — обърна се Монк към мен.

— Можем да го обсъдим навън — казах.

Монк наблюдаваше как друг човек, оплешивяващ мъж с разрошена брада, отвори уста, за да приеме нафората. Точно когато отец Боуен се готвеше да сложи късчето върху езика на мъжа, Монк изкрещя:

— Престанете!

Всички замръзнаха. Искаше ми се да пропъзля под някоя скамейка и да се скрия. Кошмарът се случваше, точно както си го бях представяла мигове по-рано. Защо не можах да предвидя това преди час?

— Каква сила ви е обладала, бе, хора? — обърна се Монк към цялото паство.

— Божията любов — каза мъжът с рошавата брада.

— Първо всички си пъхате пръстите в една и съща купа с вода. Сега пък позволявате на този човек — Монк посочи отец Боуен, побелял мъж към петдесетте, който сякаш се беше състарил с десет години, откакто влязохме в църквата — да пъха пръсти в устата ви, без първо да си измие ръцете? Преди две секунди пръстите му бяха в устата на ей онзи другия тип. Не видяхте ли това? Да не би всички до един да сте слепи?

— Това е светото причастие — каза отец Боуен.

— Това е деяние, застрашаващо общественото здраве — рече Монк. — Как може всички да отпивате от една и съща чаша с вино? Кой знае колко инфекциозни болести пренасят хората в това помещение?

— Ние се съединяваме с Исус, който е бил пожертван на кръста, за да изкупи нашите грехове — каза отец Боуен. — Милиони хора по целия свят правят това всеки Божи ден.

— Истинско чудо е, че са останали някакви католици — каза Монк. — Затварям това място, докато пристигнат хората от отдела по здравеопазване. Всички сте под карантина. Не можем да допуснем разпространяването на заразата.

Отец Боуен се обърна към един от свещениците, подаде му кошничката с късчета нафора и му прошепна нещо, което не чухме. После отново се обърна към Монк.

— Да поговорим отвън — каза той и ни направи знак да излезем заедно с него в гробището. — Все още ще се намираме в пределите на мисията.

— Не мога да повярвам какво става — шокирано се обърна Монк към мен, когато се отправихме към страничния изход. — Откакто Шарона се върна, светът просто не е същият.

Не можех да оспоря това.

[1] Марка силен почистващ препарат — Бел.прев. ↑

19.

Г-Н МОНК ИЗСЛУШВА ИЗПОВЕД

Отец Боуен изглеждаше изненадващо спокоен, като се има предвид, че стоеше срещу човека, който току-що беше провалил сутрешната му литургия. Стояхме до статуята на отец Хуниперо Сера, основал Мишън Долорес и още дваайсет други мисии из цяла Калифорния. На отец Сера, който беше висок само малко над метър и петдесет, би му се наложило да се качи на подвижна стълба, за да бъде на една височина със собствената си статуя.

— Съжалявам, ако нашите религиозни ритуали са в противоречие с личните ви убеждения — каза отец Боуен. — Но трябва да настоя, докато се намирате в нашата църква, да проявявате уважение към нашите ритуали.

— Микробите не проявяват уважение — рече Монк.

Определено се радвах, че не бях споменала на Монк онази история с дребната шарка.

— Със сигурност не сте дошли тук заради опасенията си от разпространението на болести — каза отец Боуен.

— Винаги съм загрижен за това — заяви Монк.

— Дойдохме тук, за да поговорим за Роналд Уебстър — рекох. — Това е Ейдриън Монк.

— А, да — каза отец Боуен. — От полицията ме предупредиха, че ще дойдете.

— Предупредиха ви? — попита Монк.

— Зле си подбрах думите — каза отец Боуен. — Съобщиха ми. И, разбира се, аз съм щастлив да ви помогна по всеки възможен начин.

— За начало можете да започнете да носите стерилни ръкавици, когато подавате онези парченца нафора — каза Монк.

— Имах предвид относно Роналд Уебстър — поясни отецът. — Бях шокиран, когато научих за смъртта му.

— Какво ви шокира най-много? — попита Монк. — Смъртта му или начинът, по който умря?

— Казаха ми, че се е удавил на Бейкър Бийч — рече отец Боуен.
— И нещо друго ли е имало, освен това?

— Мястото е нудистки плаж — каза Монк.

— И го е нападнал алигатор — допълних.

— Алигатор ли? — възкликна отец Боуен. Сега беше наистина шокиран — всъщност, толкова шокиран, че му се наложи да седне на една пейка.

— И е бил чисто гол — каза Монк. — Всички са били.

— Откъде се е взел алигатор на плажа? — попита отец Боуен.

— Не знаем — рече Монк. — Не сте ли любопитен защо Роналд е бил гол?

— Всъщност не — каза отец Боуен.

— Дали е, било защото Роналд често е обичал да тича гол наоколо? — попита Монк.

— Не — отрече отец Боуен.

— Тогава защо голотата му не ви интересува? — попита Монк.

— Защото е бил убит от алигатор — каза отец Боуен. — Никога преди не съм чувал такова нещо да се случва в Сан Франциско.

— Що за човек беше Роналд Уебстър? — попитах.

— Добросъвестен, кротък и набожен — каза отец Боуен.

— И доста скучен — казах. — Или поне така разбрахме.

— Не беше от най-общителните, ако това имате предвид — каза отец Боуен. — Но беше добър човек. Полагаше големи старания за това.

— Защо? — попита Монк.

— Защо какво? — попита отец Боуен.

— Защо е трябвало да полага толкова старания за това?

— Всички се стараем, господин Монк — каза отец Боуен.

— Но той е полагал по-големи старания от повечето хора — каза Монк, — нали?

— Може би — каза отец Боуен, като се размърда на пейката и смени позата си.

— Защо му е било нужно да прави това? — попита Монк. — Трябва да е имало причина.

— Да бъдеш добър човек е цел сама по себе си — каза отец Боуен. — Това ти позволява да бъдеш благословен в очите на Бога.

— За да идва на утринна литургия всеки ден, сигурно отчаяно се е нуждаел от тази благословия — каза Монк. — А вие очевидно сте знаели колко силно набожен е, иначе нямаше да се обезпокоите толкова много, когато не се е появил една сутрин, че да се обадите да го търсите в магазина.

— Загрижен съм за добруването на всичките си енориаши, господин Монк.

— Ако това беше вярно — каза Монк, — нямаше да позволите всички да пият вино от една и съща чаша.

Обадих се, нетърпелива да сменя темата:

— Отче, какво можете да ни кажете за отношенията на Роналд Уебстър с роднините и приятелите му? За миналото му?

— Той не говореше за тези неща — каза отец Боун, като се размърда отново на мястото си. — Обсъждахме главно религиозни въпроси.

Не съм психиатър или експерт по човешкото поведение, нито дори умея добре да наблюдавам езика на тялото, но останах с ясното впечатление, че нашите доста банални въпроси караха отец Боун да се чувства неудобно.

— Това съвпада с описанието на Роналд, което получихме от един от колегите му в магазина за обувки — каза Монк. — Колегата му обаче каза, че изглеждало сякаш Роналд умишлено се стреми да изглежда скучен. Странно е, но вие си послужихте с почти същите думи, за да го опишете като добър човек.

— Не разбирам какво намекувате — заяви отец Боун.

— Мисля, че Роналд нарочно се е държал като тъп и скучен човек. Не е искал да го забелязват, което е и причината, поради която не вярвам, че би отишъл на нудистки плаж — каза Монк. — Освен това мисля, че се опитва да се пребори с огромна вина, което пък е причината, поради която е идвал тук всеки ден.

— Дори да сте прав — рече отец Боун, — пак не разбирам какво общо има това със смъртта на Роналд.

— Сецам се за една много основателна причина човек да се чувства изтерзан от вина и обзет от отчаяно желание да остане незабележим.

И щом Монк го изрече, и аз вече можех да се досетя.

— Роналд Уебстър е извършил някакво ужасно престъпление и се е отървал безнаказано — казах. — Искал е опрощение.

— А получи ли го? — обърна се Монк към отец Боуен.

— Разбира се, че го получи — каза отец Боуен. — Бог прощава.

— Законът — не — каза Монк.

— Може би някой друг също не прощава — вметнах.

Монк кимна.

— Някой, който притежава изгладнял домашен алигатор.

Отец Боуен потръпна при тази мисъл.

— Какво беше извършил Роналд? — попитах.

Отец Боуен задъвка долната си устна. Предполагам, че беше обхванат от някакво морално или етично терзание.

— Той е мъртъв, отче — казах. — Не нарушавате светостта на изповедта, като ни съобщавате какво ви е разказал.

— Това може да ни помогне да хванем убиеца на Роналд Уебстър — каза Монк.

— Капитанът не каза, че Роналд е убит — рече отец Боуен. — Каза, че обстоятелствата около смъртта му били несигурни.

— Аз съм сигурен — заяви Монк.

Отец Боуен въздъхна.

— Преди десет години, някъде на Ийст Бей, карал колата си с несъобразена скорост. Блъснал млада жена. Ударът я запратил върху предното стъкло на колата и за броени секунди тя го погледнала право в очите, преди да отхвъркне от стъклото и да падне встрани на пътя. Вместо да спре, за да ѝ помогне, той продължил.

— Загинала ли е? — попитах.

Отец Боуен поклати глава.

— Била тежко ранена. Многобройни фрактури и вътрешни наранявания. Може би дори е останала саката. Роналд ми каза, че историята се появила във всички вестници, а от полицията отпратили публична молба за всякаква информация, която би могла да доведе до залавянето на шофьора, който блъснал жената и избягал. Но нямало свидетели, а горкото момиче не си спомняло нищо за колата, която го блъснала.

— Значи Роналд се е отървал безнаказано — отбелязах.

— Точно обратното — каза отец Боуен. — Виждаше лицето ѝ всеки път, щом затвореше очи. Вината го измъчваше.

— Но не достатъчно, че наистина да излезе напред и да поеме отговорността за действията си — отсече Монк.

— Изпращаше й пари — каза отец Боун, — по един пощенски плик, пълен с пари в брой, на всеки няколко месеца. Анонимно, разбира се.

— По колко е изпращал? — попитах.

— Различно — каза отец Боун. — Но с течение на годините сумата възлезе на десетки хиляди долари. А освен това той правеше щедри дарения на църквата.

— Достатъчно, за да откупи мълчанието ви? — попита Монк.

Лицето на отец Боун почервения от гняв.

— Моето мълчание не, господин Монк. Когато хората се изповядват, те го правят с разбирането, че ще запазя казаното от тях в пълна тайна.

— Дори ако са извършили престъпление — каза Монк.

— Всички сме грешници, господин Монк.

— Не и аз — възрази Монк. — Водя чист живот.

— Никой не е чак толкова чист — каза отец Боун.

Изкуших се да покаям отец Боун да види къщата на Монк, но не исках да му разбивам представите.

Уредих среща за игра на Джули с една от приятелките й, като говорих с майката на едно момиче от футболния отбор, която се съгласи да вземе дъщеря ми за днес. Напоследък трупах доста дългове към другите майки, но прецених, че си заслужава в дългосрочен план. Дори при това положение, в близко бъдеще щях да прекарам доста време в каране и прибиране на децата до училище и цели дни, в които щях да играя ролята на домакиня за децата на други хора.

Докато уговарях тази сделка на разменни начала, Монк наблюдаваше редовете от седалки и се уверяваше, че всички родители съблюдают важността на балансираното сядане. Те бяха щастливи да удовлетворят молбата му, поне докато беше там. Това беше най-малкото, което можеха да направят, като се имаше предвид, че беше пратил треньора на противниковия отбор в затвора за убийство. Сега „Сламърс“ бяха легендарни, макар да не бяха спечелили дори един-единствен мач.

После двамата с Монк се качихме в наетата „Корола“, която закарах обратно на автомонтъора, за да я заменя с поправения си джип

„Чероки“. По пътя двамата с Монк обсъждахме случая.

Въпреки че отец Боуен не знаеше името на жената, която Роналд Уебстър беше блъснал с колата си, аз се обадох на Дишър и му казах каквото знаехме. Той каза, че няма да му трябва много време да идентифицира и открие жената. Доларите от данъците ни в действие.

— Мислите ли, че е примамила Уебстър да отиде на плажа и е нахранила с него алигатора? — попитах Монк след разговора.

— Тя определено има много убедителен мотив — каза Монк.

— Но защо да чака досега, за да го убие? И защо ѝ е да го води на нудисткия плаж? И защо да използва алигатор като оръжие на убийството?

— Ще трябва да я питаме — рече Монк.

— Има толкова многобройни по-прости начини да убиеш някого — казах.

— Вярно е — съгласи се Монк. — Можела е да го удари по главата с лампа. И тогава докъде щяхме да стигнем?

— Не бъдете прекалено суров към себе си, господин Монк.

Истината беше, че се радвах да го чуя как се самобичува заради случая с Елън Коул. Това означаваше, че още мисли за него. Аз мислех за Роналд Уебстър.

— Този алигатор трябва да е доста едър — казах.

— Сигурно — каза той.

— Човек би си помислил, че хората са щели да забележат, ако е имала такъв домашен любимец.

— Да, така е — каза той.

— С какво се храни един домашен алигатор? — попитах.

Монк сви рамене.

— С шофьори, които блъскат някого и после бягат, предполагам.

Взехме колата ми от Нед, моя автомонтър. Монк се постара да стои далече от мен, когато отидох на касата да платя сметката за поправките. Мисля, че се страхуваше, че може да му поискам заем. Умен човек. Онова, от което наистина имах нужда, бяха ароматни соли.

Оставих касиера да се чуди дали може да ми се размине, ако ограбя банка. Открих Монк и механика да стоят до колата ми.

— Погрижихте ли се за цъкащия звук? — обърна се Монк към Нед.

— Тя не е казала нищо за цъкащ звук — каза той.

— Не си ли? — обърна се Монк към мен.

— Не съм чула никакъв цъкащ звук — казах.

— О, има такъв звук — каза Монк. — И то много настойчив.

— Ето това е човек, който разбира от коли — каза Нед. — Много малко хора си дават сметка, че един такъв цъкащ звук може всъщност да е предсмъртният хрип на окачващите лагери.

— Не е хрип. Цъкане е — настоя Монк. — Ето такава: цък, цък, цък.

— Не мога да си позволя да оправя и едно цъкане — казах, — камо ли пък три. Сега ще вземем колата ми и ще си вървим.

— Ами окачващите лагери? — попита Нед.

— Ще се погрижа да докарам колата веднага след като спечеля от лотарията на „Пъблишърс Клиъринг Хаус“.

— Но положението се влошава — каза Монк. — Преди пътуването до Лос Анжелис цъкането се чуваше на всеки три секунди. Сега е на всеки две секунди и половина. Засякох времето с хронометъра си.

— Може би точно това цъкане сте чули — казах.

Качихме се в колата и си тръгнахме. Кормилното устройство беше поправено и поне що се отнасяше до мен, колата вървеше чудесно. Монк се оплакваше от цъкането, което аз не чувах. Мисля, че можеха да го чуят само Монк и кучетата. След няколко минути обаче той престана да хленчи заради това, та вместо това да може да се оплаче колко е мръсна колата ми, особено зрънцата пясък по настилката на пода: ако го чуехте как ги описва, можеше да си помислите, че краката му опират в купчина чакъл.

— Простете ми. Нямах възможност да закарам колата на автомивка. Напоследък нещата са доста хаотични.

— Нещата не са хаотични сега — каза Монк.

Едно посещение на автомивката заедно с Монк, беше в най-добрия случай тричасово събитие, а не виждах как можем да отделим толкова много време при положение че бяхме наред две разследвания на убийства.

— Разследвате две убийства — изтъкнах.

— В момента сме в застой — каза Монк.

— Не трябва да сме в застой — казах. — Бихте могли да се сетите нещо, за което да питате някого.

— Направих го — рече Монк. — Сетих се да поискам от теб да си измиеш колата.

Клетъчният ми телефон звънна. Обаждаше се Дишър. Беше научил името и адреса на жената, която Роналд Уебстър беше блъснал с колата си. Казваше се Паула Далмас и можехме да я намерим в Уолнът Крик.

— Застоят приключи — заявих.

— Жалко, пропиляхме един хубав застой — каза Монк.

20.

Г-Н МОНК ПОСЕЩАВА ОРТОДОНТ

Някога Уолнът Крийк бил старомодно градче на бреговете на малко поточе, виещо се през орехови горички под сенките на Маунт Диабло. През шейсетте и седемдесетте горичките били изсечени, а потокът — отклонен, за да направи място за хиляди построени по общ проект комплекси с жилища с имена от рода на Уолнът Ейкърс, Уолнът Гроув и Уолнът Уок.

Към началото на новото хилядолетие центърът на Уолнът Крийк беше разрушен до основи и построен отново, така че се беше превърнал в напомнящ за Дисни търговски център, създаден да буди спомени за Америка на малките градчета, вместо наистина да бъде Америка на малките градчета.

Д-р Паула Далмас имаше ортодонтска практика в един медицински комплекс в центъра, който идеално отразяваше духа на новия Уолнът Крийк. Кабинетът на д-р Далмас се намираше в комплекс от лекарски и зъболекарски кабинети, който приличаше на търговски център и имаше име като на построен по проект комплекс от жилища: „Доктор’с Парк“. Липсваше само „Панда Експрес“, макар че на пандата от логото щеше да ѝ трябва окачен на врата стетоскоп, за да си пасне с останалото.

Една събота месечно д-р Далмас работеше с пациенти, повечето от тях деца и тийнейджъри, които не можеха да си запишат обикновен час през седмицата, вероятно защото нямаше родител, който да ги закара.

Можех да оценя това. Ще ми се ортодонтът на дъщеря ми да работеше през уикенда. Мислех си, че дори може би си струва да карам Джули до Уолнът Крийк, за да се възползвам от съботните часове за прегледи.

Като имах предвид страха на Монк от зъболекари, си мислех, че ще ми е трудно да го вкарам в кабинета на д-р Далмас. За голяма моя

изненада обаче той изобщо не изглеждаше изпълнен с неохота. Почти се втурна вътре.

Чакалната беше топла и удобна, боядисана в успокояващи пастелни тонове и обзаведена с гостоприемно изглеждащи издути кресла. Ако не бяха поставените в рамки плакати с изображения на зъби преди и след ортодонтската намеса, пръснатите по масичките за кафе броеве на „Списание за деца“ и задължителният аквариум, пълен с тропически риби, бихте могли по погрешка да предположите, че това е нечия всекидневна.

Имаше две деца, които чакаха заедно с някой от родителите си да бъдат приети от докторката или някоя от сътрудничките ѝ. Видът на тези деца и на прозрачните, едва забележими скоби на зъбите им ме изпълни с горчивина и завист.

Когато аз носех ортодонтско апаратче, устата ми беше натъпкана с телове, гумени ленти и блестящо сребро, заради които се срамувах да се усмихвам. Трябваше да слагам восък върху теловете в устата си, за да не ми станат драскотини от вътрешната част на бузите. Можете да си представите колко привлекателна ме правеше това. И това даже не беше най-лошото от всичко. След училище трябваше да прикрепям скобите си към сложно приспособление за глава от колекцията „Лондонският Тауър“, от което лицето ми изглеждаше така, сякаш бавно го издърпват от черепа ми.

Двайсет години по-късно още чувствах онзи срам — до такава степен, че мразех тези деца, задето не им се налагаше да понасят онова, което понасях аз. Очевидно съм жена, която трябва да поработи по някои въпроси.

Докато се представях на жената на рецепцията, Монк се приближи и загледа възхитено един от плакатите. Стоеше пред него, със склучени зад гърба ръце, като изучаваше задълбочено ярките изображения на криви жълти зъби и на начина, по който изглеждаха, след като бяха изправени и избелени. Бихте си помислили, че е в Лувъра.

— Великолепно — каза той.

Извади увеличително стъкло от вътрешния горен джоб на якето си и разгледа снимките на плаката, представящи зъбите преди и след намесата.

— Изключително — каза.

Рецепционистката ми махна.

— Докторката тъкмо приключва с един пациент — каза тя. — Можете да се върнете и да се срещнете с нея, ако искате.

— Благодаря ви — казах.

Когато се обърнах, видях, че Монк е вдигнал рулетка към зъбите на плакатите. Нямах представа какво мери, но кимаше одобрително.

— Истинско изящество — рече той.

— Господин Монк, докторката може да ни приеме сега — казах.

— Една минутка. — Монк сложи рулетката обратно в джоба си и се приближи до рецепционистката.

— Извинете — каза той. — Знаете ли къде мога да купя това произведение на изкуството?

— Какво изкуство? — попита жената на рецепцията.

Монк посочи плаката.

— Това е великолепна творба, наистина гениална.

— Имате предвид снимките на зъбите? — попита тя.

— Ще изглежда чудесно във всекидневната ми — каза Монк, — макар да предполагам, че цената ѝ далеч надхвърля възможностите ми.

— Това нещо ли? — попита тя. — Мисля, че беше някаква рекламна мостра без стойност, която пристигна заедно с една от поръчките ни за стоматологични материали.

Монк се усмихна.

— Не, наистина. Говоря сериозно.

— Безплатно е — каза тя. — Раздават го ей така.

— Разбирам. Докторката не иска всички да знаят колко е платила. — Монк снижи гласа си до шепот. — Няма да е добре за бизнеса ѝ да парадират пред пациентите с богатството си. Възхищавам се на дискретността ви.

Монк ме последва обратно в помещението за прегледи. Преддверието беше украсено с непринудени снимки на усмихнатите пациенти на д-р Далмас, някои — със скоби на зъбите, други — без. Монк мина бавно покрай тях, като се опитваше да ги огледа всичките. От изражението на лицето му бе очевидно, че беше впечатлен от онова, което виждаше.

Помещението за прегледи представляваше голяма стая с четири стоматологични стола, разположени срещу голям панорамен прозорец, от който се разкриваше изглед към хълмовете.

В два от столовете седяха тийнейджърки: една зъбна хигиенистка почистваше с четка зъбите на едното момиче, а друга жена преглеждаше устата на второто. Предположих, че това е д-р Далмас, тъй като само тя беше с бяла престилка.

Д-р Далмас беше висока и слаба и носеше косата си вързана на конска опашка, което я правеше да изглежда почти толкова млада, колкото пациентите си.

— Изглежда добре, Мариска — каза д-р Далмас. — Но трябва да си носиш ретенционните апаратчета по-често, иначе ще се върнеш там, където беше в началото.

— Но апаратчетата изглеждат толкова ужасно — каза момичето.

— Не толкова ужасно, колкото изглеждаха зъбите ти преди — рече д-р Далмас, докато смъкваше гумените си ръкавици.

— Добре ще е да я послушаш, млада госпожице — каза Монк. — Тя върши Божя работа.

Д-р Далмас се усмихна на Монк.

— Това е голям комплимент от страна на човек, когото никога не съм срещала.

— Вие превръщате хаоса в ред — каза Монк. — Спасявате живота на хората.

— Само им изправям зъбите — обясни д-р Далмас.

Монк поклати глава и ме погледна.

— Можеш ли да повярваш колко е скромна тази жена?

Д-р Далмас се надигна с усилие от столчето си и тронаво се приближи до плота, на който стоеше контейнерът за опасни отпадъци и пхна вътре гумените си ръкавици.

Погледнах към Монк и го видях да я наблюдава, докато се движеше. Знаех, че неравната ѝ походка вероятно го разстройваше. Балансът и симетрията бяха изключително важни за него. Но изражението на лицето му ме озадачи. В очите му имаше нежност, но скулите му бяха изопнати от гняв.

Докторката си изми ръцете и се обърна към нас. Изражението върху лицето на Монк изчезна, но видях колко усилия му костваше това. Не искаше тя да види какво чувства — каквото и да беше то.

— Значи имате дете, което се нуждае от ортодонтска намеса? — попита тя.

— Имам — казах, — но не това е поводът за идването ни.

Д-р Далмас изглеждаше объркана.

— Тогава какво мога да направя за вас?

— Бихме искали да поговорим с вас за Роналд Уебстър — каза Монк.

— Кой е той? — попита тя.

— Човекът, който ви е изпращал пликове, пълни с пари — рече той.

Тя погледна Монк в очите. Той не трепна.

— Да отидем в кабинета ми — каза тя.

Тя се заклатушка покрай нас, като вървеше начело. Докато я следвахме, на лицето на Монк отново се изписа онова странно изражение.

Кабинетът ѝ беше светъл и просторен. Възглавниците на дивана бяха изработени от тъкан с флорални мотиви. Беше сложила вази със свежи цветя и снимки на съпруга и малкия си син. Дипломите ѝ бяха поставени в рамки по стените, заедно с още снимки на семейството ѝ. Беше много приветливо, излъчващо женственост място. Тя седна на бюрото си, а ние се настанихме в два еднакви стола за посетители пред нея.

— Не приличате на застрахователни агенти — каза тя. — Детективи ли сте?

— Той е детектив — казах. — Това е Ейдриън Монк. Аз съм асистентката му Натали Тийгър.

— За кого работите? — попита тя.

— Консултант съм към Полицейското управление на Сан Франциско — поясни Монк. — Помагам им при разследването на убийството на Роналд Уебстър.

За миг тя се замисли върху тези думи.

— Той беше шофьорът, който ме блъсна и избяга?

Монк кимна.

— Как разбрахте?

— Винаги съм смятала, че това са пари, изпращани с цел изкупване на вина — каза тя. — Сещах се само за един човек в живота ми, който би могъл да има толкова голяма вина.

— Кога започнаха да пристигат парите? — попитах.

— Не мога да си спомня точно, може би година-две, след като ме блъсна — каза тя. — По онова време непрекъснато влизах и излизах от

болницата. Вече не помня колко операции бяха нужни, за да ме сглобят отново. Свършиха добра работа.

— Изглеждате страхотно — каза Монк.

Хвърлих поглед към него. Не можех да си спомня някога да е правил на жена комплимент за външния ѝ вид. На мен със сигурност никога не ми бе правил комплимент.

— Белезите ми не се виждат — каза тя. — Крия ги.

— Всички имат белези и всички ги крият — рече той. — Вие се справяте по-добре от повечето хора.

— Не говоря образно — каза тя. — Тези белези са истински.

— Такива са и другите — каза той.

— Един ден, когато още живеех в Оукланд, по пощата пристигна дебел плик, върху който на ръка беше изписано името ми — каза тя. — Нямахте обратен адрес, само пощенско клеймо от Сан Рафаел.

— Колко пари имаше в него? — попитах.

— Няколкостотин долара — каза тя. — След това горе-долу на всеки месец пристигаха пликове, винаги с различна марка от някое място около Залива.

— Не е искал да го проследят — каза Монк.

— Няколко години след нараняването, напуснах Оукланд, за да отида да уча в Сан Диего. След като заминах, на стария ми адрес не пристигна нито един плик — каза тя. — Но един ме чакаше, когато пристигнах в Сан Диего. И пликете продължиха да пристигат навсякъде, където съм живяла оттогава насам.

— Значи ви е следял — казах. — Сигурно са ви побили тръпки при тази мисъл.

— Да, така беше — каза тя.

— Но така и не сте отишли в полицията — отсеке Монк.

— Не можех да съм сигурна, че парите са от него — каза тя.

— Освен това — намесих се, — сте ги харчели.

В очите ѝ припламна гняв.

— Няма сума пари, която би могла да ме компенсира за онова, което загубих. Наложих се да ми направят пластична операция на лицето. Бедрата ми бяха раздробени, а освен това той ме лиши от способността да имам деца. Трябваше да си осиновим. Е, кажете ми, как бих могла да похарча и едно петаче от парите му? Дори от самата мисъл да го направя ми призляваше.

— Тогава какво направихте с всички тези пари? — попитах.

— След известно време вече дори не си правех труда да отварям пликите. Просто ги мятах всичките в една кутия още щом пристигнеха — каза тя. — Все още ги пазя всичките до един.

— За какво ги пазехте? — попита Монк.

Тя сви рамене.

— За днес.

— Какво ще стане днес? — попитах.

Тя пак сви рамене.

— Къде живееше той?

— Сан Франциско — казах. — Бил е продавач на обувки, който е ходел на литургия всяка сутрин.

— В известен смисъл е хубаво да знам, че е правел и още нещо, освен да ми изпраща пари в брой, за да облекчи гузната си съвест — отбеляза д-р Далмас. — Имал ли е семейство?

— Доколкото разбрахме, е водел преднамерено самотен и скучен живот — каза Монк. — Така и не е престанал да се страхува, че ще го хванат.

— Значи и той също е страдал — каза тя.

— Предполагам — каза Монк. — Но някой е искал той да страда още. Бил е убит по особено жесток начин.

— Как? — попита тя.

— Бил е нападнат от алигатор — каза Монк.

Тя се втренчи в него.

— Сигурен ли сте?

— Познах по ухапката — поясни Монк.

— Симетрично съзъбие — каза д-р Далмас.

— Симетрично съзъбие — рече Монк. — Прекрасно нещо.

Тя наклони глава и погледна Монк в нова светлина.

— Да, предполагам.

— Къде бяхте в четвъртък вечерта? — попитах.

— Тогава ли е убит? — отвърна тя.

— Това е най-доброто предположение — казах.

— Мислите, че съм го хвърлила на някой алигатор? — попита тя.

— Вие имате най-основателния мотив — казах.

— Нямам алигатор — каза тя. — А дори и да имах, не знаех нито кой е този човек, нито къде е. Но съм го виждала.

— Кога? — попита Монк. — Къде?

— Веднъж в един универсален магазин, после, няколко години по-късно пред един кинотеатър — каза тя. — Друг път го видях на стадиона по време на един мач от „А“ група в Оукланд, на който ме замъкна съпругът ми.

— И въпреки това не се обадохте в полицията? — казах.

— Той беше просто едно лице от тълпата, взиращо се в мен — поясни тя. — Това, което разпознах всъщност, не беше лицето му. Бяха очите. Никога няма да забравя очите му. Винаги се случваше толкова бързо. Примигвах или извързвах лице, или някой минаваше пред мен, а после него вече го нямаше. След това никога не можех да съм сигурна, че не е било халюцинация.

— Но знаехте, че не е било — отбеляза Монк.

Тя кимна.

— Знаех.

— Още не сте ни казали къде бяхте в четвъртък вечерта — отбелязах.

— Съпругът ми заведе сина ми в Сан Диего тази седмица да види баба си — каза тя. — Насладих се на една хубава дълга вана и на роман от Нора Робъртс.

— Значи нямате алиби — поясних.

— Предполагам, че не — каза тя. — Коя църква е посещавал?

— „Мишън Долорес“ — рекох.

— Може би ще дам парите на тях — каза тя. — Има ли още нещо? Имам да преглеждам още пациенти.

— Имам само още един въпрос — каза Монк. — Откъде мога да си намеря плакат като този в чакалнята ви?

21.

Г-Н МОНК И АУТОПСИЯТА

Докато пътувахме обратно към Сан Франциско, Монк беше спуснал матовия предпазител, за да може да вижда поставения в рамка плакат, показващ преобразяващата сила на ортодонтията, който д-р Далмас ни подари и който бяхме сместили на задната седалка.

— Това произведение на изкуството ще превърне къщата ми в забележителен туристически обект — каза Монк.

— Със сигурност вашата къща ще е единствената на цялата пресечка със зъболекарски плакат във всекидневната.

— Може да се наложи да инвестирам в охранителна система — обясни той.

— И в абонамент за „Списание за деца“ — казах.

— Това вече си го имам — каза той.

— Така ли?

— Намирането на предметите в скритите картинки поддържа остротата на наблюдателността ми — рече Монк. — Освен това приключенията на Гуфъс и Галант са доста вълнуващи.

— Надявам се д-р Далмас да не се окаже извършителката — казах. — Иначе ще изглежда, все едно сте взели подкуп.

— Не е възможно тя да е извършила убийството — заяви Монк.

— Роналд Уебстър я е прегазил с кола и я е оставил осакатена за цял живот — казах. — Тя е най-вероятната заподозряна. Да не говорим, че е и единствената. И най-важното — няма алиби.

— Не е възможно да го е извършила тя — каза Монк.

— Защо не?

— Защото сме сродни души — поясни той.

— Изобщо не си приличате.

— И двамата се борим с несправедливостта и поправяме грешките — каза Монк.

— Тя изправя зъби — казах. — Не разбирам къде е несправедливостта.

— Щеше да разбереш, ако имаше криви зъби — рече той. — Тя възстановява реда, точно както правя аз.

— Може би нейната идея за справедливост е да остави Роналд Уебстър да бъде сдъвкан от същество със свършени зъби.

Видях я как грейна, когато Монк спомена симетричното съзъбие. Може пък в крайна сметка наистина да бяха сродни души.

— Наблюдавах ви, когато тя се изправи, след като беше прегледала пациентката си — рекох. — На лицето ви имаше странно изражение. Какво си мислехте?

И когато зададох въпроса, изражението се върна на лицето му.

— Роналд Уебстър е разбил тялото ѝ. Лекарите са опитали да я оправят, но не са успели напълно. Сега тя посвещава живота си на това да поправя проблемите на другите и се справя отлично с това — каза Монк. — Онова, което ѝ се е случило, е било ужасно и жестоко. И все пак се чудя дали именно заради него и заради онова, което ѝ е причинил, не е толкова добра в онова, което прави.

— Никога няма да узнаем — казах.

— Аз може и да узная — рече той.

Можеше. И съм съвсем сигурна, че ако го узнае, това ще стане в деня, когато открие убиеца на жена си.

Бяхме прекосили половината Бей Бридж, когато се обади капитан Стотълмейър, за да каже, че медицинският експерт е приключил с аутопсията. Стотълмейър искаше да се срещнем с него в моргата, за да научим резултатите.

Има много неща, които обичам да правя в съботните дни, и посещението на моргата не е едно от тях. В моргата е студено, мирише лошо и е пълно с трупове. С изключение на това си е възхитително място.

За Монк със сигурност беше така. Там той се чувстваше напълно в свои води. Моргата е чиста, стерилна и организирана, с лъскави метални или покрити с линолеум повърхности, които се поддържат искрящо чисти. Сигурна съм, че по-скоро би предпочел да яде от пода на моргата, отколкото на маса за пикник в парка „Голдън Гейт“.

В една морга няма нищо, което да не си е на мястото. Нищо разпиляно. Нищо хаотично. Върху телата внимателно са прикрепени етикетчета и те са подредени върху маси за аутопсия или се пазят в

хладилни камери. Дори предметите, извадени от телата, биват внимателно претегляни, измервани, описвани и след това изхвърлени.

А ако някога възникне бъркотия, тя бързо и ефективно бива потушавана и почиствана, а засегнатата зона се дезинфекцира, ароматизира и вероятно се излъсква с восък. Това би обяснило ослепителния блясък.

Монк много пъти беше предлагал да се отбива в свободното си време и да помага в почистването. Но медицинският експерт винаги любезно беше отклонявал предложението, за голямо разочарование на Монк и за мое облекчение, тъй като вероятно именно аз трябваше да разкарвам Монк напред-назад.

Когато пристигнахме, капитан Стотълмейър ни чакаше долу във фойето на моргата, пред стълбището. Беше необичайно за него да ни посреща там. В случаите, когато се събирахме в моргата, обикновено се срещаме около тялото на масата за аутопсии. Беше почти като в Деня на благодарността, само че без яденето и лъскавите съдове.

— Защо е този комитет по посрещането? — попитах.

Стотълмейър се намръщи.

— Днес имаме специален гост и исках да те подготвя за това.

Имаше предвид Монк, не мен.

— Кой е той? — попита Монк.

— Той е нещо като консултант — каза Стотълмейър. — Ранди си помисли, че той може би ще направи някакво специално прозрение относно този случай, и му се обади вчера, след като намерихме тялото.

— Но аз съм ваш консултант — каза Монк.

— Мисли си за него като за консултант на Ранди — поясни Стотълмейър.

— Мислех, че съм консултант и на Ранди — рече Монк. — Защо не мога да съм консултант на всички?

— Искрено казано, Монк, готов съм да взема всички опитни консултанти, до които успея да се добера, особено ако работят безплатно — каза Стотълмейър.

— Ще работя безплатно — каза Монк.

— Не, няма — заявих.

— Не ни каза кой е този консултант — рече Монк.

— Йън Лъдлоу — каза Стотълмейър, като ни въведе в залата за аутопсии. — Писателят.

Лъдлоу стоеше по диагонал срещу лейтенант Дозиър и д-р Хетцър от другата страна на масата за аутопсии, върху която беше положено тялото на Роналд Уебстър.

— Защо му се обади? — обърна се Монк към Дишър.

— Ранди беше един от най-добрите ми студенти и е много добре запознат с творчеството ми — каза Лъдлоу, отговаряйки на въпроса, преди Дишър да има тази възможност.

— Изучавах всяка дума, която е написал, и това имаше огромен отпечатък върху прозата ми — каза Дишър и се обърна към Стотълмейър. — Вероятно сте забелязали, че рапортите ми станаха по-различни.

— Не чета рапортите ти заради изящната проза — каза Стотълмейър.

— Тогава са ви убягнали фините тематични извивки и леките оттенъци на собствен стил — каза Дишър, — да не говорим за първичния емоционален резонанс.

— Това ли било? — попита Стотълмейър. — Аз пък си мислех, че имам киселини.

— Изненадан съм, че не ми се обадохте за това — обърна се Лъдлоу към Монк.

— Защо да го правя? — попита Монк.

— Поради зашеметяващите прилики между това убийство и един инцидент в последната ми книга — каза Лъдлоу, като премести поглед към мен. — Подписах ви един екземпляр от „Последната дума е смърт“, когато се срещнахме в Лос Анжелис.

— Още не съм я прочела — казах.

— Аз не стигнах по-далеч от първите две страници — каза Монк, — тъй като в този момент вече си беше направо очевидно кой е убиецът.

— Аз бях напълно изненадан — обърна се Дишър, почти благоговейно, към Лъдлоу. — Всъщност, помислих си, че е блестящо направено.

— Във всичките му книги убиецът винаги е най-малко вероятният заподозрян, който бива издаден от някаква странност в характера — рече Монк.

— Наистина ли? — попита Дишър.

— Мислех, че си изучавал творчеството му — каза Монк.

— Значи сте чел всичките ми книги? — попита Лъдлоу. — Поласкан съм.

— Недейте. Ако си чел една — каза Монк, — все едно си прочел всичките.

— Това не е читателски клуб — нетърпеливо каза Стотълмейър. — Не сме тук, за да обсъждаме книгите на господин Лъдлоу. Тук сме, за да научим какво се е случило с Роналд Уебстър. Може ли да минем към това, ако обичате? Какво имате да ни съобщите, д-р Хетцър?

Медицинският експерт се прокашля и извади малка, телескопична показалка, която започна да размахва над тялото като магическа пръчка. Не знам дали не си мислеше, че кара тялото да се появява или да изчезва.

— Да се определи дали един човек се е удавил, или не, не е толкова лесно, колкото може би си мислите — каза д-р Хетцър. — При подобни ситуации се работи с предположения. Аз обаче смятам, че това е причината за смъртта. Изложено по този начин: в океана ли се е удавил, или някъде другаде?

Докато говореше, д-р Хетцър непрекъснато размахваше показалката над голото тяло на Уебстър, привличайки вниманието ни към него. Сега трупът не беше кой знае колко по-приятна гледка от преди. Всъщност, изглеждаше още по-зле, тъй като в допълнение към ухапванията от алигатора, тялото беше дисекцирано, а после — отново съшито.

И въпреки това този път някак си не ми се струваше трудно да го гледам. Може би се дължеше на клиничното естество на заобикалящата ни обстановка и на това, което ставаше. Или може би просто започвах да свиквам с това.

— Солеността на океанската вода обикновено е около трийсет и пет до трийсет и седем единици на хиляда — каза д-р Хетцър. — Солеността на водата, открита в белите дробове обаче може и да не отразява действителната соленост на водата, в която се е удавила жертвата. Това има връзка с физическия аспект на осмозата, в който вероятно не искате да задълбавам.

— Прав сте — каза Стотълмейър. — Всъщност, ще ви бъда много признателен, ако просто минете към въпроса.

Но д-р Хетцър нямаше да го направи — не повече, отколкото Монк би го направил по време на някое от своите обобщения за това

как точно е извършено дадено престъпление. Това беше шансът на д-р Хетцър да се изфука какъв умник е и той нямаше да се лиши от това удоволствие.

— Има микроорганизми, които живеят в сладка вода и такива, които живеят в солена вода, но много малко от тях могат да се намерят в чешмяната вода — каза д-р Хетцър. — В океанските приливни басейни със сигурност не можете да намерите забележими следи от масло за вана.

— Искате да кажете, че Роналд Уебстър се е удавил във вана и е бил изхвърлен на плажа — каза Стотълмейър.

— Така изглежда — каза д-р Хетцър.

— Можехте да ни спестите много време, като ни кажете това още в началото — възропта Стотълмейър.

— Какво беше стомашното му съдържание? — попита Лъдлоу.

— На кого му пука? — каза Монк.

— Всеки факт е от значение — заяви Лъдлоу.

— Две-три парчета пица с чушки — каза д-р Хетцър.

— Ето, виждате ли? — каза Монк. — Безсмислена информация.

— Подробностите относно това, какво е ял, могат да ни помогнат да определим къде е бил преди да умре, с кого може да е бил и кога са били заедно. Степента, до която е смляна храната, може да ни помогне също да посочим времето на смъртта — каза Лъдлоу, като се обърна към д-р Хетцър. — И какво ви показва стомашното му съдържание, докторе?

— Бил е убит около половин час след като е консумирал последното си ядене — каза д-р Хетцър.

— Интересно — каза Лъдлоу.

— Маловажно — каза Монк.

— Имаше ли наркотици в кръвта му? — обърна се Лъдлоу към медицинския експерт.

— Не — каза д-р Хетцър.

— Значи знаем, че не е бил дрогиран — каза Лъдлоу.

— Блестящо умозаключение — каза Монк и театрално забели очи. — Следващото, което ще ни кажете е, че е мъртъв.

— Има ли следи от борба? — попита Стотълмейър. — Изглежда ми доста контузен.

— Има натъртвания и охлузвания по главата, горната част на ръцете и раменете, но не мога да определя дали ги е получил, докато се е борел с нападател, преди да се удави, или докато се е борел с алигатора.

— Една минутка — каза Стотълмейър. — Искате да ми кажете, че все още мислите, че го е нападнал алигатор?

Д-р Хетцър кимна.

— Помолих една специалистка по зоология да разгледа раните и един зъб, който намерих заседнал в едно от ребрата на жертвата. Тя потвърди наблюденията на Монк.

— Потвърдила е — каза Монк, очевидно отправяйки думите си към Лъдлоу, — защото аз го видях пръв.

— Официалното ми становище е, че някакъв алигатор е завлякъл Роналд Уебстър под водата и го е държал там, докато се удави — каза д-р Хетцър.

— Във ваната му? — запита Стотълмейър.

— Само ви казвам какво сочат доказателствата — рече д-р Хетцър. — Ако се съди по размера на ухапването, търсим доста едър екземпляр. Поне триметров.

Стотълмейър направи гримаса и погледна Монк.

— Знаех си, че този случай направо плаче за теб.

— За мен — каза Монк, подчертавайки заради Лъдлоу, че е спечелил още една точка в своя полза, — защото аз се занимавам със заплетените случаи.

— Не е ли възможно ухапването да е било фалшифицирано? — попитах.

— Далеч по-трудно е да се направи, отколкото може би си мислите — отвърна Лъдлоу.

— Откъде знаете? — попита пренебрежително Монк.

— Един от героите в „Последната дума е смърт“ се опита да нагласи едно убийство така, че да изглежда като нападение от алигатор — каза Дишър. — Затова се обадох на Йън снощи. Помислих си, че той може да ни помогне с някои прозрения за престъпника.

— О, моля те — рече Монк.

— Пристигнах от Ел Ей тази сутрин — каза Лъдлоу. — Чувствам, че мой граждански дълг като автор на криминални романи и като загрижен гражданин е да помогна по всеки възможен начин.

— И просто случайно тъкмо е излязла новата ви книга и всяка популярност, която успеете да си създадете, само ще помогне на продажбите — каза Монк. — Пресата направо ще се нахвърли на това. Искате да сте сигурен, че всички ще направят между книгата ви и този случай същата връзка като лейтенант Дишър.

— Това ми е изключително неприятно, господин Монк. Помагал съм на полицейското управление в Лос Анжелис при много разследвания — каза Лъдлоу. — И почтеността ми никога не е била поставяна под въпрос.

— И не се поставя под въпрос и сега. Благодарни сме ви, че сте тук — каза Стотълмейър. — Би трябвало ти също да си благодарен, Монк.

— Защо? — попита Монк.

— Защото ти самият не правиш особено блестящи открития — каза Стотълмейър, после отново се обърна към Лъдлоу. — Ако искахте да имитирате ухапване от алигатор, откъде щяхте да вземете челюстите?

— Много лесно се намират алигаторски глави — каза Лъдлоу. — Можете да закупите такава по интернет само за пет долара. Трудната част не е в това, а в „изработването“ на ухапването.

— Не може ли просто да съборите човека, да го задържите под водата и след това да притиснете челюстите върху него? — попитах.

— Алигаторът връхлита върху плячката си, а след това се претъркулва, като използва цялата си тежест, за да завлече жертвата под водата — важно каза Дишър. — Ако не виждате върху тялото следи от такова нещо, не можете нищо да докажете.

Всички погледнахме към д-р Хетцър, който кимна.

— Раните са точно такива, каквито жертвата би получила, ако е дърпана и търкаляна — каза д-р Хетцър. — Това беше първото, което потърсих.

Дишър грейна.

— Научих това, като четях книгата на Йън.

— Може би убиецът също го е прочел оттам — каза Стотълмейър, — и после е фалшифицирал ухапването.

— Това би било много трудно, ако не и непостижимо — каза Лъдлоу. — Един триметров алигатор упражнява сила, равна на почти хиляда и четиристотин тона на квадратен метър със ухапката си. Това

е сила, равняваща се на повече от един тон. Не можете да фалшифицирате такова нещо с голи ръце.

— Или с капан за мечки — каза Дишър.

— Капан за мечки ли? — попита Стотълмейър.

— Това беше използвала героинята в моята книга — каза Лъдлоу.

— С помощта на епоксидна смола беше прикрепила челюстите на алигатора към капан за мечки и след това беше щракнала с приспособлението върху жертвата си. Беше нагласила както трябва всичко, освен силата на квадратен метър.

Стотълмейър погледна д-р Хетцър.

— Силата, упражнявана при това ухапване, като нищо е била хиляда и четиристотин тона на квадратен метър — каза д-р Хетцър. — Вероятно много повече. Алигаторът има същата биомеханика на хранене като динозаврите и ухапката му е по-силна от тази, на което и да е друго животно на земята. Единственото същество, което може би има по-мощна ухапка, е тиранозавърът Рекс — при него тя е две хиляди тона на квадратен метър.

— Значи търсим човек, притежаващ триметров алигатор — каза Стотълмейър.

— Или невръстен тиранозавър Рекс — допълни Дишър.

— Дали ще е трудно да го намерим? — рече Стотълмейър.

22.

Г-Н МОНК И ЧОВЕКЪТ, КОЙТО НЕ БЕШЕ СЕБЕ СИ

Всички, с изключение на д-р Хетцър се събраха отново в лишеното от прозорци помещение за служители на моргата, за да обсъдим случая на няколко чаши лошокачествено кафе, вместо над изтърбушен труп. Петимата седяхме почти рамо до рамо на миниатюрна маса и говорехме, като се мъчехме да надвикаме бръмченето на автоматите за дъвки и се опитвахме да свикнем с причиняващите главоболие ярки флуоресцентни лампи.

Предпочитах атмосферата на моргата.

— Какво знаем за Роналд Уебстър? — попита Лъдлоу.

— Ние ли? — рече Монк. — Ти си просто посетител в тази морга, мой човек. Аз имам удостоверение от Щатската служба на Калифорния за прехвърляне на кръв и телесни течности, дезинфекциране, ароматизиране и стерилизиране по силата на Федералния указ за медицински отпадъци и федералните кодекси за здравеопазване и безопасност.

— Наистина ли? — попитах.

— Искаш ли да ми видиш картата? — попита Монк.

— Имате карта? — казах.

— Ламинирана е — каза той, като отвори портфейла си и гордо показва членска карта, върху която се мъдреше печатът на щата.

— Разбира се, че е ламинирана — каза Стотълмейър. — Той би ламинирал и самия себе си, ако можеше.

— Прегледах отпечатъците на Уебстър и не открих нищо — каза Дишър. — Затова се поразрових. Оказва се, че номерът на социалната му осигуровка е същият като на един друг Роналд Уебстър в Бът, Монтана.

— Нашият мъртвец е живеел под фалшива самоличност, която е откраднал от някой друг — каза Лъдлоу.

— Криел се е от нещо или от някого.

— Поредното блестящо умозаключение — заяви Монк. — Не знам за останалите от вас, но аз съм впечатлен.

Йън Лъдлоу не беше направил нищо, за да заслужи противното отношение на Монк. Възхищавах се на Монк, но той можеше да се държи невероятно дребнаво и детински, когато се чувстваше застрашен. Когато се държеше така, ми се приискваше да го изпратя в стаята му, за да миряса.

Единственият, който изглеждаше зле в тези ситуации, беше самият Монк. Той обаче беше прекалено зает да се цупи, за да си даде сметка за това. Но пък и той никога не забелязваше как изглежда в очите на другите, нито пък го беше грижа за това.

Стотълмейър го изгледа гневно.

— Имаш ли да споделиш нещо, което да ни бъде от помощ?

Монк се намръщи и скръсти ръце пред гърдите си.

— Не.

— Ами всичко, което научихме днес? — попитах.

— То няма връзка — каза Монк, като се цупеше.

— Разбира се, че има — казах.

Затова разказах на останалите за разговора ни с отец Боуен в Мишън Долорес, където Роналд Уебстър, или който там беше в действителност, посещавал литургията всеки ден, за да облекчи вината си заради това, че е прегазил Паула Далмас и е избягал от мястото на катастрофата. Казах им, че Уебстър е изповядал престъплението си пред отец Боуен и анонимно е изпращал пари на Далмас от години.

— Аз не бих могъл да измисля това — каза Лъдлоу, като клатеше удивено глава.

— Чудя се дали отец Боуен знае повече, отколкото е разказал — рече Дишър.

— Ще го попитаме, този път официално — каза Стотълмейър, после ми кимна: — Продължавай, Натали.

Разказах им за твърдението на д-р Далмас, че не ѝ е известна самоличността на шофьора, който я беше блъснал и бе избягал, и че никога не е похарчила и цент от парите, които ѝ беше изпращал.

— Но призна, че го е виждала да я следи няколко пъти през годините — казах. — Тази седмица съпругът и синът ѝ са в Сан Диего. Тя каза, че прекарала четвъртък вечерта вкъщи и си взела вана.

— Може би го е направила — каза Дишър, — заедно с Роналд Уебстър и един алигатор.

— Издействай заповед за обиск за дома и кабинета ѝ — нареди Стотълмейър.

— Какво се надявате да намерите? — попитах.

— Някакво доказателство, че е била на Бейкър Бийч или че може да държи алигатор някъде наблизо.

— Може би съпругът и синът ѝ всъщност не са в Сан Диего — каза Дишър. — Може би са изядени.

— Това е вълнуващо — рече Лъдлоу.

— Губите си времето — каза Монк. — Д-р Далмас не е убила Роналд Уебстър.

— Тогава кой го е направил? — попита Лъдлоу.

— Някой друг — каза Монк.

— Блестящо умозаключение — рече Лъдлоу.

Монк си го заслужаваше.

— Няма да намерим отговорите тук — каза Стотълмейър, като се изправи на крака и обяви края на срещата. — Сещам се само за едно място, откъдето да започнем.

Докато отивахме към дома на Роналд Уебстър, ми се обади Джули, за да пита дали може да удължи срещата си за игра, като остане да преспи в къщата на приятелката си. Казах, че няма проблем, и тъй като приятелката ѝ беше в отбора на „Сламърс“, това означаваше също и че ще има кой да закара Джули на мача в неделя сутринта.

Мен тази работа с преспиването ме устройваше страхотно, тъй като означаваше, че няма да ми се наложи да си правя труда да търся някой, който да държи Джули под око, ако се наложеше да работя в неделя, което изглеждаше вероятно.

Това означаваше също и че може би всъщност ще разполагам с една нощ само за себе си — нещо, което се случваше рядко и трябваше да му се наслажда, може би заедно с един определен пожарникар, ако не беше на работа.

Това не беше преосмисляне на решението ми да не започвам връзка с огнебореца Джо. Това нямаше да бъде истинско обвързване, а повторно привързване — временно обвързване, което щеше да се превърне отново в необвързване.

На мен това ми звучеше съвършено логично или поне се опитвах да се убедя, че ми звучи логично, докато се придвижвахме през Мишън Дистрикт към магистрала 101 и онази част от брега, където се намираха промишлените складове.

В Сан Франциско съществува процъфтяващ пазар за превърнати в жилищни помещения складове, и ако в нашия град има едно нещо, от чийто недостиг не можем да се оплачем, това са изоставени и разнебитени индустриални помещения. Наистина не разбирам какво му е привлекателното на това да живееш в стара фабрична сграда сред западащ квартал, но има хора, готови да похарчат милиони за тази привилегия.

Роналд Уебстър живееше в съвсем наскоро преустроен в жилищна площ склад — единствената следа от преустройство в този иначе западнал ъгъл на Мишън Дистрикт. На голям билборд върху страничната стена на сградата беше представено виждането на някакъв художник за луксозните преустроени жилища, които се предлагаха за продан и вътре бяха съвсем готови за живеене.

И отново не съм съвсем сигурна какво му е толкова привлекателното да живееш на място, което е внушително и великолепно отвътре, а грозно отвън, но аз не съм богата градска изтънчена жителка. Не съм дори и бедна изтънчена градска жителка.

Не мислех, че и Роналд Уебстър е такъв, но този скучен човек беше пълен с изненади.

Имаше товарен асансьор, с който се отиваше до помещението на втория етаж, но тъй като Монк е предубеден спрямо асансьорите, вместо това се изкачихме по старите, мръсни железни стъпала.

— В тази сграда има четири апартамента, по два на всеки етаж, три, от които са незаети и очакват купувачи — обясни Стотълмейър, докато се изкачвахме с усилие по двете стълбища. Дишър и Лъдлоу взеха товарния асансьор.

— Значи никой е нямало да чуе нищо, ако е имало борба — казах.

— Можете да вкарате тук алигатор, лъв и морж, и никой не би забелязал — отбеляза Стотълмейър.

На стълбищната площадка на втория етаж една от двете врати на противопожарния изход беше отворена и разкриваше просторна стая, обзаведена с хром, стъкло и мрамор, които се съчетаваха, за да

образуват поразителен контраст с оголените греди и грубите тухли на първоначалната сграда на фабриката. Цялото пространство беше окъпано в светлина от прозорците без завеси покрай едната стена и капандурите отгоре.

Стаите всъщност бяха като кутийки, разделени чрез въртящи се прегради от неръждаема стомана и матирано стъкло, давайки възможност големината на пространството за живеене да се променя по многобройни различни начини. Имаше също и голяма въртяща се библиотека, пълна с книги с твърди корици, която разделяше стаята. Единствените помещения с трайно определени граници бяха кухнята и баните, макар че някои от техните стени също бяха на колела.

Беше впечатляващо. И изглеждаше скъпо.

— Как може един най-обикновен продавач на обувки да си позволи това? — попитах.

— Не може — каза Стотълмейър, докато си слагаше чифт ръкавици. — Роналд Уебстър е представлявал нещо много повече от човека, за какъвто сме го мислели.

— Тази история става все по-невероятна с всеки изминал час — каза Лъдлоу. — Винаги се удивявам какво може да намери човек, като подраска по повърхността на нечий обикновен живот. Кой би си помислил, че този продавач на обувки може да има толкова много тайни?

Монк спря и подуши.

— Мирише на бензин.

Стотълмейър подуши. Аз също, но не усетих никаква миризма.

— Обикновен или безоловен бензин? — попита Стотълмейър.

— Не мога да определя — каза Монк.

Стотълмейър поклати глава.

— Разочарован съм от теб, Монк.

— И аз съм разочарован от себе си — каза Монк. — Заради въздуха в Лос Анжелис е. Той ми съсипа обонянието.

— Шегувах се — изрече Стотълмейър. — От никого не може да се очаква да определи вида на бензина само по миризмата.

— Казваш го само от учтивост — каза Монк.

Лъдлоу се устреми към голяма кутия от пица на кухненския плот. Към кутията бе прикрепена с тиксо касова бележка. С връхчето на

химикалката си той повдигна капака на кутията и отдолу се показа изсъхнала, плесенясала пица, от която липсваха три парчета.

Д-р Хетцър определено го биваше да определя стомашното съдържание.

— Сега знаем откъде е взел последното си ядене — каза Лъдлоу, като хвърли поглед на касовата бележка. — Пицария „Соренто“. Чудя се дали се е хранил сам или убиецът му е бил заедно с него.

Двете с Джули бяхме в „Соренто“ в четвъртък вечерта. Дали Уебстър е бил там по същото време като нас? Може би сме го видели и не сме разбрали.

Може би той беше седял близо до убиеца си, а не беше знаел и това. Побиха ме тръпки, когато осъзнах, че бяхме пристъпили под този смъртоносен облак.

Знам, че това звучи твърде развълнувано и мелодраматично: помислете си обаче как щяхте да се почувствате, ако бяхте на мое място. Редом с нас в онзи ресторант бе имало убиец и жертва. Имаше също и много други хора, но въпреки това беше смразяващо да знам, че сме били в такава близост до подобно зло и не сме усетили нищо повече от мириса на чесън и горещо сирене.

Това ме накара да се замисля за съдбата и колко жестока и непредсказуема може да бъде тя. Разбира се, ако не беше такава, тогава нямаше да я наричат „съдба“. Щяха да я наричат „късмет“.

Затова предполагам, че това, което застигна Роналд Уебстър, беше съдба, а онова, което спаси Джули и мен — късмет.

Монк разглеждаше библиотеката на Уебстър, сякаш бяхме гости, поканени на вечеря, а не разглеждахме място, на което вероятно бе извършено убийство.

— Уебстър е бил почитател на книгите ви — обърна се Монк към Лъдлоу. На един рафт бяха подредени пет или шест романа на Лъдлоу в прозрачни найлонови обложки.

— Той и милиони други читатели — каза Лъдлоу.

— Как иначе бихте могли да си позволите този мерцедес? — каза Монк.

— Дължа много на почитателите си, но в замяна и те очакват много от мен — каза Лъдлоу. — На първо място, по един добър роман в стил „мистъри“ на всеки деветдесет дни.

— Уебстър няма най-новата ви книга — каза Монк. — Бил е убит, преди да успее да я прочете.

— Може би ако я беше прочел — каза Стотълмейър, — е щял да си помисли дали да пусне в къщата си някой с алигатор.

Дишър излезе иззад една преграда от матирано стъкло, за която предположих, че отделя част от банята.

— Прегледайте това — каза Дишър.

Последвахме го зад преградата и видяхме джакузи върху подиум, облицован с травертин. Това беше достатъчно, за да ме накара сериозно да се замисля да си сменя професията и да започна да продавам обувки.

Дишър се наведе над ръба на ваната.

— Мисля, че в решетката на канала има засъхнала кръв — заяви той, като посочи с облечения си в ръкавица пръст. — И пръстеновидна утайка от сол около канала.

— Според мен обикновена морска сол, каквато може да се купи от бакалницата — каза Лъдлоу. — Гранулите са по-големи.

Монк изпъшка по-високо, отколкото беше необходимо: не че изобщо се налагаше да пъшка.

— Мисля, че току-що намерихме мястото, на което Роналд Уебстър е бил хвърлен на алигатора — каза Стотълмейър. — Нека веднага да повикаме тук екип от съдебни медици.

Дишър извади клетъчния телефон и се обади.

Монк приклепна до две успоредни черни петна върху подовата настилка в средата на банята. Близо до джакузито имаше други две еднакви петна.

— Това е странно — каза Монк.

— Приличат на драскотини — каза Стотълмейър. — Може би от нечии подметки.

— Следите са една до друга — каза Монк. — Ако бяха от обувки, щяха да са неравни и по-раздалечени.

— Каквото и да е това — каза Стотълмейър, — ще се погрижим хората от лабораторията да го проверят. Сигурен съм, че когато напръскат ваната с луминал и я осветят, тя ще проблесне.

Луминалът е химикал, който реагира на хемоглобина и го кара да проблясва. Хемоглобинът се задържа по повърхностите дълго след като всички видими следи от кръв са отмити. Знам това не толкова от

личен опит по въпроса с убийствата, колкото от гледане на повторения на „От местопрестъплението“.

Монк присви очи към едно петно на пода.

— Какво е това?

Всички приклекнахме около него, за да проучим петното.

— Прилича на моторно масло — каза Дишър.

— Или може би спирачна течност — предположи Лъдлоу.

Монк се намръщи мълчаливо и се изправи.

— Убиецът е бил изненадващо немарлив. Изглежда, че единствените улики, които не е оставил, са името и телефонният си номер.

— Това е добре за нас — каза Стотълмейър. — Може би ще се сдобием и с отпечатъци, които можем да използваме.

— Алигаторите оставят ли отпечатъци? — попита Дишър.

Предположих, че това беше казано, за да ни подсети да си вървим. Освен това исках да се прибера у дома и да започна да се наслаждавам на свободната си вечер. Отправих се към вратата и всички без Дишър ме последваха.

Щом излязохме навън, Монк ми махна. Помислих си, че иска мокра кърпичка, но когато посегнах да извадя една от чантата си, той поклати глава.

— Ще ми послужиш ли с мобилния си телефон? — попита той. — Трябва да проведе един разговор.

Дадох му клетъчния телефон и се отдалечих, за да не го притеснявам. Лъдлоу ме настигна при колата ми.

— Какъв му е проблемът на Монк с мен? — попита той.

— Това е негова територия — казах. — Чувства се застрашен от присъствието на друг експерт.

— Но — каза Лъдлоу, — както той постоянно ми напомня, аз не съм никакъв експерт.

Усмихнах се.

— Вие сте богат, прочут автор на криминални романи. Няма как да не се чувства малко засенчен.

Лъдлоу кимна и хвърли поглед към джипа ми.

— Тези коли са страшно издръжливи. Как върви?

— Не е зле за кола с триста хиляди километра в километража — казах.

— Точно така се чувствам по отношение на себе си понякога — каза Лъдлоу.

Монк дойде при нас и ми подаде телефона.

— Решихте ли вече случая? — попита той Лъдлоу.

— Работя по него — каза Лъдлоу. — Но въобще не си правя илюзии, че ще мога да го проумея преди вас — не че това е някакво състезание.

— Разбира се, че не — рече Монк.

— Последното, което искам да правя, е да нахлувам във вашата територия или да ви отнемам славата — каза Лъдлоу. — Аз не съм детектив и със сигурност не съм надарен като вас. Аз съм просто писател, търсец добра история, която да разкаже. Когато това свърши, ще си отида и ще напиша нова книга.

— Разбирам — каза Монк. — Моля за извинение, ако съм бил груб.

Не можех да повярвам на онова, което чувах. Монк наистина признаваше, че греши, и се извиняваше заради това. Това се случваше за пръв път.

Може би щях да го попитисна по този въпрос, но клетъчният ми телефон звънна. Погледнах екранчето и познах номера. Беше огнеборецът Джо. Ако продължаваше така безпогрешно да улучва момента, щеше да се наложи да започна да го наричам Джо Четеца на мисли.

— Извинете ме — обърнах се към Монк. — Обажда се огнеборецът Джо.

Отдалечих се, за да се усамотя, докато разговарям.

— Надявам се, че не ти се обаждам твърде скоро — каза Джо.

— Тъкмо си мислех за теб — казах.

— Нямах представа колко добре ме кара да се чувствам това — рече той.

— Както се оказа — отговорих, — имам свободна вечер.

— Както се оказа — продължи той, — аз също.

— Искаш ли да бъдем свободни заедно?

— Мислех си същото, но не мисля, че щях да успея да изразя мисълта си по-добре от теб.

— Ще ти се обадя, след като оставя господин Монк в дома му — казах, сбогувах се с него и се върнах при колата си, където сега Монк

стоеше сам. Лъдлоу беше малко по-надолу по улицата и се обаждаше на някого по клетъчния си телефон.

— Мислех си, че с Джо сте престанали да се виждате — отбеляза Монк.

— И аз така си мислех — казах. — Но после той се отби до къщата ми в четвъртък да ви търси, или поне така твърдеше, и...

— В четвъртък ли? — прекъсна ме Монк.

— Искаше да разследвате някаква кражба, която станала в пожарната в сряда вечерта — обясних. — Но всъщност това беше просто извинение, за да...

— Позвъни му отново — каза Монк. — Кажу му, че ще се срещнем с него там.

— Ние ли? — попитах тъжно, чувствайки как моята прекрасна вечер ми се изплъзва. — Но той има свободна вечер.

— Искам да разследвам — настоя Монк.

— Не можете ли да разследвате утре?

— Вече съм закъснял с два дни — каза той и се качи в колата ми.

23.

Г-Н МОНК ОТИВА В ПОЖАРНАТА

Беше като дежа вю. Двамата с Монк отново бяхме в пожарната на билото на един хълм на Норт Бийч, за да разследваме престъпление, станало там, докато пожарникарите са излезли да потушават пожар. Само че този път не бе наранен нито човек, нито животно.

От пожарната се разкриваше невероятен изглед към Коит Тауър и Трансамериканската пирамида, но само ако стоите отпред. Вътре в пожарната от малкото прозорци можеше да се надникне право в съседната сграда. Почти сякаш архитектът умишлено беше искал да лиши огнеборците от изгледа.

Отвъд залива се стелеше мъгла и заливаше високите сгради подобно на морска вълна в нахлуващата тъмнина.

Огнеборецът Джо не изглеждаше по-щастлив от мен, че е в пожарната тази вечер. Споделеното ни раздражение обаче създаваше приятно напрежение помежду ни, което щеше да ни е забавно да унищожим.

Капитан Мантуут беше доволен, че вижда Монк отново, сигурно защото това означаваше, че има вероятност да си върнат откраднатото, а също и той да излъска щателно хромираните брони на пожарните им коли.

Преди да влезем, Монк забодя на ревера си значка на младши огнеборец. Детската значка представляваше червен шлем върху емблема, изобразяваща пожарна кола, заобиколена със златен пожарникарски маркуч. Намерих жеста едновременно мил и удивителен. Когато се бе обличал тази сутрин, той не бе имал представа, че ще посещаваме пожарната: следователно това означаваше, че сигурно постоянно е носел значката със себе си. Зачудих се какво ли още носеше в джобовете си.

— Разкажете ми точно какво се случи — обърна се Монк към Мантуут — мъж към петдесетте, който изглеждаше сякаш издялан от камък.

— Повикаха ни заради запалена кола приблизително в осем и петдесет и две минути вечерта — каза Мантуут. — Трябваша ни около два часа да потушим пожара и да извършим нужното почистване, преди да се върнем.

— Разкажете ми още за пожара — каза Монк.

— Някой натъпкал напоен с бензин парцал в резервоара на камионетката на някакъв бояджия, паркирана долу до Уошингтън Скуеър — каза Джо. — Това предизвикало доста силна експлозия.

— И е привлякло много внимание — каза Монк.

— Обикновено по тази причина го правят пироманите — каза Джо.

— Когато се върнахме приблизително към единайсет вечерта, се заехме да почистваме екипировката си, да попълваме запасите и да разтоварваме — каза Мантуут. — Именно тогава един от нашите хора откри, че от пожарната липсват един от хидравличните инструменти за разрязване и за разширяване на струята при пръскане и един агрегат с ниска мощност.

— Защо не ги взехте със себе си? — попита Монк.

— Имаме няколко от тях — каза Джо. — Различни размери за различни дейности. И държим резервите тук.

— Можете ли да ми покажете как изглежда един от тези инструменти? — попита Монк.

— Разбира се — каза Джо и ни отведе до нещо, което приличаше на огромна резачка за болтове. — Използваме го главно при автомобилни катастрофи, за да освобождаваме хората, които са заклещени в смачканите си коли.

Мантуут посочи лопатките.

— Връхчетата на тези щипци от алуминиева сплав са от закалена стомана и могат да разкъсат почти всичко.

— Или можем да затворим лопатките, да напъхаме този инструмент в някое тясно място и, вместо да режем — каза Джо, — можем да разгърнем един предмет или да го повдигнем от тялото на някого.

— Мога ли да видя как изглежда агрегатът? — попита Монк.

Джо посочи към нещо, което приличаше на извънбордов мотор без витла. Вместваше се в квадратна желязна рамка: долните два лоста служеха като крачета за съоръжението.

— Онова, което откраднаха, беше по-малък вариант на това тук — каза Джо. — В основата си представлява нещо като четиритактов двигател за „Хонда“ с две и половина конски сили.

Монк кимна, сякаш знаеше какво всъщност означават тези данни.

— С какво гориво работи?

— Същото като всеки двигател — каза Джо. — Бензин.

Точно тогава усетих първата тръпка на осъзнаване — тръпка, която Монк вероятно беше усетил в апартамента на Уебстър, когато му казах защо се беше отбил Джо в четвъртък.

Монк приклепна до мотора и разгледа крачетата му.

— Може ли един човек да носи и агрегата, и използвания при спасителни операции инструмент?

— Разбира се — каза Джо. — В днешно време тежестта му е само двайсетина килограма. Наричаме този комплект „Челюстите на живота“.

Монк изопна плещи и започна да накланя глава ту на една, ту на друга страна. В ума му се оформяше ново предположение. Беше почти сякаш използваше движението на тялото си, за да кара предположението да се измества в различни ъгли като топка за пинбол. Надявах се, че отбелязва много точки.

— Колко силен натиск би упражнила една от тези челюсти върху даден предмет? — попита Монк, като се изправи.

— Зависи от големината на инструмента — каза Мантуут. — Бих предположил, че онзи, който откраднаха, вероятно е имал максимална режеща мощ от около дванайсет хиляди тона на квадратен метър.

Монк ми хвърли поглед. Аз го погледнах в отговор. И в този момент разбрах защо Монк беше усетил мирис на бензин в жилището на Уебстър. Разбрах от какво бяха онези следи на пода на банята на Уебстър. Разбрах как убиецът беше решил проблема с имитирането на ухапване от алигатор. И разбрах, че срещата ми с Джо няма да се състои тази вечер. По един или друг начин, все още щях да работя по случая.

Джо наблюдаваше изпитателно Монк.

— Знаете защо някой ни е откраднал оборудването.

— Да, знам — каза Монк.

И аз знаех. Беше хубаво поне веднъж да съм наясно, за разнообразие.

— Мислите ли, че можете да ни помогнете да си я върнем? — попита Мантуут.

— Вероятно не — каза Монк. — Предполагам, че досега тя вече е на дъното на океана.

— Ами онзи, който го е направил? — попита Джо. — Можете ли поне да го хванете?

— Определено — каза Монк.

— Е — рече Мантуут, — поне това е нещо.

Капитанът ни благодари за помощта и попита Монк дали иска да провери пожарната кола за петна и зацапвания. Монк само дето не заподскача натам.

Така двамата с Джо останахме сами за момента.

— Няма да имаме интимна среща тази вечер, нали? — каза Джо.

— Съжалявам — казах.

— Някой друг път, надявам се.

Целунах го вежливо. Може би прекалено вежливо.

— Винаги има надежда — казах и се отдалечих.

Намерих Монк да лъска предната броня на пожарникарския камион. Ако засияеше по-ярко, щяха да му дадат статут на звезда.

— Да видим дали съм схванала всичко правилно — казах. — В сряда вечерта някой е взривил една кола долу в Уошингтън Парк, за да накара пожарникарите да излязат за достатъчно дълго време, че да може да открадне „Челюстите на живота“, които са му трябвали, за да възпроизведе силата на алигаторско ухапване.

— Залепил е чифт челюсти към лопатките — каза Монк.

— По някакъв начин убиецът е влязъл в жилището на Роналд Уебстър, нокаутирал го е, смъкнал му е дрехите и го е метнал във ваната, която напълнил с вода и поръсил с трапезна морска сол — казах. — След това убиецът е внесъл „Челюстите на живота“ и е притиснал тялото на Уебстър с тях. Уебстър сигурно е дошъл отново в съзнание и се е борил, при което агрегатът се е повлякъл по пода, оставяйки онези ивици по плочките.

— Очевидно — каза Монк. — Твърде очевидно, ако питаш мен.

Той се изправи и пусна парцала в един кош с неща за пране. Двата заедно тръгнахме към колата ми. Той си свали значката

„Младши огнеборец“ и я сложи в джоба си.

— След това убиецът е завлякъл тялото и „Челюстите на живота“ до колата си, отишъл е до Бейкър Бийч и е зарязал Уебстър там — казах, — заедно със спретнатото сгънатите му дрехи.

— Пропусна няколко факта — каза Монк.

— Например защо убиецът изобщо си е правил труда да скалпва тази работа с алигатора — казах.

— Например, кой е убиецът — рече Монк.

Спрях и се втренчих в него.

— Знаете кой е убиецът?

— Ти не знаеш ли?

— Не, разбира се, че не знам — казах. — Защото ако знаех, щях да кажа: „По дяволите, убиецът е господин Хикс и ето какво е направил“. Така би постъпил един нормален човек.

— Искаш да кажеш, че аз не съм нормален?

Изглеждаше истински наскърбен. Поех си дълбоко въздух и се опитах да се преборя с порива да го удуша направо там, на улицата. Беше ми работодател, все пак.

— Това, което искам да кажа, господин Монк е, че повечето хора щяха да започнат, като споделят първо най-важните новини. В момента самоличността на убиеца е вероятно най-важното, което не знаем.

— Аз го знам — рече Монк.

По дяволите — помислих си.

— Тогава навярно ще бъдете така любезен да го споделите с мен — казах. — Кой е убил Роналд Уебстър?

— Същият човек, който е убил Елън Коул.

Примигнах силно и вероятно дори съм отстъпила стъписано назад. Това ми изглеждаше като огромен логически скок, дори за Ейдриън Монк.

— Но между тези две убийства няма абсолютно нищо общо — възразих.

— Те са на практика напълно еднакви — заяви Монк.

— Жертвите не са били от един и същи пол, дори не са били в един и същи град, и са убити по напълно различни начини — казах. — Елън Коул е била цапардосана с лампа по главата от някакъв натрапник. Роналд Уебстър е бил убит по нелепо сложен начин, за да

се направи случилото се да изглежда така, сякаш е бил нападнат от алигатор на нудистки плаж.

— Точно — каза Монк. — Сега виждаш ли приликите?

Разтърках слепоочията си. Монк ми беше докарал главоболие.

— Не — казах, — не виждам.

— Аз.

— Вие сте убиецът? — попитах.

— Аз съм общото, което те имат помежду си — каза Монк.

Отворих дамската си чанта и бясно затърсих „Адвил“, за да облекча страданията си. Или може би ми трябваше пистолет. За нещастие, няхах нито едно от двете.

— Много съм объркана и имам чувството, че ми разтварят главата с „Челюстите на живота“ — казах. — Мисля, че наистина бихте могли да разясните нещата и да облекчите поне донякъде заслепяващата ми болка, като ми кажете направо кой е убиецът.

— Ще се радвам да го направя — рече Монк.

— Страхотно — казах.

— Утре сутринта — каза Монк. — Шарона ще се е върнала дотогава.

— Говорили сте с Шарона?

— Именно на нея се обадох от клетъчния ти телефон — каза Монк. — Тя ще провери нещо, за което я помолих, и след това ще се качи на първия полет за Сан Франциско, който успее да хване.

— Казахте ли й кой е убил Елън Коул и е натопил съпруга й за убийството? — попитах.

— Казах й, че ще разбере утре — каза Монк.

— Тя как го прие? — попитах.

Монк се прокашля.

— Ако дойдеш вкъщи утре сутринта и откриеш, че съм бил удушен с някоя част от собствената си анатомия, тя е първият човек, когото би трябвало да заподозреш.

— Само ако аз не се добера до вас първа — отвърнах.

24.

Г-Н МОНК КАЗВА ВСИЧКО

Монк винаги правеше така — размахваше решението на някоя загадка пред лицето ми, а после не ми го разкриваше.

Едно време си мислех, че го прави само за да ме измъчва, създавайки напрежение по същия начин, както може да прави това един писател, за да задържи вниманието на читателя между отделните глави.

Но не смятам наистина, че го правеше заради това. Мисля, че проявяваше подобна сдържаност само когато не беше напълно убеден, че е прав. Имаше нужда от повече време, за да обмисли уликите и да провери отново състоятелността на доводите си. Освен това искаше да направи присъствието си забележимо. Да ни каже онова, което знаеше, и как го е проумял, за него съставляваше деветдесет процента от забавлението, и той не искаше да го пропиilee.

Кое то беше може би още по-важно, той не искаше да пропиilee цялото представление само заради мен и да му се налага да разказва историята два пъти. Утре щеше да има публика поне от двама.

Така че Монк отлагаше не от жестокост. Причината беше съчетание от несигурност, стремеж към драматичност и чист мързел.

Фактът, че разбирах това обаче, не правеше чакането по-лесно поносимо и напълно ми съсипа свободната вечер.

След като оставих Монк в дома му, аз се прибрах, претоплих си някакъв полуфабрикат, платих няколко сметки и се поразрових в eBay за някоя и друга евтина дрешка. Но не можех да спра да си мисля за убийствата на Елън Коул и Роналд Уебстър.

Аз съм общото, което те имат помежду си. Така беше казал Монк. Какво искаше да каже с това?

Беше лесно да се види каква е връзката на Монк с Елън Коул. Предполагаше се, че тя е убита от съпруга на бившата асистентка на Монк. Но Монк не познаваше Роналд Уебстър; аз също не го познавах, макар да беше донякъде странно, че продавачът на обувки работеше в

моя квартал и се хранеше в същата пицария като мен, и че „Челюстите на живота“, използвани за убийството му, бяха откраднати от поделението на пожарната, в която работеше Джо.

Аз ли бях връзката с Монк?

Легнах си, опитвайки се да следвам тези доводи, и единственото, което ми донесе това, беше сън, в който някакъв алигатор седеше в едно джакузи също като човек и ядеше парче пица, а в телчетата от скобите на острите му зъби бяха заседнали парченца сирене и чушки.

В някакъв момент в джакузито се вмъкна и Рик Спрингфийлд и запя ентузиасирана версия на „Момичето на Джеси“, но бях сигурна, че той нямаше нищо общо с убийствата.

Пристигнах пред вратата на Монк точно в девет сутринта — по същото време като Шарона. Тя изглеждаше уморена и ядосана. Струваше ми се, че са минали месеци, откакто я бях видяла за последно.

— Как мина в Лос Анжелис? — попитах я, докато влизахме, без да почукаме, сякаш това беше домът ни. Предполагам, че в известен смисъл наистина беше.

— Единственото, което открих е, че не притежавам нужните качества, за да бъда детектив — каза тя.

— Не всеки може да бъде Ейдриън Монк — заявих.

— И толкова по-зле за човечеството — каза Монк, излизайки от кухнята. — Представете си колко чист и подреден щеше да бъде светът.

— Няма да бъдеш част от този свят още дълго, Ейдриън, ако не съобщиш веднага името на убиеца — заяви Шарона.

Но преди Монк да успее да го направи, зад нас влезе капитан Стотълмейър, с леко измачкан вид. Беше със същите дрехи като предния ден.

Или беше работил цяла нощ, в което се съмнявах, или Монк му се беше обадил по клетъчния телефон в дома на приятелката му и го беше хванал, преди капитанът да успее да се прибере вкъщи, да вземе душ и да се преоблече.

Стотълмейър вероятно щеше гневно да се нахвърли върху Монк в мига, щом влезе, но беше заварен неподготвен от изненадата, че вижда Шарона.

— Здравсти, Шарона — каза той и я прегърна. — Наистина ми е много приятно да те видя.

— И на мен, капитане — каза тя.

— Как е Бенджи? — попита той.

— Справя се добре — каза Шарона. — Щеше да се справя много по-добре, ако баща му не беше в затвора.

— С голямо съжаление научих за това — каза Стотълмейър.

— Не съжالياвайте — рече Шарона, като насочи погледа си към Монк. — Ейдриън ще поправи тази несправедливост още сега, нали, Ейдриън? Ще ни кажеш кой всъщност е убил Елън Коул.

— Да — потвърди Монк, — ще го направя.

— Чакай малко — каза Стотълмейър, като хвърли гневен поглед към Монк. — Измъкна ме от леглото в свободния ми ден, защото каза, че си разкрил убийството на Уебстър.

— Разкрих го — каза Монк.

— Добре, за кой случай говорим тук? — попита Стотълмейър. — Нейният или моят?

— И за двата — каза Монк. — Извършителят на двете убийства е един и същ.

— Кой е той? — настойчиво запитяхме и тримата в един глас. Прозвучахме като „Ролинг Стоунс“.

— Йън Лъдлоу — каза Монк.

Усмихна се тържествуващо, но изявлението му не прозвуча като разкритие, а като акт на отмъщение.

— О, за бога, Монк — рече капитанът. — Знам колко ти е неприятно, че той ни помага и че не получаващ пълното ни внимание, но това е прекалено, дори за теб.

— Той е извършителят — настоя Монк.

— Как е възможно да е той? — попита Стотълмейър.

— Лъдлоу е помагал на полицията да разследва убийството на Елън Коул и ги е отвел до Тревър — каза Монк. — Сега е тук и помага като консултант при разследването на случая „Уебстър“.

— Единствената причина, поради която е тук е, че Ранди му се обади — каза Стотълмейър.

— Което лейтенант Дишър е направил, защото убийството е напомняло за сцена от новата книга на Лъдлоу — каза Монк.

— Е, и? — попита Стотълмейър.

— Това е само едно от съвпаденията — разкри Монк. — Има още. Магазинът за обувки, в който е работел Уебстър, се намира в квартала на Натали. Също и ресторантът, откъдето си е купил пицата.

— Това е нищо, Монк. Не, то е по-малко от нищо — рече Стотълмейър. — Сигурно наистина се чувстваш застрашен от този тип, та виждаш връзки там, където не съществуват никакви. Това не е просто тъжно — то е жалко. — Стотълмейър се отправи към вратата.

— Чакайте, има още — каза Монк. — Знам как е инсценирал нападението на алигатора.

— Какво нападение на алигатор? — попита Шарона.

— Дълга история — обясних.

— Добре, Монк — каза Стотълмейър, като се обърна назад, — как е било направено?

— Лъдлоу е залепил алигаторски челюсти към хидравличен инструмент за рязане и е използвал спасителната екипировка, за да имитира хилядите тонове сила, на които се равнява хватката на животното — каза Монк. — Не е имало начин Уебстър да се освободи, независимо колко много се е борел, и това е причината и за онези ивици по пода на банята.

— Уебстър е убит от някой, който е използвал „Челюстите на живота“ — каза Стотълмейър, осмисляйки чутото за миг. — Това обяснява всичко, с изключение на това, защо е убит и кой е извършителят.

— Лъдлоу го е направил — каза Монк.

— Завистта ти и чувството ти за несигурност са патологични, но поне разгада тази работа с алигатора. Това трябва да ти го призная — каза Стотълмейър. — Е, ето как ще се споразумеем. Аз просто ще забравя всичките тези приказки за Лъдлоу. Ти ще получиш известна помощ от д-р Кроджър и ще се престорим, че останалото никога не се е случвало.

— Лъдлоу е бил — настоя Монк.

— Защото Уебстър продава обувки и е изял една пица в същия град, в който всички живеем? — гневно рече Стотълмейър.

— Защото в сряда вечерта някой е откраднал „Челюстите на живота“ от същата пожарна, в която работи любовникът на Натали — каза Монк.

Почувствах как лицето ми пламна от смущение. Не знам защо. Бях възрастна. Позволено ми беше да правя секс.

— Той не ми е любовник — казах. — Не сме обвързани. Много.

— Не много? — рече Шарона.

— Ние сме повторно свързани — заявих.

— Повторно свързани? — попита Шарона.

— Нали знаеш — казах, — типичната история: обвързани-необвързани, после пак обвързани, и така до безкрайност. Нещо като кръговрат.

Само ставаше по-лошо. За щастие, Стотълмейър ме спаси.

— Това е странно съвпадение. Това ще ти го призная, Монк — рече Стотълмейър, любезно пренебрегвайки любовния ми живот — Но си има причина, поради която някой е създал дума за съвпаденията. Защото те се случват. Не разполагаш с нищо, което наистина да свързва Йън Лъдлоу с нещо от това.

— Или с убийството на Елън Коул — каза Шарона, — а това е всичко, което ме интересува.

— Има още — каза Монк. — Покажи им, Шарона.

— Какво да им покажа? — попита тя.

— Снимката, която те помолих да направиш снощи в къщата на Елън Коул — каза Монк.

Шарона извади клетъчния си телефон, който имаше камера и показва направена в близък план снимка на редица книги. Показа ни я. Погледнахме над рамото ѝ. Разпознах заглавията върху гръбчетата на книгите. Бяха мистъри романите на Йън Лъдлоу.

— Елън Коул е имала почти всички книги на Йън Лъдлоу — каза Монк. — Роналд Уебстър също.

— И аз ги имам — каза Стотълмейър. — А също и още милиони хора.

— Това ли ти е връзката между двете убийства? — гневно попита Шарона. — Това не е нищо, Ейдриън!

— Не те бива много за детектив. Ти самата го каза и аз трябва да се съглася — каза Монк. — Очевидно ти убягват сложните начини, по които тези улики си пасват.

— Аз съм детектив — каза Стотълмейър. — И мисля, че тя е права. По-лошо — мисля, че ти преживяваш някакъв умствен упадък.

Бях склонна да се съглася.

— Има още — каза Монк.

— Все това повтаряш — каза Стотълмейър. — А всъщност няма.

— Лъдлоу ни направи признание — каза Монк. — На три пъти.

— Това не си го спомням — каза.

— Нито пък аз — допълни Шарона.

— На теб той ти призна само веднъж — каза й Монк.

— Ако е признал, че е убил Елън Коул — рече Шарона, — щях да си го спомням.

— Лъдлоу пише по четири книги на година — каза Монк. — Когато бяхме в Лос Анжелис, докато той подписваше книги, един почитател го попита дали някога се е страхувал, че ще му се изчерпят идеите. Лъдлоу отговори отрицателно и каза, че взема историите си от истинските хора.

— Не виждам какво общо има това с Елън Коул — заяви Шарона.

— След като завърши някоя книга, той предприема обиколка, за да дава автографи върху книгите си, след това придружава лейтенант Дозиър и чака, докато изникне някое убийство, което да привлече интереса му. Но не мисля, че чака.

— Мислиш, че е убил Елън Коул, за да направи от това сюжет за книга? — попита Шарона.

— Избрал я е наслуки, може би от тълпа, събрала се някъде, където е подписвал книги, следил я е известно време, после я е убил — каза Монк. — Придружавал е полицаите, наблюдавал е развитието на случая и е следил кои са били хората в живота й, след това си е измислил сам завършека на историята, като е натопил Тревър, най-малко вероятния заподозрян за това престъпление.

— Досетил си се за всичко това само от думите на Лъдлоу, че се вдъхновява от истински случаи? — попита Стотълмейър.

— Има още — каза Монк.

— Ще ми се да престанеш да повтаряш това — каза Стотълмейър.

— Точно така е измислял историите си. Той каза, че не можел да измисли нищо толкова сполучливо както истинските конфликти в живота на Коул. А после вчера, в моргата, каза на практика същото — рече Монк. — По-късно, в къщата на Уебстър, каза, че винаги е удивен от онова, което открива, когато подраска по повърхността на живота на

един обикновен човек. Няма представа, че животът на един обикновен продавач на обувки може да е толкова сложен.

— Не толкова сложен, колкото начинът, по който е убит — казах.

— Точно — каза Монк, като се обърна към Стотълмейър. — Ти каза, че случаят с убийството на Роналд Уебстър направо плаче за мен. Беше прав. Това е била целта.

— Ти си бил целта — рече Стотълмейър.

— Лъдлоу е убил Уебстър по този жесток начин поради две причини — каза Монк. — За да се увери, че ще ме повикате да разследвам и така Дишър ще види приликата с книгата на Лъдлоу и ще повика автора на помощ.

— Значи всичко това е заради теб — каза Стотълмейър.

— Да, да, сега започвате да схващате — каза Монк. — Когато се появих, за да разследвам убийството на Елън, Лъдлоу е видял начин да добави един интересен обрат към историята си. Затова е дошъл тук и е убил Роналд Уебстър — друг негов почитател.

— И всичко това, за да можеш ти да си звездата в новата му книга — каза Стотълмейър.

— Не непременно звездата — уточни Монк, — но със сигурност важно действащо лице.

— Със сигурност — каза Стотълмейър. — Не бих очаквал нищо по-малко. — Той въздъхна уморено и се отправи към вратата.

— Да арестувате Лъдлоу ли отивате? — попита Монк.

— Не — каза Стотълмейър. — Просто си отивам.

И това беше то. Капитанът излезе.

25.

Г-Н МОНК И ГОЛЕМИЯТ АРЕСТ

Монк се взира във вратата в продължение на цяла минута, след като Стотълмейър си тръгна, после се обърна към нас двете.

— Какъв му е проблемът? — попита той.

— Ти, Ейдриън — рече Шарона.

— Току-що разкрих две убийства — каза Монк. — Би трябвало да ми благодари и да арестува онзи негодник.

— Ти си себичен, егоцентричен и напълно обсебен от собствената си личност — каза Шарона. — Трябва целият свят да се върти около теб, а ако това не става, ти превърташ.

Той ме погледна.

— Какъв ѝ е проблемът?

— Господин Монк, знаете, че имам огромна вяра в способностите ви на детектив — казах.

— Както и би трябвало — изтъкна Монк. — Аз винаги съм прав.

Шарона изстена. Помъчих се да не направя същото.

— Струва ми се обаче, че мисленето ви по този случай е силно повлияно от враждебността ви към Йън Лъдлоу — казах. — Като ви слушам днес, ми се струва, че сте твърдо решен да поставите себе си на преден план и в центъра на събитията, дори ако това означава да изопачите фактите, за да изкарате Лъдлоу злосторник.

— Наистина ли мислиш това за мен?

Премислих внимателно отговора си. Монк никога не грешеше, когато ставаше въпрос за убийство, но винаги има първи път и изглеждаше, че този пръв път може би е именно сега. Заключениета му изискваха по-голям логически скок от всички заключения, до които беше достигал по подобен начин преди.

— Да, господин Монк, мисля го — казах. — Не мисля, че го правите преднамерено. Просто така избирате да тълкувате фактите.

— Фактите са, каквито са — рече Монк. — Има само един начин да се тълкуват.

— Това ти е проблемът, Ейдриън. Винаги трябва да е на твоята — рече Шарона. — Всички трябва да виждат нещата както ги виждаш ти, да действат, както действаш ти, иначе извършват престъпление срещу природата. Пази боже да не би ти някога да се промениш заради някого.

— Йън Лъдлоу е измамник. Не го ли виждаш? Един невеж самохвалко — каза Монк. — Той е убиецът, който натопи съпруга ти.

— Това, което ме наранява най-много, не е, че грешиш и че истинският убиец е още на свобода, а това, че не можеш да превъзмogneш себичността си, за да ми помогнеш — заяви Шарона. — Имах нужда от теб, Ейдриън, повече, отколкото някога съм се нуждаела от някого. Ти ме предаде. — Тя излезе, като затръшна вратата зад гърба си и ме остави сама с Монк.

— Прав съм — каза Монк. — Знаеш, че съм прав. Дълбоко в сърцето си го знаеш.

— Ако сте прав, господин Монк, защо Лъдлоу се интересува толкова много от вас?

— Защото съм блестящ — каза Монк. — А той не е.

Радвах се, че Шарона я нямаше да го чуе как казва това.

— Отказвам се да защитавам тезата си по случая — казах.

— Не си изложила теза, от която да се откажеш — рече Монк.

— Позволявате на егото си и на несигурността си да ви оставят сляп за други възможни обяснения.

— Не мисля така — възрази Монк.

— Разбира се, че не мислите — казах.

Беше безполезно да споря с него. Шарона беше права. Той никога нямаше да се промени. Обърнах се да си вървя.

— Не можеш да си отидеш — каза Монк.

— Днес е свободният ми ден — казах.

— Но аз имам нужда от теб — тихо каза той.

— Сега знаете как се чувства Шарона — казах. Бях почти на вратата, когато влезе капитан Стотълмейър, с мрачно изражение на лицето.

На лицето на Монк разцъфна широка усмивка.

— Знаех си, че ще разберете, че говоря разумно. Дошли сте да ме вземете, за да извършим големия арест.

— Страхувам се, че не, Монк — отговори Стотълмейър. — Натали, трябва да дойдеш с мен.

Почувствах тръпка на ужас.

— Джули добре ли е? Да не се е случило нещо с нея?

— Не, тя е добре — каза Стотълмейър. — По-добре и ти да дойдеш, Монк.

— Какво става, капитане? — попитах, докато излизахме след него навън. — Къде отиваме?

— Обратно в къщата ти — каза Стотълмейър.

— Защо?

Но точно когато зададох този въпрос, за своя огромна изненада забелязах, че моят джип „Чероки“ вече не беше паркиран пред дома на Монк. Нямах го. Колата на Стотълмейър беше паркирана точно на мястото, където преди това беше моята.

— Някой ми е откраднал колата — казах.

— Не е открадната — отговори Стотълмейър. — Вдигната е.

— Кой я е вдигнал? — попитах. — Не бях паркирала неправилно и нямам неплатени глоби.

— Не затова я вдигнахме — каза Стотълмейър.

— „Ние“ ли? — възкликнах.

Но Стотълмейър не каза нито дума повече. Не ми хареса как прозвуча това.

Улицата пред къщата ми беше задръстена със служебни полицейски коли — черно-бели коли, детективски седани без отличителни знаци и две камионетки от отдела по криминалистика.

Последния път, когато в къщата ми се беше събрала подобна група, беше когато убих един натрапник, който се опита да убие мен. Така се запознах с Монк.

Сега къщата ми отново беше местопрестъпление. Това означаваше, че в къщата или беше извършено престъпление, или там можеха да се намерят предмети, свързани с престъпление. Не ми харесваше нито един от двата варианта, които можеха да бъдат сглобени от това. Бях сигурна, че независимо от обяснението съседите ми вече разнасяха наоколо писмено искане да се преместя.

Капитан Стотълмейър беше останал мълчалив по време на краткото пътуване, но когато спряхме на бордюра пред къщата ми, той погледна през рамо към задната седалка, където седях, и най-последно проговори:

— Не знаех нищо за това — каза той. — Нито пък Ранди. Научих за това, след като си тръгнах от дома на Монк. Лъдлоу е действал без наше знание и разрешение.

— Лъдлоу ли? — попита Монк. — Какво общо има той с това?

— Това си е неговото представление — каза Стотълмейър и всички излязохме от колата.

Йън Лъдлоу, Дишър и Шарона ни чакаха във всекидневната ми. Други униформени полицаи, цивилни детективи и съдебно-медицински експерти се бяха пръснали наоколо. Не знаех какво толкова правят, та са толкова заети, нито пък защо го правеха.

Бях оставила къщата заключена. Сега всички тези хора бяха в къщата ми и тършуваха из нещата ми, без първо да ме попитат. Това ме вбесяваше. Бях сигурна, че имат заповед за обиск, но въпреки всичко това не ги оправдаваше.

Дишър изглеждаше също толкова мрачен като шефа си, а Шарона излъчваше гняв. Не можех да проумея защо са я домъкнали в дома ми. Но пък не знаех и защо аз съм там.

— Благодаря, че дойдохте — каза Лъдлоу.

— Аз живея тук — казах сопнато.

— Наистина — каза Лъдлоу.

— Поредното блестящо умозаключение — каза Монк.

— Какво правим тук? — попита Шарона.

— Помислих си, че бихте искали да узнаете кой е убил Елън Коул — каза Лъдлоу.

— Точно вие казахте, че е бил съпругът ми — каза Шарона.

— Сгреших — каза Лъдлоу. — Когато чух какво разказа Монк на лейтенант Дозиър, осъзнах, че съм бил подведен от доказателствата и веднага реших да не позволя нищо да ми попречи да се добера до истината.

— И открихте истината във всекидневната ми? — попитах.

— Всъщност — каза Лъдлоу, — да.

— Е, изплюйте я — каза Шарона. — Кой е убил Елън Коул?

Лъдлоу й се усмихна.

— Вие вече знаете отговора на този въпрос.

— Ако знаех — обясни Шарона, — нямаше да питам.

— Вие сте убила Елън Коул — каза ѝ Лъдлоу.

Хвърлих поглед към Монк. Изглеждаше озадачен, чертите на лицето му бяха присвити, докато се мъчеше да схване тази нова концепция.

Стотълмейър и Дишър гледаха Шарона.

— Имате късмет, че тук стоят две ченгета — каза Шарона, като гледеше разгневено Лъдлоу. — Иначе щяхте да сте проснат по очи на пода и да си търсите зъбите.

— Това ли е най-убедителният ви аргумент? — попита Лъдлоу. — Още насилие?

— Първо казвате, че я е убил съпругът ми — каза Шарона. — Сега пък казвате, че съм аз. Какво имате против нас? Да не сме ви прегазили котката или нещо от този род?

— Познавам Шарона от години — рече Стотълмейър. — Просто не вярвам, че е способна на убийство.

— Точно този ваш начин на мислене ме подтикна да се обърна без ваше разрешение към заместник-комисаря, за да издействам тази заповед за претърсване и да уредя капитан Топлин да извърши претърсването — каза Лъдлоу, като посочи през стаята към набит мъж, който вероятно беше въпросният Топлин.

Топлин отвърна на погледите ни с безизразно кимване. Беше достатъчно близо, за да ни чуе, но извън нашия кръг: стоеше до картонена кутия, пълна с торбички със събрани доказателства. Но доказателства за какво?

— Знаех, че вие ще сте твърде пристрастен, за да видите фактите в обективна светлина — каза Лъдлоу.

— Убедете ме, че греша — каза Стотълмейър.

Ако Лъдлоу смяташе Шарона за убийца, защо ченгетата бяха плъзнали из моята къща и защо бяха вдигнали моята кола, а не нейната? Какво общо имах аз с каквото и да било от това?

— Шарона е убила Елън Коул и е натопила съпруга си за убийството — каза Лъдлоу. — Направила го е, за да се измъкне от един неприятен и оскърбителен брак.

— Ако исках да се измъкна от брака си, нямаше да ми се налага да убивам някого — каза Шарона. — Щях просто да си тръгна.

Правила съм го преди.

— Да, правили сте го. Направили сте го, защото Тревър е смотаняк, неудачник и некадърен баща. Но какво се е случило? Той се е върнал. Била сте всмукана отново в брака, макар да знаете, че той си е същият неудачник, какъвто винаги е бил — каза Лъдлоу. — Безпомощна сте да устоите на чара му и го знаете.

Монк кимна в знак на съгласие. Шарона го изгледа гневно.

— За какво кимаш, Ейдриън? В момента този човек ме обвинява в убийство — каза Шарона. — Няма ли да направиш нещо по въпроса?

— Слушам — каза Монк.

— Слушаш и кимаш — каза Шарона.

— Само на онази част за Тревър — каза Монк, — не заради онази част, в която се твърди, че си убила някого.

— Не съм убила никого — каза Шарона. — Там е въпросът, Ейдриън. Трябва да му кажеш, че греша.

— Знаела сте, че има само един начин да спасите себе си и сина си — каза Лъдлоу. — Трябвало е да намерите начин да изхвърлите Тревър от живота си завинаги.

— В такъв случай защо просто не го е убила? — попита Стотълмейър.

— Защото е щяла да бъде най-очевидният заподозрян — каза Лъдлоу. — Далеч по-логично е било да убие напълно непознат човек, който не би могъл да бъде свързан с нея, да натопи за убийството съпруга си и той да бъде затворен под ключ завинаги.

— О, да, много логично — каза Шарона. — Ако си невменяем. — Тя отново погледна към Монк за подкрепа, но той изглеждаше откъснат от реалността, вгълбен в собствените си мисли.

— Това ли ще изтъкнете в своя защита? — попита Лъдлоу. — Временна невменяемост?

— Тя няма да се нуждае от защита, защото нямате нищо срещу нея — каза Стотълмейър. — Всичко това са безумни спекулации. Къде са ви доказателствата?

— Всички веществени доказателства срещу Тревър, на първо място — каза Лъдлоу, обръщайки се към Шарона. — Те сочат право към вас.

— Как определихте това? — попита Стотълмейър.

— Човекът, който има най-добра възможност да направи регистрацията в eBay на негово име, като използва номера на разплащателната му сметка, и да подхвърли откраднатите вещи в камиона му, сте били вие — каза Лъдлоу. — Имали сте свободен достъп. И в невероятната си дързост и безочливост сте казали на лейтенант Дозиър как сте го направили.

— Казах му как някой е могъл да го направи — каза Шарона.

— Може би най-разобличаващото от всичко е, че така и не сте се обадили на стария си работодател, Ейдриън Монк, за да ви помогне — каза Лъдлоу. — Той е един от най-добрите детективи на Земята, а въпреки това вие не сте потърсили помощта му. Защо? Защото сте знаели, че той ще открие истината: че вие сте убили Елън Коул.

— Не се обърнах към Ейдриън за помощ, защото си мислех, че ме мрази, задето съм го напуснала, и защото мислех, че Тревър е виновен — каза Шарона. — Сгреших и по двата въпроса.

— Но в един жесток обрат на съдбата, въпреки това сте се сблъскали с Монк и новата му асистентка Натали — и внимателно обмисленият ви план е започнал да се разнищва.

Осъзнах, че Лъдлоу не толкова говореше, колкото пишеше на глас. Всичко, което казваше, щеше да бъде изречено от устата на неговия герой детектив Маршак, когато книгата бъдеше написана.

— Има хиляда начина, по които един разумен човек би могъл да тълкува всичко, което ни казахте — каза Стотълмейър, — и да стигне до напълно различно заключение.

— Например — казах, гледайки към Лъдлоу, — може би вие сте убили Елън Коул.

Обърнах се към Монк, очаквайки да се хване за тези думи, но той продължаваше да мълчи. Бях шокирана. Стотълмейър вероятно изпитваше облекчение. Бях сигурна, че последното нещо, с което капитанът искаше да се занимава, бяха две абсурдни теории за убийството от двама твърдоглави егоисти едновременно.

Дори при това положение, ще ми се Монк да беше направил нещо. Ще ми се да го беше направил заради Шарона. Но той отново я изоставяше, когато тя се нуждаеше най-много от него. И не знаех защо.

— Хайде, това просто е глупаво — обърна се Дишър към мен. — Тук става дума за Йън Лъдлоу. Той е нашият човек.

— Ами аз, Ранди? — попита Шарона. — Наистина ли мислиш, че бих убила жена, която дори не познавам, и бих натопила за това съпруга си?

— По-вероятно е да го направиш ти, отколкото най-великият автор на криминални романи от нашето поколение — каза Дишър, после се обърна към Лъдлоу. — Но просто не мисля, че сте прав за това. Не разполагате с никакви доказателства, за да подкрепите обвиненията си.

— Преди три дни не разполагах — каза Лъдлоу. — Но после ти се обади и ме помоли да дойда да разбера как някой е бил убит от алигатор на нудистки плаж.

— По какъв начин убийството на Роналд Уебстър доказва, че Шарона е убила Елън Коул? — попитах.

Лъдлоу ми се усмихна.

— Защото си го убила ти, Натали.

26.

Г-Н МОНК ИЗГУБВА ЕДНА АСИСТЕНТКА

Сякаш Лъдлоу ме беше ударил с юмрук в стомаха. Не можех да дишам. Не ми достигаше въздух да заговоря. Обвинението му беше толкова погрешно, толкова нечестно, толкова ужасяващо, че ме остави безмълвна.

Не знаех откъде да започна. Как оспорвате нещо, което противоречи на всякаква логика и на всичко, в чиято истинност сте убедени?

Беше странно, нереално. Отначало си помислих, че просто си ми го връща заради предложението ми, че той е убиецът. Но по начина, по който ме гледаше изпитателно в очакване да проявя издайнически признаци на вина, разбрах, че наистина го мисли.

Най-доброто, което успях да постигна, след като дробовете ми отново се напълниха с въздух, беше да изрека с цялата морална убеденост, правдивост и възмущение, които успях да докарам:

— Това не е вярно!

Не мисля, че беше особено убедително, поне не и за Лъдлоу, на чието лице беше изписано онова доволно, изпълнено със самодоволство изражение, доста подобно на изражението, което придобива Монк, когато прави обобщенията си, само че без самодоволството.

Обърнах се към Монк, очаквайки да скочи в моя защита: той обаче не каза нищо, и за мен това беше най-плашещото от всичко. Не беше проговорил, откакто Лъдлоу започна да отправя налудничавите си обвинения. Сякаш беше човек от публиката, който гледаше представлението, а не един от участниците.

— Ейдриън, кажи нещо — рече Шарона. — Нима просто ще си стоиш там и ще оставиш това да се случва?

Монк сви рамене и извърна очи. Изоставяше и мен.

— Би трябвало да се срамуваш от себе си — каза му тя, след това се обърна към Стотълмейър и Дишър. — Ами вие двамата?

Следващата работа на Лъдлоу ще бъде да обвини в убийство някой от вас.

— Това не би ме изненадало — каза Стотълмейър, — като се има предвид как вървят нещата.

Лъдлоу застана с лице към Шарона и посочи към мен.

— Натали е знаела колко много означавате вие за Монк. Ужасявала се е, че Монк ще я уволни и отново ще наеме вас. Затова вие просто е трябвало да си отидете и най-добрият начин да се постигне това е бил да накарате Монк да докаже, че Тревър е невинен. Ако Тревър бъде освободен, вие сте щели да се върнете в Ел Ей и работата ѝ отново е щяла да бъде в безопасност.

Поне това беше вярно, но не исках да го признавам, защото се боях, че ще придаде достоверност на следващото му идиотско изказване, независимо какво щеше да бъде то.

За нещастие обаче Стотълмейър и Дишър вече знаеха, че Лъдлоу е прав за това. Бях си признала, че съм го извършила, независимо колко смущаващо беше.

— Да бъдеш дребнав и себичен не е престъпление, макар че е доста унижително — казах. — Но щом се запознах с Тревър, въпросът вече не беше само за мен или онова, което исках. Знаех, че е невинен. Вярвах му.

— Разбира се, че си му повярвала, защото е казал истината — рече Лъдлоу. — Но това създадо огромнен проблем за Шарона. Твоята намеса можела да я изпрати в затвора. Трябвало да те спре. Но как? Именно при тази част трябваше да направя някои догадки.

— Само при тази част — каза Стотълмейър, — защото всичко друга, което казахте, твърдо се основава на факти.

Лъдлоу не обърна внимание на саркастичната забележка на капитана и упорито продължи:

— По някакъв начин Шарона те е убедила, че дори Тревър да е невинен, той е склонен към насилие съпруг, който ще превърне живота ѝ, а също и живота на сина ѝ, в истински ад. Сключила е сделка с теб: съгласила се е да изчезне от живота на Монк завинаги, ако ѝ помогнеш да задържи Тревър зад решетките.

— Предположенията ви са погрешни — отсече Шарона.

— Този разговор никога не се е състоял — казах. — Нито една част от него. Това е измислица — вас много ви бива в тези неща.

— Забъркала си блестящ план — обърна се Лъдлоу към мен. — Извършила си друго убийство в Сан Франциско — толкова странно, че си знаела, че Монк няма да е в състояние да му устои; убийство, за което дори полицията е щяла да се съгласи, че направо „плаче за него“. А докато ти си правела това, Шарона е останала в Ел Ей, за да осигури алиби и да заличи всякакви следи, които е оставила, когато е убила Елън Коул.

Теорията му беше толкова нелепа, а доводите му — толкова изопачени, че всъщност изпитах облекчение. Никой никога нямаше да повярва, че той е прав.

— Мислите, че съм убила напълно непознат човек, само за да мога да запазя работата си при господин Монк? — попитах. — Имате ли представа колко ми плащат за тази работа?

— Не си го направила заради парите — каза Лъдлоу. — Направила си го, защото си влюбена в него.

Този Лъдлоу не спираше да ме изненадва. От всичките му обвинения досега това беше най-глупавото.

Дишър ахна и ме погледна.

— Наистина ли?

— Разбира се, че не — казах. — Не го обичам.

Съжалих за това в мига, в който думите излязоха от устата ми.

Видях, че бях наранила Монк. Сякаш цялото му тяло се смъкна от болката, която му причини това. Бях му разбила сърцето, макар да знаех, че той също не ме обичаше. Не и по този начин. Не както обичаше Труди или както аз обичах Мич.

— Не това исках да кажа. Знаете, че искам да бъдете част от живота ми, господин Монк, и че съм дълбоко привързана към вас, но не по начина, по който се опитва да го изкара Лъдлоу.

Чувствах се ужасно и мразех Лъдлоу, задето ме беше накарал да кажа нещо толкова жестоко и болезнено на някого, с когото бях близка. Това беше престъпление и ми се искаше да можех да го накажа по някакъв начин за него.

В момента обаче това беше всичко, което можех да направя, за да отстоя собствената си позиция срещу вълната от обвинения, която ме връхлиташе. А той още не беше свършил:

— Щеше да е много по-лесно да се повярва на заявленията ти, ако нямаше толкова много неопровержими доказателства за точно

обратното — каза Лъдлоу. — Предполагам, че нося известна вина за случилото се. Във вторник ти купи подписан екземпляр от моя роман „Последната дума е смърт“, който те е вдъхновил за зловещия ти замисъл.

— Не съм прочела книгата ви — казах.

— Разбира се, че си я прочела. Помолих лейтенант Дозиър да направи някои проверки — заяви Лъдлоу. — Той откри, че във вторник вечерта си посетила уебсайт, наречен „Любопитните находки на Касиди“, в който си използвала кредитната си карта, за да купиш чифт алигаторски челюсти и да поръчаш да ти ги изпратят с експресна пратка само за един ден в дома ти в Сан Франциско.

— Това не е вярно — казах. Повтарях го непрекъснато и дори на мен ми звучеше кухо. Трябваше да опровергая думите му с факти и разумни доводи, но не можех. Не разполагах с фактите и бях твърде изтощена, за да се позовавам на разума.

— Намерихме опаковката в кофата ти за боклук — каза Лъдлоу и направи знак на капитан Топлин, чието присъствие съвсем бях забравила.

Топлин бръкна в една кутия в краката си и извади торбичка за съхраняване на доказателства, в която имаше разкъсана картонена кутия от куриерската служба „Фед-Екс“ и уплътнителен материал. На етикета върху кутията пишеше: „ЛЮБОПИТНИТЕ НАХОДКИ НА КАСИДИ“.

— Всеки е могъл да поръча това, като използва кредитната ми карта, получи пратката и я изтърси на верандата ми онази сутрин — казах. — Върнах се от Ел Ей чак в сряда.

— Което е именно денят, в който си подпалила една кола в Уошингтън Парк и си откраднала „Челюстите на живота“ от пожарната, в която работи любовникът ти — каза Лъдлоу. — Именно така си знаела къде да ги намериш. Обзалагам се, че дори си имала ключ от сградата.

— Онази вечер си бях вкъщи с дъщеря ми — обясних.

— Измъкнала си се тайно, след като е заспала — каза Лъдлоу. — Вероятно си се постарала да се увериш, че ще заспи дълбоко, като си й пуснала едно сънотворно хапче заедно с обезболяващите.

— Не съм дрогирала дъщеря си, нямам ключ от пожарната и Джо Кокран не ми е гадже!

Кресях. Не можех да се сдържа. Сърцето ми блъскаше от ужас, напомпваше адреналин във вените ми и ме караше да треперя.

— Ако не е, навярно можеш да обясниш защо тениската му е у теб — каза Лъдлоу, като отново направи знак на капитан Топлин, който вдигна торбичка за доказателства, в която беше тениската на Джо с надпис „Пожарна на Сан Франциско“, — и защо е прекарал сутринта заедно с теб тук в четвъртък. Не си прави труда да лъжеш. Разполагаме с показания от съседите ти, които са го видели тук.

Стотълмейър ме гледаше със съмнение и разочарование. Дори Монк ме гледаше тъжно. Единственият човек, който ме наблюдаваше съчувствено, беше Шарона, но тя беше в същото положение като мен.

— Това беше първият път, когато виждах Джо от месеци насам — казах. — Отби се, защото искаше господин Монк да им помогне да си върнат откраднатата екипировка за спасителни операции.

— А ти каза ли на Монк за това? — попита Лъдлоу и обвинително насочи пръст към мен. — Не, не каза. Защо? Защото си знаела, че скоро Монк ще поеме случая „Уебстър“. Не си искала умът му вече да е затормозен с изчезналите „Челюсти на живота“. Защото си знаела, че ако стане така, той е щял бързо да сглоби фактите и да проследи пътя на съвпаденията, стигайки право до теб, вместо напразно да описва кръгове на безплодност в продължение на месеци.

Кръгове на безплодност. Бях станала героиня в лошо написана книга и исках да се измъкна навън.

— Не това беше причината да не му съобщя — казах, обръщайки се към останалите, като се надявах един от тях да каже нещо или да направи нещо, за да сложи край на това изпитание?

Не виждаха ли как Лъдлоу извърта и изопачава нещата?

Защо Монк просто си стоеше там? Защо не прекъсваше Лъдлоу, защо не оборваше умело всяко едно от невероятните му обвинения?

Дали защото им вярваше?

Погледнах Монк в очите, или поне се опитах. Той отказваше да срещне погледа ми.

— Не исках да отвличате вниманието си от разследването на случая с Елън Коул — казах. — Колкото по-скоро откриехте кой е истинският й убиец, толкова по-скоро Тревър щеше да бъде освободен от затвора и толкова по-скоро щях да си върна предишния живот.

Имах нужда той да ми повярва. Ако не го направеше, бях загубена. Джули беше загубена. Всичко беше загубено.

— Моля ви, господин Монк, кажете нещо — казах.

Но той не го направи.

— Точно заради това е било всичко — каза Лъдлоу, — да запазиш живота си непокътнат и отново да отпратиш Шарона. За тази цел един човек е трябвало да умре. Заради това си превърнала „Челюстите на живота“ в „Челюстите на смъртта“.

— „Челюстите на смъртта“ — повтори Дишър, почти благоговейно. — От това ще стане страхотно заглавие за книгата.

— Няма да има книга — казах, — защото нищо от това не е вярно.

— Именно съдбовното обаждане на Джо снощи е провалило теб, а в крайна сметка и Шарона — каза Лъдлоу. — Когато дочух, че говориш с някакъв огнеборец, за мен всичко си дойде на мястото. В един опияняващ миг осъзнах как е било инсценирано нападението от алигатор. Щом открих, че „Челюстите на живота“ са били откраднати от пожарната, в която работи любовникът ти, разбрах, че ти си извършителката на убийството. След това останалото беше лесно.

— Кое „останало“? — попитах. — Няма останало.

— Роналд Уебстър е работел в същия квартал, в който живееш — каза Лъдлоу. — Именно така си го избрала наслуки за своя жертва в четвъртък вечерта.

— До пристигането си на местопрестъплението на Бейкър Бийч, никога преди в живота си не бях виждала Роналд Уебстър — казах.

— Това е лъжа и аз мога да го докажа. — Лъдлоу погледна към капитан Топлин — човека с всичките онези проклети торбички за доказателства.

Този път Топлин вдигна торбичка, в която имаше малко късче хартия.

— Какво е това? — попита Дишър.

— Касовата бележка, залепена с тиксо за кутията от пица в кухнята на Уебстър — каза Лъдлоу. — Отишъл е да хапне пица в „Соренто“ в четвъртък вечерта, а същото си направила и ти, Натали. Именно тогава си го видяла там.

— Не съм го видяла — отрекох.

— От времето, отбелязано върху касовата бележка, се вижда, че той е получил десетпроцентова отстъпка върху цената на пицата, защото е бил там по същото време, когато сте били и вие с дъщеря ти — каза Лъдлоу. — Знаем това, защото той е поискал и е получил отстъпката, предлагана върху гипса на Джули. Точно тогава си го избрала за своя случайна жертва.

— В ресторанта имаше много хора — рекох.

— Но ти си се спряла именно на него — каза Лъдлоу. — Именно него си отишла да посетиш в дома му, след като дъщеря ти е заспала. Той е бил човекът, когото си убила.

— Простият факт, че съм била в един и същи ресторант по едно и също време с Уебстър не ме превръща в убийца — казах.

— Не, това не — отсече Лъдлоу. — Това обаче — да.

О, по дяволите, помислих си.

Този път всички погледнахме към Топлин, без да чакаме Лъдлоу да посочи към него. Той държеше стъклена колба за доказателства, съдържаща някаква зелена мазна субстанция.

— Онова, което не си знаела, когато си откраднала „Челюстите на живота“, е било, че в хидравличния кран има малка дупчица, от която изтича течност — каза Лъдлоу. — Открихме в колата ти фосфатно-естерна течност — същата зеленикава течност, която Монк откри на пода на банята на Уебстър.

Значи затова бяха вдигнали джипа ми. Искаха да му направят съдебен оглед.

— Трябва някой да я е подхвърлил в колата ми — казах. Обяснението ми прозвуча отчаяно и жалко, и аз със сигурност бях отчаяна и жалка. Усещах как се вметвам в погрешното впечатление, което той създаваше за мен — относно действията ми, относно онова, което бях или не бях направила.

— Но това не е единственият теч, който ще потопа замисъла ви — каза Топлин и ме стресна. Досега този човек просто беше играл за Лъдлоу ролята на безмълвна Вана Уайт^[1], ако Вана беше мъж на средна възраст, предпочитащ току-що свалените от закачалката костюми от Уол-Март. — Намерихме моторно масло на алеята ви за коли, и то съвпадна с моторното масло, което открихме на паркинга пред дома на Уебстър.

Бяха ме натопили. Също така изпипано и сполучливо, както бяха натопили Тревър. Веществените доказателства бяха толкова убедителни. Бях почти убедена, че наистина съм убила Уебстър.

Само ако бях послушала Монк и бяхме отишли на автомивката, когато го беше предложил, нямаше да има доказателства, свързващи ме с убийството. Бях обречена заради собствената си немарливост.

Погледнах отново към Монк, като очаквах да започне да ми натяква за това. Той обаче не го направи. Дори не ме поглеждаше в очите.

Топлин пристъпи напред и извади чифт белезници.

— Натали Тийгър, арестувана сте за убийството на Роналд Уебстър.

Топлин хвърли поглед към Дишър и посочи към Шарона. Безмълвната заповед беше ясна. Дишър се поколеба, но когато понечи да пристъпи напред, за да изпълни дълга си, Стотълмейър го спря.

— Не, Ранди, аз ще го направя. — Той се изправи пред Шарона и въздъхна уморено. — Съжалявам за това. Наистина съжалявам. Шарона Флеминг, арестувана си за убийството на Елън Коул.

Лъдлоу се усмихна тържествуващо и изключи миниатюрния диктофон, който беше скрил в джоба си. Беше разрешил още един случай и едновременно с това беше завършил бъдещата заключителна глава на следващия си бестселър.

Монк не каза нищо. Дори не ни погледна. Наведе глава и се отдалечи, докато още ни четяха правата.

[1] Вана Уайт (рождено име на Вана Мари Росич) — американска телевизионна звезда, прочула се най-вече като водеща на телевизионната игра „Колелото на късмета“. — Бел.прев. ↑

27.

Г-Н МОНК И ЗАТВОРНИЧКИТЕ

Двете с Шарона делеяхме една килия с две жени, за които предположих, че са проститутки или наркоманки. Изглеждаха мършави, изтощени и съсухрени.

Помислих си, че може би точно така щях да изглеждам след няколко месеца.

Преди да ни вкарат в килията, ни снеха отпечатъците и ни регистрираха. Шарона използва правото си на едно телефонно обаждане, за да се свърже със сестра си, която се съгласи да се грижи за Бенджи и Джули: това облекчи най-голямата ми тревога. Не бях измислила как да обясня на Джули какво се е случило или да успокоя страховете ѝ относно бъдещето. Главно защото и самата аз не знаех отговорите.

Използвах обаждането си, за да се свържа с родителите си в Монтерей. Нямам много пари, но произхождам от заможно семейство. Знаех, че родителите ми ще наемат най-добрия адвокат по криминални дела в Сан Франциско да ни защитава — веднага щом получеха съобщението, което им оставих на телефонния секретар. Бяха заминали за уикенда.

Поне се надявах, че е само за уикенда, а не на някое едномесечно плаване на Карибите.

Където и да бяха, със сигурност ги очакваше шок, когато си прослушат съобщенията. Не всеки ден арестуват детето ти за убийство. Опитах се да си представя как щях да се почувствам, ако Джули ми се обадеше за подобно нещо.

Независимо къде бяха родителите ми, или кога се връщаха, едно беше сигурно: Шарона и аз щяхме да прекараме в затвора неделната вечер. А ако късметът не ни се усмихнеше — и остатъка от живота си.

Не бях уплашена. Вече дори не бях ядосана. Бях твърде уморена. Да заявяваш невинността си високо и настоятелно, когато си изправен пред планини от доказателства за обратното, е изтощителна работа.

Бях толкова уморена, че циментовата пейка, на която седях, направо ми се стори удобна и подканваща. Шарона седна до мен: раменете ни почти се допираха.

Дълго време никоя от нас не проговори. Просто се взирахме в нищото, ситуацията бавно попиваше в умовете ни, а заедно с нея — и едно известно примирение. Сега бяхме въввлечени в нещо, над което нямахме почти никакъв контрол. Можехме единствено да чакаме и да видим какво ще стане по-нататък.

В известен смисъл бях благодарна за тишината. В ушите ми вече не звънтяха обвинения и лъжи.

— Това е възмездие — прошепна Шарона.

— От кого?

— От Бог — каза тя. — Това получавам, задето не повярвах на Тревър. Сега съм принудена да страдам, както страда той.

— Ако отидем в затвора — рекох, — децата и на двете ни ще бъдат сираци.

— Ще бъдат прецакани за цял живот — каза Шарона.

— Тотално — съгласих се.

— Ще имат една лоша връзка след друга, търсейки стабилността, която никога не са имали в детството си.

— Вероятно ще станат алкохолици или наркомани — казах, — ако имат късмет.

— Предполагам, това означава, че и двете отпадаме от надпреварата за наградата „Майка на годината“ — отбеляза тя.

— Аз бях дисквалифицирана от листата на възможните победители много преди да ме арестуват за убийство — казах.

— Сега като се замисля за това — рече Шарона, — също и аз.

Известно време мълчахме. Само се шегувахме, но не съвсем. И двете истински се страхувахме, че сме предали децата си.

— Съжалявам — казах.

— За какво? — попита Шарона.

— За всичките гадости, които си мислех за теб, и за всички егоистични постъпки, които извърших, защото се тревожех, че ще си изгубя работата.

— Аз също съжалявам — каза Шарона.

— За какво?

— За това, че напуснах Ейдриън и го принудих да си намери нова асистентка — обясни Шарона, — защото ако не бях направила това, ти нямаше да си в тази каша.

— Щях да съм в друга — заявих.

— Вероятно си права — каза тя. — Но дали щеше да включва и убийство?

— Предполагам, никога не си чувала как се запознах с господин Монк.

— Не, не съм — каза тя.

— Хванах някакъв тип да краде един камък от аквариума с рибки на дъщеря ми — казах. — Опита се да ме убие, но аз го убих първа. Капитан Стотълмейър извика Монк на помощ, за да открие какво става.

— Какво му беше толкова специалното на този камък?

— Беше от луната — казах.

— Била си на луната?

— Не и от четвъртък насам — казах.

— Огнеборецът ли? — попита тя.

Кимнах.

— Работата е там, че в нещата, които Лъдлоу каза за мен, за живота ми и за нещата, които съм направила, има достатъчно истина, за да накара неистините да изглеждат верни.

— И единствената причина да направиш онова, в което той те обвини, е, ако аз съм убила Елън Коул — каза Шарона, — което аз не съм направила.

— Знам това — рекох.

— Просто се уверявам — каза тя. — Случаят срещу теб се използва като случай срещу мен.

— И всичко е спекулация — отсякох. — Няма и наполовина толкова многобройни доказателства срещу теб.

— Няма никакви доказателства срещу мен — каза тя. — Ако успеем да докажем, че Лъдлоу греши за убийството на Уебстър, тогава обвинението му срещу мен също ще рухне.

— Как ще го направим? — попитах. — Дори господин Монк не можа да го направи.

— Ейдриън дори не се опита — каза Шарона. — Той замръзна.

— След всичко, което сме направили за него — казах, — как можа да ни причини това?

— Защото не знае — каза Шарона.

— Не знае дали сме виновни?

Тя поклати глава.

— Не знае кой е виновен.

Колкото и да бях уморена, тази нощ не спях много. Само от време на време ме обземаше дрямка. През периодите на будност, когато ми беше студено и бях изплашена, си мислех за всичко, което се беше случило, и всичко, което беше казано.

Мислех си за коментара на Шарона, че Монк е замръзнал, защото не знаеше кой е истинският убиец. Беше съвсем логично. Това, че не знаеше кой е убил Труди, беше замразило Монк за години наред. Бил напълно неспособен да функционира. Сега двамата души, които му бяха най-близки, бяха в беда, свободата им зависеше от разкриването на две убийства, които той не можеше да разкрие.

Щяхме да имаме късмет ако Монк не станеше пак такъв, какъвто е бил преди Шарона да го спаси.

Или ако не изпаднеше във вцепенение.

Това обаче ме накара да се зачудя.

Кой щеше да спаси Монк този път?

А кой щеше да спаси нас?

Бях се унесла отново — не знам за колко време — и се събудих внезапно, обзета от паника, без да съм сигурна къде се намирам. Трябваше ми един миг да се осъзная. Намирах се в затвора, обвинена в убийство, което не бях извършила. Искаше ми се да имам на разположение тайнствен еднорък човек, за когото можех да заявя, че е истинският злосторник. Може би и без друго щях да го направя.

Тъкмо се унасях отново в сън, като броях едноръки мъже вместо овце, когато Шарона се обади.

— Аз също го обичам — каза тя.

— Не съм казала, че го обичам — казах.

— Не беше и нужно — рече тя.

Известно време мълчахме. Помислих си за онова, което беше казала.

— Тогава как си могла да го напуснеш? — попитах.

— Събрах се отново с Тревър — каза тя.

— Това не е отговор на въпроса ми — настоях. — Ако Тревър те е искал толкова силно, щеше да остане с теб в Сан Франциско. Не можеш да му припишеш вината за това. Решението да напуснеш господин Монк е било твое.

— Да работиш за Ейдриън не е просто работа — каза тя. — Това се превръща в твой живот. Започва се с това, че той се нуждае от теб, изисква цялото ти време и внимание. А после, някъде по пътя, откриваш, че се нуждаеш от него почти толкова много, колкото и той се нуждае от теб.

Беше права. Защо иначе бях започнала така ожесточено да защитавам работата си? Преди се бях местила от една работа на друга. Но това беше нещо повече от работа. Знаех го. Шарона го знаеше, и се обзалагам, че дори Джули го знаеше.

— Още по-основателна причина да не си отида — казах.

— Ами ако отново се влюбиш в някого? — попита ме тя. — Ами ако искаш да се омъжиш?

— Не мисля, че това ще се случи — казах.

— Ще се случи — рече Шарона. — И когато се случи, къде ще се вмести Ейдриън в това?

— Ще продължа да работя за него — казах.

— Не би могла да отделяш на Ейдриън вниманието, от което се нуждае — каза Шарона, — не и без да пожертваш брака си.

— Тогава ще напусна — казах. — Бихме могли да си останем приятели и всеки от нас да е част от живота на другия.

— Това никога няма да проработи. Ейдриън не би приел промяната. Той би продължил да поставя същите необосновани изисквания спрямо теб и времето ти — каза тя. — Исках да отдам на този брак най-доброто от себе си. Дължах го на Тревър и Бенджи. Знаех, че не бих могла да го направя, ако Ейдриън Монк не излезе от живота ми.

— Следователно това означава — казах, — че за да бъда щастлива, някой ден ще ми се наложи да нараня господин Монк.

— Няма да го нараниш — заяви Шарона. — Ще го съкрушиш.

Шарона заспа отново, но аз не бях способна на същия подвиг. Всеки път щом започнех да задрямвам, изхъркването на някоя от

проститутките отново рязко ме разбуждаше. Не исках да будувам сама, затова сръчках Шарона.

— Имало ли е някога нещо между теб и Дишър? — попитах.

— Какво например?

— Еротично напрежение — поясних.

— Може би за него — каза тя. — Имам такъв ефект върху мъжете.

— Аз също — обади се проститутката.

И двете я погледнахме, но тя затвори очи и отново захърка.

— Изглежда, той мисли, че сте имали нещо — отбелязах.

— Може да е имало някакъв невинен флирт — каза Шарона, — но не повече, отколкото бих си позволила с касиера в бакалницата или с монтьора, който поправя колата ми.

— Аз дори не бих нарекла това „флирт“ — казах. — Това е дружелюбност. Проява на внимание. Показване на интерес към хората. Но мъжете погрешно тълкуват тази елементарна социална учтивост като еротично напрежение.

— Според мен мъжете са си родени еротично напрегнати — каза Шарона. — Точно това е причината за повечето глупави постъпки, които вършат.

— Това е добре — допълни проститутката, — иначе щях да остана без работа.

Когато се събудих отново, беше понеделник сутрин, макар да не бях сигурна точно колко е часът. Шарона, проститутката и наркоманките също бяха будни.

— Не го казвам, за да те обидя — рече Шарона, — но питаш ли се понякога защо Ейдриън те е наел?

— Непрекъснато — казах, — макар че може би той си задава същия въпрос сега, когато се оказах обществено опасна убийца.

— И аз съм такава, забрави ли? — рече Шарона.

— Господин Монк явно има ужасни инстинкти, когато става дума за наемане на асистентки.

— Мен не ме е наел като асистентка — възрази тя. — Бях му предложена като медицинска сестра. Ейдриън ме наричаше своя асистентка, за да може да се чувства по-добре по отношение на ситуацията и на самия себе си.

— Мога да разбера това — казах.

— Ти нямаш сестрински опит или такъв на професионална болногледачка.

— Не — казах.

— В такъв случай с какво се занимаваше, преди да получиш тази работа?

— Бях барманка — казах. — Некадърна при това.

Шарона кимна, докато смилаше тази информация.

— Сигурна съм, че Ейдриън е интервюирал мнозина квалифицирани медицински сестри, преди да се запознае с теб — каза Шарона. — Но не ги е наел. Наел е една барманка, която току-що била убила човек във всекидневната си.

— Причината е, че притежаването на опит в приготвянето на напитки и намушкването на мъже беше посочено като необходима квалификация за работата.

— Мисля, че знам защо те е наел — каза тя.

— Искаш да кажеш, че не е било заради жизнеността ми и необуздания ми чар?

— Ти си като мен — заяви Шарона.

— Ти тъкмо свърши с изброяването на всички отношения, в които се различавам от теб.

— Но приличаш на мен в отношения, които са наистина важни — каза тя. — Ти си самотна майка с дванайсетгодишно дете. Такава бях и аз. Той не е търсел нова асистентка със сестрински или дори секретарски умения. Търсел е нова актриса, която да изпълнява същата роля.

— Отношенията ми с Монк са напълно различни от твоите — казах.

— Разбира се, че са различни — поясни Шарона, — защото независимо колко много Монк се опитва да запази нещата същите, ти си придала на ролята нещо от себе си. Може и да приличаш на мен на повърхността, но ти не си аз. Всъщност изобщо не си приличаме.

— С изключение на това, че и двете го обичаме — казах, — въпреки многобройните му недостатъци.

— Да — рече тя, — обичаме го.

— Мислиш ли, че той ни обича? — попитах.

— По свой собствен начин — каза тя.

— Той ми подари бутилка дезинфектант и четка за дъски за
рождения ден — казах.

— Това е неговият начин — каза тя.

28.

Г-Н МОНК И ТРЕТОТО ОБОБЩЕНИЕ НА СЪБИТИЯТА

Беше късно в понеделник сутринта, когато пазачите дойдоха до килията ни, сложиха белезници на двете ни с Шарона и ни изведоха да се срещнем с някакви посетители. Надявах се това да означава, че родителите ми са пристигнали заедно с някой могъщ адвокат по криминални дела, в сравнение, с който Пери Мейсън щеше да изглежда истински некадърник.

Въведоха ни в заседателна зала без прозорци, където ни чакаха Стотълмейър, Дишър, Лъдлоу и Монк. Бих предпочела да видя родителите си и адвоката.

— Можете да свалите белезниците — каза Стотълмейър на пазачите.

— Това е против правилата — заяви най-набитият от пазачите.

— Аз ще поема отговорността — каза Стотълмейър.

— Излагате се на опасност — рече пазачът.

— Не мисля — каза Стотълмейър.

Пазачите отключиха белезниците ни.

— Ще бъдем точно пред вратата — каза якият набит пазач.

— Вече се чувствам по-защитен — рече Стотълмейър.

— Какво искаш, Лелънд? — попита Шарона. — Защото, освен ако не искаш да ни поднесеш извинението си, не искам да чуя.

— Монк свика тази среща — каза Стотълмейър. — Казва, че има някои нови развития.

Погледнах Монк, който стоеше в края на масата, с пазарска торба в ръка. Лицето му разцъфна в щастлива усмивка. Не, беше нещо повече. Почти беше готов да запее.

Знаех какво означава това. Или най-сетне беше открил две съвършено еднакви колелца картофен чипс (невероятно явление,

каквото рядко можеше да се срещне в природата, или поне така ми беше казал), или беше разрешил случая.

Погледнах към Шарона, Стотълмейър и Дишър, и видях, че те също го знаеха. Единственият, който не схващаше посланието, беше Лъдлоу. Но и той скоро щеше да схване.

— Е, каква е новината, която толкова ви е развълнувала? — попита го Лъдлоу. — Да не сте намерили начин да накарате някоя от тези двете да се обърне срещу другата?

— Това няма да се случи — каза Монк.

— Ще се изненадате на какво са готови хората, когато се сблъскат с живота в затвора — рече Лъдлоу.

— Те са невинни — каза Монк.

— Мисля, че доста изчерпателно доказах, че не са — възрази Лъдлоу.

— Доказахте обратното — каза Монк, като остави пазарската чанта върху масата. — Но не можех да демонстрирам това вчера. Беше неделя.

— Почивен ден ли си беше взел? — попита Шарона.

— Можях да се добера до последното доказателство едва днес. Можех да го намеря много по-рано, ако само бях видял онова, което беше точно пред очите ми през цялото време — каза Монк. — Ако не бях толкова погълнат от самия себе си, щях да осъзная какво става навреме, за да попреча това да се случи. Дължа извинение и на двете ви.

— За какво говори той? — обърна се Лъдлоу към Стотълмейър.

— Мисля, че се готви да ни каже кой е убил Елън Коул и Роналд Уебстър — каза Стотълмейър.

— Вече знаем — каза Лъдлоу, като посочи с глава към Шарона и мен. — Били са те двете.

— Били сте вие — рече Монк.

Лъдлоу се изсмя. Стотълмейър простена.

— Определено ще е хубаво, ако двамата с Монк бихте могли да разширите списъка си със заподозрени извън хората в тази стая — каза Стотълмейър. — Навън има цял град с възможни убийци. Изберете си някой от тях.

— Поне Монк не каза, че сме били вие или аз, сър — рече Дишър. — Не е ли наш ред?

— Денят едва започва — каза Стотълмейър. — Още има време.

Искаше ми се да вярвам, че извършителят е Лъдлоу, защото имах нужда това да е вярно. Но трябва да призная, че сърцето ми съвсем леко се сви. Ами ако съм била права преди? Ако това беше първият път, когато Монк грешеше? Погледнах към Шарона, чието лице беше безизразно, затова предположих, че и тя изпитва същото колебание като мен.

— Монк се шегува, капитане — каза Лъдлоу. — Нямате ли чувство за хумор?

— Имам — каза Стотълмейър. — Но Монк няма.

— Просто моето чувство за хумор е много пречистено — заяви Монк. — Почти антисептично.

— Не съм сигурен какво означава това — каза Лъдлоу.

— Ще имате много време да мислите за това в затвора — рече Монк.

Лъдлоу пак се изсмя.

— Добре, сега го схващам. Много плоско остроумие.

— Наистина го мисля. Вие сте убили Елън Коул и Роналд Уебстър — каза Монк. — Вече не можете да измисляте истории, за да спазвате всичките си срокове, затова убивате някого, когото сте срещнали, докато сте подписвали книги, наблюдавате развитието на събитията, после си избирате най-малко вероятния заподозрян, за да го натопите за престъплението.

Монк отново изброи подробно доказателствата, излагайки ги точно така, както ги беше изложил пред нас в къщата си в неделя. Може би греша, но мисля, че дори използва същите думи.

Лъдлоу изслуша всичко с развеселено изражение.

— От това би могъл да стане доста добър сюжет за роман. Всъщност, бих могъл да го използвам — каза той. — Но не се тревожете, със сигурност ще ви спомена в благодарностите.

— Монк, до този момент не си ни казал нищо, което да не ни беше казал вчера — каза Стотълмейър. — А оттогава насам казаното не е станало по-убедително.

Беше ми много неприятно да го призная пред себе си, но капитанът беше прав. Надеждите ми се топяха бързо, а ако съдех от изражението на Шарона, нейните също.

— Единствената ми грешка вчера беше, че си мислех, че целият замисъл на Лъдлоу е бил заради мен — каза Монк. — Никога не е бил. Не съм сигурен дали изобщо е знаел, че и аз съм замесен, докато не се появихме на подписването на книги в Лос Анжелис. В този момент обаче се е заел да натопи Натали и да добави още един неочакван обрат към сюжета на книгата си.

— Какво ти дава основание да го твърдиш? — попита Дишър.

— Защото всички събития, довели до убийството на Роналд Уебстър, започват в този момент — обясни Монк. — Именно тогава Натали използва кредитната си карта, за да си купи книгата на Лъдлоу — онази с инсценираното нападение от алигатор в нея.

— „Последната дума е смърт“ — каза Дишър, — която, ако ми позволите да го кажа, е обречена да влезе в пантеона на класическите криминални романи.

— Благодаря — каза Лъдлоу.

— Престани да се подмазваш, Ранди — рече Шарона. — Отблъскващо е.

— Ето какво се е случило — каза Монк. — Лъдлоу е погледнал през рамото ѝ и е видял номера на кредитната ѝ карта и, просто за всеки случай, е откраднал разписката от кредитната ѝ карта, когато ѝ е давал автограф върху книгата. Използвал е номера, за да поръча алигаторските челюсти и да се погрижи да ѝ ги изпратят с експресна пратка в Сан Франциско.

— Да предположим, че си прав за това — каза Стотълмейър. — Откъде е знаел за Натали и за връзката ѝ с огнебореца?

— Не е знаел — каза Монк.

— Не е знаел — повтори Стотълмейър. — Това не проваля ли до голяма степен цялата ти теория?

— Лъдлоу е преподавал в Бъркли, когато разкрих случая с Удушвача от Голдън Гейт — каза Монк. — Каза ни, че е смятал да го превърне в книга.

— Твърде късно — рече Дишър. — Вече съм напреднал с първата чернова. Само че направих известни промени.

— Нека позная — казах. — Сега вманиаченият по краката убиец е заловен с голи ръце от смел лейтенант в полицията на Сан Франциско.

— И убиецът се нарича Кракомразецът — каза Дишър, — както трябваше да се казва през цялото време.

— Лъдлоу сигурно е направил някои предварителни проучвания за мен и вероятно е научил за разследването на убийството на пожарникарското куче — каза Монк. — Връзката на Натали с Джо е била една от онези приятни изненади, на които Лъдлоу се надява, когато убива произволно избраните си жертви.

— Което значи, че не можеш да докажеш, че Лъдлоу изобщо е знаел нещо за Натали и огнебореца — каза Стотълмейър.

— Доказателството е, че тя е обвинена в убийство — каза Монк. — Ако Лъдлоу не е знаел за тях, тя нямаше да е тук.

Стотълмейър въздъхна уморено.

— Лъдлоу ти каза как е разбрал за тях. Разбрал е, след като Джо се обади на Натали.

— Разбрал е не по този начин — каза Монк. — Забравете неговия разказ. Следвайте моя.

— Вашият разказ е находчиво измислен — каза Лъдлоу. — Но построяването на сюжетната линия е слабо. Изобщо не е правдоподобно.

— Не приемай критиката лично, Монк — каза Дишър. — Той ми написа същите бележки за първия ми разказ.

— На мен самия ми е трудно да повярвам на този сюжет — рече Стотълмейър. — Това, което липсва, са доказателства.

— Тъкмо обратното, навсякъде има доказателства — каза Монк. — Ивиците по пода на банята на Уебстър. Солта във ваната. Капката кръв в канала. Капката хидравлична течност на пода. Кутията от пица. Опаковката от „Фед Екс“. Капките моторно масло на паркинга и алеята за коли пред къщата на Натали. Тениската на Джо с емблемата на пожарната. Даже има твърде много доказателства.

Вдигнах ръка.

— Тениската сочи към мен.

— Всичко сочи към теб — каза Лъдлоу.

— Защо един убиец, за когото се предполага, че е замислил такъв умен и сложен метод да убие някого, внезапно би станал толкова немарлив? — попита Монк.

— Убийците допускат грешки — каза Лъдлоу.

— Не толкова много — възрази Монк. — Оставили сте очевидна пътека от улики, която е щяла да доведе право до Натали и освен това да уличи Шарона.

— Нека да забравим за момента, че на вашия изпълнен с въображение сценарий му липсват доказателства, които да го подкрепят — каза Лъдлоу.

— Аз не съм забравил — вметна Стотълмейър.

— В творческото ви мислене има един очебийно фатален недостатък — каза Лъдлоу. — Всичко, което описахте, трябваше да се е случило в сряда и четвъртък. Но Ранди ми се обади едва в петък.

— Той е прав — потвърди Дишър.

— През цялото това време бях в Лос Анжелис — каза Лъдлоу. — Дойдох тук чак в събота. Невъзможно е да съм извършил нито едно от нещата, за които намекувате.

Монк се усмихна.

И каква усмивка беше само. Такава усмивка се изписва на лицето ви, ако уцелите три черешки в редичка на някой от игралните автомати.

Беше усмивка на победител.

Шарона ме погледна и забелязах вълнението в очите ѝ.

— Обадил си се на Лъдлоу по клетъчния му телефон, нали? — обърна се Монк към Дишър.

— Да — потвърди Дишър. — И какво от това?

— Следователно всъщност не знаеш къде е бил, когато си му се обадил — каза Монк. — Могъл е да бъде навсякъде.

— Бях в Лос Анжелис — каза Лъдлоу.

— Мога да докажа, че не сте били. Като повечето лоши автори на романи в стил „мистъри“ убийците във вашите книги ръсят улики навсякъде, така че вашият детектив да може да сглоби идеално всичко — каза Монк. — И вие направихте същото, когато натопихте Натали. Но добавихте една улика в повече.

Монк бръкна в пазарската торба на масата и извади парче хартия.

— Това е копие от касовата бележка, която много удобно е била залепена върху кутията с пица от „Соренто“ в кухнята на Уебстър — рече Монк.

— Онази, която показва, без сянка на съмнение, че Натали е била в ресторанта в четвъртък вечерта — обясни Лъдлоу.

— Точно така — каза Монк. — Защо се повтаря?

— Заради десетпроцентната отстъпка, която Уебстър е получил, задето е споменал рекламата върху гипса на Джули — каза Лъдлоу. — Това доказва, че е бил там по същото време като нея.

— Откъде знаете? — попита Монк.

— Пише си го там на бележката — каза Лъдлоу и посочи.

— Да, пише го — рече Монк. — Но вие откъде знаете?

— Защото го виждам — каза Лъдлоу.

— Но вие трябва да сте виждали Джули, за да знаете за отстъпката, рекламирана върху гипса ѝ — каза Монк. — А вие никога не сте я срещали. Тогава откъде щяхте да знаете за отстъпката, освен ако не сте били тук и не сте ги видели да влизат в ресторанта?

Лъдлоу въздъхна.

— Някой в пицарията ми каза за това по време на разследването ми. Действам много задълбочено.

— Това обяснение може би щеше да свърши работа, но също като убийците в книгите си, и вас ви издаде една странност на характера — каза Монк. — От другата страна на улицата срещу „Соренто“ има книжарница. За нещастие, тя е затворена в неделя, затова трябваше да изчакам, докато я отворят тази сутрин, за да купя това.

Монк отново бръкна в пазарската чанта и извади екземпляр от „Последната дума е смърт“.

— Искате ли да ви я подпиша? — попита Лъдлоу.

— Вече е подписана — каза Монк. — Има и дата.

Монк отвори книгата и показа подписа на Лъдлоу на заглавната страница и датата под него.

Деветнайсети октомври.

Сряда.

— Жената в онази книжарница в Лос Анжелис ни каза, че това ви е като мания — каза Монк. — Не можете да минете покрай книжарница, без да подпишете книгите си. Беше права.

Дишър се втренчи в Лъдлоу с примесено с шок неверие. Стотълмейър също изглеждаше доста зашеметен.

Трябваше да се сдържа да не вдигна юмруци във въздуха и да изкрещя: „Да!“ колкото ми глас държи.

Само миг по-късно осъзнах, че не се бях сдържала.

Бях го направила.

Шарона разцъфна в широка усмивка и ме прегърна.

Лъдлоу си пое дълбоко въздух, изпусна го бавно и седна.

— Следили сте Натали и сте изчаквали да изберете най-подходящия човек, когото да убиете — рече Монк. — Видели сте Роналд Уебстър да влиза в пицарията, докато те са били там. След това сте се спрятелили с него и, ами да, знаем какво е последвало, нали?

Лъдлоу бе изгубил и го знаеше.

— От това ще стане много по-добър завършек за книгата ми — каза Лъдлоу с печална усмивка. — Никой няма да заподозре автора.

29.

Г-Н МОНК И ЩАСТЛИВИЯТ ЗАВЪРШЕК

Монк, Шарона и аз излязохме заедно от затвора. Поех си дълбоко въздух. Мирисът на Сан Франциско никога не ми се беше струвал толкова хубав. Нямах търпение да се прибера у дома и да прегърна силно дъщеря си. А после исках една дълга вана с много пяна и дълга дрямка в собственото си легло.

И Стотълмейър, и Дишър ни се извиниха. Дишър само дето не падна на колене да помоли за прошка, но това не ми изглеждаше достатъчно уместно, не и както се чувствах.

Монк се извини, а освен това той ни беше спасил. Но все още имаше едно нещо, което нито Шарона, нито аз разбирахме относно поведението му в неделя.

— Защо не каза нищо вчера, когато Лъдлоу излагаше обвиненията си срещу нас? — попита го Шарона.

— Отначало, защото се срамувах от себе си заради грешките си — каза Монк. — По-късно — защото не исках да казвам нищо, което можеше да му подсказже, че съм по следите му. Не исках да се върне и да изкупи всичките си подписани книги. Оказва се обаче, че не е бивало да се тревожа.

— Защо не? — попитах.

Монк ми показва какво още има в пазарската му торба. Беше пълна с книги на Лъдлоу.

— Това не е била единствената книжарница, в която е подписвал книги в сряда и четвъртък — каза Монк. — Освен това се е отбил в книжарниците на Юниън Скуеър и по-нататък близо до Бейкър Бийч.

— Какъв идиот — каза Шарона.

— Не е очаквал някой да го включи сред заподозрените — каза Монк. — Затова не е смятал, че рискува. Не че и без друго би могъл да се съдържи.

— Бих казала, че арогантността беше поредната дребна странност на характера му, която го издаде — отбелязах.

— Представи си да страдаш от подобно натрапчиво разстройство — заяви Монк. — Как е успявал да се оправя в живота?

Шарона го изглежда.

— Ти имаш хиляда подобни натрапчиви разстройства.

— Да — каза Монк. — Но аз имам вас двете, за да ми помагате.

Думите му не бяха лишени от смисъл.

В седмиците непосредствено след арестуването на Йън Лъдлоу, Тревър беше освободен от затвора, а също и петимата затворници, осъдени за убийствата, които бяха „вдъхновили“ последните пет книги на Лъдлоу.

Монк успя да покаже на обвинителите как Лъдлоу е натопил и тези хора по същия начин, по който бе натопил Шарона и мен. Моделът на доказателствата срещу всички погрешно осъдени хора беше поразително еднакъв, отразявайки като в огледало структурата на романите в стил „мистъри“, които Лъдлоу беше писал, преди да започне да убива хора, за да измисля сюжетите си и да спазва невъзможните си срокове.

Освен това лейтенант Дозиър изтъкна точно как Лъдлоу беше насочвал разследванията в посоката, в която искаше да тръгнат. Оказването на помощ на обвинението беше себеотрицателна постъпка от страна на лейтенант Дозиър, защото означаваше да признае ролята си в случилите се несправедливости. Той предпочете да напусне полицията, вместо да бъде превърнат в изкупителна жертва от Полицейското управление на Лос Анжелис и града, заплашен от вероятността да се наложи да изплати милиони долари под формата на обезщетения на хората, изпратени в затвора по фалшиви обвинения.

На всичките шестима души, натопени от Лъдлоу, незабавно предложиха договори за книги, разбира се. Също и на Лъдлоу — за историята на извършените от него убийства.

Единствено Тревър отказа предложенията на издателите. Отпрати и всички адвокати, които искаха да съдят града от негово име.

За пръв път в живота на Тревър на пътя му се бяха изпречили не само една, а две абсолютно сигурни възможности за бързо забогатяване, а той беше пренебрегнал и двете.

И Шарона го обичаше заради това.

Тревър ми каза, че решението било лесно. Приемането на предложението за книгата или за завеждането на иск щяло да превърне в кариера повторното преживяване на кошмара, който той и семейството му бяха изтърпели, а нямало такава сума пари, която да може да им плати това.

Ако Шарона не го знаеше преди, тя го разбра сега: Тревър наистина се беше променил. Имах предчувствието, че този път бракът им ще издържи.

Все още оставаше една загадка, която Монк не беше разкрил, а именно: кой всъщност беше Роналд Уебстър и откъде бяха дошли всичките му пари.

Монк не се интересуваше. Беше открил убиеца на Уебстър. Неговата работа беше приключена.

Чудех се защо тази загадка не го глождеше по същия начин, както можеше да го гложди едно убийство или кражба. И ми се струва, че след като се позамислих, разбрах.

Животът на Роналд Уебстър не беше мистерия. Той беше таен. Откриването на отговора нямаше да възстанови реда, да поправи някаква несправедливост или да възвърне някакво изгубено равновесие. Щеше просто да задоволи любопитството на Стотълмейър. И моето. И вероятно вашето.

Но Монк не го беше грижа.

Ще ми се да можех да ви кажа, че знаех отговора на тайната на Уебстър, но до този момент никой не го е открил.

Ако откриете, кажете ми.

На Монк му беше нужна цяла седмица да закачи зъболекарския си плакат. Първо, трябваше да избере подходящото място на стената в подходящата стая. После трябваше да разположи плаката точно в центъра и да се увери, че е равен и че останалата част от стаята е балансирана около него. Не беше лесно да се постигне такова нещо.

От мен да го знаете, фън шуй не е нищо в сравнение с Монк-шуй^[1].

Той приключи с окачването на плаката точно навреме за партито с пица, което организирахме в къщата му в чест на Шарона, Тревър и Бенджи през последния им ден в Сан Франциско. Връщаха се в Лос Анжелис, където Тревър щеше отново да се заеме със своя бизнес по градинско обзавеждане и поддръжка.

Единствените други гости на партито бяхме аз, Джули и Монк. Стотълмейър и Дишър не бяха поканени. Шарона и аз още не им бяхме простили напълно, задето ни арестуваха. Знаехме, че трябваше да го направят, но можеха да се съпротивляват на идеята малко по-усърдно.

Пицата беше подарък от „Соренто“: ресторантът се радваше на голяма популярност и много клиенти като последствие от широко оповестения арест на Йън Лъдлоу. На Джули ѝ бяха махнали гипса, но концепцията ѝ за гипсорекламата наистина беше добре приета. Всяко дете с гипс в нейното училище рекламираше нещо и Джули си получаваше процента. Понякога дори носеше прикрепения си със самозалепващи ленти гипс, за да изкара някой и друг допълнителен долар.

Монк настоя да поръчаме пицата „ненарязана“ от „Соренто“, за да може сам да измери и нареже парчетата, та да е сигурен, че всичките са еднакво големи и с истинска триъгълна форма.

Той обаче едва не върна цялата пица, когато направените от него измервания показаха, че не е свършено кръгла.

Шарона и аз успяхме да го разубедим да не се отказва от пицата, като му напомнихме, че е безплатна.

— Защото е дефектна — каза Монк.

— Вероятно — рекох, — но пак е вкусна.

— Но няма кръгъл вкус — каза Монк.

— Можете да вкусите това? — попита Тревър.

— Вие не можете ли? — попита Монк.

— Не, но предполагам, че това е просто още едно от отношенията, в които не мога да се меря с вас — каза Тревър. — Погрижихте се наистина добре за семейството ми. По-добре от мен.

— Не е вярно — рече Шарона.

Тревър вдигна ръка да я накара да замълчи.

— Искам да знаете, господин Монк, че точно в тази област възнамерявам да ви надмина. Ще превърна това в делото на живота си.

— На мен ми звучи като добра работа — каза Монк.

Тревър се ръкува с Монк и излезе навън, където Джули и Бенджи подритваха топка за американски футбол.

Шарона даде на Монк мокра кърпичка, още преди да я е поискал.

— Предполагам, това означава, че отново си казваме „довиждане“.

— Казваме си „довиждане“ за пръв път — рече Монк. — Преди ти пропусна тази част.

— Иска ми се да не бях — каза Шарона. — Благодаря ти, че ми върна обратно живота, Ейдриън.

— Веднъж ти го направи за мен — каза Монк.

Шарона кимна.

— Предполагам, това означава, че сме наравно.

Очите на Монк грейнаха.

— Наравно. Това ми харесва.

— Така би трябвало да бъде с всичко — каза Шарона. Тя го целуна по всяка от двете бузи, просто за да спази четния брой, и се отдалечи, за да отиде при съпруга и сина си навън.

Предложих на Монк мокра кърпичка за бузите, но той отказа. Това беше напредък.

Или може би беше любов.

— Ще ми липсва — казах.

— На мен също — рече Монк. — Отново.

Кимнах.

— Трябва да призная обаче, че определено е хубаво да си получа обратно работата.

— Никога не си я губила — каза Монк. — Твоя си е до края на живота ти.

— Толкова дълго? — попитах.

— Независимо дали ти харесва, или не — отговори ми Монк.

[1] В интернет действително вече има сайтове за „Монк-шуй“ — Бел.прев. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.